



DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2022–2023)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2023

Statsbudsjettet



DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2022–2023)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2023

Statsbudsjettet

Innhold

1	Hovedtrekk og prioriteringer i budsjettet for 2023	7	3.2.1	Driftsinntekter (postene 1–29)	39
1.1	Hovedtrekk	7	3.2.2	Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	41
1.2	Hovedprioriteringer i 2023	8	3.2.3	Overføringer fra andre (postene 50–89)	42
1.3	Innstramminger	11	3.2.4	Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)	43
2	Nærmere om budsjettforslaget	13	3.3	Gruppering av budsjettets utgifter	44
2.1	Hovedtall i budsjettet	13	3.3.1	Driftsutgifter (postene 1–29)	44
2.2	Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner..	14	3.3.2	Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	45
2.2.1	Inntekter	14	3.3.3	Overføringer til andre (postene 50–89)	46
2.2.2	Utgifter	16	3.3.4	Utlån, statsgjeld mv. (postene 90–99)	48
2.3	Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov	16	3.4	Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter	48
2.4	Oversikt over utgifter under de ulike departementene	17	3.4.1	Oversikt over petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter ...	48
2.4.1	Innledning	17	3.4.2	Statens pensjonsfond	50
2.4.2	Utenriksdepartementet	17	3.5	Oppsummering. Saldering av statsbudsjettet og finansieringsbehov	51
2.4.3	Kunnskapsdepartementet	18	4	Utviklingstrekk på statsbudsjettets utgiftsside i perioden 2009–2023	52
2.4.4	Kultur- og likestillingsdepartementet	20	4.1	Innledning	52
2.4.5	Justis- og beredskapsdepartementet	21	4.2	Samlet utgiftsvekst for statsbudsjettet	53
2.4.6	Kommunal- og distriktsdepartementet	22	4.3	Realvekst på statsbudsjettets utgiftsområder	54
2.4.7	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	24	4.4	Utvikling i statsbudsjettets utgifter i forhold til BNP-veksten	60
2.4.8	Helse- og omsorgsdepartementet	26	4.5	Realvekst i folketrygdens utgifter	61
2.4.9	Barne- og familiedepartementet ...	27	4.6	Bevilgninger til forskning over statsbudsjettet	65
2.4.10	Nærings- og fiskeridepartementet	28	5	Budsjettkonsekvenser 2024–2026	66
2.4.11	Landbruks- og matdepartementet	29	5.1	Bakgrunn	66
2.4.12	Samferdselsdepartementet	29	5.2	Beregning av flerårige budsjettkonsekvenser	66
2.4.13	Klima- og miljødepartementet	30	5.3	Budsjettkonsekvenser 2024–2026	67
2.4.14	Finansdepartementet	31	5.4	Handlingsrommet i de nærmeste årene	74
2.4.15	Forsvarsdepartementet	32	5.5	Planer, satsinger og ambisjoner ...	75
2.4.16	Olje- og energidepartementet	33			
2.4.17	Ymse utgifter og inntekter	34			
2.5	Folketrygdens utgifter og inntekter	34			
2.5.1	Folketrygdens finansieringsbehov	37			
2.6	Forslag til vedtak	37			
3	Budsjettets inntekter og utgifter etter art	38			
3.1	Budsjettets samlede inntekter og utgifter	38			
3.2	Gruppering av statsbudsjettets inntekter	39			

6	Gjennomføringen av inneværende års budsjett	77	Forslag til vedtak om statsbudsjettet for budsjettåret 2023	93
6.1	Anslag på regnskap for 2022	77	Det kongelige hus	94
6.1.1	Statsbudsjettets inntekter	77	Regjeringen	94
6.1.2	Statsbudsjettets utgifter	78	Stortinget og tilknyttede organ	94
6.1.3	Folketrygdens inntekter og utgifter	78	Høyesterett	95
6.1.4	Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter	78	Utenriksdepartementet	95
6.1.5	Oppsummering, Saldering og finansieringsbehov	80	Kunnskapsdepartementet	98
6.2	Statsregnskapet for første halvår 2022	81	Kultur- og likestillingsdepartementet	102
6.2.1	Statsbudsjettets inntekter og utgifter	81	Justis- og beredskapsdepartementet	105
6.2.2	Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter	81	Kommunal- og distriktsdepartementet	109
6.2.3	Oppsummering, Saldering og finansieringsbehov	82	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	113
7	Statens lånebehov	83	Helse- og omsorgsdepartementet	116
7.1	Fullmakt til å ta opp statslån o.a. ..	83	Barne- og familiedepartementet	120
7.2	Sammensetningen av statsgjelden	83	Nærings- og fiskeridepartementet	123
7.3	Statens lånebehov og behovet for lånefullmakter i 2023	84	Landbruks- og matdepartementet	126
7.3.1	Fullmakt til å ta opp langsiktige lån i 2023	85	Samferdselsdepartementet	128
7.3.2	Fullmakt til å ta opp kortsiktige markedslån i 2023	85	Klima- og miljødepartementet	130
7.3.3	Fullmakt til å ta opp andre kortsiktige lån i 2023 mv.	85	Finansdepartementet	133
7.3.4	Fullmakt til å inngå derivater mv.	85	Forsvarsdepartementet	135
8	Omtale av særskilte saker	87	Olje- og energidepartementet	136
8.1	Oppdatering av veileder i statlig budsjettarbeid	87	Ymse	137
8.2	Prinsipper og praksis for budsjettering av lånetransaksjoner	87	Statsbankene	137
8.2.1	Nærmere om vilkårene for budsjettering av lånetransaksjoner	88	Statlig petroleumsvirksomhet	138
8.2.2	Fordeling med en andel ført som ordinær utgift	88	Statens forvaltningsbedrifter	138
8.3	Gjennomgang av navngitte tilskuddsmottakere	89	Folketrygden	139
8.4	Overskridelse av driftsbevilgninger til investeringer	89	Statens pensjonsfond utland	141
			Inntekter under departementene	142
			Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet ...	152
			Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forvaltningsbedrifter i samband med nybygg, anlegg mv.	153
			Skatter og avgifter	153
			Renter og utbytte mv.	156
			Folketrygden	157
			Statens pensjonsfond utland	157
			Statslånemidler	157
			Andre vedtak	158
			Vedlegg	
			1 Oversikt over utgifter og inntekter i statsbudsjettet for budsjetterminen 2023	206
			2 Statsbudsjettet	208
			3 Bevilgningsregnskapet	218
			4 Virksomheter med særskilte fullmakter (nettobudsjetterte forvaltningsorganer)	222
			5 Bestillingsfullmakt, tilsagnsfullmakt og garantifullmakt	228

Tabelloversikt

Tabell 2.1	Hovedtall i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond utenom lånetransaksjoner	14	Tabell 5.1	Flerårige budsjettkonsekvenser, endringer i forhold til Gul bok 2023, utgifter og inntekter	67
Tabell 2.2	Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner	15	Tabell 5.2	Flerårige budsjettkonsekvenser fordelt på drift, investeringer og overføringer 2024–2026. Endringer i forhold til Gul bok 2023	68
Tabell 2.3	Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov	16	Tabell 5.3	Flerårige budsjettkonsekvenser, utgifter 2024–2026. Endringer i forhold til Gul bok 2023	68
Tabell 2.4	Folketrygdens utgifter	35	Tabell 6.1	Statsbudsjettets inntekter	77
Tabell 3.1	Statsbudsjettets inntekter	39	Tabell 6.2	Statsbudsjettets utgifter	78
Tabell 3.2	Statsbudsjettets utgifter	39	Tabell 6.3	Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten	79
Tabell 3.3	Renter, avskrivninger og avsetninger til investeringsformål i 2023 for statens forvaltningsbedrifter	40	Tabell 6.4	Statens pensjonsfond. Inntekter og utgifter	80
Tabell 3.4	Driftsinntekter (postene 1–29) ...	41	Tabell 6.5	Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov	80
Tabell 3.5	Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	41	Tabell 6.6	Statsbudsjettets inntekter	81
Tabell 3.6	Overføringer fra andre (postene 50–89)	42	Tabell 6.7	Statsbudsjettets utgifter	81
Tabell 3.7	Utbytte fra statlig eide selskaper	43	Tabell 6.8	Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten	82
Tabell 3.8	Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)	44	Tabell 6.9	Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov	82
Tabell 3.9	Driftsutgifter (postene 1–29)	45	Tabell 7.1	Sammensetningen av statsgjelden	83
Tabell 3.10	Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	46	Tabell 7.2	Statens finansieringsbehov i 2022 og 2023	84
Tabell 3.11	Overføringer til andre (postene 50–89)	47	Tabell 7.3	Fullmakt til å ta opp statslån i 2023	85
Tabell 3.12	Utlån, statsgjeld mv. (postene 90–99)	48			
Tabell 3.13	Inntekter fra petroleumsvirksomheten	48	Vedlegg 2		
Tabell 3.14	Utgifter til petroleumsvirksomheten	49	Tabell 2.1	Hovedtallene i statsbudsjettet for perioden 2017–2023	208
Tabell 3.15	Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten	50	Tabell 2.2	Samlede utgifter etter departement 2017–2023	209
Tabell 3.16	Statens pensjonsfond. Inntekter og utgifter	50	Tabell 2.3	Driftsutgifter (postene 1–29) etter departement 2017–2023	210
Tabell 3.17	Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov	51	Tabell 2.4	Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49) etter departement 2017–2023	211
Tabell 4.1	Utviklingen i utgiftsområder 2009–2023. Nominelle tall i mrd. kroner og gjennomsnittlig årlig realvekst	55	Tabell 2.5	Overføringer til andre (postene 50–89) etter departement 2017–2023	212
Tabell 4.2	Utviklingen i folketrygdens utgifter etter stønadstype 2009–2023. I nominelle mrd. kroner og gjennomsnittlig årlig realvekst.	62	Tabell 2.6	Utlån, gjeldsavdrag mv. (postene 90–99) etter departement 2017–2023	213
			Tabell 2.7	Skatter og avgifter i perioden 2017–2023	214
			Tabell 2.8	Samlede inntekter i perioden 2017–2023	215

Tabell 2.9	Saldert budsjett 2022 (vedtatt des. 2021). Utgifter fordelt etter departement og de forskjellige grupper av postnummer	216
Tabell 2.10	Forslag for 2023. Utgifter fordelt etter departement og de forskjellige grupper av postnummer	217

Vedlegg 3

Tabell 3.1	Utgifter og inntekter i bevilgningsregnskapet per 1. halvår 2022	218
Tabell 3.2	Bevilgningsregnskapet for 1. halvår 2021 og 2022	220

Vedlegg 4

Tabell 4.1	Utgifter og inntekter fordelt etter art	222
Tabell 4.2	Inntekter etter inntektskilde	224
Tabell 4.3	Forholdet mellom kontantbeholdning, påløpte kostnader og avsetninger per 31.12.	225
Tabell 4.4	Oversikt over nettobudsjetterte virksomheter per 2021/2022	227

Vedlegg 5

Tabell 5.1	Oversikt over bestillingsfullmakter og tilsagnsfullmakter	228
Tabell 5.2	Oversikt over statlige garantier	235

Figuroversikt

Figur 4.1	Reell, underliggende utgiftsvekst på statsbudsjettet. Prosentvis vekst	52	Figur 4.4	Realvekst i utgiftene til utvalgte formål 2009–2023. Justert for oppgaveoverføringer. Indeks. 2009=100	64
Figur 4.2	Statsbudsjettets utgifter i 2023	57	Figur 4.5	Realvekst i utgiftene til utvalgte formål 2009–2023. Justert for oppgaveoverføringer	64
Figur 4.3	Årlig gjennomsnittlig vekst i statsbudsjettet fra 2013 til 2023 målt mot utviklingen i BNP Fastlands-Norge	60	Figur 4.6	Prosent av faktiske og anslåtte utgifter til folketrygden i 2009 og 2023. Justert for oppgaveoverføringer. Nominelle verdier ...	65

Oversikt over bokser

Boks 2.1	Veksten i statsbudsjettets utgifter	13	Boks 4.1	Datagrunnlaget for beregningene	53
Boks 3.1	Statsbudsjettets inndeling	38	Boks 4.2	Rammeoverføringer til kommuneforvaltningen	54
Boks 3.2	Statens forvaltningsbedrifter	40			
Boks 3.3	Driftsresultatet til statens forvaltningsbedrifter	46			



DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2022–2023)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2023

Statsbudsjettet

*Tilråding fra Finansdepartementet 30. september 2022,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Hovedtrekk og prioriteringer i budsjettet for 2023

1.1 Hovedtrekk

Målet for den økonomiske politikken er økonomisk vekst som bidrar til arbeid til alle, mer rettferdig fordeling som reduserer de sosiale og geografiske forskjellene, og en sterk velferdsstat med gode tjenester uavhengig av folks lommebok og bosted. Budsjettet for 2023 er et budsjett for trygg økonomisk styring i en urolig tid.

Det er krig i Europa, og utviklingen fremover er usikker. Russlands aggressive angrep på Ukraina påvirker hele Europa, og Russland benytter nå stopp i gasstilførselen som et økonomisk pressmiddel for å ramme europeiske forbrukere. Prisveksten på varer og tjenester er høy, og energikrisen på kontinentet gir rekordhøye strømpriser. Norge har innført en av de beste strømstøtteordningene i Europa. Vi har tatt imot mange mennesker på flukt, og vi rustet opp forsvar og beredskap. Til sammen innebærer det store utgifter som må dekkes inn i budsjettet for neste år. Samtidig er det klare tegn til overoppheting av norsk økonomi. Det betyr at vi må bruke mindre olje-

penger. Ellers vil det ramme vanlige folk i form av høyere priser og raskere renteøkning.

Regjeringens svar er et ansvarlig og rettferdig budsjett, som bidrar til trygghet i folks hverdag – et budsjett som prioriterer verdiene regjeringen jobber for. Vi skal komme ut av denne tiden uten at forskjellene mellom folk får vokse seg større. Så mange som mulig skal ha en jobb å gå til, og folk må ha råd til å betale regningene sine. Regjeringen vil prioritere trygge velferdstjenester i hele landet og styrket beredskap i møte med et urolig Europa.

Det er høy aktivitet i norsk økonomi. Den registrerte arbeidsledigheten har ikke vært lavere siden 2008, og sysselsettingen er høy. Aldri før har flere nordmenn hatt en jobb å gå til. Siden andre kvartal i fjor har det blitt om lag 150 000 flere sysselsatte. Høy sysselsetting og lav ledighet er blant de viktigste målene i den økonomiske politikken. Men situasjonen fører også med seg utfordringer. Mange bedrifter over hele landet melder om mangel på arbeidskraft. Det er fare for at stigende priser forplanter seg, og at priser og lønninger driver

hverandre videre oppover. Konsumprisveksten har ikke vært høyere siden 1980-tallet, og prisveksten er bredere nå enn bare for få måneder siden. Utenom energipriser og avgiftsendringer steg konsumprisene med hele 4,7 pst. fra august i fjor til samme måned i år. Økt prisvekst gjelder ikke bare importerte varer og strøm, men i økende grad også norskproduserte varer og tjenester. Vår egen og andre lands erfaring viser at når prisstigningen er høy, er det viktig å reagere raskt for å få den ned. Om inflasjonen kommer ut av kontroll, vil det bli nødvendig å stramme inn så kraftig at det utløser et økonomisk tilbakeslag med stigende ledighet for å få kontroll på lønns- og prisveksten.

For gradvis å bringe den høye konsumprisveksten ned mot inflasjonsmålet på 2 pst. har Norges Bank økt renten og signalisert at den skal videre opp fremover. Penge- og finanspolitikken bør i denne situasjonen virke sammen. Hvis ikke finanspolitikken bidrar til den nødvendige stabiliseringen, vil renten måtte økes mer, slik vi nå ser i USA. Lønnsdannelsen i Norge, med frontfagsmodellen der hensynet til konkurranseutsatt sektor tillegges stor vekt, bidrar til å holde lønnsveksten nede selv med lav ledighet. Samtidig er det fare også hos oss for at vi får en utvikling der priser og lønninger presser hverandre oppover. Høyere rente slår ut i privatøkonomien til folk som har boliglån og kan gi sterkere krone og svakere konkurransevne for næringslivet. I lang tid har utfordringer vært løst ved økt oljepengebruk. Nå er medisinen det motsatte – det er tid for lavere oljepengebruk og trygg og ansvarlig økonomisk styring. Målet er å holde arbeidsledigheten lav og sysselsettingen høy, samtidig som vi får dempet prisveksten. Klarer vi det, vil også folks kjøpekraft etter hvert øke.

Regjeringens forslag til budsjett for neste år er basert på en nedgang i oljepengebruken fra 2022 til 2023 på 0,6 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge. Budsjettforslaget gir et uttak på 2,5 pst. av Statens pensjonsfond utland. Økte olje- og gasspriser gir betydelige ekstrainntekter for staten, som overføres fondet. Krigen i Ukraina har kommet samtidig med uro i internasjonale finansmarkeder, og markedsverdien av fondet var i slutten av september lavere enn ved årsskiftet på tross av at inntektene fra petroleum har vært høye så langt i år.

Når regjeringen foreslår å bruke mindre oljepenger og samtidig dekke store ekstrautgifter, blant annet som følge av krigen, blir det enda viktigere at vi prioriterer bedre. Regjeringen ønsker å redusere forskjellene mellom folk, både sosialt

og geografisk. I tråd med Hurdalsplattformen skal de med lave og vanlige inntekter få mindre skatt, mens de med de høyeste inntektene må bidra mer.

De største innstramminger i budsjettet kommer fra omfordeling av ekstraordinære inntekter i produksjon av kraft. Det foreslås også økt arbeidsgiveravgift på inntekter over 750 000 kroner. Grunnrenteskatt på havbruk og vindkraft på land bidrar til å utvide skattegrunnlagene og til økte skatteinntekter over tid. Også på utgiftssiden har regjeringen gjort prioriteringer for å skape handlingsrom til andre formål. Se omtale av innstramminger nedenfor.

1.2 Hovedprioriteringer i 2023

Vi er i en krevende tid med krig i Ukraina, energikrise i Europa og kraftig prisvekst. Samtidig som det er høy aktivitet i norsk økonomi, blir det dyrere for folk å leve. Hovedmålet med dette budsjettet er å bidra til å få kontroll på den kraftige prisveksten, skape trygghet for folks økonomi og arbeidsplasser og bidra til å utjevne de sosiale og geografiske forskjellene. Budsjettet for 2023 er et budsjett for trygg økonomisk styring i en urolig tid. Så mange som mulig skal ha en jobb å gå til, og folk må ha råd til å betale regningene sine. Regjeringen prioriterer trygge velferdstjenester i hele landet, og en styrket beredskap i møte med et urolig Europa.

Hovedprioriteringene for 2023 er:

Et budsjett som omfordeler rettferdig og gir trygghet for folks hverdagsøkonomi

Regjeringen vil utjevne geografiske og sosiale forskjeller. Da må vi fordele bedre. I tråd med Hurdalsplattformen skal de med lave og vanlige inntekter få mindre skatt, mens de med de høyeste inntektene må bidra mer. Det foreslås også en særskilt arbeidsgiveravgift på inntekt over 750 000 kroner, mens de med inntekt under 750 000 kroner skal få lavere skatt. Se nærmere omtale i Prop. 1 LS (2022–2023) *Skatter, avgifter og toll 2023*.

Regjeringen vil fortsette å hjelpe folk med høye strømregninger så lenge krisen varer. Den midlertidige strømstønsordningen for husholdninger og borettslag foreslås derfor forlenget ut 2023. Regjeringen legger til grunn en stønsgrad på 90 prosent i januar–mars 2023, 80 prosent i april–september 2023 og 90 prosent i oktober–desember 2023. Strømstøtten til jordbruket og

veksthus og til frivillige organisasjoner forlenges ut første halvår 2023. Strømtiltakene i bostøtteordningen videreføres i desember, med utbetaling i januar. Fra 1. juli 2022 ble de statlige veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp særskilt oppjustert. For 2023 er økningen videreført, og satsene er ytterligere økt i tråd med anslått prisvekst. Videre foreslår regjeringen at Husbanken skal kunne gi støtte til energiltak i studentboliger, utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem.

Regjeringen vil dempe veksten i levekostnader for å gjøre hverdagen litt enklere for vanlige folk og familier. Maksimalprisen for en barnehageplass foreslås redusert til 3 000 kroner per måned fra 1. januar 2023, og det foreslås å innføre gratis barnehage for tredje barn i familien som går i barnehage samtidig, fra 1. august 2023. Bevilgningen er økt til tilskudd til inkludering av barn og unge, som blant annet dekker kostnader til utstyrssentraler og deltakelse i fritidsaktiviteter.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til takstreduksjonen for riks- og fylkesveiferjer. Ferjetakstene kan med dette halveres sammenlignet med nivået 1. januar 2021. Regjeringen foreslår også å legge til rette for at ferjer til øyer og samfunn uten veiforbindelse til fastlandet kan gjøres gratis.

Regjeringen har allerede sørget for at personer som mottar arbeidsavklaringspenger får forlengelse dersom de ikke er ferdig avklart. Gjennom å innføre et ferietillegg til dagpenger vil regjeringen bidra til bedre inntektssikring for dagpengemottakere.

Arbeidsledigheten er lav, og behovet for arbeidskraft er stort. Den lave ledigheten og sterke etterspørselen etter arbeidskraft gir gode muligheter for at grupper som ofte står lengre unna arbeidslivet, nå kan komme i jobb. Regjeringen vil blant annet sette i gang et forsøk med arbeidsorientert uføretrygd for nye unge uføre, og bidra til at flere med psykiske lidelser eller rusproblemer kan delta i arbeidslivet gjennom økt bevilgning til individuell jobbstøtte (IPS). Se også omtale av sysselsettings- og inntektspolitikken i Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*.

Regjeringen prioriterer med dette budsjettet de unge. Unge mennesker som vokser opp i dag, har allerede opplevd både pandemi og krig i Europa. Regjeringen vil innføre en ny ungdomsgaranti for personer under 30 år som står utenfor arbeidslivet. Garantien skal gi tett oppfølging og målrettede tiltak for denne gruppen. Regjeringen foreslår en rekke forebyggende og behandlingsrettede tiltak innen psykisk helse og rus. Barn og unge prioriteres særskilt, blant annet gjennom økt

tilskudd til helsestasjons- og skolehelsetjenesten, digitale tilbud og oppsøkende arbeid. Regjeringen foreslår også flere tiltak rettet mot barnevernet, blant annet veiledning for økt kvalitet i kommunalt barnevern og utvidet tilbud for helsekartlegging av barn som bor utenfor hjemmet. Regjeringen foreslår å øke tilskuddet for at flere elever i videregående opplæring skal bli kvalifisert og formidlet til læreplass, og å øke støtten til utstyr og til borteboere i videregående opplæring.

Regjeringen vil utjevne geografiske forskjeller og legge til rette for aktivitet i hele landet. Bevilgningene til jordbruksavtalen er økt med 2 mrd. kroner i 2022 og foreslås ytterligere økt med 3,5 mrd. kroner i 2023. Økningen skal bidra til kompensasjon og gi grunnlag for forbedrede inntektsmuligheter i næringen.

Med dagens internasjonale situasjon er det viktigere enn noen gang å legge til rette for økt bosetting i Nord-Norge. Derfor foreslår regjeringen å gi tilbud om gratis barnehage for alle 1–5 åringer i tiltakssonen i Finnmark og Nord-Troms fra 1. august 2023. Regjeringen foreslår samtidig å øke slettingen av studiegjeld i Lånekassen for personer i tiltakssonen, noe som vil gjøre det mer attraktivt for uteksaminerte studenter å bosette seg i de nordligste regionene. Det foreslås også å øke tilskuddet til utbygging av bredbånd i områder uten grunnlag for kommersiell utbygging.

Et budsjett som prioriterer trygghet for våre felles velferdstjenester

Gode velferdstjenester i hele landet er avgjørende for å gi folk trygghet i hverdagen og bidrar til å redusere sosiale og geografiske forskjeller. Regjeringen prioriterer derfor velferdstjenestene i dette budsjettet og fortsetter å investere i vår felles helse, våre eldre og i barna våre. Helsetjenestene skal gi god hjelp, behandling og omsorg til befolkningen i hele landet.

Viktige offentlige velferdstjenester ytes av kommunesektoren. En god og forutsigbar kommuneøkonomi er viktig for at kommunene og fylkeskommunene skal kunne ivareta sine oppgaver. Regjeringens forslag innebærer en vekst i kommunesektorens frie inntekter på om lag 2,6 mrd. kroner. Dette er høyere enn intervallet på 1,8 til 2,3 mrd. kroner som ble signalisert i Kommuneproposisjonen, og innebærer at sektoren får dekket økte demografi- og pensjonskostnader som er anslått til 2,5 mrd. kroner.

Regjeringens forslag til budsjett gir trygghet for god helsehjelp, med sykehus som løser dagens utfordringer. Forslaget legger til rette for

vekst i pasientbehandlingen i sykehusene utover behovet som følger av den demografiske utviklingen. Det foreslås også midler til økt vedlikehold, investeringer, beredskapsarbeid og intensivkapasitet.

Allmennlegetjenesten er en del av grunnmuren i helse- og omsorgstjenestene. Regjeringen vil øke rekrutteringen av fastleger og bidra til stabil legedekning i hele landet. Det foreslås å øke bevilgningen til ALIS-avtaler og å øke basistilskuddet til fastlegene, samtidig som innretningen endres for å bedre reflektere legenes arbeidsbelastning.

Budsjettet tar på alvor utfordringene etter en pandemi. Det foreslås bevilgninger til vaksiner og vaksinasjon mot covid-19 og til beredskapslagre for legemidler og smittevernustyr. Pandemien har også tydeliggjort behovet for spesialsykepleiere, særlig intensivsykepleiere. Regjeringen foreslår bevilgninger til opprettelse av 200 nye utdanningsstillinger i 2023.

Et budsjett som kutter utslipp og legger til rette for grønne arbeidsplasser

Klimakrisen kan ikke settes på vent. Budsjettet som legges frem legger opp til høye, nødvendige kutt av klimagassutslipp. Utslippsmålene skal nås samtidig som vi sikrer sosial og geografisk omfordeling. I regjeringens første utgave av klimastatus og -plan viser regjeringen at vi vil oppfylle våre internasjonale forpliktelser. Norsk økonomi skal omstilles. Regjeringen presenterer en grønn nærings- og eksportomstillingspakke for å få fart på omstillingstakten, eksportinnsatsen og industriutviklingen i næringslivet.

Regjeringen fortsetter arbeidet med et grønt industriløft som skal bidra til lønnsomme investeringer i nye grønne verdikjeder, utslippskutt og omstilling i eksisterende næringer og industri i hele landet. Virkemiddelapparatet skal mobilisere gode prosjekter som bidrar til hurtig grønn omstilling samt andre prioriterte områder, blant annet relatert til områdene som er pekt ut i regjeringens veikart for grønt industriløft. Regjeringen vil innføre et hovedprinsipp om at prosjekter som mottar støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet, skal ha en plass på veien mot omstillingsmålet for 2030 og at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og prosjekter med positiv effekt på grønn omstilling og er for eksempel ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen. Virkemiddelapparatet skal mobilisere gode prosjekter som bidrar til grønn

omstilling eller svarer til andre viktige formål, blant annet relatert til områdene som er pekt ut i regjeringens veikart for et grønt industriløft.

Regjeringen foreslår også å omprioritere deler av midlene i det næringsrettede virkemiddelapparatet for å forsterke innsatsen rettet mot grønne innovasjonsprosjekter. Regjeringen vil legge til rette for en utlysning på 600 mill. kroner gjennom Grønn plattform for perioden 2023 til 2025. Videre foreslås det at minst 300 mill. kroner innenfor ordningen for innovasjonsprosjekter i næringslivet (IPN) i Forskningsrådet, avsettes til prosjekter som har en plass på vei mot lavutslippssamfunnet. I tillegg foreslår regjeringen å øke øremerkingen til grønne vekstlån innenfor innovasjonslåneordningen til 900 mill. kroner.

Prising av utslipp gjør det lønnsomt å investere i klimavennlige løsninger og øker konkurransevnen til produksjon med lave utslipp. Regjeringen følger opp planen om å trappe opp klimavgiftene til 2 000 2020-kroner i 2030, ved å øke avgiftene på utslipp av klimagasser med 21 pst.

Regjeringen bidrar til fremdrift og til å realisere gevinster fra Langskip, det norske demonstrasjonsprosjektet for fangst og lagring av CO₂. Langskip omfatter nå oppstart av fangst av CO₂ på Hafslund Oslo Celsius avfallsforbrenningsanlegg på Klemetsrud i tillegg til Norcems sementfabrikk. Det er tilgjengelig kapasitet i transport- og lagringskapasiteten på norsk sokkel, som skal bygges og drives av Northern Lights. Lagerinfrastrukturen bygges ut med ledig kapasitet som også kan utnyttes av fangstprosjekter i andre land. Etterfølgende anlegg i Europa og verden er en forutsetning for at CO₂-håndtering skal kunne bli et effektivt og konkurransedyktig klimatiltak. Forventede kostnader for Langskip er 27,6 mrd. kroner, hvorav forventet statlig bidrag er 17,9 mrd. kroner.

Regjeringens forslag til budsjett bidrar til å løse fremtidens energiutfordringer, med tiltak for energisparing, teknologiutvikling og satsing på havvind. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Enova, noe som vil bidra til at selskapet kan øke sin innsats i prosjekter som gir utslippsreduksjoner i ikke-kvotepliktig sektor. Støtten kan for eksempel bidra til økt elektrifisering av fartøy, tungtransport og anleggsmaskiner, og til utslippsreduksjoner i industri i ikke-kvotepliktig sektor. Det foreslås videre økte bevilgninger for å legge til rette for raskere utbygging av havvind og konsesjonsbehandling av fornybar kraft og anlegg for nett. Dette omfatter blant annet midler til grunnundersøkelser for havvindområdene i resterende relevante deler av Sørliche Nordsjø II

og Utsira Nord, samt økte midler til konsekvensutredning av nye områder for vindkraft til havs.

Et budsjett som prioriterer vår alles trygghet og viser solidaritet i en urolig tid

Vi lever i en krevende tid med krig i Europa og mye usikkerhet om utviklingen fremover. Regjeringen legger frem et budsjett som bidrar til å holde egen befolkning trygg, både for dagens trusler og de som kan komme. Det er en av de viktigste oppgavene for en regjering. Budsjettet forsterker den norske forsvarsevnen og styrker sivil beredskap. Samtidig bidrar budsjettet til å trygge den nasjonale mat- og legemiddelberedskapen.

Regjeringen foreslår en samlet bevilgningsøkning på om lag 4,5 mrd. kroner til økt operativ evne i Forsvaret og til økt nasjonal militær og sivil beredskap. Av disse foreslås om lag 3,2 mrd. kroner til oppfølging av langtidsplanen for forsvarssektoren og 0,7 mrd. kroner til å videreføre tiltak for økt forsvarsevne og militær og sivil beredskap fra Prop. 78 S (2021–2022). Resterende foreslås til styrking av Heimevernet, til økt vedlikehold av bygg og andre tiltak i forsvarssektoren for økt nasjonal militær beredskap. I tillegg foreslås det bevilgning til implementering av Schengen IKT-systemer under politiet som vil bidra til økt grense-, sikkerhets- og migrasjonskontroll.

Regjeringen prioriterer videre å styrke norsk matberedskap i en krevende tid. Budsjettet vil bidra til at Norge produserer mer mat.

For å trygge forsyningen av legemidler under koronapandemien ble det inngått midlertidige avtaler for å bygge opp nasjonale beredskapslagre av legemidler. Regjeringen foreslår bevilgninger til permanente beredskapslagre for legemidler og smittevernutstyr. Samtidig arbeider regjeringen for tett tilknytning til det europeiske helseberedskapssamarbeidet.

Regjeringen legger frem et budsjett hvor Norge stiller opp for Ukraina. Vi skal ta imot ukrainske flyktninger som trenger beskyttelse, og gi både militær og sivil støtte. Flyktningene som kommer, skal inkluderes i det norske samfunnet gjennom blant annet arbeid og utdanning i kommuner over hele landet. Det er stor usikkerhet om forventede ankomster også i 2023. Det foreslås derfor 0,4 mrd. kroner i økt driftsbevilgning til politiet, UDI og IMDi som beredskap for et mulig høyere ankomstnivå. Regjeringen vil foreslå økt støtte til Ukraina på til sammen 10 mrd. kroner i 2022 og 2023. Av dette foreslår regjeringen 3 mrd. kroner til Ukraina i 2023, hvorav 1 mrd. kroner til militær støtte og 2 mrd. kroner i bistand. Sist-

nevnte inngår i forslag om et samlet bistandsbudsjett på 43,8 mrd. kroner, som innebærer en økning på 2,5 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022.

1.3 Innstramminger

For å skape rom for satsingene og økte utgifter på andre områder, foreslår regjeringen betydelige omprioriteringer og inndekninger. Dette gjelder særlig innenfor skatte- og avgiftsopplegget, se omtale i Prop. 1 LS (2022–2023) *Skatter, avgifter og toll 2023*, men også en rekke tiltak på utgiftssiden av budsjettet.

Regjeringen foreslår å ikke starte opp nye store vei- og jernbaneprosjekter i 2023, og det foreslås også reduksjon i bevilgningene til planlegging av slike prosjekter. Det vil i de nærmeste årene være mindre rom for å starte opp store investeringsprosjekt på riksvei og jernbane enn det som følger av Nasjonal transportplan 2022–2033, og det vil ta lengre tid å gjennomføre de prioriterte prosjektene. Frem mot ny nasjonal transportplan skal både Statens vegvesen og Nye Veier se på om det er mulig å nedskalere prosjekter, for eksempel om flere strekninger kan utbedres, fremfor fullskala utbygging. Også innenfor planlegging av statlige, sivile byggeprosjekter tar regjeringen grep for å redusere kostnadene, få bedre kostnadskontroll og unngå ytterligere press i norsk økonomi. Regjeringen har blant annet besluttet vesentlige kutt i senere byggetrinn av prosjektet for nytt regjeringskvartal og nedskalere prosjektet for campussamling ved NTNU. I tillegg avsluttes forprosjektet for samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet. Rehabiliteringen av Nationaltheatret gjennomgås og utredes videre før det eventuelt fremmes forslag om gjennomføring. Grepene regjeringen foreslår innenfor samferdsel og bygg gir innsparinger i 2023-budsjettet, men ikke minst er de viktige for å skape budsjettmessig handlingsrom i årene fremover.

Utgiftene til CO₂-kompensasjonsordningen øker betydelig i 2023-budsjettet og er forventet å øke videre i årene som kommer. Regjeringen foreslår at det innføres et kvoteprisgulv i ordningen. Dette reduserer isolert sett utgiftene under ordningen med 2,7 mrd. kroner i 2023, men andre forhold gjør at utgiftene til ordningen likevel øker med 1,9 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022.

Regjeringens forslag om et ettårig trekk i rammetilskuddet for kommuner og fylkeskommuner

som ventes å ha ekstra høye inntekter fra konsepsjonskraft, bidrar med 3 mrd. kroner til andre prioriterte formål.

Regjeringen foreslår også en rekke andre innsparinger. Tilskuddet til lavere bompengetakster foreslås redusert med 0,4 mrd. kroner. Videre foreslår regjeringen å nominelt videreføre en rekke ordninger, deriblant integreringstilskuddet, lærlingtilskuddet, barnetrygden, kontantstøtten og engangsstøtten. Gevinstuttaket fra endrede jobbreisevaner i staten foreslås økt med 0,7 mrd. kroner. Regjeringen foreslår å tilpasse nivået på

arbeidsmarkedstiltak til situasjonen i arbeidsmarkedet, noe som gir om lag 0,7 mrd. kroner i lavere utgifter sammenlignet med Saldert budsjett 2022. Videre foreslår regjeringen å redusere oppføringsperioden for dagpenger fra tre til ett år. Dette gir om lag 0,2 mrd. kroner i lavere utgifter i 2023 og større innsparinger på sikt. Bevilgningen til skogvern foreslås redusert med 0,2 mrd. kroner i 2023. Regjeringen foreslår at universitetene og høyskolene skal kreve minst kostnadsdekkende studieavgift fra studenter utenfra EØS og Sveits fra og med høstsemesteret 2023.

2 Nærmere om budsjettforslaget

2.1 Hovedtall i budsjettet

Det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet

Bruken av oljeinntekter over statsbudsjettet måles ved det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet. I beregningen korrigeres det blant annet for virkningene av økonomiske svingninger på skatter, avgifter, renter og arbeidsledighetstrygd. Regjeringens budsjettforslag for 2023 innebærer et strukturelt, oljekorrigeret underskudd på 316,8 mrd. kroner. Anslaget for det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge i 2023 reduseres med 0,6 prosentenheter sammenlignet med anslaget for 2022. Målt som andel av anslått kapital i Statens pensjonsfond utland ved inngangen til 2023 utgjør underskuddet 2,5 pst.

Den reelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter fra 2022 til 2023 anslås til 1,3 pst.

Det oljekorrigerede budsjettunderskuddet og Statens pensjonsfond

Det oljekorrigerede budsjettunderskuddet anslås til 257,0 mrd. kroner i 2023. Dette underskuddet

motsvares av en overføring fra Statens pensjonsfond utland, slik at statsbudsjettet er i balanse. Forskjellen mellom det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet og det oljekorrigerede budsjettunderskuddet er nærmere redegjort for i Nasjonalbudsjettet 2023.

Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres til Statens pensjonsfond utland. For 2023 ligger netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten an til å bli 1 384,3 mrd. kroner, som er 1 127,3 mrd. kroner høyere enn overføringen fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettet for å dekke det oljekorrigerede underskuddet. Rente- og utbytteinntekter mv. i Statens pensjonsfond anslås til 287,8 mrd. kroner, hvorav 274,5 mrd. kroner fra utenlandsdelen av fondet. Dette innebærer at det samlede overskuddet på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond i 2023 anslås til 1 415,0 mrd. kroner.

Utenlandsdelen av Statens pensjonsfond anslås til 12 500 mrd. kroner ved inngangen til 2023. Den samlede kapitalen i Statens pensjonsfond anslås til 12 848 mrd. kroner ved inngangen til 2023.

Boks 2.1 Veksten i statsbudsjettets utgifter

Statsbudsjettets underliggende, reelle utgiftsvekst anslås til 22,3 mrd. 2023-kroner, som tilsvarer 1,3 pst. Dette er lavere enn snittet siden 2001 som må ses i sammenheng med utfasing av ekstraordinære midlertidige tiltak i 2022 som følge av pandemien. Den nominelle utgiftsveksten er anslått til 4,9 pst. Prisveksten i statsbudsjettets utgifter anslås til 3,5 pst.

Ved beregningen av den underliggende utgiftsveksten holdes utgifter til statlig petroleumsvirksomhet, dagpenger og renter utenom. I tillegg korrigeres det for enkelte regnskapsmessige forhold og ekstraordinære endringer.

Utviklingen på ulike utgiftsområder over tid er nærmere omtalt i kapittel 4.

Tabell 2.1 Hovedtall i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond utenom lånetransaksjoner

		Mrd. kroner		
		Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
A	Statsbudsjettets inntekter i alt	1 559,0	2 875,0	84,4
A.1	Inntekter fra petroleumsvirksomhet	304,0	1 412,6	364,7
A.2	Inntekter utenom petroleumsvirksomhet	1 255,0	1 462,4	16,5
B	Statsbudsjettets utgifter i alt	1 581,6	1 747,8	10,5
B.1	Utgifter til petroleumsvirksomhet	26,5	28,3	6,8
B.2	Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	1 555,1	1 719,5	10,6
=	Overskudd i statsbudsjettet før overføring til Statens pensjonsfond utland (A-B)	-22,6	1 127,3	
-	Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1), overføres til Statens pensjonsfond utland	277,5	1 384,3	398,8
=	Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-300,1	-257,0	-14,3
+	Overført fra Statens pensjonsfond utland	300,1	257,0	-14,3
=	Statsbudsjettets overskudd	0,0	0,0	
+	Netto avsatt i Statens pensjonsfond utland	-22,6	1 127,3	
+	Rente- og utbytteinntekter mv. i Statens pensjonsfond	233,8	287,8	23,1
=	Samlet overskudd i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond	211,2	1 415,0	

Kilde: Finansdepartementet

2.2 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner

Tabell 2.2 viser statsbudsjettets inntekter og utgifter når petroleumsvirksomheten og lånetransaksjoner holdes utenom.

2.2.1 Inntekter

De største inntektene kommer fra skatter og avgifter fra Fastlands-Norge. Samlede skatter og avgifter til statskassen fra Fastlands-Norge anslås å utgjøre 1 355,6 mrd. kroner i 2023. De største bidragene kommer fra skatter på inntekt og formue, trygdeavgift og arbeids-giveravgift til folke-trygden, merverdiavgift og øvrige særavgifter medregnet tollinntekter.

Anslagene for skatter og avgifter for 2023 tar utgangspunkt i reviderte anslag for 2022, hvor ny informasjon om utviklingen i innbetalte skatter og avgifter er innarbeidet. I tillegg er anslagene basert på vekstforutsetningene for blant annet sysselsetting, etterspørsel, lønninger og priser som er lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2023. Det er også tatt hensyn til virkningene av forslaget til skatte- og avgiftsopplegg og kommunale og fylkeskommunale skattører.

Regjeringens forslag til budsjett inneholder skatte- og avgiftsskjerpelser i 2023 på om lag 46,1 mrd. kroner bokført og 34,4 mrd. kroner påløpt. Skatte- og avgiftsopplegget for 2023 er nærmere omtalt i Prop. 1 LS (2022–2023) *Skatter, avgifter og toll 2023*.

Inntekter utenom skatter og avgifter består i hovedsak av utbytteinntekter, renteinntekter og salgs- og leieinntekter. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.

Tabell 2.2 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
Statsbudsjettets inntekter (utenom petroleum)	1 255,0	1 462,4	16,5
Sum skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	1 169,0	1 355,6	16,0
<i>Skatt på formue og inntekt</i>	322,1	408,5	26,8
<i>Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift</i>	378,0	421,2	11,4
<i>Merverdiavgift</i>	360,5	393,0	9,0
<i>Avgifter på tobakk og alkohol</i>	22,8	22,5	-1,7
<i>Avgifter på motorvogner</i>	21,0	20,2	-3,8
<i>Elektrisitetsavgift</i>	9,8	9,9	1,0
<i>Tollinntekter</i>	3,7	4,3	16,6
<i>Andre avgifter</i>	51,1	76,2	49,0
Renter og aksjeutbytte	39,0	59,5	52,6
Inntekter fra statens forvaltningsbedrifter	4,1	3,8	-7,3
Andre inntekter	42,8	43,5	1,5
Statsbudsjettets utgifter (utenom petroleum)	1 555,1	1 719,5	10,6
Sum folketrygden	553,9	588,6	6,3
<i>Alderspensjon</i>	269,2	289,3	7,5
<i>Sykepenges</i>	47,9	51,8	8,2
<i>Øvrige sosiale formål</i>	161,0	171,0	6,2
<i>Helsetjenester</i>	37,4	40,5	8,3
<i>Foreldrepenges</i>	23,2	26,1	12,7
<i>Arbeidsliv</i>	15,2	9,9	-35,0
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner	190,0	204,5	7,7
Regionale helseforetak	182,4	200,1	9,7
Forsvar	69,1	75,8	9,8
Samferdsel	81,1	82,8	2,1
Høyere utdanning, forskning og fagskoler	55,1	57,2	3,9
Bistand ¹	39,2	41,7	6,3
Politi og påtalemyndighet	24,1	25,2	4,4
Jordbruksavtalen	18,5	24,1	30,5
Barnetrygd og kontantstøtte	19,5	20,5	5,2
Renter på statsgjeld	10,3	11,5	12,5
Andre utgifter	312,0	387,4	24,2
Oljekorrigert overskudd	-300,1	-257,0	-14,3

¹ Den ODA-godkjente bistanden inkluderer i tillegg midler til Norfund (grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland og kapitalinnskudd i klimainvesteringsfondet) og enkelte bistandsmidler under Kunnskapsdepartementet, Finansdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet.

2.2.2 Utgifter

De største utgiftene gjelder folketrygdens ytelser som til sammen anslås til 588,6 mrd. kroner i 2023. Andre større utgifter er rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner, overføringene til de regionale helseforetakene og utgifter til investeringer og drift innen samferdsel. En vesentlig del av øvrige utgifter er driftsutgifter i store etater som Arbeids- og velferdsetaten, Forsvaret og politi og påtalemyndighet, statlige byggeprosjekter, overføringer til universitets- og høyskolesektoren og ulike tilskudd.

Utgiftene på statsbudsjettet omtales nærmere under hvert departement i avsnitt 2.4. Folketrygdens utgifter omtales nærmere i avsnitt 2.5.

2.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov

Staten lånefinansierer ikke utgifter til drift, investeringer eller overføringer til private, kommuner

Tabell 2.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomhet</i>			
Utlån, aksjetegning mv. ¹	210,7	147,8	-29,8
- Tilbakebetalinger	115,1	222,6	93,5
- Statsbudsjettets overskudd	0,0	0,0	
= Netto finansieringsbehov	95,6	-74,8	-178,3
+ Gjeldsavdrag	0,0	78,5	
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	95,6	3,6	-96,2

¹ Medregnet tilbakeføring fra statens kontantbeholdning til Statens pensjonsfond utland i 2022 jf. omtale i avsnitt 3.3.4.

Kilde: Finansdepartementet

Forskjellen mellom nye utlån mv. og tilbakebetalinger gir staten et brutto finansieringsbehov som anslås til 3,6 mrd. kroner i 2023. Statens faktiske lånebehov og forslag om lånefullmakter kan avvike fra finansieringsbehovet som fremgår av tabell 2.3. Ved forslag om opptak av statlige lån og lånefullmakter korrigeres det for enkelte lånetransaksjoner som inngår i finansieringsbehovet, men ikke har likviditetseffekt. Dette gjelder blant annet opprettelse av og endringer i fond som er avsatt for fremtidige tilskudd. Samtidig påvirker

og fylkeskommuner. Det oljekorrigerede budsjettunderskuddet, hvor disse utgiftene inngår, finansieres av en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statsbudsjettet gjøres dermed opp i balanse før lånetransaksjoner. Det vises til nærmere omtale av prinsipper og praksis for budsjettering av lånetransaksjoner i avsnitt 8.2.

Statens lånetransaksjoner omfatter blant annet utlån til husholdninger og næringsliv, salg og kjøp av aksjer og innskudd i foretak og fond. Investeringer i selskaper regnes som lånetransaksjoner dersom forventet avkastning minst tilsvare avkastningen på alternative plasseringer. Med avkastning på alternative plasseringer menes finansiell avkastning som svarer til risikoen ved plasseringen. Lånetransaksjoner inngår verken i det oljekorrigerede budsjettunderskuddet eller i det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet. Lånetransaksjoner finansieres ved at staten tar opp lån. Prinsipper og praksis for budsjettering av lånetransaksjoner omtales nærmere i avsnitt 8.2

enkelte poster på statsbudsjettet ikke likviditeten i pengemarkedet direkte, selv om de påvirker balansen på statsbudsjettet og størrelsen på statens kontantbeholdning. Det gjelder blant annet renter og overføringer fra Norges Bank. Når det korrigeres for disse størrelsene, anslås statens likviditetsjusterte finansieringsbehov i 2023 til om lag 112 mrd. kroner.

Lånetransaksjoner og finansieringsbehov omtales nærmere i kapittel 3, mens statens fak-

tiske lånebehov og forslag om lånefullmakter omtales i kapittel 7.

2.4 Oversikt over utgifter under de ulike departementene

2.4.1 Innledning

I denne delen omtales hovedtrekkene i utgiftene per departement. Tabellene viser utgiftene etter programområde og programkategori i Saldert budsjett 2022 og forslaget for 2023. Tallene for de to årene er ikke i alle tilfeller fullt ut sammenlignbare. For eksempel vil overføring av oppgaver mellom departementene, og tilsvarende over-

føring av bevilgninger, gi en endring i bevilgningsrammene, uten at det er en reell omprioritering mellom formål.

I tabellene oppgis Saldert budsjett 2022 som bevilgningsnivå i 2022. Tilleggsbevilgninger gjennom 2022 er derfor ikke inkludert i tallene for 2022. I den grad tilleggsbevilgninger gjennom 2022 er ført videre i 2023-budsjettet, vil tabellen vise en økt bevilgning fra 2022 til 2023. Det vil for eksempel gjelde virkningen av lønnsoppgjøret i staten våren 2022, som ikke var fordelt til departementene i Saldert budsjett 2022. Helårsvirkningen av lønnsoppgjøret i staten i 2022 er imidlertid innarbeidet i forslaget til budsjett for 2023.

2.4.2 Utenriksdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 02 Utenriksforvaltning</i>			
02.00 Administrasjon av utenrikspolitikken	2 521,2	2 569,1	1,9
02.10 Utenriksformål	7 087,6	7 140,5	0,7
Sum før lånetransaksjoner	9 608,8	9 709,6	1,0
Lånetransaksjoner	0,4	0,4	0,0
Sum Utenriksforvaltning	9 609,2	9 710,0	1,0
<i>Programområde 03 Internasjonal bistand</i>			
03.00 Forvaltning av utviklingssamarbeidet	2 367,6	2 489,5	5,1
03.10 Utviklingssamarbeidet	33 758,6	36 112,0	7,0
Sum før lånetransaksjoner	36 126,3	38 601,5	6,9
Lånetransaksjoner	1 989,9	1 989,9	0,0
Sum Internasjonal bistand	38 116,1	40 591,4	6,5
Sum Utenriksdepartementet	47 725,3	50 301,3	5,4

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Utenriksdepartementet:

- bistand til Ukraina
- matsikkerhet
- klimatilpasning
- flyktninger og fordrevne
- nordområdene

Regjeringen foreslår et samlet bistandsbudsjett på 43,8 mrd. kroner for 2023. Foruten bistandsformål under Utenriksdepartementet omfatter bistandsrammen klima- og skogsatsingen under Klima- og

miljødepartementet, samt mindre utgifter under Finansdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet. Til sammen utgjør det en økning på 2,5 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Veksten i anslått brutto nasjonalinntekt (BNI) er ekstraordinær høy, og må ses i lys av prisene på olje og gass. Dersom bistandsbudsjettet skulle utgjøre 1,00 pst. av BNI måtte økningen sammenlignet med Saldert budsjett 2022 vært 16,8 mrd. kroner. Regjeringen har ikke funnet rom til å prioritere en slik økning i et budsjett som er preget av stort inndekningsbehov.

Regjeringens forslag utgjør derfor 0,75 pst. av anslått BNI. Invasjonen av Ukraina har skapt den største krisen i Europa siden andre verdenskrig. Innenfor bistandsbudsjettet i 2023 prioriterer regjeringen 2 mrd. kroner i *bistand til Ukraina*, som en del av til sammen 10 mrd. kroner i bistand og militær støtte som regjeringen vil foreslå i årene 2022 og 2023. Regjeringen foreslår ikke konkrete formål nå, men at støtten innrettes i dialog med ukrainske myndigheter. I 2023 kan bistanden bl.a. gå til humanitær nødhjelp, driftsstøtte til den ukrainske staten og gjenoppbygging dersom det blir aktuelt. Regjeringen vil fortsette å øke bistanden i årene fremover med en målsetting om å bruke 1 pst. av BNI til internasjonal innsats for å oppnå FN-målene om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Dyrere mat, energi og gjødsel fører til at flere mennesker sulter. Regjeringen vil bidra til bedre *matsikkerhet* ved å satse på småskala matprodusenter, lokale og regionale verdikjeder og klimarobust utvikling. Regjeringen foreslår å øke

bevilgningen til matsikkerhet med 200 mill. kroner for å følge opp den nye strategien om matsikkerhet som lanseres i november.

Klimaendringene er en av de største truslene mot menneskeheten. Effektene av global oppvarming rammer de fattige og mest sårbare hardest. Regjeringen vil forene klima- og utviklingspolitikken, og foreslår å øke bevilgningen til *klimatilpassning* med 150 mill. kroner. Å gjøre samfunn mer robuste overfor klimaendringene vil også være viktige bidrag til å bekjempe sult og skape økonomisk vekst.

Regjeringen vil bedre forholdene for *flyktninger og fordrevne* ved å styrke spillet mellom virkemidlene i den humanitære innsatsen, fred og stabilisering, og bærekraftig utvikling.

Nordområdene er Norges viktigste strategiske ansvarsområde. Regjeringen vil prioritere å opprettholde prosjekter og samarbeidsstrukturer i Arktis og Barentsregionen, tross redusert kontakt med Russland. Norges lederskap i Arktisk råd i 2023–2025 blir en viktig prioritering.

2.4.3 Kunnskapsdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 07 Kunnskapsformål</i>			
07.10 Administrasjon	647,7	677,5	4,6
07.20 Grunnopplæringen	13 115,9	13 548,0	3,3
07.30 Barnehager	766,0	1 089,6	42,2
07.40 Høyere yrkesfaglig utdanning	1 236,5	1 305,7	5,6
07.50 Kompetansepolicy og livslang læring	1 973,9	1 922,4	-2,6
07.60 Høyere utdanning og forskning	53 836,5	55 895,0	3,8
07.80 Utdanningsstøtte	15 834,1	17 301,8	9,3
Sum før lånetransaksjoner	87 410,6	91 739,9	5,0
Lånetransaksjoner	34 954,9	37 413,2	7,0
Sum Kunnskapsdepartementet	122 365,4	129 153,1	5,5

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Kunnskapsdepartementet:

- et rimeligere barnehage- og SFO-tilbud
- økt kompetanse og kvalitet i barnehagene
- tidligere innsats i skole og barnehage og sosial utjevning

- flere skal fullføre videregående opplæring og bli kvalifisert for læreplan, arbeid og videre utdanning
- nye studieplasser i høyere yrkesfaglig utdanning

Regjeringen foreslår at *maksimalprisen for en barnehageplass blir redusert* til 3 000 kroner per

måned fra 1. januar 2023. Samlet gir dette en reduksjon i foreldrebetalingen med 3 465 kroner per år siden regjeringen tiltrådte. Regjeringen foreslår videre å innføre gratis barnehageplass for det tredje barnet i familien som går i barnehage samtidig fra 1. august 2023. Regjeringen foreslår å gi gratis barnehage for alle 1–5 åringer i tiltaksso-
nen i Finnmark og Nord-Troms fra 1. august 2023. Fra høsten 2022 får alle elever på 1. trinn tilbud om tolv timer gratis SFO per uke.

Regjeringen foreslår en økning på 275 mill. kroner til *kompetansetiltak for ansatte i barnehage*, for å styrke kvaliteten på barnehagelærerutdanningen og øke tilskuddet til *økt pedagogtetthet i barnehager i levekårsutsatte områder*. Regjeringen foreslår å øke tilskuddet til tiltak for å styrke den språklige utviklingen for minoritetsspråklige barn med 45 mill. kroner i 2023.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til ordningen for tilskudd til skolebibliotek til totalt 25 mill. kroner. Økningen skal rettes mot levekårsutsatte områder. Regjeringen viderefører opptrappingen av kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, og foreslår en økning fra 100 mill. kroner i 2022 til 150 mill. kroner i 2023.

Regjeringen prioriterer tiltak for *økt fullføring av videregående opplæring*. Det omfatter et økt tilskudd på om lag 80 mill. kroner til totalt 458 mill. kroner for at flere skal få lære-plass, samt en økning av tilskuddet til ordningen *Fagbrev på jobb*.

Regjeringen tar sikte på å legge frem *forslag til ny opplæringslov* våren 2023. I budsjettforslaget for 2023 legger regjeringen til rette for flere lov-endringer som skal bidra til at flere fullfører videregående opplæring. Tilskuddene som legger til rette for en fullføringsrett og en rett til å ta et fagbrev for de som har fullført videregående opplæring, videreføres.

Regjeringen vil at geografi og økonomi ikke skal være et hinder for at unge får den opplæringen de ønsker seg. Regjeringen foreslår derfor å øke stipendene fra Lånekassen for borteboere og utgifter til utstyr i videregående opplæring.

Regjeringen foreslår midler til *500 nye studie-plasser ved fagskolene*.

Regjeringen foreslår å styrke ordningen for *studiegjeldsslette* i Lånekassen for personer som bor og arbeider i tiltaksso-
nen i Nord-Troms og

Finnmark. Ordningen er et viktig virkemiddel for å stimulere til økt bosetting og rekruttering av personer i de nordligste fylkene. En person med studiegjeld på 200 000 kroner, som kvalifiserer til ordningen, vil med regjeringens forslag få slettet 10 000 kroner mer av studiegjelden per år.

Regjeringen foreslår å *fase ut midler til covid-19-tiltak* som ble startet opp som et svar på den høye arbeidsledigheten under pandemien. Det gjelder midler til bransjeprogram og studie-plasser ved universiteter og høyskoler.

Regjeringen foreslår at universitetene og høyskolene skal kreve minst *kostnadsdekkende studieavgift fra studenter utenfra EØS og Sveits* fra og med høstsemesteret 2023. Bevilgningen til universiteter og høyskoler foreslås derfor redusert med 74,4 mill. kroner som følge av en forventet økning i inntektene fra studieavgifter. Den forventede nedgangen i antall utenlandsstudenter vil anslagsvis frigjøre kapasitet til studenter fra Norge og EØS tilsvarende 2 600 toårige studie-plasser.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til universiteter og høyskoler med 543,1 mill. kroner, inkludert resultatbasert uttelling. 329,2 mill. kroner av disse er opptrapping av midler til studie-plasser. Regjeringen foreslår også midler til *40 nye studie-plasser i nukleære fag* og *30 nye studie-plasser i medisin*.

Regjeringen foreslår 1 450 mill. kroner til *livs-vitenskapsbygget* og 525 mill. kroner til *nytt viking-tidsmuseum*, begge ved Universitetet i Oslo, og 259 mill. kroner til *Blått bygg* ved Nord universitet. Regjeringen foreslår 73 mill. kroner til videre *prosjektering av NTNU campussamling*.

Regjeringen vil sette rammen for *Retur-EU* til 500 mill. kroner fra og med 2023 for å støtte opp om de norske instituttene deltakelse i EUs ramme-program for forskning og innovasjon, Horisont Europa.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til de *søknadsbaserte ordningene for studiesentre og desentralisert og fleksibel utdanning*, og gi tilsagn om tilskudd til 1 650 nye studentboliger i 2023. Regjeringen foreslår også 141,5 mill. kroner til en *tilskuddsordning for energitiltak i studentboliger*.

Regjeringen foreslår å *redusere stipendandelen* i den ordinære skolepengestøtten for utdanning utenfor Norden til 40 pst. for alle studenter fra og med studieåret 2023–24.

2.4.4 Kultur- og likestillingsdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 08 Kulturformål</i>			
08.10 Administrasjon	204,3	208,7	2,2
08.15 Frivillighetsformål	2 702,2	3 561,5	31,8
08.20 Kulturformål	9 806,8	10 106,8	3,1
08.30 Medieformål m.m.	8 732,3	8 905,5	2,0
08.45 Likestilling	513,4	544,0	5,9
Sum Kultur- og likestillingsdepartementet	21 959,1	23 326,5	6,2

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Kultur- og likestillingsdepartementet:

- frivillige organisasjoner
- lhbt+-feltet
- film- og dataspillformål

Regjeringen foreslår samlede utgifter på Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett på 23,3 mrd. kroner i 2023. Det er en økning på om lag 1,4 mrd. kroner eller tilsvarende 6,2 pst. fra Saldert budsjett 2022.

Regjeringen vil gjennom gode støtteordninger legge til rette for at *alle kan delta og engasjere seg i organisasjonsliv og fritidsaktiviteter*. For å legge til rette for full merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner foreslår regjeringen å øke bevilgningen til ordningen med 125 mill. kroner, til totalt 2 025 mill. kroner. Strømsstøtteordningen

for frivillige organisasjoner, som setter frivilligheten i stand til å opprettholde aktivitet tross økte strømpriser, foreslås videreført i første halvår 2023 med en bevilgning på 770 mill. kroner.

Arbeidet for *likestilling og mot diskriminering* står sentralt for regjeringen. Regjeringen foreslår å øke tilskuddene til organisasjoner som arbeider med å fremme mangfold innen kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (lhbt+-organisasjoner) med 15 mill. kroner. Økningen skal blant annet bidra til å styrke organisasjonene på lhbt+-feltet etter angrepet i Oslo 25. juni 2022.

Regjeringen vil fremme mangfold og talentutvikling innen *film og dataspill* og foreslår å øke bevilgningen til Filmfondet med 20 mill. kroner i 2023. 5 mill. kroner av denne økningen er øremerket satsing på dataspill og dataspillkultur.

2.4.5 Justis- og beredskapsdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 06 Justissektoren</i>			
06.10 Administrasjon	628,3	651,9	3,7
06.20 Rettsvesen	3 439,8	3 475,8	1,0
06.30 Straffegjennomføring og konfliktråd	5 699,8	5 963,2	4,6
06.40 Politi og påtalemyndighet	24 136,8	25 188,8	4,4
06.50 Redningstjenesten, samfunnssikkerhet og beredskap	5 934,6	5 696,8	-4,0
06.60 Andre virksomheter	1 726,1	1 734,3	0,5
06.70 Statens sivilrettsforvaltning, rettshjelp, erstatningsordninger m.m.	1 637,4	1 666,3	1,8
06.80 Svalbardbudsjettet m.m.	506,6	434,5	-14,2
06.90 Beskyttelse og innvandring	2 445,1	3 659,2	49,7
Sum Justis- og beredskapsdepartementet	46 154,5	48 470,8	5,0

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Justis- og beredskapsdepartementet:

- samfunnssikkerhet
- tilstedeværelse i hele landet
- rettssikkerhet

Den russiske invasjonen av Ukraina har ført til store endringer i det sikkerhetspolitiske bildet i Europa og Norge. Regjeringen prioriterer *samfunnssikkerhet* og foreslår derfor å videreføre tiltak igangsatt i 2022 for økt sivil beredskap. Dette innebærer blant annet økt digital sikkerhet, økt operativ evne i Sivilforsvaret og økt evne for PST og politiet til å avdekke sammensatte trusler og etterretning mot Norge. Videre har den russiske invasjonen av Ukraina ført til en stor økning i antall asylsøkere. Regjeringen mener nivået på overføringsflyktninger må ses i sammenheng med antall asylsøkere. Regjeringen foreslår en kvote for overføringsflyktninger på 2 000 plasser.

Politiets *tilstedeværelse i hele landet* er viktig for trygghetsfølelsen i befolkningen og for å legge til rette for god beredskap. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til politiet for å legge til rette for flere polititjenestepersoner og polititjenestesteder. Videre foreslår regjeringen å videreføre økningen i studieplasser på Politihøgskolen fra 2022 for å kunne opprettholde politibemannin-

gen i fremtiden. Samtidig foreslår regjeringen å redusere bevilgningen til blant annet konsulentbruk, administrasjon og utstyrsanskaffelser i politiet. Medlemslandene i Schengen skal implementere nye IKT-systemer de neste årene som vil gi økt grense-, sikkerhets- og migrasjonskontroll. På denne bakgrunn foreslår regjeringen å øke bevilgningen til implementering av de IKT-systemene som gjenstår i politiet. I tillegg foreslås det å øke bevilgningen til grunnbemanning ved Hovedredningssentralen.

Regjeringen ønsker å øke *rettssikkerheten* i Norge. Økt bevilgning til påtalemyndigheten i politiet foreslås for å gi bedre kvalitet og effektivitet i etterforskning og påtalearbeid. Videre foreslår regjeringen å øke bevilgningen til Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker for å bidra til at saker kan behandles innen rimelig tid. Det foreslås også flere stillinger i Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet for å styrke departementets kompetanse på EØS-rett.

Det er behov for å øke grunnbemanningen i kriminalomsorgen for å redusere isolasjon blant innsatte. Regjeringen foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen til kriminalomsorgen. Videre foreslås det å bevilge midler til utvidelse av Rome-rike fengsel, avdeling Ullersmo, som første steg i arbeidet med prosjektet nytt Oslo fengsel.

2.4.6 Kommunal- og distriktsdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner</i>			
00.10 Det kongelige hus	310,1	265,5	-14,4
Sum Konstitusjonelle institusjoner	310,1	265,5	-14,4
<i>Programområde 13 Statsforvaltning og kommunesektoren mv.</i>			
13.00 Administrasjon	2 234,4	2 669,6	19,5
13.25 Statsforvalterne	2 085,3	2 116,5	1,5
13.30 Statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning	7 893,3	12 372,3	56,7
13.40 Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk	2 214,9	2 379,1	7,4
13.45 Personvern	72,5	80,8	11,5
13.50 Distrikts- og regionalpolitikk	1 258,3	1 280,8	1,8
13.60 Samiske formål	582,3	605,2	3,9
13.67 Nasjonale minoriteter	59,0	59,0	0,1
13.70 Kommunesektoren mv.	202 644,9	217 028,8	7,1
13.80 Bolig, bomiljø og bygg	4 084,1	4 326,3	5,9
13.90 Planlegging, byutvikling og geodata	1 340,7	1 338,9	-0,1
Sum før lånetransaksjoner	224 469,6	244 257,3	8,8
Lånetransaksjoner	32 531,0	35 207,0	8,2
Sum Statsforvaltning og kommunesektoren mv.	257 000,6	279 464,3	8,7
Sum Kommunal- og distriktsdepartementet	257 310,7	279 729,7	8,7

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Kommunal- og distriktsdepartementet:

- en helhetlig politikk for hele Norge
- en aktiv distriktspolitikk
- omstilling og fornyelse i offentlig sektor
- digitalisering og ny teknologi
- videreutvikling av boligpolitikken

Tjenester nær folk i hele landet er et grunnleggende mål, og regjeringen jobber for en *helhetlig politikk for hele Norge*. Kommunene har ansvar for mange av de viktigste velferdsoppgavene, og bidrar derfor avgjørende til å redusere ulikhet og levekårsforskjeller i by og land i hele Norge.

Regjeringen foreslår en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på om lag 2,6 mrd. kroner, tilsvarende en realvekst på om lag 0,6 pst. Av veksten går om lag 1,7 mrd. kroner til kommunene, og 0,9 mrd. kroner til fylkeskommunene.

Dette innebærer at sektoren får dekket økte demografi- og pensjonskostnader, som er anslått til 2,5 mrd. kroner.

De høye strømprisene gir en vesentlig høyere verdi på konsesjonskraften kommunesektoren mottar enn i tidligere år. Regjeringen legger opp til at de som kan forventes å ha store inntekter som følge av høye strømpriser i år og neste år utover det som må sies å være normal fortjeneste, må dele noe av de ekstraordinære inntektene med fellelskapet. Regjeringen foreslår på denne bakgrunn et ettårig trekk i rammetilskuddet på til sammen 3 mrd. kroner fra fylker og kommuner med inntekter fra konsesjonskraft og som ligger i områdene med høyest strømpriser. Dette tilsvarer anslagsvis under en tredjedel av den anslåtte verdien av konsesjonskraften i disse områdene bare i 2023. Forslaget tar høyde for at kommuner kan ha bundet opp prisen i lange kontrakter.

Regjeringen vil prioritere *distriktpolitikken* gjennom sterkere fellesskap og legge til rette for vekst og utvikling i hele Norge. I 2023 foreslår regjeringen å ytterligere øke bevilgningene til gratis ferjer til øysamfunn og reduserte ferjetakster, mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling, Interreg og bygdevekstavgifter til flere kommuner. Ferjetakstene kan med dette halveres sammenlignet med nivået 1. januar 2021. Bevilgningsøkningen til jordbruksavtalen, over Landbruks- og matdepartementets budsjett, skal bidra til økt kompensasjon og gi grunnlag for forbedrede inntektsmuligheter i næringen. For å bidra til å øke rekruttering og tilflytting til tiltakssonen, vil regjeringen legge til rette for gratis barnehage og økt gjeldsletting av studielån i tiltakssonen.

Gjennom *omstilling og fornyelse av offentlig sektor* vil regjeringen bidra til mer velferd og mindre administrasjon, mer lokal frihet og mindre detaljstyring. Arbeidet med tillitsreformen er en integrert del av dette. Som følge av pandemien vil mange virksomheter ha varig redusert reiseaktivitet fremover. I 2023 foreslås det derfor å øke gevinsttuttaket fra endrede jobbreisevaner i statlige virksomheter til om lag 20 pst. av reiseutgiftene før pandemien. Arbeidet med å redusere statens leieutgifter fortsetter.

Ny *teknologi og digitale løsninger* gir store muligheter for desentralisering, bosetting og næringsutvikling i hele landet. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til utbygging av bredbånd, for å legge til rette for utbygging i hele

landet. For å bedre beredskapen foreslås det å øke bevilgningene til digital grunnmur i sårbare distrikter, og til et system for mobilbasert befolkningsvarsling.

Tillit til digitale løsninger er viktig. Regjeringen foreslår derfor å gjøre Datatilsynets prøveprosjekt med regulatorisk sandkasse for personvern og kunstig intelligens permanent fra 2023. Tiltaket skal stimulere til utvikling av personvernvennlige digitale løsninger.

Regjeringen vil *videreutvikle boligpolitikken*. Husbankens låneramme foreslås videreført. For å hjelpe husstander med langvarige finansieringsproblemer til å kjøpe bolig, vil startlån bli prioritert. Videre skal 1 mrd. kroner av lånerammen prioriteres til lån til utleieboliger og lån til boligkvalitet i distriktskommuner.

Regjeringen foreslår videre at Husbanken i 2023 skal gi tilskudd til tiltak som reduserer energibehovet i kommunalt eide utleieboliger, sykehjem og omsorgsboliger.

Regjeringen er opptatt av at alle nabolag skal være gode og trygge steder å bo og vokse opp i. Det foreslås derfor å øke bevilgningen til samarbeidet med de store byene om tiltak i byområder med levekårsutfordringer.

Regjeringen har iverksatt flere tiltak for å begrense utgiftene til statlige byggeprosjekter. Økningen i utgifter over programområde 13.30 skyldes store pågående prosjekter, som nytt regjeringskvartal og nytt livsvitenskapsbygg.

2.4.7 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 09 Arbeid og sosiale formål</i>			
09.00 Administrasjon	688,4	717,6	4,2
09.10 Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken	13 330,9	13 698,3	2,8
09.20 Tiltak for bedre levekår mv.	392,8	395,9	0,8
09.30 Arbeidsmarked	10 032,7	9 672,1	-3,6
09.40 Arbeidsmiljø og sikkerhet	1 331,6	1 378,8	3,6
09.50 Pensjoner mv. under Statens pensjonskasse	9 262,5	10 208,4	10,2
09.60 Kontantytelser	3 900,4	4 220,4	8,2
09.70 Integrering og mangfold	7 635,9	19 369,7	153,7
Sum Arbeid og sosiale formål	46 575,2	59 661,3	28,1
<i>Programområde 29 Sosiale formål, folketrygden</i>			
29.20 Enslige forsørgere	2 491,0	1 639,0 ¹	-34,2
29.50 Inntektssikring ved sykdom, arbeidsavklaring og uførhet	193 146,8	206 381,3	6,9
29.60 Kompensasjon for merutgifter for nedsatt funksjonsevne mv.	11 008,8	11 718,2	6,4
29.70 Alderdom	269 226,0	289 330,0	7,5
29.80 Forsørgertap mv.	2 249,8	2 380,2	5,8
Sum Sosiale formål, folketrygden	478 122,4	511 448,7	7,0
<i>Programområde 33 Arbeidsliv, folketrygden</i>			
33.30 Arbeidsliv	15 127,0	9 812,8	-35,1
Sum Arbeidsliv, folketrygden	15 127,0	9 812,8	-35,1
Sum Arbeids- og inkluderingsdepartementet	539 824,6	580 922,8	7,6

¹ Det foreslås å overføre ansvaret for ordningen med bidragsforskott til Barne- og familiedepartementet fra 2023. Tallene er derfor ikke direkte sammenlignbare. Overføringen utgjør 675 mill. kroner.

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Arbeids- og inkluderingsdepartementet:

- øke sysselsettingen
- skape et sikkert, seriøst og mer inkluderende arbeidsliv
- utforme gode velferdsordninger
- bidra til god integrering

Sammenlignet med Saldert budsjett 2022 står veksten i folketrygdens ytelser for hoveddelen av utgiftsøkningene på Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjettområder. Se nærmere omtale i avsnitt 2.5. Videre følger det økte utgifter knyttet til bosetting og integrering av fordrevne

fra Ukraina. Utgiftene til dagpenger reduseres som følge av færre ledige.

For å øke sysselsettingen foreslår regjeringen blant annet en ny ungdomsgaranti, som skal gi tidlig innsats og tett oppfølging til unge som trenger hjelp til å komme i arbeid. Regjeringen foreslår videre å øke bevilgningen til individuell jobbstøtte (IPS) for personer med psykiske lidelser og/eller rusproblemer og igangsette et forsøk med en tilskuddsordning for å stimulere til utvidet samarbeid mellom Nav-kontor og fylkeskommunen om tilrettelagt videregående opplæring. Utsiktene i arbeidsmarkedet er samtidig gode. Arbeidsledigheten har ikke vært lavere siden før finanskrisen i

2008, og antallet ledige jobber er rekordhøyt. Med høy etterspørsel etter arbeidskraft er det gode muligheter for mange av dem som står uten arbeid, til å komme inn på arbeidsmarkedet. Som følge av situasjonen i arbeidsmarkedet legger regjeringen opp til et noe lavere nivå på arbeidsmarkedstiltak i 2023.

Det å skape et *sikkert, seriøst og mer inkluderende arbeidsliv* er viktig for regjeringen. Regjeringen har foreslått flere regelverksendringer for å begrense bruken av innleide arbeidstakere og midlertidig ansatte, samt styrke retten til heltid og deltidsansattes fortrinnsrett. Regjeringen foreslår en tettere oppfølging av useriøsitet og sosial dumping bl.a. gjennom økt tilsyn og kontroll knyttet til regelverksendringene på innleieområdet. Regjeringen foreslår også en heltidspott til gjennomføring av forsøksprosjekter for redusert bruk av deltid og økt bruk av heltid. For å bidra til et mer inkluderende arbeidsliv foreslår regjeringen et avgrenset forsøk med arbeidsorientert uføretrygd for uføre under 30 år. I forsøket skal også personer som har fått vedtak om arbeidsorientert uføretrygd, få tett oppfølging fra Arbeids- og velferds-etaten, samtidig som det gis adgang til ansettelse med trygdejustert lønn. Målgruppen for forsøket er unge som ellers ville fått 100 pst. uføretrygd. I tillegg foreslår regjeringen et forsøk med tettere oppfølging av deltakere i varig tilrettelagt arbeid (VTA) i ordinært arbeidsliv.

Regjeringens arbeid med å *utforme gode velferdsordninger* har blant annet medført endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger, og disse trådte i kraft 1. juli 2022. Endringene innebar at

bestemmelsen om karenperiode på 52 uker ble opphevet, og at bestemmelsene for unntak fra maksimal varighet ble endret. Dette ivaretar at personer som mottar arbeidsavklaringspenger, får forlengelse dersom de ikke er ferdig avklart. Regjeringen foreslår å innføre et ferietillegg til dagpenger i 2023. Regjeringen vil se nærmere på mulighetene for å innføre en varig ordning med ferietillegg til dagpenger fra 2024 som ligger nærmere ordningen med feriepenger for arbeidstakere. Regjeringen foreslår å avvikle alternativet med lang opptjeningsperiode på dagpenger, slik at bare inntekt de tolv siste kalendermånedene kan legges til grunn. Minsteinntektskravet vil fortsatt være 1,5 G. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til tolketjenesten i Arbeids- og velferdsetaten for hørselshemmede, døve og døvblinde gjennom flere fast ansatte tolker i etaten.

Regjeringen ønsker å *bidra til god integrering* ved å få flere innvandrere i arbeid, bygge sterkere fellesskap og gode fellesarenaer, fremme likestilling og bekjempe negativ sosial kontroll. Ved å etablere et nytt system for prøver i norsk og samfunnskunnskap ønsker regjeringen å ivareta innvandreres mulighet til å oppfylle krav i regelverket i forbindelse med søknad om permanent oppholdstillatelse, statsborgerskap eller opptak til høyere utdanning samt dokumentere norskferdigheter ved jobbsøking. Russlands invasjon av Ukraina har ført til ekstraordinært høye ankomster til Norge. Regjeringen ønsker å legge til rette for at de fordrevne fra Ukraina raskt blir bosatt og kan delta i det norske samfunnet.

2.4.8 Helse- og omsorgsdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 10 Helse og omsorg</i>			
10.00 Helse- og omsorgsdepartementet mv.	2 015,7	1 286,9	-36,2
10.10 Folkehelse mv.	4 235,8	3 066,9	-27,6
10.30 Spesialisthelsetjenester	182 908,6	200 719,9	9,7
10.40 Sentral helseforvaltning	4 427,8	4 452,6	0,6
10.60 Helse- og omsorgstjenester i kommunene	9 951,8	9 300,4	-6,5
10.70 Tannhelse	455,7	467,2	2,5
10.80 Kunnskap og kompetanse	782,0	742,9	-5,0
Sum Helse og omsorg	204 777,3	220 036,9	7,5
<i>Programområde 30 Helsetjenester, folketrygden</i>			
30.10 Spesialisthelsetjenester mv.	6 448,2	6 773,9	5,1
30.50 Legehjelp, legemidler mv.	30 724,9	33 476,7	9,0
30.90 Andre helsetiltak	199,9	242,0	21,0
Sum Helsetjenester, folketrygden	37 373,1	40 492,6	8,3
Sum Helse- og omsorgsdepartementet	242 150,4	260 529,4	7,6

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Helse- og omsorgsdepartementet:

- allmennlegetjenesten
- spesialisthelsetjenesten
- forebygging og behandling innen psykisk helse og rus

Regjeringen vil *øke rekruttering av fastleger* og bidra til stabil legedekning i hele landet. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til nasjonale ALIS-avtaler slik at alle som starter spesialisering i allmenntilmedisin kan få tilbud om en ALIS-avtale. I tillegg foreslår regjeringen å øke basis-tilskuddet til fastlegene fra 1. mai samtidig som innretningen endres med mål om bedre å reflektere legenes arbeidsbelastning. Det foreslås også midler til forskning i allmenntilmedisin.

Regjeringen foreslår å *øke bevilgningene til sykehus* til økt aktivitetsvekst og økt grunnfinansiering. Den foreslåtte bevilgningen til aktivitetsvekst legger til rette for en vekst i pasientbehandlingen på om lag 1,5 pst. fra Saldert budsjett 2022. Den demografiske utviklingen tilsier isolert sett en aktivitetsvekst på 1,3 pst. Økt grunnfinansiering skal gi rom for vedlikehold, investeringer, beredskapsarbeid og intensivkapasitet i en periode med høy kostnadsvekst. Det foreslås å redu-

sere andelen innsatsstyrt finansiering for somatikk fra 50 til 40 pst. fra 2023. Gjennom økt rammefinansiering kan det bli økonomisk enklere for sykehusene å prioritere oppgaver som ikke gir inntekter gjennom innsatsstyrt finansiering.

Regjeringen foreslår en rekke forebyggende og behandlingsrettede tiltak innen *psykisk helse og rus*. Dette må ses i sammenheng med varslet opptrappingsplan for psykisk helse og forebyggings- og behandlingsform for rusfeltet. Barn og unge prioriteres særskilt, bl.a. gjennom økt tilskudd til helsestasjons- og skolehelsetjenesten, digitale tilbud og oppsøkende arbeid. Innsatsen rettet mot barn og unge må ses i sammenheng med ungdomsgarantien som foreslås under Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Pandemien har tydeliggjort behovet for spesialsykepleiere, særlig intensivsykepleiere. Det ble i 2022 bevilget midler til minst 200 nye utdanningsstillinger for spesialsykepleiere, og det foreslås også midler til tiltaket i 2023. Midlene skal gå til helårseffekt av stillingene opprettet i 2022, samt opprettelse av 200 nye utdanningsstillinger i 2023.

Regjeringen foreslår også bevilgninger til vaksiner og vaksinasjon mot covid-19 og beredskapslager for legemidler og smittevernustyr.

2.4.9 Barne- og familiedepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 11 Barn og familie</i>			
11.00 Administrasjon	165,3	211,5	27,9
11.10 Familie og oppvekst	21 561,3	23 258,8 ¹	7,9
11.20 Barnevernet	8 591,5	8 410,2	-2,1
11.30 Forbrukerpolitikk	262,7	278,3	5,9
11.50 Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn	3 476,4	3 726,0	7,2
Sum Barn og familie	34 057,3	35 884,7	5,4
<i>Programområde 28 Foreldrepenger, folketrygden</i>			
28.50 Stønad ved fødsel og adopsjon	23 161,1	26 091,0	12,7
Sum Foreldrepenger	23 161,1	26 091,0	12,7
Sum Barne- og familiedepartementet	57 218,4	61 975,7	8,3

¹ Det foreslås å overføre ansvaret for ordningen med bidragsforskott fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Barne- og familiedepartementet fra 2023. Tallene i 2022 og 2023 er derfor ikke direkte sammenlignbare. Overføringen utgjør 675 mill. kroner.

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Barne- og familiedepartementet:

- inkludering av barn og unge i fritidsaktiviteter
- økt utvidet barnetrygd og avvikling av særfradraget for enslige forsørgere
- styrket kvalitet i barnevernets arbeid og tiltak
- istandsetting av kulturhistorisk viktige kirkebygg

Deltakelse i *sosiale aktiviteter på fritiden* er viktig i en god oppvekst. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til tilskudd til inkludering av barn og unge i 2023. Økningen skal blant annet kunne dekke kostnader for deltakelse i fritidsaktiviteter, utstyrssentraler, åpne møteplasser som fritidsklubber, og loser som skal hjelpe unge med å fullføre utdanningsløp.

Regjeringen vil forenkle den offentlige *støtten til enslige forsørgere*. Det foreslås å avvikle særfradraget til enslige forsørgere i skattesystemet og øke den utvidede barnetrygden tilsvarende maksimal skatteverdi av fradraget i 2022. Enslige forsørgere som i dag ikke har høy nok inntekt til å oppnå maksimal skatteverdi av skattefradraget, får økt støtte som følge av omleggingen. Satsen for utvidet barnetrygd foreslås økt fra 1 054 kroner i måneden til 2 016 kroner i måneden fra 1. mars 2023.

I 2023 vil regjeringen arbeide videre for et *bedre barnevern* som bidrar til at flere barn og

unge får gode og trygge oppvekstvilkår. Regjeringen legger opp til at den nye barnevernsloven skal gjelde fra 1. januar 2023. Den nye barnevernsloven skal blant annet medvirke til bedre barnevernsfaglig arbeid og styrket rettssikkerhet for barn og foreldre. Regjeringen foreslår også tiltak for å øke kvaliteten i det kommunale barnevernet, blant annet tiltak for styring og ledelse i kommunalt barnevern, veiledningsteam og hjelpetiltak. Videre vil regjeringen starte arbeidet med en kvalitetsreform for både det kommunale og det statlige barnevernet. Regjeringen foreslår også å utvide tilbudet for tverrfaglig helsekartlegging av barn som bor utenfor hjemmet. Tilbudet skal gi et bedre tilpasset tilbud i barnevernet og bedre helsehjelp.

Regjeringen viderefører arbeidet med å gjøre de statlige barnevernsinstitusjonene bedre i stand til å ta vare på barna med de største og mest sammensatte behovene. Det legges videre til rette for økt bruk av ideelle aktører og redusert kjøp fra kommersielle aktører.

Kulturhistorisk viktige kirkebygg skal være i forsvarelig stand. Regjeringen foreslår bevilgning til blant annet arbeid med steinkirker fra middelalderen. Arbeidet er en del av forberedelsene frem mot nasjonaljubileet for slaget på Stiklestad i 2030.

2.4.10 Nærings- og fiskeridepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 17 Nærings- og fiskeriformål</i>			
17.10 Forvaltning og rammebetingelser	7 270,3	10 559,3 ¹	45,2
17.20 Forskning og innovasjon	8 847,1	8 803,8	-0,5
17.30 Markedsadgang og eksport	226,3	159,7	-29,4
17.40 Statlig eierskap	27 238,4	29 023,4	6,6
17.50 Kystforvaltning	3 071,9	0,0 ¹	-100,0
Sum før lånetransaksjoner	46 654,1	48 546,2	4,1
Lånetransaksjoner	71 184,7	73 163,9	2,8
Sum Nærings- og fiskeriformål	117 838,8	121 710,1	3,3
<i>Programområde 33 Arbeidsliv, folketrygden</i>			
33.40 Arbeidsliv	90,0	80,0	-11,1
Sum Arbeidsliv, folketrygden	90,0	80,0	-11,1
Sum Nærings- og fiskeridepartementet	117 928,8	121 790,1	3,3

¹ Programområde 17.50 Kystforvaltning foreslås innlemmet i programområde 17.10 Forvaltning og rammebetingelser.

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Nærings- og fiskeridepartementet:

- grønn omstilling i næringslivet
- strategiske eksportfremmesatsinger

Regjeringen vil bidra til *grønn omstilling i næringslivet* både for å nå klimamålene og stimulere til ny næringsvirksomhet. Regjeringen vil derfor innføre et hovedprinsipp om at prosjekter som mottar støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet skal ha en plass på veien mot omstillingsmålet for 2030 og at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og prosjekter med positiv effekt på grønn omstilling og er for eksempel ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen. Virkemiddelapparatet skal mobilisere gode prosjekter som bidrar til grønn omstilling eller svarer til andre viktige formål, blant

annet relatert til områdene som er pekt ut i regjeringens veikart for et grønt industriløft.

Regjeringen foreslår å omprioritere deler av midlene i det næringsrettede virkemiddelapparatet for å forsterke innsatsen mot grønn nærings- og eksportomstilling, i tråd med regjeringens veikart for grønt industriløft og eksportreformen «Hele Norge eksporterer». Formålet er å bidra til økt omstilling, eksport og industriutviklingen i hele Norge. Dette innebærer bl.a. forslag om en ny utlysning under Grønn plattform med en ramme på 600 mill. kroner i perioden 2023–2025. Videre foreslås rammen for Innovasjon Norges Grønne vekstlån økt til 900 mill. kroner. Det foreslås tilførsel av kapital til Nysnø Klimainvesteringer AS og Siva SF. Det foreslås også å styrke Innovasjon Norges arbeid med *strategiske eksportfremmesatsinger*.

2.4.11 Landbruks- og matdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 15 Landbruk og mat</i>			
15.00 Administrasjon m.m.	216,8	188,9	-12,9
15.10 Matpolitikk	1 555,3	1 591,8	2,3
15.20 Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling	838,7	841,2	0,3
15.30 Næringsutvikling, ressursforvaltning og miljøtiltak	21 054,2	26 881,2	27,7
Sum Landbruks- og matdepartementet	23 665,0	29 503,2	24,7

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Landbruks- og matdepartementet:

- kompensasjon og forbedrede inntektsmuligheter for landbruket
- reindriftsavtalen
- etablering av Bionova
- beredskapslagring av matkorn for bedre matsikkerhet

Bevilgningen til gjennomføring av jordbruksavtalen foreslås økt med 5 505 mill. kroner. Økningen skal bidra til *kompensasjon* og gi grunnlag for *forbedrede inntektsmuligheter i næringen*. Strømstøtten til jordbruks- og veksthusnæringen foreslås videreført ut første halvår 2023.

Bevilgningen til gjennomføring av *reindriftsavtalen* foreslås økt med 15,5 mill. kroner. Hovedprioriteringene er direkte tilskudd, ivaretagelse av reindriftenes arealer, klimatilpasning, beredskap, rekruttering og infrastrukturtiltak.

Regjeringen foreslår også *etablering av Bionova*. Formålet til Bionova er blant annet å bidra til reduserte klimagassutslipp og økt karbonopptak samt overgang til en mer sirkulær bioøkonomi. Bionova skal bidra til å nå Norges lovfestede klimamål, samt regjeringens omstillingsmål.

Regjeringen prioriterer *beredskapslagring av matkorn for bedre matsikkerhet*, ved å foreslå at dette skal utredes og etableres.

2.4.12 Samferdselsdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 21 Innenlands transport</i>			
21.10 Administrasjon m.m.	489,2	496,9	1,6
21.20 Luftfartsformål	1 436,7	2 978,7	107,3
21.30 Veiformål	39 916,7	39 540,8	-0,9
21.40 Særskilte transporttiltak	6 553,6	7 033,1	7,3
21.50 Jernbaneformål	31 785,2	31 503,6	-0,9
Sum Innenlands transport	80 181,5	81 553,1	1,7
<i>Programområde 22 Posttjenester</i>			
22.10 Posttjenester	945,6	1 260,6	33,3
Sum Posttjenester	945,6	1 260,6	33,3
Sum Samferdselsdepartementet	81 127,1	82 813,7	2,1

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Samferdselsdepartementet:

- et trygt og fremkommelig veinett i hele landet
- et godt togtilbud etter koronapandemien
- halvere ferjetakster og gratis ferjer til samfunn uten fastlandsforbindelse
- nye lufthavner i Nordland
- tiltak mot sosial dumping i samferdselssektoren

Det foreslås bevilget 82,7 mrd. kroner til formål under Nasjonal transportplan (NTP). Det innebærer en reell reduksjon på 0,8 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Midlene til NTP-formål bevilges over Samferdselsdepartementets og Nærings- og fiskeridepartementets budsjetter samt deler av rammetilskuddet til fylkeskommunene under Kommunal- og distriktsdepartementet.

Regjeringen prioriterer *et trygt og fremkommelig veinett i hele landet*. Budsjettforslaget innebærer at vedlikeholdsetterslepet på riksvei reduseres med om lag 400 mill. kroner. Regjeringen foreslår 18,5 mrd. kroner til investeringer på riksvei, med aktivitet i hele landet. I 2023 legges det til rette for oppstart av OPS-prosjektet E10/rv. 85 Tjeldsund–Gullesfjordbotn–Langvassbukta i Nordland og Troms og Finnmark samt tre store prosjekter/delprosjekter under Nye Veier AS.

Regjeringen ønsker *et godt togtilbud også etter koronapandemien*. Regjeringen foreslår 5,2 mrd. kroner til kjøp av persontransport med tog, som er en økning på over 1 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Økningen skyldes i hovedsak økte kostnader for togselskapene som følge av langsiktige effekter av pandemien. Behovet er basert på anslag for trafikkutviklingen i 2023. Regjeringen

foreslår videre 17,5 mrd. kroner til jernbaneinvesteringer og prioriterer å fullføre igangsatte tiltak som vil gi tilbudsforbedringer. Dette innebærer blant annet at InterCity-prosjektene til Tønsberg, Moss og Hamar prioriteres med rasjonell gjennomføring, i tillegg til signal- og sikringssystemet ERTMS. Regjeringen foreslår også en kostnadsramme på 3,7 mrd. kroner til å anskaffe 25 nye lokal- og regiontog.

Det foreslås 252 mill. kroner til å utvide ordningen med *gratis ferjer og halvere takstene på riks- og fylkesveiferjene* sammenlignet med takstnivået 1. januar 2021, med virkning fra midten av august 2023. Til sammen foreslås det 420 mill. kroner i 2023 til gratis ferje og ytterligere reduserte takster på riks- og fylkesveiferjer. Deler av midlene bevilges over fylkeskommunenes rammetilskudd.

Regjeringen foreslår 1,7 mrd. kroner til planlegging og utbygging av *to nye lufthavner i Nordland*. Det foreslås midler til planlegging av ny lufthavn i Bodø samt statlig tilskudd til Avinor til kjøp av dagens lufthavnareal fra Forsvaret. Til ny flyplass ved Mo i Rana foreslås midler til anleggsstart.

Det foreslås 40 mill. kroner til å følge opp tiltakene i regjeringens kommende *handlingsplan mot sosial dumping* i transportsektoren. Det omfatter blant annet tiltak knyttet til tilsyn, kontroll og håndheving. Videre foreslår regjeringen 30 mill. kroner til tiltak for bedre bruk av data i transportsektoren. Dette skal blant annet føre til bedre planlegging av kollektivtilbudet og bedre informasjon til de reisende. Regjeringen foreslår også å oppgradere de digitale systemene i veitrafikkensentralene for å redusere sårbarheten og øke fleksibiliteten i den digitale infrastrukturen.

2.4.13 Klima- og miljødepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 12 Klima og miljø</i>			
12.10 Fellesoppgaver, forskning, internasjonalt arbeid m.m.	2 360,5	2 353,2	-0,3
12.20 Klima, naturmangfold og forurensning	11 086,2	13 171,3	18,8
12.30 Kulturminner og kulturmiljø	792,0	796,8	0,6
12.60 Nord- og polarområdene	446,7	490,4	9,8
12.70 Internasjonalt klimaarbeid	3 184,5	3 166,0	-0,6
Sum Klima- og miljødepartementet	17 869,8	19 977,8	11,8

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Klima- og miljødepartementet:

- Enovas satsing på klimateknologi
- bærekraftig forvaltning av naturressursene
- følge opp EUs grønne giv og «Klar for 55»-regelverket
- CO₂-kompensasjonsordningen for industrien

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til *Enovas satsing på klimateknologi* med 500 mill. kroner for å bidra til utslippsreduksjoner i ikke-kvotepliktig sektor. Dette vil gjøre det mulig for Enova å forsterke innsatsen, eksempelvis innen elektrifisering av fartøy, tungtransport og anleggsmaskiner og utslippsreduksjoner i ikke-kvotepliktig industri.

Regjeringen foreslår flere tiltak som bygger opp under en *bærekraftig forvaltning av naturressursene*. Arbeidet med å bedre tilstanden i Oslofjorden og arbeidet med å bygge opp igjen økosystemene i området Skagerrak-Oslofjorden foreslås styrket. Nasjonalparkene prioriteres gjennom økte midler for å ta vare på verneverdiene. Videre foreslås det økt innsats mot pukkellaks for å begrense invasjonen av den fremmede arten. Av hensyn til det samlede budsjettopplegget i 2023, foreslår regjeringen å redusere bevilgningen til frivillig skogvern.

EUs grønne giv er tidenes mest ambisiøse grønne omstilling, og regelverksutviklingen går i et raskt tempo. Regjeringen foreslår at Miljødirektoratet får økte ressurser for å bidra til at Norge raskt kan etterleve relevante deler av klimaregelverket og regelverket om bærekraftige produkter.

Utgiftene til *CO₂-kompensasjonsordningen* for industrien anslås å øke til vel 100 mrd. kroner over perioden 2021–2030, dersom det ikke innføres noen tiltak som kan begrense utgiftsveksten. Utgiftsveksten skyldes blant annet økte kvotepriser og at ordningen utvides til også å omfatte industriens egenkraft. I 2023-budsjettet foreslås det en bevilgning på 4,7 mrd. kroner, en økning på 1,9 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022. Regjeringen foreslår å innføre et kvoteprisgulv på 200 kroner for å gjøre ordningen mer håndterbar i kommende års budsjetter. Et kvoteprisgulv innebærer at støtteberettigede bedrifter må betale for en større del av sine indirekte utslipp, men at staten fortsatt bærer risikoen for økte kvotepriser. Industrien får kompensert økningen i kraftprisen som skyldes kvotepris over 200 kroner. Kvoteprisen har etter sommeren variert mellom i overkant av 700 til nærmere 1000 kroner.

2.4.14 Finansdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner</i>			
00.30 Regjeringen	400,0	402,1	0,5
00.40 Stortinget og tilknyttede organ	2 168,1	2 252,4	3,9
Sum Konstitusjonelle institusjoner	2 568,0	2 654,6	3,4
<i>Programområde 23 Finansadministrasjon</i>			
23.10 Finansadministrasjon	1 932,4	1 973,7	2,1
23.20 Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon	10 200,8	10 310,4	1,1
23.30 Offisiell statistikk	895,5	914,4	2,1
23.40 Andre formål	40 284,0	42 004,0	4,3
Sum Finansadministrasjon	53 312,8	55 202,6	3,5

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.</i>			
24.10 Statsgjeld, renter og avdrag mv.	10 250,6	11 529,7	12,5
Sum før lånetransaksjoner	10 250,6	11 529,7	12,5
Lånetransaksjoner	0,0	78 457,0	
Sum Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.	10 250,6	89 986,7	777,9
Sum Finansdepartementet	66 131,4	147 843,8	123,6

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Finansdepartementet:

- kontroll med vareførselen på Svalbard
- fortsatt innsats for å sikre Skatteetatens IT-infrastruktur
- økt aktivitet i programmet Fremtidens innkreving
- styrking av Finanstilsynet

Svalbard ble våren 2022 etablert som eget tollområde, basert på en minimumsløsning. Intensjonen var å hindre omgåelse av sanksjons- og eksportkontrollregelverket. Bevilgningen til *kontroll med vareførselen på Svalbard* foreslås videreført og økt i 2023, herunder til økt bemanning og investeringer.

Trusselvurdering viser økt risiko for uønskede digitale hendelser i Skatteetaten. For å opprettholde stabil IT-tilgang, videreføres arbeidet for å sikre *Skatteetatens IT-infrastruktur*.

I programmet *Fremtidens innkreving*, som er planlagt å gå over syv år, skal det bl.a. bygges ny IT-plattform, etableres effektive og brukerrettede tjenester, innføres innsyns- og selvbetjeningsløsninger og legges til rette for samordnet behandling av krav fra flere kreditorer. Programmet ventes å innebære store gevinster for både det offentlige og private. Arbeidet med programmet ledes av Skatteetaten, som i samarbeid med Politiet, Arbeids- og velferdsetaten, Brønnøysundregistrene og Lånekassen skal utvikle sammenhengende tjenester. Fase 1 av arbeidet kom i gang i 2022. For 2023 foreslås en samlet bevilgning på 485 mill. kroner, hvorav 421,6 mill. kroner under Skatteetaten.

Finanstilsynet har fått stadig flere tilsynsområder og flere oppgaver med regelverksutvikling, forvaltning og rettleiding. Det foreslås derfor en generell *styrking av Finanstilsynet*. Etatens program for økt digitalisering med sikte på sikrere, raskere og bedre målrettet tilsyn, videreføres.

2.4.15 Forsvarsdepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 04 Militært forsvar</i>			
04.10 Militært forsvar mv.	69 050,6	75 808,2	9,8
Sum før lånetransaksjoner	69 050,6	75 808,2	9,8
Lånetransaksjoner	0	24,7	
Sum Forsvarsdepartementet	69 050,6	75 832,9	9,8

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Forsvarsdepartementet:

- økt bemanning
- innfasing og drift av nytt materiell
- investeringer i nytt materiell og infrastruktur

Regjeringens forslag til budsjett for Forsvarsdepartementet innebærer en samlet bevilgningsøkning på om lag 6,8 mrd. kroner. Forslaget innebærer både at regjeringen følger opp langtidsplanen for forsvarssektoren og økte ambisjoner ut over langtidsplanen. Beløpet vil blant annet gå til *økt bemanning* i Forsvaret og styrking av Heimevernet, *innfasing og drift av nytt materiell og økte investeringer* i nytt materiell og infrastruktur. I tillegg foreslås det 1 mrd. kroner til militær støtte til Ukraina, hvorav 428 mill. kroner til gjenkjøp av materiell donert til Ukraina i 2022.

Regjeringen foreslår å forsere den planlagte bemanningsøkningen i Forsvaret sammenlignet med langtidsplanen og å øke elevtallene ved Forsvarets skoler. Videre vil regjeringen øke antall soldater og befal i Heimevernet, øve flere hvert år og styrke kompetansen i områdestrukturen. Det

legges opp til å videreføre et høyt aktivitetsnivå i Forsvaret, oppbyggingen av avdelingene i Finnmark landforsvar fortsetter og det foreslås økt bevilgning til vedlikehold og mottak av nytt materiell. Regjeringen foreslår også å øke bevilgningen til vedlikehold av fasiliteter for personellet samt til fasiliteter for mottak av, og trening med, allierte styrker i Nord-Norge. Regjeringens forslag til statsbudsjett legger til rette for investeringer i blant annet nye ubåter, nye maritime patruljefly, nye kystvaktfartøyer, oppgradering av CV-90 kamp- og støttevogner, nye stridsvogner, modernisering av kampnære IKT-systemer, artillerilokaliseringsskanninger og artilleri til Hæren, personlig bekledning og utstyr, videreføring av Naval Strike Missile og en rekke andre materiellanskaffelser. Anskaffelsene vil bidra til et moderne og fremtidsrettet forsvar.

Samlet foreslår regjeringen å bevilge om lag 8 mrd. kroner til anskaffelse av kampfly med utrustning og baseløsning.

Budsjettforslaget legger til rette for en styrking av forsvarsevnen og den nasjonale beredskapen.

2.4.16 Olje- og energidepartementet

	Mill. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
<i>Programområde 18 Olje- og energiformål</i>			
18.00 Administrasjon	255,5	279,7	9,5
18.10 Petroleum	470,6	499,4	6,1
18.20 Energi og vannressurser	1 391,9	46 261,6	3 223,6
18.30 Klima, industri og teknologi ¹	990,5	4 866,5	391,3
18.40 CO ₂ -håndtering ²	3 884,0		-100,0
Sum Olje- og energidepartementet	6 992,4	51 907,2	642,3

¹ Programområde 18.30 endrer navn fra Forskning og næringsutvikling til Klima, Industri og teknologi i 2023.

² Programområde 18.40 CO₂-håndtering er innlemmet i programområde 18.30 i 2023.

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Olje- og energidepartementet:

- forlengelse av strømstønadordningen for husholdninger og borettslag ut 2023
- Langskip – fangst og lagring av CO₂
- utbygging av havvind og konsesjonsbehandling av fornybar kraft og anlegg for nett

Regjeringen foreslår å *forlenge den midlertidige strømstønadordningen for husholdninger og*

borettslag ut 2023. Ordningen bidrar til en betydelig reduksjon av de månedlige strømavgiftene for husholdninger og borettslag. Regjeringen foreslår en bevilgning på 44,7 mrd. kroner i 2023, som er anslag på utbetalinger under ordningen i perioden desember 2022 til november 2023. Stønad for strømforbruk i desember 2023, vil utbetales i januar 2024 og anslås til 2,2 mrd. kroner.

Regjeringen bidrar til fremdrift og arbeider for å realisere gevinster fra *Langskip* – det norske

demonstrasjonsprosjektet for fangst og lagring av CO₂. Det foreslås en bevilgning på 3,58 mrd. kroner i 2023. Langskip omfatter årlig fangst av om lag 400 000 tonn CO₂ per år på Norcems sementfabrikk, 400 000 tonn CO₂ på Hafslund Oslo Celsius avfallsforbrenningsanlegg og en transport- og lagringskapasitet som skal bygges og drives av Northern Lights. Lagerinfrastrukturen på norsk sokkel bygges ut med ledig kapasitet som også kan utnyttes av fangstprosjekter i andre land. Etterfølgende anlegg i Europa og verden er en forutsetning for at CO₂-håndtering skal kunne bli et effektivt og konkurransedyktig klimatiltak. Forventede kostnader for Langskip er 27,6 mrd. 2022-kroner, hvorav forventet statlig bidrag er 17,9 mrd. 2022-kroner.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Olje- og energidepartementet (OED). Midlene skal legges til rette for raskere *utbygging av havvind og konsesjonsbehandling av fornybar kraft og anlegg for nett*. Midlene dekker økt saksbehandlingskapasitet i NVE og OED, ekstern bistand og digitalisering for å effektivisere konsesjonsbehandlingen og arbeidet med kraftsystemutredninger. Videre foreslås det midler til grunnundersøkelser for havvindområdene i Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord, økte midler til konsekvensutredning av nye områder for vindkraft til havs og til overvåking av sjøfugl. Det foreslås også tilskudd for å styrke kompetansemiljø for havvind (Universitetet i Agder).

2.4.17 Ymse utgifter og inntekter

Det foreslås bevilget 10 mrd. kroner under kap. 2309 Tilfeldige utgifter. Bevilgningen står som

motpost til tilleggsbevilgninger knyttet til blant annet forhandlinger hvor staten er part, herunder til lønnsoppgjøret for statsansatte og takstforhandlinger for privatpraktiserende leger, fysioterapeuter og psykologer, og til uforutsette utgifter. Det er satt av midler til dekning av økt arbeidsgiveravgift for arbeidsgivere i offentlig sektor, jf. nærmere omtale i Prop. 1 LS (2022–2023) *Skatter, avgifter og toll 2023*. Det er også satt av 1,2 mrd. kroner til tiltak for næringslivet i forbindelse med høye strømpriser.

På kap. 5309 Tilfeldige inntekter foreslås det bevilget 400 mill. kroner. Dette gjelder enkelte mindre, uforutsette inntekter som ikke inngår på andre inntektskapitler i statsbudsjettet.

2.5 Folketrygdens utgifter og inntekter

Regjeringens samlede forslag til utgifter under alle folketrygdens programområder for 2023 er på 588,6 mrd. kroner. Det er en økning på 34,7 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Samtidig forventes det nå betydelig høyere utgifter i 2022 enn anslått i saldert budsjett. Sammenlignet med anslag på regnskap for 2022 innebærer regjeringens forslag en økning på om lag 28,1 mrd. kroner. Den anslåtte økningen i 2022 skyldes i hovedsak økte utgifter til sykepenges og alderspensjon. Utgiftsanslaget for 2023 inkluderer en økning på 18,6 mrd. kroner som følge av anslått effekt av reguleringen av folketrygdens grunnbeløp per 1. mai 2023 og overhenget fra trygdeoppgjøret for 2022. Budsjettallene fordelt på programkategorier fremgår av omtalen av de ulike departementene tidligere i dette kapitlet.

Tabell 2.4 Folketrygdens utgifter

		Mill. kroner			
Programområde		Saldert budsjett 2022	Anslag på regnskap 2022	Forslag 2023	Endring Saldert budsjett 2022 til forslag 2023 i pst.
28	Foreldrepenger, folketrygden	23 161,1	24 869,0	26 091,0	12,7
29	Sosiale formål, folketrygden	478 122,4	485 222,1	512 123,7	7,1
	<i>Sykepenger</i>	<i>47 910,3</i>	<i>51 005,3</i>	<i>51 815,3</i>	8,2
	<i>Arbeidsavklaringspenger</i>	<i>34 129,0</i>	<i>36 008,0</i>	<i>36 426,0</i>	6,7
	<i>Uføretrygd</i>	<i>111 107,5</i>	<i>110 092,0</i>	<i>118 140,0</i>	6,3
	<i>Alderspensjon</i>	<i>269 226,0</i>	<i>272 480,0</i>	<i>289 330,0</i>	7,5
	<i>Annet¹</i>	<i>15 749,6</i>	<i>15 636,8</i>	<i>16 412,4</i>	4,2
30	Helsetjenester, folketrygden	37 373,1	36 550,0	40 492,6	8,3
33	Arbeidsliv, folketrygden	15 217,0	13 886,5	9 892,8	-35,0
Sum		553 873,6	560 527,6	588 600,0	6,3

¹ Bidragsforskott foreslås flyttet til programområde 11 fra 2023. I tabellen ovenfor er utgiftene til bidragsforskott likevel inkludert i «Annet» under programområde 29.

Kilde: Finansdepartementet

Programområde 28 Foreldrepenger, folketrygden

Stønadsordningene under dette programområdet skal kompensere for inntektsbortfall i forbindelse med fødsel og adopsjon og sikre økonomisk støtte til foreldre som ikke har opptjent rett til foreldrepenger. Programområdet omfatter foreldrepenger til yrkesaktive, engangsstønad ved fødsel og adopsjon og feriepenger av foreldrepenger mv. Barne- og familiedepartementet har ansvaret for programområdet.

Utgiftsanslaget for 2023 bygger blant annet på den siste befolkningsfremskrivingen til Statistisk sentralbyrå. Økningen skyldes flere mottakere av foreldrepenger og høyere gjennomsnittlig ytelse.

Programområde 29 Sosiale formål, folketrygden

Programområdet omfatter ordninger som skal kompensere for inntektsbortfall ved sykdom og uførhet (sykepenger, arbeidsavklaringspenger og uføretrygd), pensjoner (alderspensjon og etterlattepensjon), stønader til enslige forsørgere, stønader og hjelpemidler til personer med nedsatt funksjonsevne og enkelte andre formål. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har ansvar for programområdet. Økningen fra Saldert budsjett 2022 er på 34 mrd. kroner. Økningen skyldes både flere mottakere av alderspensjon og uføretrygd og økt

gjennomsnittlig grunnbeløp. Vekst i sykepengegrunnlaget bidrar også til økningen. Økningen fra anslag på regnskap for 2022 er på 26,9 mrd. kroner. Nedenfor gjennomgås utviklingen fra 2022 til 2023 på de største utgiftsområdene.

Sykepenger

Forslaget innebærer en økning på 3,9 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022. Anslaget for 2022 er også økt som følge av midlertidige særregler i forbindelse med koronapandemien og høyere vekst i sykepengegrunnlaget på grunn av høyere lønnsvekst enn ventet.

Gjeldende særregler knyttet til koronapandemien har varighet ut 2022 og påvirker ikke utgiftene i 2023. I budsjettforslaget legges det til grunn en økning i det trygdefinansierte sykefraværet for arbeidstakere tilsvarende 1,1 pst. i 2022 og 1,4 pst. i 2023 sammenlignet med året før. Det legges videre til grunn en økning i sykepengegrunnlaget på 3,9 pst. i 2022 og 4,2 pst. i 2023. Sykepengeutgiftene øker også i 2023 som følge av en forventet vekst i sysselsettingen.

Arbeidsavklaringspenger

Forslaget innebærer en økning på om lag 2,3 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022.

Anslaget for 2022 er økt som følge av økt anslag for antall mottakere og regelendringer, herunder oppheving av karenperioden og nye regler for unntak fra maksimal varighet, som ble iverksatt fra 1. juli 2022. Det forventes en nedgang i antall mottakere fra 2022 til 2023. Under pandemien var det lav avgang fra ordningen, noe som blant annet skyldes midlertidige regelendringer, forsinkelser i avklaringsløpene og en periode med høy arbeidsledighet. Avgangen fra ordningen ventes å øke i 2023 som følge av at arbeidsledigheten nå er svært lav, at avklaringene mot arbeid eller uføretrygd vil gå lettere, og at mange vedtak om arbeidsavklaringspenger vil løpe ut mot slutten av 2022 og i løpet av 2023. Det ventes at antall mottakere i gjennomsnitt vil falle fra 136 000 i 2022 til 133 200 i 2023. Effekten av trygdeoppgjøret er anslått å øke utgiftene med 1,5 mrd. kroner i 2023.

Uføretrygd

Forslaget innebærer en utgiftsøkning på omtrent 7 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022. Økningen skyldes dels trygdeoppgjøret, som er anslått å øke utgiftene med 4,9 mrd. kroner. Økningen skyldes også dels at det forventes høy tilgang fra arbeidsavklaringspenger til uføretrygd. Samlet sett er det forventet at gjennomsnittlig antall mottakere av uføretrygd vil øke fra 363 900 i 2022 til 374 100 i 2023.

Alderspensjon

Utgiftene til alderspensjon øker i hovedsak på grunn av vekst i folketrygdens grunnbeløp og reguleringen av pensjoner under utbetaling, som medfører en økning på 12 mrd. kroner, og at det blir flere alderspensjonister. Fra 2022 til 2023 anslås det at gjennomsnittlig antall mottakere av alderspensjon vil øke med 16 000 og dermed utgjøre 1 030 000 personer.

Etter at fleksibelt uttak av alderspensjon ble innført i 2011, steg antall mottakere av alderspensjon under 67 år raskt. Utgiftene til tidlig uttak flatet ut etter 2016, og de siste årene har det vært en liten reduksjon i andelen med tidlig uttak. Selv om mange tar ut alderspensjon, har yrkesaktiviteten i aldersgruppen over 60 år økt i perioden 2010–2021, og mange kombinerer arbeid og uttak av alderspensjon. Over tid påvirkes utgiftene til alderspensjon i liten grad av fleksibelt uttak, siden tidlig uttak gir en lavere årlig pensjon for den enkelte. På den andre siden har innføringen av levealdersjustering og endret regulering av pensjoner under utbetaling fått gradvis større betyd-

ning. Det anslås at pensjonsreformen samlet sett har bidratt til lavere utgifter til alderspensjon fra og med 2021, og det anslås at utgiftene i 2023 vil være om lag 10 mrd. kroner lavere enn de ellers ville vært på grunn av pensjonsreformen.

For å sikre et økonomisk bærekraftig, robust og forutsigbart pensjonssystem må hovedprinsippene i pensjonsreformen ligge fast over tid. Samtidig kan det på enkelte områder være behov for justeringer. Et politisk bredt sammensatt pensjonsutvalg foreslår i NOU 2022: 7 en modell for gradvis økning av aldersgrensene i pensjonssystemet, for å også sikre gode pensjonsnivåer for fremtidige generasjoner. Videre mener utvalget at nivået på minsteveltelsene prinsipielt bør følge velferdsutviklingen i samfunnet, og foreslår derfor at de skal reguleres med lønnsveksten. Regjeringen vil følge opp utredningen fra Pensjonsutvalget med sikte på et nytt bredt politisk forlik om pensjon og involvere partene i arbeidslivet i dette arbeidet.

Programområde 30 Helsetjenester, folketrygden

Programområdet omfatter folketrygdens bidrag til finansiering av helsetjenester, herunder lege- og psykologhjelp, fysioterapi samt legemidler og medisinsk forbruksmaterieil på blå resept. Helse- og omsorgsdepartementet har ansvar for programområdet.

Budsjettforslaget innebærer en økning i utgiftene til helsetjenester under folketrygden med om lag 3,1 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022. Det tilsvarer en vekst på om lag 8 pst. Sammenlignet med anslag på regnskap for 2022 øker utgiftene til helsetjenester under folketrygden med om lag 1,9 mrd. kroner.

Refusjon av legemidler på blå resept er den største utgiften på stønadsbudsjettet for helse-tjenester. Utgiftene til refusjon av legemidler på blå resept anslås å øke med om lag 0,7 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022. Dette skyldes i all hovedsak en underliggende vekst i utgiftene til legemidler på 9 pst. i 2023. I motsatt retning trekker regjeringens forslag om å øke den prosentvise egenandelen til 50 pst. per resept, men beholde maksimal egenandel på 520 kroner. Egenandeler for legemidler på blå resept omfattes av egenandelstaket, som er nærmere omtalt under.

Anslaget for utgifter til refusjon av egenandeler over egenandelstaket øker med om lag 0,9 mrd. kroner i 2023 sammenlignet med Saldert budsjett 2022. I sum foreslås egenandelsbetalingene prisjustert med 3,5 pst., gjennom å øke egen-

andelstaket med 119 kroner, og gjennom å øke egenandelene for helsetjenester med 3 pst. Nytt egenandelstak foreslås fastsatt til 3 040 kroner.

Programområde 33 Arbeidsliv, folketrygden

Programområdet omfatter dagpenger ved arbeidsledighet, statsgaranti for lønnskrav ved konkurs og stønad ved arbeidsledighet for fiskere og fangstmenn. Dagpenger ved arbeidsledighet utgjør den største utgiftsposten under dette programområdet.

Budsjettforslaget for 2023 innebærer en reduksjon i dagpengeutgiftene på 5,1 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Utgiftsnedgangen skyldes i hovedsak at det anslås færre dagpengemottakere. I Saldert budsjett 2022 ble det lagt til grunn om lag 55 000 dagpengemottakere i gjennomsnitt i 2022. Til sammenligning legges det nå til grunn i gjennomsnitt om lag 40 000 dagpengemottakere i 2022, og i overkant av 37 000 dagpengemottakere i 2023. I tillegg bidrar avviklingen av alle midlertidige særregler som ble innført i forbindelse med koronapandemien fra og med april 2022, til at utgiftene går ned fra 2022 til 2023.

Regjeringen foreslår å innføre et ferietillegg til dagpenger i 2023. Dagpengemottakere som har mottatt ytelsen åtte uker eller mer, vil i 2023 få 9,5 pst. av utbetalte dagpenger i 2022. Regjeringen vil se nærmere på mulighetene for å innføre en varig ordning med ferietillegg til dagpenger fra 2024 som ligger nærmere ordningen med feriepenger for arbeidstakere.

Regjeringen foreslår å avvike alternativet med lang opptjeningsperiode, slik at bare inntekt de tolv sist avsluttede kalendermånedene kan legges til grunn. Dette vil bidra til at dagpengeordningen i større grad målrettes mot personer som har en aktuell tilknytning til arbeidslivet. Minsteinntektskravet vil fortsatt være 1,5 G. For å hindre at personer som har vært, eller har pleiet, syke de siste 12 månedene før de søker om dagpenger, faller ut av dagpengeordningen foreslås det samtidig at syke-, pleie-, opplærings-, og omsorgspenger skal inkluderes i arbeidsinntekten som vurderes i forbindelse med minsteinntektskravet.

For 2023 foreslås en bevilgning til dagpenger på 9,1 mrd. kroner.

2.5.1 Folketrygdens finansieringsbehov

Folketrygdens utgifter inngår i budsjettet på linje med andre utgifter, men er på inntektssiden formelt knyttet til de store avgiftsordningene (arbeidsgiveravgift og trygdeavgift) og enkelte gebyrer og refusjoner mv., jf. folketrygdloven 28. februar 1997 nr. 19, del VIII, Finansielle bestemmelser.

Folketrygdens inntekter i 2023 anslås til 424,4 mrd. kroner, med følgende hovedelementer: Trygdeavgift på 176,3 mrd. kroner (jf. kap. 5700, post 71), arbeidsgiveravgift på 244,9 mrd. kroner (jf. kap. 5700, post 72), samt enkelte mindre inntekter på til sammen 3,2 mrd. kroner (vederlag, gebyrer, ulike refusjoner, dividende mv., jf. kapitlene 5701, 5704 og 5705). Utgiftene utgjør til sammen 588,6 mrd. kroner.

Differansen mellom bevilgningsforslagene til folketrygdens utgifter og inntekter innebærer et beregnet finansieringsbehov for folketrygden i 2023 på 164,2 mrd. kroner, jf. oversikten i vedlegg 1 til Gul bok. Finansieringsbehovet for folketrygden utgjør tilskuddet fra staten, jf. folketrygdlovens § 23-10 første ledd, og inngår i statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd. Statstilskuddet inkluderer dekningen av folketrygdens utgifter som iht. folketrygdlovens § 23-10, tredje ledd minst skal dekkes gjennom direkte tilskudd fra staten, dvs. uten henvisning til de store avgiftsordningene eller andre spesifiserte inntekter under folketrygden.

2.6 Forslag til vedtak

De forslag til vedtak som legges frem i denne proposisjonen, er i de fleste tilfeller nærmere omtalt i Prop. 1 S for de enkelte departementene. Enkelte bevilgningsforslag blir bare omtalt i denne proposisjonen. Det gjelder blant annet bevilgningene til kap. 2309 Tilfeldige utgifter og kap. 5309 Tilfeldige inntekter, som omtales i avsnitt 2.4.17. Renter og avskrivninger fra statens forvaltningsbedrifter under kapitlene 5491 og 5603 omtales i avsnitt 3.2. Overføringer til og fra Statens pensjonsfond utland, som er bevilget på kapitlene 2800 og 5800 i statsbudsjettet, omtales i avsnitt 3.4.

Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov dekkes gjennom lån bevilget på kap. 5999, jf. avsnitt 3.5.

3 Budsjettets inntekter og utgifter etter art

3.1 Budsjettets samlede inntekter og utgifter

Dette kapitlet gir en oversikt over statsbudsjettets inntekter og utgifter, gruppert etter art, jf. boks 3.1.

Boks 3.1 Statsbudsjettets inndeling

Statsbudsjettet blir inndelt i kapitler som igjen er inndelt i poster, jf. § 4 i bevilgningsreglementet. Stortingets bevilgningsvedtak gjelder beløpet under den enkelte post. Kapitlene nummereres fortløpende i nummerserier for de ulike departementene. Nummereringen av postene følger et fast mønster hvor postnummeret angir hva slags type inntekt eller utgift det er tale om. Bevilgningsreglementet krever at inntektene og utgiftene inndeles i fire avdelinger. Dette skjer ved å inndele postnummerseriene i følgende avdelinger etter art:

Inntekter

1. Salg av varer og tjenester: Postene 1–29
2. Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv.: Postene 30–49
3. Overføringer fra andre: Postene 50–89
4. Tilbakebetalinger mv.: Postene 90–99

Utgifter

1. Statens egne driftsutgifter: Postene 1–29
2. Nybygg, anlegg mv.: Postene 30–49
3. Overføringer til andre: Postene 50–89
4. Utlån, statsgjeld mv.: Postene 90–99

De samlede inntektsbevilgningene i statsbudsjettet for 2023 er anslått til 3 354,7 mrd. kroner. Dette inkluderer petroleumsvirksomheten, lånetransaksjoner og overføringen fra Statens pensjonsfond

utland for å dekke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet. Holdes disse utenom, anslås inntektene i 2023 til 1 462,4 mrd. kroner.

Tabell 3.1 Statsbudsjettets inntekter

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
Driftsinntekter (Salg av varer og tjenester) (postene 1–29)	116,1	536,1	361,7
Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	27,6	31,2	13,2
Overføringer fra andre (postene 50–89)	1 715,4	2 564,7	49,5
Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)	115,1	222,6	93,5
Sum inntekter	1 974,1	3 354,7	69,9

Kilde: Finansdepartementet

Forslaget til utgiftsbevilgninger i statsbudsjettet for 2023 utgjør samlet sett 3 358,3 mrd. kroner, medregnet petroleumsvirksomhet, overføring til Statens pensjonsfond utland og lånetransaksjoner. Sammenlignet med Saldert budsjett 2022 økes de samlede utgiftene med 1 288,6 mrd. kroner. Av dette skyldes 1 384,3 mrd. kroner økt overføring til Statens pensjonsfond utland som følge av økt

netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten, som budsjetteres på statsbudsjettets utgiftsside. Holdes petroleumsvirksomheten, overføringen til Statens pensjonsfond utland og lånetransaksjoner utenom, foreslås det utgifter på 1 719,5 mrd. kroner. Dette er en økning fra Saldert budsjett 2022 på 164,4 mrd. kroner.

Tabell 3.2 Statsbudsjettets utgifter

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
Driftsutgifter (postene 1–29)	209,1	226,4	8,3
Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	79,5	83,4	4,8
Overføringer til andre (postene 50–89)	1 570,5	2 822,3	79,7
Utlån, gjeldsavdrag mv. (postene 90–99) ¹	210,7	226,3	7,4
Sum utgifter	2 069,7	3 358,3	62,3

¹ Medregnet tilbakeføring fra statens kontantbeholdning til Statens pensjonsfond utland i 2022.

Kilde: Finansdepartementet

3.2 Gruppering av statsbudsjettets inntekter

3.2.1 Driftsinntekter (postene 1–29)

I regjeringens budsjettforslag for 2023 utgjør driftsinntekter til sammen 536,1 mrd. kroner, jf. tabell 3.3.

Boks 3.2 Statens forvaltningsbedrifter

Statens forvaltningsbedrifter, tidligere omtalt som statens forretningsdrift, vil i 2023 bestå av virksomheten under forvaltningsbedriftene Statsbygg, Statens pensjonskasse og Eksportfinansiering Norge (Eksfin). Det budsjetteres med 3,8 mrd. kroner i inntekter under disse virksomhetene i 2023. Inntektsbevilgningene under statens forvaltningsbedrifter omfatter flere inntektsarter, men omtales samlet nedenfor.

Det samlede avskrivningsbeløpet for de statlige forvaltningsbedriftene føres under kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forvaltningsbedrifter. Avskrivningene beregnes på grunnlag av bokført kapital i forvaltningsbedriftene. Det benyttes et lineært avskrivningssystem, der avskrivningstiden for ulike avskrivningsobjekter varierer med forventet levetid. Ved salg av eiendommer i Statsbygg avskrives også bokført verdi av eiendommene. Avskrivningene utgiftsføres under hver enkelt virksomhets driftsbudsjett. Avskrivningene beløper seg totalt til 1 633 mill. kroner i 2023.

Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene tas samlet til inntekt under kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forvaltningsbedrifter. Grunnlaget for renteberegningen er bedriftenes brutto investeringer fratrukket avskrivninger og bedriftenes egne avsetninger til investeringsformål. Rentesatsen for netto investeringsbidrag det enkelte år tilsvarer gjennomsnittlig rente på 5-års statsobligasjoner i 12-månedersperioden frem til 30. september året før budsjettåret. For Statsbygg er det fastsatt en fast rentesats på 3,5 pst. Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene foreslås etter dette budsjettet med 2 168 mill. kroner i 2023.

Avsetning til investeringsformål tas til inntekt under hver enkelt virksomhet som foretar slike avsetninger. Avsetningen utgjør en del av kontantoverskuddet fra driften som benyttes til å finansiere investeringer. Det aktuelle beløpet utgiftsføres på driftsbudsjettet under hver enkelt forvaltningsbedrift før driftsresultatet fastsettes, og avsetningene må derfor også føres opp på statsbudsjettets inntektsside. Samlede avsetninger til investeringsformål i 2023 er 30 mill. kroner.

Tabell 3.3 Renter, avskrivninger og avsetninger til investeringsformål i 2023 for statens forvaltningsbedrifter

	Mill. kroner		
	Avskrivninger	Renter	Avsetninger til investeringsformål
Statsbygg	1 548,0	2 167,0	0,0
Statens pensjonskasse	85,0	1,0	30,0
Sum	1 633,0	2 168,0	30,0

Kilde: Finansdepartementet

I tabell 3.4 er inntekter på statsbudsjettet under statens forvaltningsbedrifter splittet opp. I tillegg til tallene nevnt i tabellen er det også enkelte andre inntekter under forvaltningsbedriftene på til sammen 13 mill. kroner. Dette gjelder i hovedsak tilbakeføring fra gamle ordninger under Eksportfinansiering Norge.

Beregning av rente for mellomværende med statskassen

Forvaltningsbedriftenes mellomværende med statskassen kan betraktes som en bruks- og kassakredittkonto for håndtering av kortsiktige likviditetssvingninger. For samtlige virksomheter under statens forvaltningsbedrifter skal det beregnes renter av mellomværende med statskassen. Renten er knyttet opp mot renten på statssertifikater etter en nærmere bestemt beregningsregel, slik at den reflekterer rentenivået i Norge.

Kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forvaltningsbedrifter, post 81 Renter av mellomregnskapet, budsjetteres ikke.

Tabell 3.4 Driftsinntekter (postene 1–29)

	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Mrd. kroner Endring i pst.
Statens petroleumsvirksomhet	95,5	513,3	437,5
Andre driftsinntekter	20,6	22,8	10,7
Sum driftsinntekter	116,1	536,1	361,7

Kilde: Finansdepartementet

Driftsinntekter fra statens petroleumsvirksomhet utgjør hoveddelen av de samlede driftsinntektene. Petroleumsvirksomheten omtales nærmere i avsnitt 3.4.

I tillegg benyttes postene 1–29 på statsbudsjettets inntektsside for inntekter fra salg av varer og tjenester, for eksempel:

- salg av materiell, publikasjoner og andre varer
- utleie av materiell, bygninger og anlegg
- oppdrag
- gebyrer
- tilfeldige inntekter

Inntektene på postene 1–29 gjelder en rekke virksomheter. Blant virksomheter hvor det budsjette-

res med størst inntekter i 2023 er Politiet, Forsvarsbygg, Statens vegvesen, Statens kartverk og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

3.2.2 Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)

Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. er på 31,2 mrd. kroner i budsjettforslaget for 2023. Det er inntektene i forbindelse med nybygg, anlegg mv. i statens petroleumsvirksomhet som utgjør størstedelen av disse inntektene.

Tabell 3.5 Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)

	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Mrd. kroner Endring i pst.
Statens petroleumsvirksomhet	24,9	27,0	8,4
Andre inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv.	2,7	4,2	57,2
Sum inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv.	27,6	31,2	13,2

Kilde: Finansdepartementet

Inntektspostene 30–49 deles i to grupper.

Postene fra 30 til 39 inneholder inntektsbevilgninger under statens forvaltningsbedrifter, herunder avskrivninger på statens kapital i statens forvaltningsbedrifter, avsetninger til investeringsformål, overføringer fra bedriftenes egne fond og andre fond, samt andre inntekter fra statens forvaltningsbedrifter i forbindelse med bygg og anlegg, jf. omtalen i boks 3.2. Inntektene fra statens forvaltningsbedrifter i forbindelse med nybygg og anlegg mv. på postene 30–39 utgjør 1,7 mrd. kroner. I tillegg til statens forvaltningsbedrifter er det budsjettet med enkelte husleieinn-

tekter under Landbruks- og matdepartementet på til sammen 19,9 mill. kroner på postene 30–39.

Post 30 brukes også for avskrivninger under kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten. Det foreslås inntekter på 27,0 mrd. kroner på denne posten i 2023.

Postene fra 40 til 49 gjelder salg av fast eiendom og tilskudd og refusjoner i forbindelse med statens bygge- og anleggsarbeider fra statlige særregnskap, kommuner og andre. Samlet utgjør disse inntektene 2,5 mrd. kroner i 2023, i hovedsak innen forsvarssektoren.

3.2.3 Overføringer fra andre (postene 50–89)

Inntektspostene 50–89 på statsbudsjettets inntektsside deles inn i følgende undergrupper:

- Postene fra 50 til 59 nyttes til overføringer fra andre statlige regnskaper, for eksempel statlige fond.
- Postene fra 60 til 69 omfatter overføringer fra kommunesektorens forvaltningsbudsjetter.

- Postene fra 70 til 79 brukes til statsskatt på formue og inntekt, avgifter på omsetning, produksjon og driftsmidler, dokumenter, spill og andre fiskalavgifter.
- Under postene fra 80 til 84 føres renteinntekter, mens utbytte på aksjer, bøter, erstatninger, tilbakebetaling av gitte tilskudd mv. budsjetteres på postene 85–89.

Tabell 3.6 Overføringer fra andre (postene 50–89)

	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Mrd. kroner Endring i pst.
<i>Postene 50–59</i>			
Overføring fra Statens pensjonsfond utland	300,1	257,0	-14,3
Øvrige overføringer fra andre statsregnskap	0,0	0,0	4,0
Sum overføringer fra andre statsregnskap	300,1	257,1	-14,3
<i>Postene 60–69</i>			
Overføringer fra kommunesektoren	2,5	2,6	3,7
<i>Postene 70–79</i>			
Inntekter under postene 70–79	1 339,7	2 212,3	65,1
<i>Postene 80–89</i>			
Renter, utbytte mv.	73,1	92,7	26,8
Sum overføringer fra andre (postene 50–89)	1 715,4	2 564,7	49,5

Kilde: Finansdepartementet

Overføringen fra Statens pensjonsfond utland for å dekke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet reduseres med 43,0 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022. For postene 70–79 øker inntektene med 872,7 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022 til budsjettforslaget for 2023. Dette inkluderer økte skatte- og avgiftsinntekter fra både petroleumsvirksomhet og fra Fastlands-Norge. Inntektene på postene 80–89 øker med 19,6 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022 til budsjettforslaget for 2023.

Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge

Samlede skatter og avgifter til statskassen fra Fastlands-Norge anslås å utgjøre 1 169,0 mrd. kroner i 2023. De største bidragene kommer fra skatter på inntekt og formue, trygdeavgift og arbeids-

giveravgift til folketrygden, merverdiavgift og øvrige særavgifter medregnet tollinntekter.

Anslagene for skatter og avgifter for 2023 tar utgangspunkt i reviderte anslag for 2022, hvor ny informasjon om utviklingen i innbetalte skatter og avgifter er innarbeidet. I tillegg er anslagene basert på de vekstforutsetningene for blant annet sysselsetting, etterspørsel, lønninger og priser som er lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2023. Det er også tatt hensyn til virkningene av forslaget til skatte- og avgiftsopplegg og kommunale og fylkeskommunale skattører.

Regjeringens forslag til budsjett inneholder skatte- og avgiftsskjerpelser i 2023 på om lag 46,1 mrd. kroner bokført og 34,4 mrd. kroner påløpt. Skatte- og avgiftsopplegget for 2023 er nærmere omtalt i Prop. 1 LS (2022–2023) *Skatter, avgifter og toll 2023*.

Utbytte

Regjeringen foreslår samlede utbytteinntekter på 47,1 mrd. kroner i 2023. Av dette gjelder 15 mrd. kroner utbytte fra Equinor ASA, som inngår i kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten. Regjeringens forslag innebærer en økning i de samlede utbytteinntektene på 6,4 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022.

Samlet utbytte fra selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning anslås til

30,2 mrd. kroner. Dette er en økning på 4,5 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022.

Det er i tråd med vanlig praksis ikke laget egne anslag på utbytte fra de børsnoterte selskapene i 2023, men teknisk videreført utbetalt utbytte per aksje i 2022.

Tabell 3.7 viser utbytte fra de enkelte selskapene slik det var anslått i Saldert budsjett 2022 og forslag i 2023.

Tabell 3.7 Utbytte fra statlig eide selskaper

			Mill. kroner		
Kap.	Post	Selskap	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
5656	85	Selskaper under Nærings- og fiskeridepartementet ¹	25 690,8	30 220,4	17,6
5685	85	Equinor ASA	13 000,0	15 000,0	15,4
5680	85	Statnett SF	975,0	882,0	-9,5
5616	85	Kommunalbanken AS	646,0	652,0	0,9
5625	85	Innovasjon Norge/Lavrisikolåneordningen	100,0	100,0	0,0
5631	85/86	AS Vinmonopolet	146,4	93,6	-36,1
5692	85	Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank	104,1	86,4	-17,0
5672	85	Bane NOR SF	0,0	63,0	
5652	85	Statskog SF	16,8	20,0	19,4
5693	85	Folketrygdfondet	0,3	0,7	133,3
5611	85	Vygruppen AS	0,0	0,0	
5622	85	Avinor AS	0,0	0,0	
Sum utbytte			40 679,4	47 118,1	15,8

¹ Statkraft SF, Telenor ASA, DNB ASA, Yara International ASA, Norsk Hydro ASA, Kongsberg Gruppen ASA, Posten Norge AS, Argentum Fondsinvesteringer AS, Nammo AS, Mesta AS, Baneservice AS og Aker Solutions ASA.

Kilde: Finansdepartementet

3.2.4 Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)

Postene 90–99 på statsbudsjettets inntektsside inneholder avdrag på lån fra staten, salg av statens

aksjer og obligasjoner, samt opptak av lån. Postene beskriver endringer i sammensetningen av statens formue som fremkommer i statens kapitalregnskap.

Tabell 3.8 Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
Statsbankene	103,6	107,4	3,7
Andre tilbakebetalinger	11,4	115,2	908,5
Sum tilbakebetalinger	115,1	222,6	93,5

Kilde: Finansdepartementet

Tilbakebetalingene anslås til 222,6 mrd. kroner i 2023. Dette er en økning på 107,6 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Økningen skyldes blant annet 100 mrd. kroner i tilbakebetaling av fondskapital som følge av avvikling av infrastrukturfondet. Videre øker tilbakebetalingene med 6 mrd. kroner fra avdrag på egenbeholdning av statsobligasjoner. I tillegg øker avdrag på utestående fordringer under Innovasjon Norge med 4,9 mrd. kroner. I motsatt retning trekker blant annet reduserte tilbakebetalinger på 2,2 mrd. kroner under Statens lånekasse for utdanning.

3.3 Gruppering av budsjettets utgifter

3.3.1 Driftsutgifter (postene 1–29)

Driftsutgifter budsjetteres over postene 1–29. Driftsutgiftene omfatter lønn til statsansatte og

kjøp av varer og tjenester til statlige virksomheter, i tillegg til statens forvaltningsbedrifter. Det blir ikke bevilget driftsutgifter og driftsinntekter for statsaksjeselskap, statsforetak og statlige virksomheter som er omgjort til stiftelser, ettersom disse ikke er inkludert i statsbudsjettet. Det bevilges heller ikke driftsutgifter på postene 1–29 for statlige nettobudsjetterte virksomheter eller helseforetak. Samtidig er det enkelte utgifter som budsjetteres over postene 1–29 som har mer karakter av overføringer enn av drift. Dette gjelder blant annet pensjoner til statsansatte mv.

I forslaget til statsbudsjett for 2023 utgjør driftsutgiftene samlet sett 226,4 mrd. kroner. Tabell 3.9 gir en oversikt over de største utgiftsområdene. Tabellen viser at store etater som Arbeids- og velferdsetaten, Statens vegvesen og politi og påtalemyndighet, samt etatene i forsvarssektoren, står for de største driftsutgiftene.

Tabell 3.9 Driftsutgifter (postene 1–29)

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
Forsvar	42,5	46,7	9,9
Politi og påtalemyndighet	23,2	23,8	2,3
Statens vegvesen	16,4	18,9	15,1
Andre store direktorater mv. ¹	19,9	20,5	-8,1
Arbeids- og velferdsetaten	12,6	12,9	2,8
Departementene og Statsministerens kontor	10,0	10,4	4,3
Statens pensjonskasse	9,2	10,4	12,5
Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon	9,9	10,0	1,4
Barnevernet	8,2	8,2	-0,3
Kriminalomsorg	5,4	5,6	4,4
Rettsvesen	3,4	3,5	1,0
Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda	2,0	2,8	41,5
Statsforvalterne	2,1	2,1	1,5
Statens forvaltningsbedrifter	-1,1	-0,2	-78,2
Andre driftsutgifter	45,4	51,0	17,0
Sum driftsutgifter	209,1	226,4	8,3

¹ Inkluderer Utdanningsdirektoratet, DSB, DSS, Digitaliseringsdirektoratet, Statens kartverk, Arbeidstilsynet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, Kystverket, Mattilsynet, Jernbanedirektoratet, Miljødirektoratet, DFØ, SSB, Oljedirektoratet og NVE.

Kilde: Finansdepartementet

I regjeringens budsjettforslag utgjør forsvarssektorens driftsutgifter 20,9 pst. av de samlede driftsutgiftene. Med forslagene til økte driftsutgifter til politi og påtalemyndighet, vil disse stå for 10,5 pst. av de samlede driftsutgiftene. Driftsutgiftene til Statens vegvesen vil med regjeringens budsjettforslag utgjøre 8,3 pst. av de samlede driftsutgiftene.

Mesteparten av utgiftene under Statens pensjonskasse i tabell 3.9 er utgifter til pensjoner til statsansatte mv. som dekkes etter lov om Statens pensjonskasse. Det resterende omfatter blant annet arbeidsgiveravgift til folketrygden for arbeidsgiverdelen av pensjonsinnskuddet mv., og utgifter til særskilte pensjoner fra statskassen. I tillegg er erstatningsutbetalinger under forsikringsordningene inkludert. Driftsresultatet til

Statens pensjonskasse inngår i driftsresultatet til statens forvaltningsbedrifter i tabellen.

3.3.2 Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)

Utgiftene til investeringer budsjetteres på postene 30–49, og omfatter nybygg og anlegg, vedlikehold, ombygginger og utstyrsanskaffelser som er så betydelige at de har karakter av investering. Bevilgningene på postene 30–49 gir imidlertid ikke et fullstendig uttrykk for statens samlede investeringsaktivitet, ettersom blant annet investeringer i helseforetakene, Nye Veier AS og Bane NOR SF finansieres med tilskudd over statsbudsjettet. Videre finansieres deler av veiutbyggingene med bompenger som ikke budsjetteres på statsbudsjettet.

Boks 3.3 Driftsresultatet til statens forvaltningsbedrifter

Driftsresultatet til statens forvaltningsbedrifter skal i henhold til bevilgningsreglementet føres opp i statsbudsjettets utgiftsdel. Denne bestemmelsen omfatter forvaltningsbedriftene under budsjettkapitlene 2445–2490. Driftsresultatet består av de ulike forvaltningsbedriftenes driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, avskrivninger, renter og eventuelle avsetninger til reguleringsfond. Driftsresultatet føres på post 24. Brutto driftsinntekter i statens forvaltningsbedrifter tas inn i budsjettet på underpost som et negativt beløp, siden de føres på budsjettets utgiftsside. Et negativt tall for statens forvaltningsbedrifter i tabell 3.9 betyr dermed at det er et netto driftsoverskudd. Unntaket fra bruttoprinsippet gjelder bare driftsbudsjettet. For investeringsutgifter, tilskudd mv., følges bruttoprinsippet for føringer i statsbudsjettet også for forvaltningsbedriftene. Disse beløpene inngår i oversiktene over de ulike utgiftsartene nedenfor.

Selv om alle investeringer i forvaltningsbedriftene blir utgiftsført brutto, blir renter av statens kapital beregnet som om statens netto investeringsbidrag skulle være et lån fra statskassen, og det foretas avskrivninger på grunnlag av bokført kapital. Avskrivninger og renter blir ført som underposter på post 24, og det samlede avskrivnings- og rentebeløp for forvaltningsbedriftene tas til inntekt på statsbudsjettets inntektsside, jf. nærmere omtale av forvaltningsbedriftene i avsnitt 3.2.1.

Tabell 3.10 Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)

	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Mrd. kroner Endring i pst.
Statens petroleumsvirksomhet	26,5	28,3	6,8
Forsvar	24,4	25,9	6,3
Statens vegvesen	12,7	10,2	-20,2
Statsbygg	6,4	9,2	44,0
Bygg utenfor husleieordningen	2,7	3,4	29,0
Redningshelikoptertjenesten	2,6	1,9	-28,0
Andre investeringsbevilgninger	4,3	4,5	5,5
Sum investeringer	79,5	83,4	4,8

Kilde: Finansdepartementet

Størstedelen av statens investeringer foretas innenfor petroleumsvirksomheten, forsvarssektoren, samferdselssektoren og statlige byggeprosjekter. Dersom investeringer innenfor petroleumsvirksomheten holdes utenom, økes utgiftene på postene 30–49 med til sammen 2,1 mrd. kroner, eller 3,9 pst., fra Saldert budsjett 2022 til budsjettforslaget for 2023.

3.3.3 Overføringer til andre (postene 50–89)

Overføringer til andre budsjetteres på postene 50–89 i statsbudsjettet. Bevilgninger i denne kate-

gorien utgjør $\frac{3}{4}$ av de totale bevilgningene på utgiftssiden. Overføringen til Statens pensjonsfond utland og overføringene under folketrygden utgjør hoveddelen av disse bevilgningene.

Overføringene deles inn i tre faste undergrupper:

- Overføringer til andre statsregnskap:
Postene 50–59
- Overføringer til kommuneforvaltningen:
Postene 60–69
- Andre overføringer: Postene 70–89

Tabell 3.11 Overføringer til andre (postene 50–89)

	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Mrd. kroner Endring i pst.
<i>Postene 50–59</i>			
Overføring til Statens pensjonsfond utland	277,5	1 384,3	398,8
Øvrige overføringer til andre statsregnskap (nettobudsjetterte virksomheter, fond mv.)	70,9	73,2	3,3
Sum overføringer til andre statsregnskap	348,4	1 457,5	318,4
<i>Postene 60–69</i>			
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner	189,9	204,5	7,7
Øvrige overføringer til kommuneforvaltningen	70,2	84,8	20,9
Sum overføringer til kommuneforvaltningen	260,1	289,3	11,2
<i>Postene 70–89</i>			
Folketrygden	553,4	588,1	6,3
Regionale helseforetak	182,4	200,1	9,7
Øvrige overføringer	226,3	287,3	27,0
Sum andre overføringer	962,0	1 075,5	11,8
Sum overføringer til andre (postene 50–89)	1 570,5	2 822,3	79,7

Kilde: Finansdepartementet

Den største bevilgningen på 50-postene er overføringen fra statsbudsjettet til Statens pensjonsfond utland. Denne overføringen tilsvarer statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten.

Postene 50–59 brukes også til overføringer til statlige institusjoner hvor drifts- og investeringsutgifter gis som en netto bevilgning. Slike institusjoner er underlagt departemental instruksjonsmyndighet og defineres ikke som selvstendige rettssubjekter. Blant annet er Norges forskningsråd, universitetene og de statlige høyskolene nettobudsjetterte virksomheter. Det vises til vedlegg 4 for nærmere oversikt over den samlede aktiviteten i disse virksomhetene og spesifikasjon av kontantbeholdningen i virksomhetene.

Overføringer til statlige fond eller avsetningskonti i Norges Bank budsjetteres også på overføringspostene til andre statsregnskap (postene 50–59). Når Stortinget har vedtatt en bevilgning, overfører det aktuelle departement midlene til fondet, og utbetaling fra fondene skjer dels i budsjettåret og dels i påfølgende år.

Postene 60–69 omfatter overføring til kommunenes og fylkeskommunenes forvaltningsbudsjet-

ter. Overføringer til kommunesektoren gis dels som rammetilskudd over Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett og dels som øremerkede tilskudd som bevilges over flere departementers budsjetter. Kommunesektoren har i tillegg inntekter fra blant annet skatter og gebyrer.

Utgiftspostene 70–89 omfatter overføringer til private, for eksempel husholdninger, organisasjoner, private bedrifter mv. I budsjettforslaget for 2023 er 54,7 pst. av bevilgningene på disse postene utgifter under folketrygden. Postene omfatter også overføringer til statlige foretak som er organisert som selvstendige rettssubjekter. Dette gjelder blant annet tilskudd til de regionale helseforetakene, Nye Veier AS og Bane NOR SF. Øvrige overføringer til private inkluderer et bredt spekter av ordninger som er forskjellige med hensyn til målgrupper, formål og bevilgningsstørrelse. Eksempler på slike overføringer er barnetrygd, kontantstøtte, AFP-tilskudd, tilskudd til internasjonale organisasjoner, bistandsmidler og renter på innenlandsk statsgjeld.

3.3.4 Utlån, statsgjeld mv. (postene 90–99)

Postene 90–99 på statsbudsjettets utgiftsside inneholder bevilgninger som endrer sammensetningen av statens formue i kapitalregnskapet. Lån mv. til statsbankene i tabell 3.12 omfatter utlån

gjennom Husbanken og Statens lånekasse for utdanning, samt lån til Innovasjon Norge og SIVA. Utlån under eksportfinansieringsordningen som forvaltes av Eksportfinansiering Norge, er også medregnet her.

Tabell 3.12 Utlån, statsgjeld mv. (postene 90–99)

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
Lån mv. til statsbankene	123,7	129,6	4,7
Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	11,4	14,4	26,3
Avdrag innenlandsk statsgjeld	0,0	78,5	
Andre lånetransaksjoner ¹	75,6	3,8	-94,8
Sum utlån, statsgjeld mv.	210,7	226,3	7,4

¹ Medregnet tilbakeføring fra statens kontantbeholdning til Statens pensjonsfond utland i 2022.

Kilde: Finansdepartementet

Samlet øker utgiftene på postene 90–99 med 15,6 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022. Dette skyldes særlig at det for 2023 budsjetteres med avdrag på statsgjeld, mens det ikke ble budsjettert med slike avdrag for 2022. Når avdrag på statsgjeld holdes utenom, reduseres samlede utlån mv. med 62,9 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Dette skyldes hovedsakelig at det i 2022 er budsjettert med en særskilt tilbakeføring av 70 mrd. kroner fra statens kontantbeholdning til Statens pensjonsfond utland, som føres under kap. 2800, post 96.

3.4 Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter**3.4.1 Oversikt over petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter**

Inntektene fra petroleumsvirksomheten omfatter skatt og avgift på utvinning, aksjeutbytte fra Equinor ASA og inntekter fra Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE). Inntektene fra SDØE omfatter i hovedsak driftsresultat, kalkulatoriske avskrivninger og renter.

Tabell 3.13 Inntekter fra petroleumsvirksomheten

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
SDØE – driftsresultat	95,5	513,3	437,5
SDØE – avskrivninger og renter	27,2	29,4	8,1
Skatt og avgift på utvinning, inkl. CO ₂ -avgift og NO _x -avgift	168,3	854,9	407,9
Aksjeutbytte fra Equinor ASA	13,0	15,0	15,4
Sum inntekter fra petroleumsvirksomheten	304,0	1 412,6	364,7

Kilde: Finansdepartementet

Driftsresultat fra SDØE er anslått til 513,3 mrd. kroner for 2023. Det er en økning på 417,8 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Mens det i Nasjonalbudsjettet 2022 var lagt til grunn en gjennomsnittlig oljepris på 559 kroner per fat i 2022, legges det nå til grunn en forventet pris på 986 kroner per fat i 2022 og 912 kroner i 2023 målt i løpende priser.

De kalkulatoriske størrelsene avskrivninger og renter inngår som utgifter ved beregningen av SDØEs driftsresultat, samtidig som de føres som inntekter på egne poster. På denne måten skiller man ut den delen av driftsinntektene som dekker avskrivning av investeringer og finansieringskostnadene ved investeringene.

Betalte skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten anslås til 854,9 mrd. kroner i 2023. Dette er 686,6 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2022, og 274,7 mrd. kroner høyere enn i anslag på regnskap for 2022. Påløpte skatter og

avgifter fra petroleumsvirksomheten anslås til 743,4 mrd. kroner i 2022 og 966,7 mrd. kroner i 2023. Forskjellen mellom betalte skatter og påløpte skatter har blant annet sammenheng med reglene om innbetaling av terminskatt. Disse gjør at det er et etterslep i betalte skatter i forhold til påløpte skatter.

Det budsjetterte utbyttet som utbetales i 2023 fra Equinor ASA på 15 mrd. kroner er en teknisk fremskriving av selskapets utbytteforventninger for første og andre kvartal 2022. Equinor utbetaler utbytte fire ganger i året. I løpet av et kalenderår utbetales utbyttet for tredje og fjerde kvartal fra året før, samt første og andre kvartal i inneværende år.

Utgiftene til petroleumsvirksomheten i 2022 og 2023 består av Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomhetens (SDØEs) andel av investeringene på norsk kontinental-sokkel, jf. tabell 3.14.

Tabell 3.14 Utgifter til petroleumsvirksomheten

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
SDØE – investeringer	26,5	28,3	6,8
Øvrige utgifter	0,0	0,0	
Sum utgifter til petroleumsvirksomheten	26,5	28,3	6,8

Kilde: Finansdepartementet

SDØEs andel av investeringene på sokkelen i 2023 forventes å bli 28,3 mrd. kroner. Dette er en økning på 1,8 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022.

Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er summen av inntekter fra petroleumsvirksomheten fratrukket utgiftene.

Tabell 3.15 viser hvordan netto kontantstrøm fremkommer. Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er anslått til 1 384,3 mrd. kroner i 2023. Dette er 1 106,8 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2022 og 215,5 mrd. kroner høyere enn i anslag på regnskap for 2022.

Tabell 3.15 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
Inntekter SDØE	122,7	542,7	342,3
- Utgifter SDØE	26,5	28,3	6,8
+ Skatt og avgift på utvinning, inkl. CO ₂ -avgift og NO _x -avgift	168,3	854,9	407,9
+ Aksjeutbytte fra Equinor ASA	13,0	15,0	15,4
= Netto kontantstrøm	277,5	1 384,3	398,8

Kilde: Finansdepartementet

3.4.2 Statens pensjonsfond

Statens pensjonsfond består av Statens pensjonsfond utland og Statens pensjonsfond Norge. Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres i sin helhet fra statsbudsjettets utgiftsside på kap. 2800 til Statens pensjonsfond utland. Sammen med avkastningen på Statens pensjonsfonds kapital utgjør denne overføringen fondets samlede inntekter.

Deler av fondets inntekter brukes til å dekke det oljekorrigerede underskuddet, og overføres fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettets inntektsside. Det blir dermed avsatt midler i utlandsdelen av Statens pensjonsfond dersom overføringen fra fondet til statsbudsjettet er lavere enn netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten.

Grunnkapitalen i Statens pensjonsfond Norge stammer i hovedsak fra overskudd på trygderegnskapene etter innføringen av folketrygden i 1967 og frem til slutten av 1970-tallet. Avkastningen av

midlene i Statens pensjonsfond Norge overføres ikke til statskassen, men legges løpende til denne delen av fondet.

Anslagene på overføringer til og fra Statens pensjonsfond utland vil bli endret i løpet av budsjettåret, basert på oppdaterte anslag på kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten og statsbudsjettets oljekorrigerede underskudd. Tilbakeføringen fra fondet for 2023 vil bli endelig fastsatt ut fra anslag på statsregnskapet i forbindelse med nysalderingen av budsjettet i desember 2023. Det følger av lov om Statens pensjonsfond at statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i sin helhet skal overføres til fondet. Denne overføringen fastlegges dermed endelig ut fra regnskapsførte netto petroleumsinntekter som fremkommer først etter terminavslutning. Det innebærer at det vil kunne være avvik mellom den budsjetterte overføringen i nysalderingen og regnskapet.

Tabell 3.16 Statens pensjonsfond. Inntekter og utgifter

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet	277,5	1 384,3	398,8
- Overført til statskassen	300,1	257,0	-14,3
+ Rente- og utbytteinntekter mv.	233,8	287,8	23,1
= Overskudd i Statens pensjonsfond	211,2	1 415,0	569,9

Memo:

Anslått kapital i Statens pensjonsfond per 31.12.2022 (målt til markedsverdi)	12 848 mrd. kroner
Hvorav utlandsdelen utgjør	12 500 mrd. kroner

Kilde: Finansdepartementet

Den samlede kapitalen i Statens pensjonsfond anslås til 12 848 mrd. kroner ved utgangen av 2022, mens anslaget for verdien ved utgangen av 2023 er 14 649 mrd. kroner. Utlandsdelen av Statens pensjonsfond anslås til 12 500 mrd. kroner ved utgangen av 2022 og 14 286 mrd. kroner ved utgangen av 2023.

3.5 Oppsummering. Saldering av statsbudsjettet og finansieringsbehov

Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd finansieres av en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statsbudsjettet gjøres opp i balanse før lånetransaksjoner. Statsbudsjettets finansierings-

behov bestemmes derfor av differansen mellom utlån mv. og tilbakebetalinger og bevilges over kap. 5999 Statslånemidler, post 90. Brutto finansieringsbehov anslås til 3,6 mrd. kroner i 2023. Bevilgningen til statslånemidler er en saldering av statsbudsjettets inntekter og utgifter medregnet lånetransaksjoner. Ved nysalderingen om høsten gjøres det et endelig vedtak om statslånemidler. Ved årsavslutningen blir statsregnskapet gjort opp, og det blir foretatt en endelig årsavslutningsrapportering slik at kap. 5999 viser bruttofinansieringsbehovet slik det fremkommer i regnskapet. Brutto finansieringsbehov vil kunne avvike fra budsjettvedtaket i forbindelse med nysalderingen om høsten som følge av at det endelige regnskapet på de enkelte budsjettpostene vil kunne avvike noe fra de vedtatte bevilgningene.

Tabell 3.17 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov

Inntekter/utgifter/balanse	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023	Endring i pst.
1. Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføring fra Statens pensjonsfond utland)	1 559,0	2 875,0	84,4
2. Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld mv.)	1 859,1	3 132,1	68,5
3. Overskudd før lånetransaksjoner, før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1-2)	-300,1	-257,0	-14,3
4. Overføring fra Statens pensjonsfond utland	300,1	257,0	-14,3
5. Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	0,0	0,0	
6. Utlån, gjeldsavdrag mv. ¹	210,7	226,3	7,4
7. Tilbakebetalinger mv.	115,1	222,6	93,5
8. Utlån mv., netto (6-7)	95,6	3,6	-96,2
9. Samlet finansieringsbehov – av kontantbeholdning og lånemidler (8-5)	95,6	3,6	-96,2

¹ Medregnet tilbakeføring fra statens kontantbeholdning til Statens pensjonsfond utland i 2022.

Kilde: Finansdepartementet

Statens *faktiske* lånebehov og forslag om lånefullmakter kan avvike fra finansieringsbehovet som fremgår av tabell 3.17. Ved forslag om opptak av statlige lån og lånefullmakter korrigeres det for enkelte lånetransaksjoner som inngår i finansieringsbehovet, men ikke har likviditetseffekt. Dette gjelder blant annet opprettelse av og endringer i fond som er avsatt for fremtidige tilskudd. Samtidig påvirker enkelte poster på statsbudsjettet ikke likviditeten i pengemarkedet direkte, selv om de

påvirker balansen på statsbudsjettet og størrelsen på statens kontantbeholdning. Det gjelder blant annet renter og overføringer fra Norges Bank. Når det korrigeres for disse størrelsene, anslås statens likviditetsjusterte finansieringsbehov i 2023 til om lag 118 mrd. kroner.

Det vises til nærmere omtale av statens faktiske lånebehov og forslag om lånefullmakter i kapittel 7.

4 Utviklingstrekk på statsbudsjettets utgiftsside i perioden 2009–2023

4.1 Innledning

Kapitlet presenterer realvekst for utgiftsområder i perioden 2009–2023. Beregningene av realvekst gir uttrykk for ressursbruken på utgiftssiden i budsjettet, og viser utviklingen i bevilgningene til utgiftsområdene over tid, korrigert for prisstigning og endret oppgavefordeling.

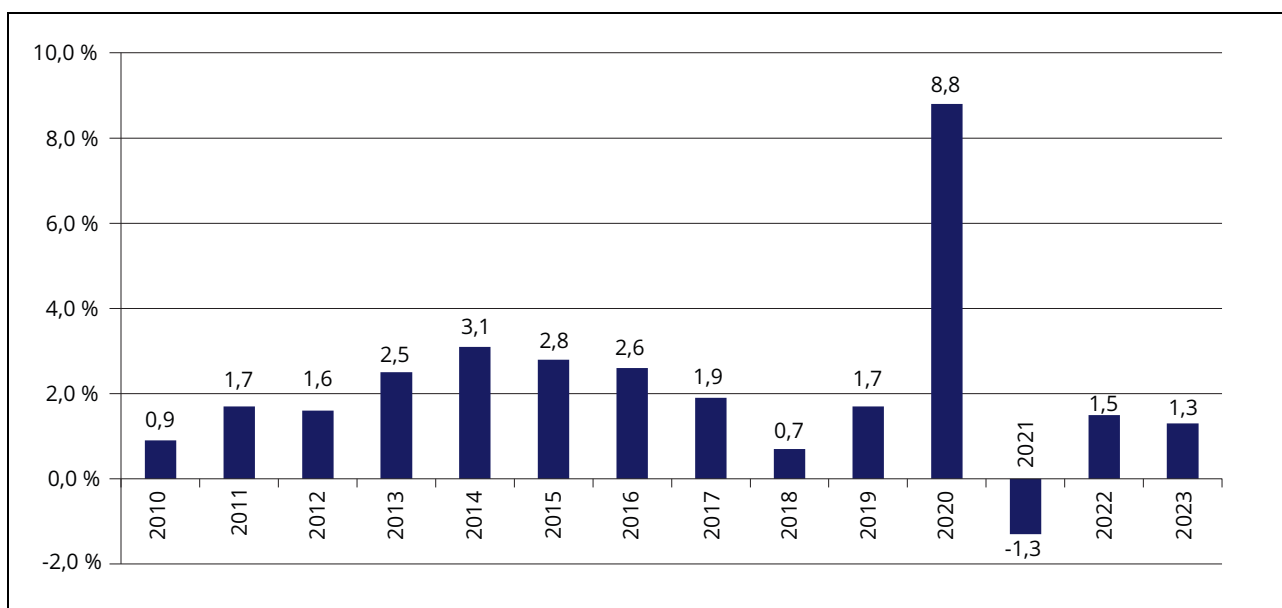
Endringer i statsbudsjettets utgifter følger både av nye prioriteringer og tidligere vedtak. Enkeltområder kan vise sterk eller svak utgiftsvekst som følge av demografiske endringer og lovfestede forpliktelser. Eksempler på dette er utgifter til pensjons- og trygdeutbetalinger.

Beregningene av realvekst viser ikke resultatet av politikken på utgiftsområdene. På enkelte områder kan det over tid være store forbedringer i tjenester uten økt ressursbruk. Økt produktivitet vil i mange statlige virksomheter både bidra til økt tjenesteproduksjon og økt kvalitet. Slike forbedringer er imidlertid vanskelige å måle presist i

statsforvaltningen. Hvordan tildelte midler brukes er også viktig for resultatoppnåelsen på områdene. Utviklingen i statens utgifter gir ikke nødvendigvis et godt uttrykk for prioriteringen på områder hvor skatte- og avgiftspolitikken er viktig for rammevilkårene.

Beregningene tar utgangspunkt i tall fra statsregnskapet, anslag på regnskap for 2022 og forslag til budsjett for 2023. Anslag på regnskap 2022 inkluderer tilleggsbevilgninger våren 2022 og oppdaterte anslag på enkelte områder. Særskilte bevilgninger knyttet til pandemien trekker opp veksten for perioden 2013 til 2022. Dette bidrar samtidig til å forklare lav og negativ vekst på en del utgiftsområder fra 2022 til 2023.

Det er i hovedsak korrigert for endringer i statsbudsjettets inndeling. Beregningen er basert på statsbudsjettets kapittel- og postinndeling for 2023-budsjettet, jf. nærmere omtale av datagrunnlaget og beregningsmetoden i boks 4.1.



Figur 4.1 Reell, underliggende utgiftsvekst på statsbudsjettet. Prosentvis vekst

Kilde: Finansdepartementet, Statistisk sentralbyrå

4.2 Samlet utgiftsvekst for statsbudsjettet

Figur 4.1 viser statsbudsjettets reelle, underliggende utgiftsvekst (medregnet folketrygden) i perioden 2009–2023.

I 2020 ble utgiftsveksten svært høy som følge av de ekstraordinære tiltakene i møte med pandemien. Også i 2021 var det et betydelig omfang av tiltak i møte med pandemien. Den reelle underlig-

gende utgiftsveksten for 2021 er nå beregnet til -1,3 pst. Veksten fra 2021 til 2022 er anslått til 1,5 pst., mot -3,4 pst. da budsjettet for 2022 ble fremmet høsten 2021 og som forutsatte utfasing av tiltak mot pandemien. Økningen skyldes en rekke tilleggsbevilgninger gjennom 2022, både knyttet opp mot pandemien, men også stort omfang av strømstøttetiltak og utgifter som følge av krigen i Ukraina.

Boks 4.1 Datagrunnlaget for beregningene

Grunnlagsdataene for kapitlet er hentet fra offisielle regnskaper, budsjettets stilling for 2022 og budsjettforslaget i Gul bok 2023. For noen bevilgninger har det vært nødvendig å foreta en skjønnsmessig gruppering på områder. Lånetransaksjoner er i sin helhet holdt utenfor beregningene.

I analyseperioden har det vært foretatt funksjonsendringer mellom departementene, omlegginger i budsjetteringspraksis og omorganiseringer av statlige virksomheter. Det er derfor foretatt flere korreksjoner for at dataene skal bli sammenlignbare mellom år. Det gjelder f.eks. overgang til bruttobudsjettering og omdanning av statlige virksomheter. Merverdiavgiftsreformen i 2015 innebærer at statlig betaling av merverdiavgift utgiftsføres på et sentralt samlekapittel, i stedet for under den enkelte utgiftspost. Berørte kapitler er korrigert bakover i tid ved å trekke ut et tilsvarende uttrekk som i 2015 i årene tilbake til 2009.

Fra og med 2017 har de fleste statlige virksomheter som ikke tidligere betalte pensjonspremie betalt en sjablongmessig beregnet pensjonspremie til Statens pensjonskasse. Fra 2022 er det innført virksomhetsspesifikk hendelsesbasert pensjonspremie for statlige virksomheter. I den forbindelse ble tilskuddet til Statens pensjonskasse under kap. 612 økt med 1,1 mrd. kroner mot en tilsvarende netto nedjustering av virksomhetenes bevilgninger. Bevilgningene i tidligere år er korrigert for omleggingen, slik at realveksten mellom år ikke skal påvirkes av 2017- og 2022-reformen. Korreksjonene medfører at det for utgiftsområdene ikke er direkte samsvar mellom de tallene som er brukt her, og de som finnes i andre publikasjoner.

Ved endret funksjonsdeling som følge av endret regjeringssammensetning i 2019, presenteres likestillingsområdet som *Kultur- og likestilling*, mens *Kirke- og livssynsamfunn* inngår i *Barn, familie, tros- og livssynsamfunn*. Etter ny regjering høsten 2021 er ansvaret for integreringsområdet overført fra Kunnskapsdepartementet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet, men integreringsområdet presenteres i oversikten under Utlendingsområdet inkludert inkludering. Kystverket, som er overført fra Samferdselsdepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet, presenteres i oversikten fortsatt under Andre samferdselsformål.

I enkelte tilfeller kan store overførte beløp mellom budsjettårene, bruk av merinntektsfullmakter og lignende gi feil inntrykk av reelle endringer fra ett år til et annet.

Alle beløp er oppgitt i nominelle priser. For årene 2009–2021 er det tatt utgangspunkt i regnskapstall, mens 2022-tallene er budsjettets stilling inkludert tilleggsbevilgninger hittil i år, samt forventede tilleggsbevilgninger i høst.

Realveksten er beregnet ved hjelp av prisindekser fra *Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene* og Statistisk sentralbyrå, blant annet fra nasjonalregnskapet. Disse prisindeksene er valgt for å gi et best mulig uttrykk for utgiftsveksten. Prisindeksene i beregningene gjelder for relativt brede grupper som statlig lønn, andre driftsutgifter, investeringer og overføring til kommuneforvaltningen og private.

Realveksten er beregnet basert på bruken av innsatsfaktorer i de enkelte statlige virksomheter. Den årlige veksten i statlige virksomheters produktivitet vil dermed ikke være reflektert i realveksten i dette kapitlet.

Den reelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter fra 2022 til 2023 anslås til 1,3 pst. Det skyldes blant annet fortsatt stort omfang av strømstøtte og utgifter som følge av krigen i Ukraina, og også andre prioriterte tiltak i budsjettet.

4.3 Realvekst på statsbudsjettets utgiftsområder

Tabell 4.1 viser årlig realvekst i prosent innenfor utgiftsområder. Figur 4.2 viser utgiftenes størrelse i 2023. Tallene er fra statsregnskapet, anslag på regnskap for 2022 og forslag til budsjett for 2023. Folketrygden er holdt utenom i dette avsnittet og omtales i avsnitt 4.5.

Bevilgningene til *internasjonal bistand* under Utenriksdepartementet foreslås redusert nominelt fra anslag på regnskap i 2022 til 2023. Veksten

i anslått brutto nasjonalinntekt (BNI) er eksepsjonelt høy og regjeringens forslag om offisiell utviklingsbistand (ODA) utgjør 0,75 pst. av anslått BNI, noe som er lavere enn i 2022. Regjeringen vil fortsette å øke bistanden i årene fremover med en målsetting om å bruke 1 pst. av BNI til internasjonal innsats for å oppnå FN-målene om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. I 2022 nedsetter regjeringen en ekstern ekspertgruppe som skal gi råd om hvordan slik innsats kan følges opp i fremtidige budsjetter. Regjeringen foreslår å prioritere bistand til Ukraina, matsikkerhet og klimatilpasning. Bevilgningene inkludert i kategorien for internasjonal bistand i tabell 4.1, er ikke helt tilsvarende det som rapporteres som ODA-godkjent bistand i tråd med OECDs regelverk. Blant annet er ikke flyktningutgifter i Norge og klima- og skogsatsingen under Klima- og miljødepartementet inkludert, for å unngå overlapp med andre kategorier.

Boks 4.2 Rammeoverføringer til kommuneforvaltningen

Flere offentlige velferdsordninger finansieres av kommunene. Dette gjelder blant annet barnehage, grunnskole, primærhelsetjenester og eldreomsorg. Kommuneforvaltningens viktigste inntektskilder er kommuneskatt og overføringer fra staten. Overføringene fra staten er generelle rammeoverføringer og øremerkede tilskudd til spesifikke formål. Rammeoverføringene fra staten til kommuner og fylkeskommuner er ikke fordelt på de enkelte kommunale utgiftsformålene. Beregningene for de statlige bevilgningene under utgiftsområdene inkluderer bare de øremerkede tilskuddene til kommunene og ikke finansiering gjennom rammetilskudd.

I analyseperioden er det foretatt større endringer i oppgavefordelingen mellom staten og kommunene/fylkeskommunene, blant annet på samferdselsområdet som del av forvaltningsreformen i 2010. Fra 2011 er de øremerkede tilskuddene til barnehager innlemmet i rammetilskuddene til kommunesektoren. Det innebærer at veksten i utgiftene til barnehager under politikkområdet opplæring og barnehager i avsnitt 4.3 bare inkluderer enkelte mindre statlige øremerkede bevilgninger til barnehager. Videre ble det på helseområdet innført kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten og kommunal betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i 2012. I den sammenheng ble det fra 2012 overført 5,6 mrd. kroner fra helseforetakene til kommunene. Ordningen med kommunal medfinansiering ble avviklet i 2015, og midlene knyttet til dette ble ført tilbake til helseforetakene. Det er i beregningene korrigerert for disse endringene slik at tallene skal bli sammenlignbare mellom år. Det samme er gjort for kompensasjon for opphevelse av veifritaket i merverdiavgiftsloven fra 1. januar 2013. Fra 2020 er en rekke øremerkede tilskudd innlemmet i rammetilskuddene til kommuner og fylkeskommuner. Dette utgjør om lag 5 mrd. kroner. Fra 2022 er rammetilskuddet økt med 1,3 mrd. kroner, som følge av barnevernsreformen. Det er korrigerert for disse innlemmingene i tallene for rammeoverføringer til kommuner og fylkeskommuner og i presentasjonen av realveksten for de berørte politikkområdene.

Skattenes andel av samlede inntekter for kommunene og fylkeskommunene har blitt justert i løpet av perioden, og dette reflekteres i størrelsen på de statlige overføringene til kommuneforvaltningen. Disse endringene er det i hovedsak ikke korrigerert for i rammeoverføringene til kommuneforvaltningen i beregningene i dette kapitlet. For en samlet omtale av kommuneøkonomien henvises det til kap. 3.1.4 i Nasjonalbudsjettet 2023.

Tabell 4.1 Utviklingen i utgiftsområder 2009–2023. Nominelle tall i mrd. kroner og gjennomsnittlig årlig realvekst

Utgiftsområde	Nominell verdi				Gjennomsnittlig årlig realvekst		
	2009	2013	2022	2023	2009–2013	2013–2022	2022–2023
<i>Internasjonal bistand</i> ¹	22,1	25,5	40,2	37,0	-0,1 %	2,0 %	-9,3 %
<i>Utdanning</i>							
– Statlige bevilgninger til opplæring og barnehager	6,5	8,2	15,8	16,4	2,7 %	4,4 %	2,0 %
– Høyere utdanning og forskning under Kunnskapsdepartementet	37,8	45,3	70,6	74,1	1,4 %	2,1 %	3,1 %
<i>Kultur og likestilling</i>	11,4	14,5	23,1	23,1	2,6 %	2,0 %	-1,4 %
<i>Rettsvesen og beredskap inklusiv Svalbardbudsjettet</i>	19,8	26,8	43,3	44,3	3,8 %	1,5 %	0,9 %
<i>Utlendingsområdet inkl. integrering av innvandrere</i>	9,9	13,4	20,8	23,3	4,2 %	1,6 %	9,8 %
<i>Kommunal og distriktsformål utenom rammetilskudd til kommunesektoren</i>	13,2	15,2	23,5	26,5	0,8 %	1,6 %	10,2 %
<i>Arbeid og sosiale formål</i>	26,2	27,3	39,6	40,0	-2,6 %	1,0 %	-0,5 %
<i>Helse</i>							
– Spesialisthelsetjenesten	96,2	117,6	186,6	196,2	1,5 %	2,1 %	1,3 %
– Andre helseformål	8,5	9,9	27,0	19,7	1,3 %	8,5 %	-29,0 %
<i>Barn, familie, tros- og livssynssamfunn</i>	23,8	25,6	33,4	35,6	-0,4 %	0,3 %	3,9 %
<i>Næringsformål</i>							
– Næring og fiskeri	9,6	10,0	17,5	16,7	-2,7 %	3,1 %	-6,1 %
– Landbruk og mat	15,0	17,0	25,9	29,1	-0,7 %	1,7 %	8,6 %
<i>Olje og energi, inkl. strømstønad, utenom statlig petroleumsvirksomhet</i>	3,2	4,8	41,4	51,7	7,1 %	22,9 %	22,9 %
<i>Samferdselsformål</i>							
– Vei- og jernbaneformål	22,4	34,6	72,7	71,0	8,3 %	4,7 %	-4,1 %
– Andre samferdselsformål	4,2	5,6	12,0	14,7	3,5 %	5,3 %	19,2 %
<i>Forsvarsformål</i> ²	32,2	36,1	66,8	68,2	-0,8 %	3,7 %	-0,2 %
<i>Klima og miljø</i> ³	6,5	8,4	18,2	19,6	3,1 %	5,4 %	6,0 %
<i>Statlig administrasjon, EØS-finansierings-ordninger mv.</i>	17,9	19,9	32,4	33,0	-0,7 %	1,7 %	-0,2 %
Underliggende utgiftsvekst i statsbudsjettet, samlet					1,7 %	2,4 %	1,3 %
<i>Rammeoverføringer til kommunesektoren</i>	116,1	150,5	191,8	216,4			
<i>Kompensasjon for merverdiavgift til offentlig forvaltning og private</i>	20,5	23,8	41,6	42,0			
<i>Renter på statsgjeld</i>	20,3	12,3	10,5	12,1			
<i>Statlig petroleumsvirksomhet</i>	24,7	33,6	26,7	28,3			

¹ *Internasjonal bistand* inkluderer ikke bevilgninger til klima- og skogsatsingen under Klima- og miljødepartementet, ODA-godkjente flyktningutgifter i Norge, kapitaltransaksjoner (kapital til Norfund/Klimainvesteringsfondet) eller bevilgninger under Kunnskapsdepartementet, Finansdepartementet eller Kommunal- og distriktsdepartementet.

² *Forsvarsformål* er her definert annerledes enn ved rapportering til NATO. Blant annet er ikke bevilgninger til anskaffelsen av nye redningshelikoptre inkludert i tabellen.

³ Politikkområdet omfatter utgifter til klima- og miljøtiltak kun på Klima- og miljødepartementets områder.

Kilde: Finansdepartementet

Statlige bevilgninger til *opplæring og barnehager* gjelder i all hovedsak bevilgninger til grunnopplæring (herunder kvalitetsutvikling og private skoler), statlige øremerkede tilskudd til barnehager og voksenopplæring. Tabellen viser en reell økning på området fra 2022 til 2023. Økningen kommer til tross for utfasing av ekstraordinære pandemiltak. Veksten fra 2013 til 2022 kan i stor grad tilskrives økte utgifter i grunnopplæringen og barnehager, hvor utgiftene har økt med hhv. 4,6 pst. og 6,7 pst. årlig i perioden. Det er korrigert for innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet.

Høyere utdanning og forskning under Kunnskapsdepartementet består i hovedsak av bevilgninger til universiteter, høyskoler, fagskoler og forskningsbevilgninger under Kunnskapsdepartementet. Økningen fra 2022 til 2023 fordeles likt med 3,1 pst. økning til både høyere utdanning og forskning. Bevilgningene til studieplasser øker også i forslaget til statsbudsjett for 2023. Samtidig er utgifter til rentestøtte økt, som følge av at anslått rentenivå i 2023 er høyere enn lagt til grunn i statsbudsjettet for 2022. Utgiftene til høyere utdanning utenom forskning har hatt en gjennomsnittlig årlig vekst på 1,3 pst. i perioden 2009–2013. I perioden 2013 til 2022 utgjør den gjennomsnittlige årlige utgiftsveksten i høyere utdanning utenom forskning 1,8 pst. NIFU publiserer årlig en oversikt over nivået på de samlede bevilgningene til forskning og utvikling (FoU) på statsbudsjettet og utviklingen over tid, jf. omtale i avsnitt 4.5.

Innenfor området *kultur og likestilling*¹ er nivået lavere i 2023 sammenlignet med 2022. Den gjennomsnittlige årlige veksten på 2,6 pst. i perioden 2009 til 2013 og 2,0 pst. fra 2013 til 2022 viser at ressursinnsatsen på området er vesentlig økt fra 2009 til i dag, selv etter nedtrappingen av støttetiltak under pandemien. Nedtrappingen av støttetiltak forklarer også nedgangen fra 2022 til 2023.

Bevilgningene til *rettsvesen og beredskap* har hatt en gjennomsnittlig årlig realvekst på 2,3 pst. i perioden 2009 til 2022. Veksten skyldes blant

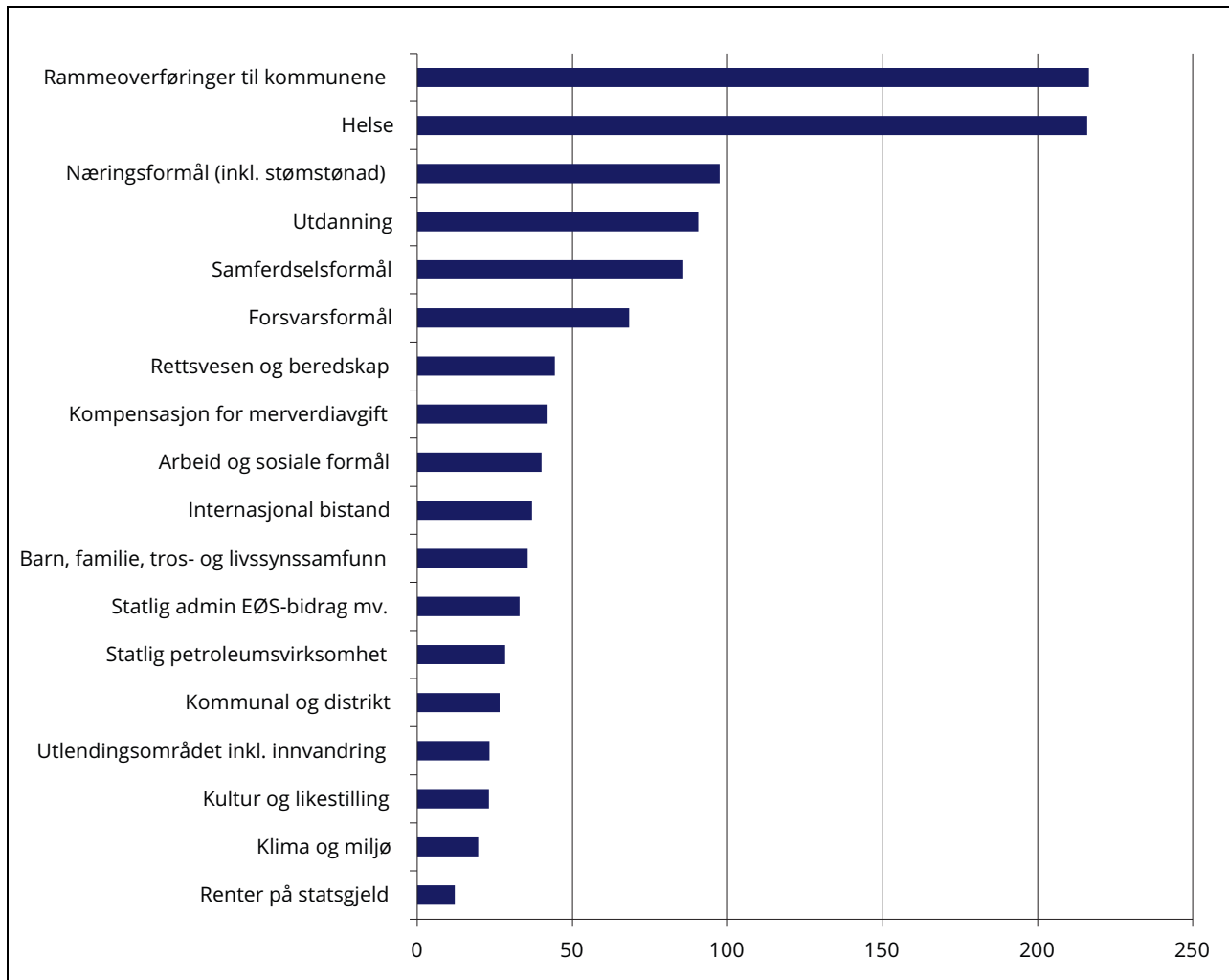
annet investeringer i landsdekkende nødnett, redningshelikoptre, politihelikoptre, nytt beredskaps-senter for politiet og sikrede datasentre i justis-sektoren, samt økt bevilgning i 2022 til politiet. I motsatt retning trekker virkningene av at refusjoner til kommunene og statsforvalterne for ordningen med karantenehotell er falt bort etter pandemien. Samlet går bevilgningsnivået opp 0,9 pst. fra 2022 til 2023, herunder som følge av fremdrift i implementering av nye Schengen IKT-systemer i politiet og UDI.

Utlendingsområdet omfatter Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, utgifter i forbindelse med innkvartering av asylsøkere og integrering av innvandrere, i tillegg til grunnopplæring av asylsøkere, barnevernets omsorgssentre for enslige mindreårige og statlige utgifter til kommunale barneverntiltak for flyktninger og asylsøkere. Utgiftene varierer fra år til år som følge av variasjoner i tilstrømmingen av asylsøkere. Det store antallet ankomster høsten 2015 medførte spesielt høye utgifter på området i 2015, 2016 og 2017. Bevilgningsnivået fra 2021 til 2022 har økt kraftig og skyldes krigen i Ukraina. Særlig har utgiftene økt til bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere og utgiftene ved statlige mottak under Utlendingsdirektoratet. Fra 2022 til 2023 fortsetter denne økningen med bl.a. en kraftig opptrapping av bevilgningen til integreringstilskuddet, som en følge av flere flyktninger bosatt i kommunene. Satsene for integreringstilskuddet og tilskuddet til enslige, mindreårige flyktninger holdes nominelt uendret i 2023, og bidrar til å redusere bevilgningsøkningen. Fra 2022 til 2023 går utgiftene ved statlige mottak ned.

Området *kommunal- og distriktsformål*² omfatter i hovedsak statsforvalterembetene, statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning m.m. Utgiftene til kommunal- og distriktsformål utenom rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner anslås å øke reelt med 10,2 pst. fra 2022 til 2023. På grunn av oppstart og ferdigstillelse av byggeprosjekter vil utgiftene til slike prosjekter kunne variere betydelig mellom år. Mye av økningen skyldes videreføring av ordinære byggeprosjekter under Statsbygg.

¹ Bevilgninger til å dekke utestående krav på feriepenger i 2017 i forbindelse med fristillingen av Den norske kirke er holdt utenom. Fra 2015 inntektsføres ikke lenger en andel av spilleoverskuddet fra Norsk Tipping på statsbudsjettet. Overskuddet fordeles nå i sin helhet til kultur-, idretts- og frivillighetsformål utenfor statsbudsjettet. I tabell 4.1 er tallene justert slik at realveksten ikke påvirkes av omleggingen av tippenøkkel.

² Området omfatter også forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk, personvern, distrikts- og regionalpolitikk, samiske formål, nasjonale minoriteter, bolig, bomiljø og bygg og planlegging, byutvikling og geodata.



Figur 4.2 Statsbudsjettets utgifter i 2023. Mrd. kroner

Kilde: Finansdepartementet

Utgiftsområdet *arbeid og sosiale formål* viser en nedgang fra 2022 til 2023. Dette skyldes blant annet at bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak foreslås redusert i tråd med utviklingen i arbeidsmarkedet. I tillegg videreføres ikke de midlertidige bevilgningsøkningene til Arbeids- og velferdsetaten ifb. koronapandemien. Tilskuddet til Statens pensjonskasse reduseres som følge av at oppdaterte lønnsvekstforutsetninger gir økte premieinntekter i 2023. Det er korrigert for innføring av virksomhetsspesifikk hendelsesbasert premiebetaling for statlige virksomheter fra 2022. Det var en reell nedgang i bevilgningsnivået på området gjennom perioden 2009 til 2013. Nedgangen kan primært forklares med utfasing av høye utgifter i begynnelsen av perioden til gjennomføring av Nav-reformen og til IKT-arbeid i forbindelse med pensjonsreformen. Fra 2013 til 2022 er utgiftsnivået for området samlet sett økt noe.

Bevilgningene til *spesialisthelsetjenesten* anslås å gå opp med 1,3 pst. fra 2022 til 2023. Økningen

skyldes blant annet økte bevilgninger til sykehusene til aktivitetsvekst og økte basisbevilgninger. Tilførselen av driftskreditt til de regionale helseforetakene er økt fra 2022 til 2023 som følge av økt differanse mellom anslått pensjonspremie og -kostnad. Tallene omfatter også bevilgninger til investeringslån, som helseforetakene tilbakebetaler over tid. Disse bevilgningene varierer mye fra år til år, blant annet avhengig av fremdriften i tidligere igangsatte prosjekter. I 2023 øker utbetaling av investeringslån. Betaling av avdrag på investeringslån er trukket fra de samlede utgiftene i tabell 4.1. Holdes investeringslån utenfor, er området uendret.

Veksten i bevilgninger til spesialisthelsetjenesten er korrigert for endret ansvarsfordeling mellom sykehusene og kommuneforvaltningen i forbindelse med Samhandlingsreformen i 2012, og avviklingen av ordningen med kommunal medfinansiering i 2015. Samtidig er bevilgningen i 2009 på 7,3 mrd. kroner for å dekke opparbeidede

driftskreditter i perioden 2002 til 2008 holdt utenfor beregningene. I perioden fra 2009 har helseforetakene overtatt ansvar for finansieringen av enkelte legemidler fra folketrygden. Det er korrigert for dette i realvekstberegningene.

Området *Andre helseformål* består av tiltak for folkehelsen, helseforvaltning, støtte til helse- og omsorgstjenester i kommunene, tannhelse og oppbygging av kunnskap og kompetanse. Fra 2022 til 2023 anslås det at utgiftene går ned med 29,0 pst. Den kraftige nedgangen skyldes ekstraordinære bevilgninger også i 2022 som følge av pandemien, herunder bevilgninger til vaksiner mot covid-19 og innkjøp av hurtigtester. For perioden 2013 til 2022 er det en gjennomsnittlig årlig realvekst på 8,5 pst. Det skyldes blant annet utbetaling av investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser i kommunene, samt ekstraordinære bevilgninger i 2021 og 2022 som følge av pandemien.

Området *barn, familie, tros- og livssynssamfunn* omfatter barne- og familievern, barnetrygd, kontantstøtte og tiltak innen tros- og livssynssamfunn. Utgiftene anslås samlet å øke med 3,9 pst. i 2023. Mens utbetalingene av barnetrygd ventes å øke med 3,1 pst., går utbetalingene av kontantstøtte ned med 10,4 pst. Øvrige utgifter øker med 6,3 pst. Satsene for barnetrygd ble holdt nominelt uendret i perioden fra 2009 til 2019, og fra 2022 til 2023. Det innebærer en reell nedgang i utbetalt barnetrygd, som har redusert veksten på området barn, familie og likestilling i disse periodene. Økte utgifter til barnetrygden i 2023 skyldes både økte satser i 2020 og 2021, og at det forventes økt antall barn det gis barnetrygd for i 2023. Utgiftene til tilskudd til tros- og livssynssamfunn har økt betydelig som følge av at staten i 2021 overtok ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn, tidligere finansiert gjennom kommunenes rammetilskudd under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, og på grunn av endringer i medlemstall samt ny lov om tros- og livssynssamfunn.

Området *næring og fisk* reduseres med 6,1 pst. fra 2022 til 2023. Dette skyldes blant annet nedtrekk av ekstraordinære engangsbevilgninger i 2022 til midlertidige tiltak rettet mot foretak i forbindelse med koronapandemien. I tillegg reduseres utgiftene for oppryddingen etter gruvedriften på Svalbard. Det er også endringer som trekker i motsatt retning. Utgiftene økes blant annet knyttet til oppryddingen på det nukleære området, kompensasjon for CO₂-avgift for fiskeflåten og romvirksomhet.

Området *landbruk og mat* gjelder i hovedsak bevilgninger i forbindelse med jordbruksavtalen. Budsjettstøtten over jordbruksavtalen har reelt sett vært stabil i perioden 2013–2021. Det er en markant økning i 2022 slik at for perioden 2013–2022 som helhet blir årlig økning 1,7 pst. Antall årsverk i næringen har blitt redusert med i overkant av 1,5 pst. per år de siste årene. Budsjettstøtten over jordbruksavtalen per bruk og per årsverk har økt i faste priser gjennom perioden 2013–2022 sett under ett. Støtte via importvernet og jordbruksfradraget fremkommer ikke på utgiftssiden av budsjettet. For 2023 anslås en økning på 8,6 pst. som i stor grad skyldes oppfølging av jordbruksavtalen.

Området *olje og energi (eksklusiv statlig petroleumsvirksomhet)* inkluderer Oljedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, overføring til Norges forskningsråd og tiltak for å fremme CO₂-håndtering. Området viser en økning på 22,9 pst fra 2022 til 2023. Økningen skyldes forslag om forlengelse av den den midlertidige strømstøtnadsordningen til husholdninger og borettslag for ekstraordinære strømutfgifter ut 2023. Bevilgningen er etablert i 2022, og så langt anslått til knapt 35 mrd. kroner i 2022 og knapt 45 mrd. kroner i 2023. Årlig, gjennomsnittlig nedgang fra 2013 til 2021 ble i fjor anslått til -0,4 pst. Med forslag om forlengelse av strømstøtnadsordningen kan årlig gjennomsnittlig økning fra 2013 til 2022 anslås til 22,9 pst.

Utgiftene til *vei- og jernbaneformål*³ har hatt en gjennomsnittlig realvekst per år på 5,8 pst. fra 2009 til 2022. Fra 2022 til 2023 anslås en realnedgang på 4,1 pst. Realnedgangen under veiformål er 2,8 pst., mens jernbaneformål reduseres med 5,6 pst. Det er i tallene korrigert for innlemming av øremerkede tilskudd i fylkeskommunenes rammetilskudd. Den årlige gjennomsnittlige realveksten i vei- og jernbaneformål fra 2013 til 2022 er på 4,9 pst.

Den gjennomsnittlige årlige realveksten til *andre samferdselsformål* enn vei- og jernbaneformål har vært på 4,8 pst. fra 2009 til 2022, mens realøkningen fra 2022 til 2023 er på 19,2 pst. I hovedsak skyldes dette økt tilskudd til Avinor til

³ Økningen til veiformål i 2013 som gjelder kompensasjon for opphevelsen av veifritaket i merverdiavgiftsloven fra 1. januar 2013, er korrigert for i beregningene. Det er også korrigert for oppgaveendringer i forbindelse med forvaltningsreformen, der fylkeskommunene fra og med 2010 overtok ansvaret for en del av det statlige veinettet. For 2020 er det korrigert for overføring av veiadministrasjon til fylkeskommunene.

ny lufthavn i Mo i Rana og flytting av Bodø lufthavn.

Utgiftene til *forsvarsformål* anslås å øke med 3,7 pst. gjennomsnittlig per år fra 2013 til 2022. Den markerte veksten skyldes opptrapping av bevilgningene til langtidsplaner for forsvarssektoren, økte bevilgninger til anskaffelse av nye kampfly med baseløsning og økte utgifter som følge av valutajustering av investeringskostnader i store investeringsprosjekter i forsvarssektoren. I 2022 er det i tillegg større, ettårige bevilgninger til tiltak for økt militær beredskap, refusjoner fra allierte for utlegg i forbindelse med øvelsen Cold Response 2022 og refusjoner for NATO-finansierte prosjekter. I 2023 foreslår regjeringen økte bevilgninger til blant annet oppfølging av langtidsplanen for forsvarssektoren, valutajustering av investeringskostnader i store investeringsprosjekter i forsvarssektoren, militær støtte til Ukraina og til utgifter til klargjøring av F-16 kampfly for salg. Utgiftene til forsvarsformål anslås å gå ned med 0,2 pst. fra 2022 til 2023. Korrigert for utgifter til kampflyanskaffelsen viser utgiftene til forsvarsformål en nedgang på 0,9 pst. fra 2022 til 2023. Nedgangen skyldes i all hovedsak at de store, ettårige, utgiftene i 2022 ikke videreføres i 2023. Utgifter til redningshelikoptre bevilges delvis over Forsvarsdepartementets budsjett, men er holdt utenfor forsvarsformål slik det er angitt i tabellen.

Utgifter til utgiftsområdet *klima- og miljø* omfatter tiltak under Klima- og miljødepartementet, herunder Miljødirektoratet og Enova. Utgifter til klima- og miljøtiltak under andre departementer er ikke medregnet. Utgiftene i denne kategorien gir derfor ikke et fullstendig uttrykk for de samlede prioriteringene av norsk klima- og miljøpolitikk på utgiftssiden. Klima- og miljøpolitikken føres dessuten i stor grad ved hjelp av skatter, avgifter, kvoter og reguleringer. Det var en betydelig vekst i utgiftene til Klima- og miljødepartementet frem til 2020. Fra 2020 til 2021 gikk utgiftene ned som følge av redusert overføring til Klima- og energifondet som forvaltes av Enova. Fra 2021 til 2022 er reelt nivå økt noe, mens økningen fra 2022 til 2023 anslås til 9,5 pst. Dette skyldes blant annet økt bevilgning til Enova.

Utgiftsområdet *statlig administrasjon, EØS-finansieringsordningene mv.* omfatter i hovedsak utgifter til Kongehuset, Stortinget, regjeringen, administrasjonen av departementene og deler av budsjettene til Utenriksdepartementet og Finansdepartementet som har karakter av fellesadministrasjon, herunder EØS-finansieringsordningene. Nedgangen fra 2022 til 2023 anslås til 0,2 pst. Bevilgningene til EØS-finansieringsordningene

øker fra 4,8 mrd. kroner i 2022 til 5,2 mrd. kroner i 2023, eller 7,5 pst. Historisk sett har det vært svingninger i bevilgningene på dette området. Dette skyldes i stor grad at bevilgningen til EØS-finansieringsordningene varierer mye, spesielt i overgangene mellom avtaleperioder. Når utgiftene til området samlet sett i perioden 2009–2013 ble redusert med en gjennomsnittlig årlig rate på 0,7 pst., må dette særlig ses i lys av at utgiftene til EØS-finansieringsordningene ble redusert fra 2,2 mrd. kroner i 2009 til 1,8 mrd. kroner i 2013. Fra 2013 til 2019 er utgiftene til EØS-finansieringsordningene reelt sett uendret, mens de er kraftig økt fra 2020, og videre frem mot 2023. Den foreslåtte økningen på over 0,5 mrd. kroner fra 2022 til 2023 har sammenheng med at de fleste land nå er i gjennomføringsfasen av programmer og prosjekter. Utenom EØS-finansieringsordningene øker bevilgningene nominelt med 0,4 mrd. kroner fra 2022 til 2023, som innebærer en reell nedgang på om lag 0,5 pst.

I tabell 4.1 fremkommer nominelle tall for *rammeoverføringene til kommuner og fylkeskommuner*. Ettersom rammeoverføringene kun er én av flere finansieringskilder for kommuner og fylkeskommuner, er det ikke beregnet realvekst for dette området. Videre kan rammeoverføringene endres betydelig mellom år som følge av innlemming av øremerkede tilskudd og fastsettelsen av skattørene for kommunene og fylkeskommunene. Det er i tabell 4.1 korrigert for store reformer som påvirker nivået på rammetilskuddene, jf. boks 4.2 Rammeoverføringer til kommuneforvaltningen. Når en beregner den samlede underliggende realveksten i statsbudsjettet medregnet folketrygden, korrigeres ofte de kommunale rammeoverføringene for skatteendringer som påvirker veksten i kommuneforvaltningens økonomi. Det er ikke korrigert for endringer i skattereglene i tabell 4.1. Kommuneøkonomien omtales utførlig i den årlige kommuneproposisjonen og av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi.

Det gis årlig et betydelig beløp i *kompensasjon for merverdiavgift* til kommuner, statlige virksomheter og private. I tabell 4.1 er ikke disse bevilgningene fordelt på formål.

Utgiftene til *renter av statsgjelden* varierer som følge av statens lånestrategi og endringer i rentenivået. Bevilgningene er et resultat av tekniske forutsetninger om låneopptak og renteutviklingen mer enn prioriteringer i budsjettet. I Norge dekkes det oljekorrigerte underskuddet av en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statsbudsjet-

tets renteutgifter er dermed uavhengig av den oljekorrigerte balansen på statsbudsjettet.

Statlig petroleumsvirksomhet omfatter utgifter til statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) og utgifter i forbindelse med disponering av innretninger på kontinentalsokkelen. Utgiftene til petroleumsvirksomheten varierer til dels betydelig mellom år. Det er særlig investeringsutgiftene som varierer mye.

4.4 Utvikling i statsbudsjettets utgifter i forhold til BNP-veksten

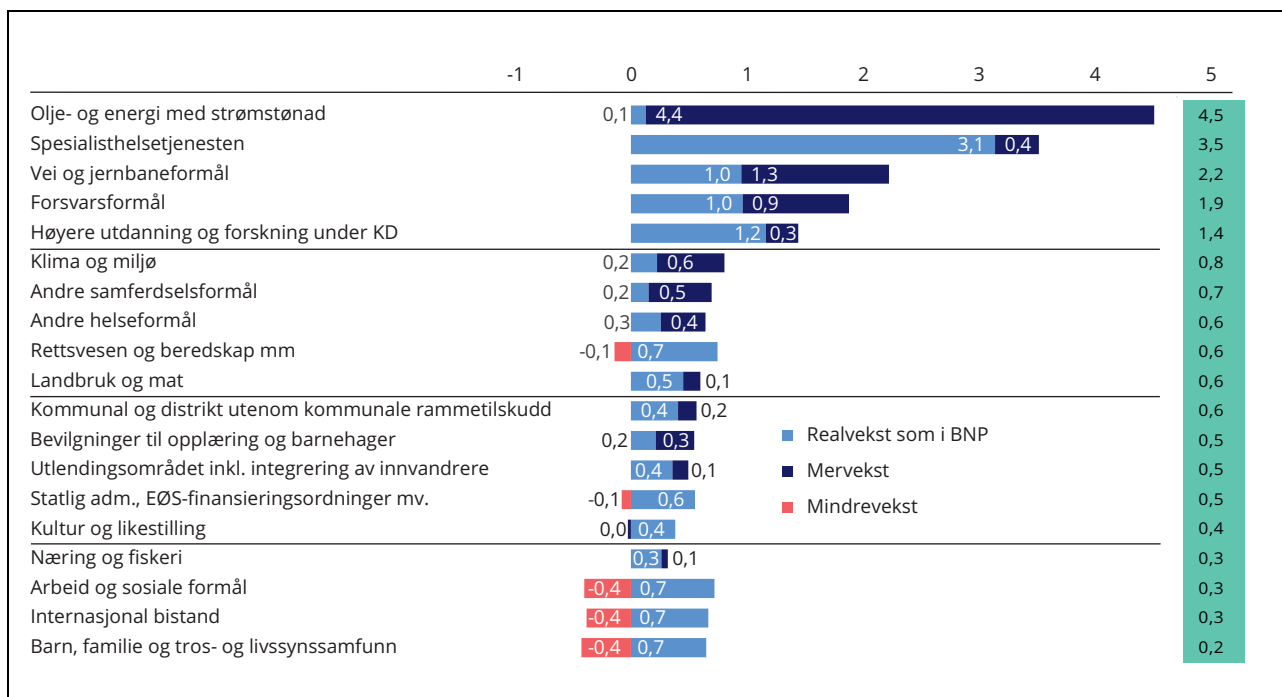
Utviklingen i statsbudsjettets utgiftsområder over tid kan sees i sammenheng med at økonomien vokser og politiske prioriteringer. Beregningene av realvekst i avsnitt 4.3 tar utgangspunkt i ressursbruken på *utgiftssiden* av budsjettet, og viser utviklingen på utgiftsområder i perioder. Under hvert område er det bl.a. tatt hensyn til prisutviklingen og endret oppgavefordeling for å kunne gjøre sammenligninger over tid.

Samtidig vil det normalt være en årlig vekst i økonomien. Dette avsnittet viser utviklingen i utgiftsområder sammenlignet med veksten i økonomien ellers, dvs. i hvilken grad utgiftsområdene følger utviklingen i brutto nasjonalprodukt (BNP) for fastlandet. Høyere vekst på et utgiftsområde enn i økonomien kan peke i retning av at området

har vært særlig prioritert, men høyere vekst kan også skyldes endringer i sammensetningen i befolkningen.

Figur 4.3 sammenligner gjennomsnittlig årlig realvekst for de enkelte utgiftsområdene med realveksten i fastlands-BNP i perioden 2013–2023. Fra 2013 til 2023 anslås nå reell vekst i fastlands-BNP til 19,5 pst. I figuren er samme utgiftsområder fra avsnitt 4.3 vist etter årlig realvekst i mrd. kroner. Folketrygden er holdt utenom, jf. egen omtale i avsnitt 4.4. Etter olje- og energiområdet, der særlig den ekstraordinære strømstønadene trekker opp veksten, har spesialisthelsetjenesten størst samlet vekst, så følger utgiftsområdene vei og jernbane og forsvar. Barn-, familie og tros- og livssynssamfunn er det området som går mest ned i forhold til det en vekst i tråd med BNP skulle tilsi. Samlet har utgiftssiden på statsbudsjettet vokst mer enn BNP-veksten i perioden.

Ordinære utgifter på statsbudsjettet finansieres av skatte- og avgiftsinntekter og oljeinntekter. Siden 2013 har strukturelle skatter mv. vokst svakere enn trendveksten i Fastlands-BNP. Det skyldes blant annet betydelige skatteletter i perioden, samt skattefordeler for null- og lavutslippskjøretøy. Veksten i utgiftene utover utviklingen i BNP har derfor blitt finansiert gjennom økt bruk av oljepenger. Utviklingen i offentlige finanser er nærmere omtalt i kap. 3 i Nasjonalbudsjettet 2023.



Figur 4.3 Årlig gjennomsnittlig vekst i statsbudsjettet fra 2013 til 2023 målt mot utviklingen i BNP Fastlands-Norge. Mrd. 2023-kroner

Kilde: Finansdepartementet

4.5 Realvekst i folketrygdens utgifter

Utviklingen i folketrygdens utgifter vises i tabell 4.1, delt inn etter stønadstype. Dagpenger mv. er ikke inkludert i tabellen.

Beløpene for perioden 2009–2021 er basert på regnskapstall, mens beløpene for 2022 er anslag på regnskap. For 2023 brukes utgiftsanslag som følger av regjeringens budsjettforslag i Gul bok 2023. Utgiftene i 2020–2022 er påvirket av midlertidige regelendringer og andre konsekvenser av koronapandemien. På usikkert grunnlag anslås de midlertidige regelendringene i folketrygden, utenom dagpenger, å ha økt utgiftene med 3,5 mrd. kroner i 2020, 3,1 mrd. kroner i 2021 og 2 mrd. kroner i 2022. Dette gjelder i hovedsak midlertidige særregler for sykepenger, omsorgspenger og arbeidsavklaringspenger. I tillegg økte utgiftene som følge av økt bruk innenfor de ordinære reglene for disse ordningene.

Tall for realvekst i tabellen under illustrerer utgiftsendringer utover endringer som skyldes generell prisvekst, lønnsvekst eller andre faste reguleringer som gjelder for de ulike stønadene. Endringer i sykepengeutgiftene skyldes bl.a. endringer i fraværstilbøyeligheten og antall sysselsatte. Økningen i utgiftene til alderspensjon skyldes en økning i antall pensjonister og at nye pensjonister i gjennomsnitt har høyere pensjon enn de som faller fra. For uføretrygd og andre stønader illustrerer tallene hovedsakelig endringer i antall mottakere.

For sykepenger fremkommer realveksten ved at utgiftene justeres for lønnsutviklingen. Utgiftene til arbeidsavklaringspenger, uføretrygd, enslige forsørgere og etterlatte justeres for utviklingen i folketrygdens grunnbeløp (G), mens for alderspensjon er det i årene etter 2011 tatt hensyn til at de fleste pensjoner under utbetaling har blitt justert med G fratrukket 0,75 pst.⁴ Realveksten viser dermed ikke effekten av at alderspensjon i hovedsak har blitt regulert med en lavere sats enn

f.eks. arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Dette vises imidlertid i de nominelle tallene.

Samlet sett har det vært en realvekst i folketrygdens utgifter hvert år siden 2009. Utgiftsveksten i disse rettighetsbaserte ordningene har begrenset handlingsrommet i budsjettpolitikken i betydelig grad, og dette forventes å gjelde også i de kommende årene ved en videreføring av dagens regelverk.

Sykepenger

Det trygdefinansierte sykefraværet per sysselsatt gikk ned i perioden 2010–2018. I 2019 økte det noe. Veksten var høy i 2020, med en delvis reversering i 2021. Sysselsettingsveksten i perioden har bidratt til å trekke den reelle utgiftsveksten opp, sammen med økt kompensasjonsgrad for sykepenger til selvstendig næringsdrivende. Utgiftskapitlet omfatter også pleie-, opplærings- og omsorgspenger, og pleiepengereformen fra 2017 har også trukket utgiftene opp. I 2020–2022 har realveksten i utgiftene vært sterkt preget av koronapandemien og midlertidige regelendringer for både sykepenger og omsorgspenger. Dette har bidratt til en vekst i utgiftene på 15,3 pst. i 2020 og en nedgang på 3,5 pst. i 2021. I 2022 er det forventet en nedgang i utgiftene på 2,4 pst. Særreglene har vært justert og forlenget i flere runder i tråd med smittesituasjonen siden mars 2020. Gjeldende særregler har varighet ut 2022. Normalisering av regelverket og smittesituasjonen vil trekke utgiftene på disse områdene ned i 2023. Realveksten i 2023 anslås til -2,6 pst. Det tilsvarer en reduksjon på om lag 1,4 mrd. 2023-kroner.

⁴ Tilsvarende justering er benyttet også for 2021–2023, selv om reguleringsreglene har blitt endret for disse årene. Effekter av endringer i reguleringsreglene for disse årene, som har gitt høyere pensjonsregulering hvert av årene, vil dermed inngå som en del av realveksten.

Tabell 4.2 Utviklingen i folketrygdens utgifter etter stønadstype¹ 2009–2023. I nominelle mrd. kroner og gjennomsnittlig årlig realvekst²

	Nominell verdi				Gjennomsnittlig årlig realvekst		
	2009	2013	2022	2023	2009-2013	2013-2022	2022-2023
Stønadsutgifter							
Sykepenger	36,3	36,6	51,0	51,8	-3,6 %	0,8 %	-2,5 %
Arbeidsavklaringspenger	30,5	36,5	36,0	36,4	0,5 %	-3,0 %	-3,1 %
Uførhet	59,5	71,6	110,1	118,1	0,7 %	1,8 %	2,8 %
Alderspensjon	112,8	164,6	272,5	289,3	6,2 %	3,4 %	2,4 %
Stønader til enslige forsørgere og etterlatte	6,0	6,1	4,1	4,1	-3,8 %	-7,0 %	-4,2 %
Foreldrepenger	13,9	17,1	24,9	26,1	1,3 %	1,2 %	0,7 %
Legemidler mv.	8,4	8,7	16,4	17,0	0,8 %	6,6 %	3,3 %
Andre helseformål	11,4	14,3	22,5	23,4	2,5 %	2,7 %	0,1 %
Stønader til merutgifter	8,7	8,7	11,2	11,9	-1,4 %	0,1 %	4,0 %
Sum	287,5	364,2	548,7	578,4	2,3 %	2,0 %	1,5 %

¹ Det er korrigert for større tekniske endringer i perioden. F.eks. er utgiftene til uførepensjon i 2014 og tidligere år justert slik at de er sammenlignbare med bruttoutgiftene til ny uføretrygd fra 2015. Utgiftene til legemidler mv. er korrigert for overføring av legemidler til helseforetakene.

² Stønadsutgiftene følger hovedsakelig kapittelstrukturen i statsbudsjettet, med følgende unntak: Stønader til enslige forsørgere og etterlatte omfatter kap. 2680 Etterlatte, kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far og kap. 841, post 71 Bidragsforskott. Bidragsforskott er korrigert for inntekter fra bidragspliktige. Legemidler mv. omfatter i tillegg til kap. 2751, deler av kap. 2752 (refusjon egenbetaling blåreseptmedisiner). Andre helseformål omfatter programområde 30 Stønad ved helsetjenester, unntatt ovennevnte utgifter under kap. 2751 og kap. 2752. Stønader til merutgifter omfatter kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv. og kap. 2686 Stønad ved gravferd.

Kilde: Finansdepartementet

Arbeidsavklaringspenger

F.o.m. 1. mars 2010 ble rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad erstattet av den nye ytelsen arbeidsavklaringspenger. Antall mottakere økte frem til 2011, men avtok fra 2012 til 2019. Dette ga lavere utgifter. Antall mottakere økte i 2020, 2021 og har økt så langt i 2022. Fra 2023 ventes en ny nedgang i antall mottakere. Under pandemien var det lav avgang fra ordningen, noe som blant annet skyldes midlertidige regelendringer, forsinkelser i avklaringsløpene og høy arbeidsledighet. Avgangen fra ordningen ventes å øke i 2023 som følge av at arbeidsledigheten nå er svært lav, at avklaringsgene mot arbeid og uføretrygd vil gå lettere og at mange vedtak om arbeidsavklaringspenger vil løpe ut mot slutten av 2022 og i løpet av 2023. Realveksten i folketrygdens utgifter til arbeidsavklaringspenger anslås til -3,1 pst. fra 2022 til 2023, tilsvarende en reduksjon på om lag 1,2 mrd. 2023-kroner. Dette må ses i sammenheng med at realveksten var hhv. 6,1 og 2,0 pst. i 2021 og 2022.

Uførhet

De første årene etter 2010 fulgte utviklingen i antall uføre i stor grad den demografiske utviklingen. Siden 2014 har det vært en klart sterkere økning i antall mottakere. Dette har særlig sammenheng med høy overgang til uføretrygd fra arbeidsavklaringspenger. Veksten var særlig høy i 2018 og 2019 som følge av regelendringene for arbeidsavklaringspenger som ble iverksatt i 2018. I 2020, 2021 og så langt i 2022 har det vært lavere vekst som følge av midlertidige regelendringer for arbeidsavklaringspenger ifb. koronapandemien, samt at pandemien ga forsinkelser i avklaringsløpene for mottakere av arbeidsavklaringspenger. Det forventes igjen høy vekst i 2023. I 2023 anslås realveksten til 2,8 pst., tilsvarende en økning på om lag 6,8 mrd. 2023-kroner.

Alderspensjon

Fra 2011 ble det mulig å ta ut alderspensjon fra 62 år, mot 67 år tidligere. Mange har valgt å ta ut

alderspensjon før 67 år, og dette bidro til at utgiftene til alderspensjon økte sterkt i årene etter 2010. De siste årene har det likevel vært nedgang i andelen som velger å ta ut alderspensjon før 67 år, og antall alderspensjonister under 67 år har gått ned etter 2018. Etter å ha bidratt til høyere utgifter de første ti årene har pensjonsreformen siden 2021 samlet sett bidratt til å redusere utgiftene til alderspensjon. I 2023 anslås det at pensjonsreformen isolert sett vil redusere utgiftene til alderspensjon med om lag 10 mrd. kroner.

Regelendringer som økt grunnpensjon og flere økninger av minste pensjonsnivå har trukket veksten opp de siste årene, og i perioden 2021–2023 bidrar også endrede reguleringsregler til økt vekst. Utgiftene til alderspensjon vil øke betydelig også i årene som kommer, hovedsakelig som følge av at det blir flere alderspensjonister over 67 år. I 2023 anslås realveksten i folketrygdens utgifter til alderspensjon til 2,4 pst., tilsvarende en økning på om lag 6,8 mrd. 2023-kroner.

Stønader til enslige forsørgere og etterlatte

Utgiftene til overgangsstønad og etterlattepensjon har vært reelt avtakende i hele perioden. Nedgangen for overgangsstønad kan ha sammenheng med økt barnehagedekning, at flere har delt omsorg, og at regelverket for å motta overgangsstønad har blitt strammet inn og gjort mer arbeidsrettet. For etterlattepensjon, som kan gis frem til fylte 67 år, skyldes nedgangen økt levealder, og at stadig flere enker og enkemenn er i arbeid. Fra 2024 vil etterlatteformen føre til at nedgangen vil snu til en betydelig vekst, som følge av økte satser og økt øvre aldersgrense for barnepensjon. Realveksten i folketrygdens utgifter til enslige forsørgere og etterlattepensjon mv. anslås til -4,2 pst. fra 2022 til 2023, tilsvarende en nedgang på om lag 180 mill. 2023-kroner.

Stønader til å dekke merutgifter

Stønader til å dekke merutgifter inkluderer grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv. og stønad til gravferd. Fra 2010 til 2019 var det omtrent null realvekst, men med noe variasjon over tid. Flere eldre har trukket veksten noe opp, mens regelendringer har samlet sett bidratt til noe

lavere vekst. Det gjelder blant annet avviklingen av hjelpestønad til hjelp i huset (sats 0) i 2018. I 2020 var det en realnedgang på -3,4 pst., hovedsakelig fordi koronapandemien medførte redusert etterspørsel etter hjelpemidler. Endringer i regler for grunnstønad ved glutenfri kost og for støtte til behandlingsbriller til barn bidro også til nedgangen. I 2021 og 2022 var det en årlig realvekst på hhv. 1,6 og -0,6 pst. I 2023 anslås realveksten til 4,3 pst. Det skyldes flere eldre, at oppdemmet etterspørsel etter hjelpemidler under pandemien ventes å bli tatt igjen, og innføring av ny ordning med brillestøtte til barn.

Foreldrepenger

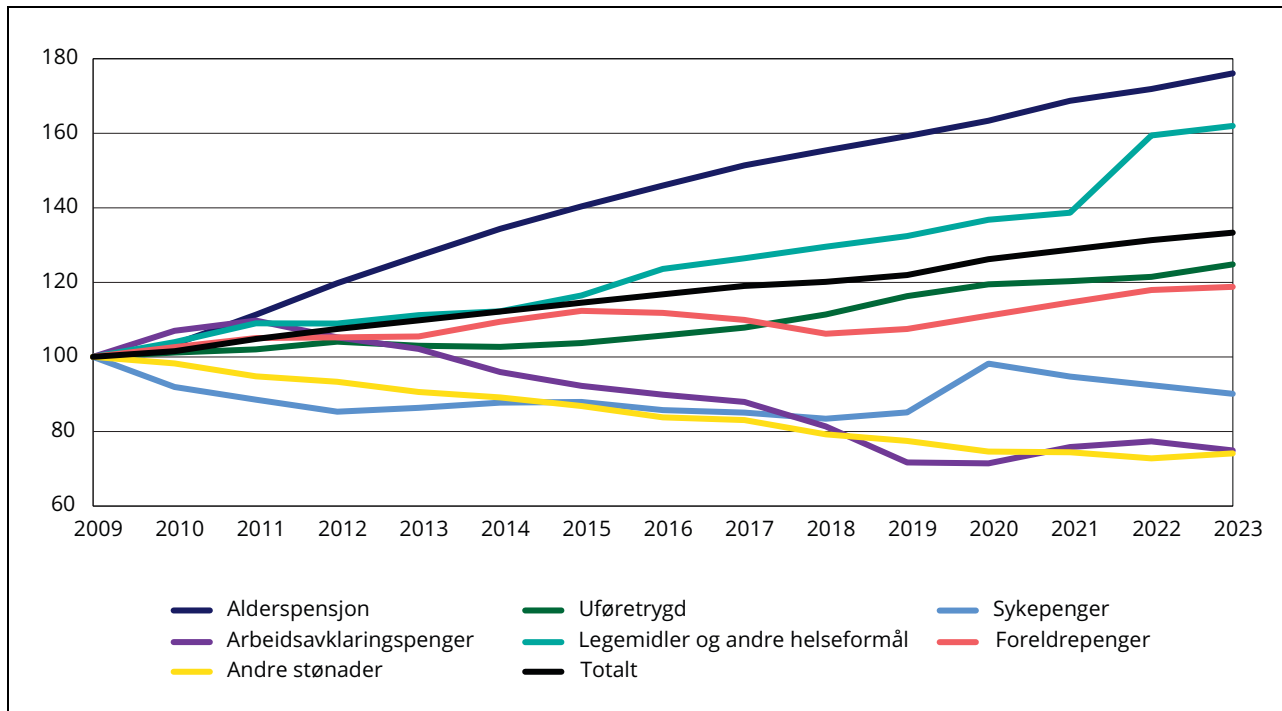
Det var realvekst i utgiftene til foreldrepenger i perioden 2009–2015. Dette skyldes blant annet flere utvidelser av foreldrepengeordningen og økt yrkesdeltakelse blant mødre. Opptjeningsgrunnlaget for foreldre, og dermed utbetalingene per familie, har også økt mer enn den generelle lønnsveksten. Det ligger an til relativt stabile utgifter til foreldrepenger for perioden 2016–2022. Realveksten anslås til 0,7 pst. fra 2022 til 2023.

Legemidler mv.

Den underliggende volumveksten har vært gjennomgående høy de siste årene. Ulike prisregulerende tiltak, blant annet trinnprisordningen, har bidratt til å dempe veksten i utgiftene til legemidler. Også den årlige maksimalprisrevurderingen av reseptpliktige legemidler har bidratt til innsparinger, selv om perioder med svekket norsk krone har motvirket denne effekten. Realveksten er korrigert for at finansieringsansvaret for enkelte legemidler som forskrives av spesialisthelsetjenesten, er overført til de regionale helseforetakene de senere årene. Det anslås en realvekst på 3,3 pst. fra 2022 til 2023.

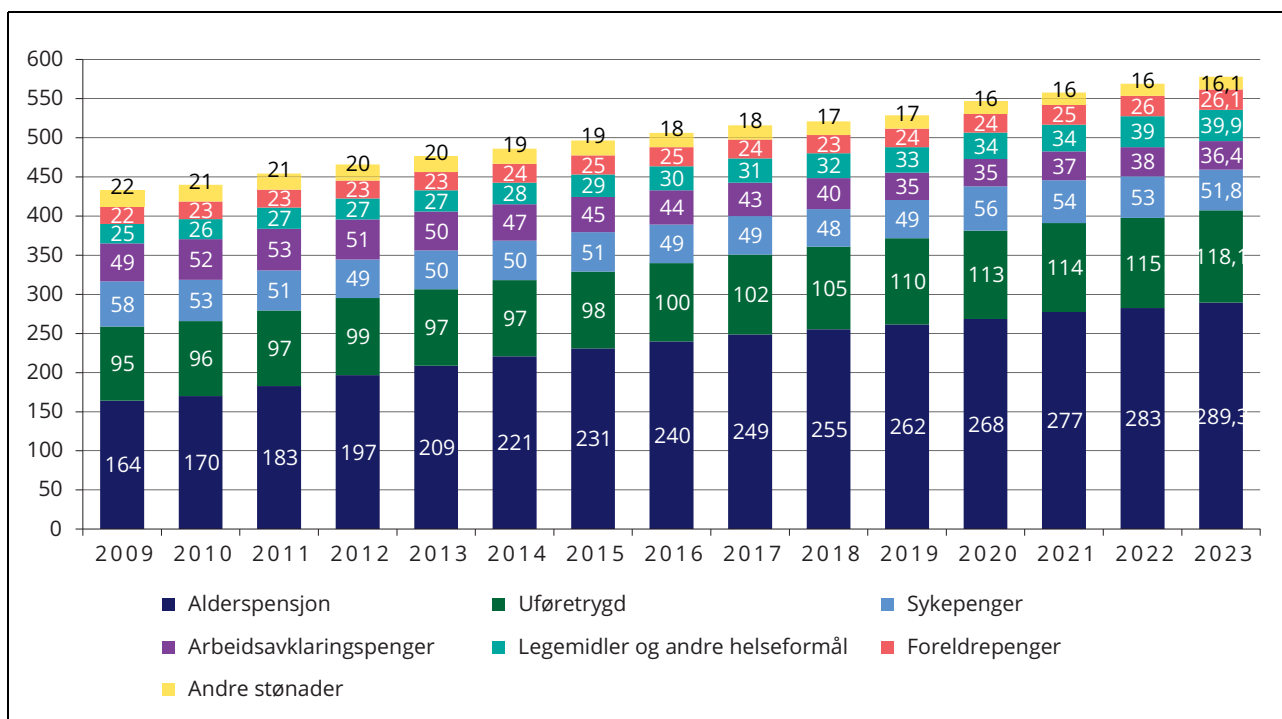
Andre helseformål

Utgiftene til andre helseformål har økt gjennom perioden, men vekstraten har variert. Veksten har særlig vært knyttet til refusjon for legetjenester og refusjon av egenandeler ut over tak 1. Det anslås en realvekst på 0,1 pst. fra 2022 til 2023.



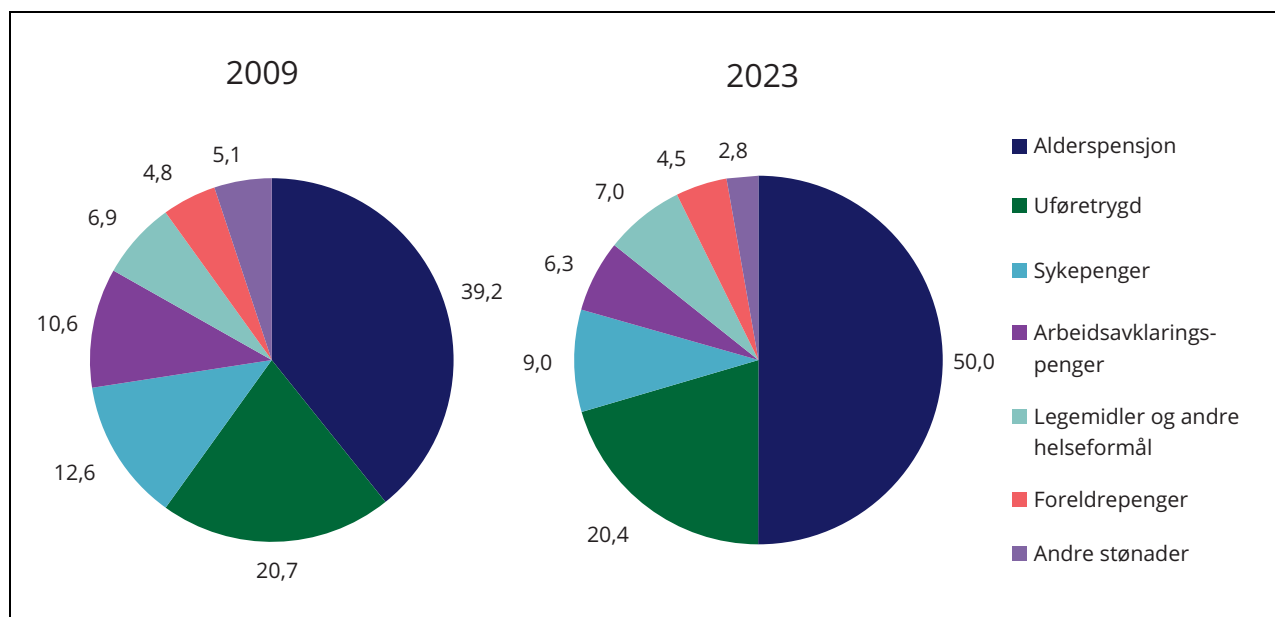
Figur 4.4 Realvekst i utgiftene til utvalgte formål 2009–2023. Justert for oppgaveoverføringer. Indeks. 2009=100

Kilde: Finansdepartementet



Figur 4.5 Realvekst i utgiftene til utvalgte formål 2009–2023. Justert for oppgaveoverføringer. Mrd. kroner

Kilde: Finansdepartementet



Figur 4.6 Prosent av faktiske og anslåtte utgifter til folketrygden i 2009 og 2023. Justert for oppgaveoverføringer. Nominelle verdier

Kilde: Finansdepartementet

4.6 Bevilgninger til forskning over statsbudsjettet

Foreløpige anslag tilsier at den offentlige innsatsen i forskning og utvikling er på om lag 46,7 mrd. kroner i 2023 når Skattefunn inkluderes. Dette utgjør 0,82 pst. av anslått BNP i 2023. De samlede bevilgningene til forskning og utvikling er anslått til 43,6 mrd. kroner ekskl. Skattefunn, tilsvarende 0,77 pst. av anslått BNP i 2023.

Utgiftene til forskning og utvikling er anslått å øke nominelt med om lag 1,1 mrd. kroner fra 2022 til 2023, noe som tilsvarer en realvekst på -1,1 pst. inkludert Skattefunn. For perioden 2009–2013

viser utviklingen i bevilgninger til forskning og utvikling over statsbudsjettet en nominell vekst på 5,6 mrd. kroner inkludert Skattefunn. Det tilsvarer en gjennomsnittlig årlig realvekst på 1,8 pst. Den nominelle veksten i perioden 2013–2022 anslås nå til 18,4 mrd. kroner inkl. Skattefunn, basert på statsbudsjettanalysen for 2022 fra Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU). Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig realvekst på 2,9 pst. For nærmere omtale av bevilgningene til forskning, henvises det til Kunnskapsdepartementets budsjettproposisjon.

5 Budsjettkonsekvenser 2024–2026

5.1 Bakgrunn

Fremskrivningene for perioden 2024–2026 skal gi et realistisk bilde av konsekvensene for kommende års budsjetter av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023.

Sammen med forventet utvikling i skatte- og avgiftsinntektene og avkastningen fra Statens pensjonsfond utland, gir fremskrivningene et bidrag for å vurdere handlingsrommet i budsjettpolitikken de nærmeste årene.

Nye satsinger og videre opptrapping av eksisterende planer må innpasses innenfor handlingsrommet. Politiske ambisjoner om fremtidige satsinger, mål og varslede tiltak som ikke er en del av regjeringens budsjettforslag for 2023, omfattes ikke direkte av de flerårige budsjettkonsekvensene. Dette gjelder blant annet oppfølging av langtidsplan for forsvarssektoren. Denne type ambisjoner oppsummeres i avsnitt 5.5. Disse vil kunne legge betydelige bindinger på handlingsrommet i fremtidige budsjetter.

5.2 Beregning av flerårige budsjettkonsekvenser

Større endringer i utgifter og inntekter i perioden 2024–2026 vurderes for alle poster i statsbudsjettet.

Det legges til grunn følgende prinsipper:

- Utgifter til regelstyrte ordninger fremskrives i tråd med regelverket, inkludert forslag til regelverksendringer i dette budsjettet.
- Utgifter til store, igangsatte investeringer fremskrives i takt med fremdriftsplanen.
- På områder der enkeltinvesteringer inngår i en større investeringsramme, videreføres rammen uendret.
- Det korrigeres for engangsutgifter og -inntekter i forslaget for neste år.
- Tiltak som settes i gang i løpet av budsjettåret fremskrives med helårsvirkningen.
- Øvrige utgifter og inntekter videreføres i hovedsak uendret.

- Det er lagt til grunn at midlertidige tiltak for å håndtere koronasituasjonen i 2023 ikke videreføres i beregningsperioden, utover det som følger av prinsippene ovenfor.

Alle tall i tabellene nedenfor er endringer i 2024–2026 sammenlignet med regjeringens forslag til budsjett for 2023, målt i 2023-kroner.

Nedenfor gis det en nærmere omtale av elementene som inngår i fremskrivningene.

Regelstyrte ordninger

Utgifter til regelstyrte ordninger følger av et regelverk bestemt av Stortinget, og ikke en fastsatt budsjetttramme. Bevilgningene har gjerne stikkordet «overslagsbevilgning». Utgifter under folketrygden utgjør en vesentlig del. Andre store ordninger er barnetrygd, utdanningsstøtte gjennom Statens lånekasse for utdanning og pensjonsutbetalinger fra Statens pensjonskasse.

De regelstyrte utgiftene fremskrives på grunnlag av forventninger om utbetalingene forutsatt uendret regelverk og forventet demografisk utvikling. Konsekvenser av regelverksendringer som foreslås i 2023, innarbeides også.

Investeringer

Som investeringer regnes bevilgninger under postgruppen 30–49. De største er investeringer i riksveier, forsvarsmateriell i Forsvaret og bygg i regi av Statsbygg. Investeringer i petroleumssektoren er holdt utenfor.

Mange investeringer går over flere år. Utgiftene kan variere betydelig. Ofte vil vedtak om å sette i gang et nytt byggeprosjekt medføre et begrenset bevilgningsbehov det første året og vesentlig økte bevilgninger senere år.

Byggeprosjekter med en vedtatt kostnadsramme justeres som hovedregel etter forventet fremdrift i prosjektene. Dette gjelder også andre investeringsprosjekter som finansieres over statsbudsjettet, for eksempel IT-prosjekter. For investeringer som inngår i Nasjonal transportplan 2018–2029, og investeringer i forsvarsmateriell, er

det lagt til grunn at investeringsrammene videreføres uendret.

Investeringene på postene 30–49 gir ikke et fullstendig uttrykk for statens samlede investeringsaktivitet. Investeringer i helseforetakene, Nye Veier AS og Bane NOR SF finansieres for eksempel med tilskudd eller investeringslån over statsbudsjettet, mens deler av veiutbyggingen finansieres med bompenger utenfor statsbudsjettet.

Engangseffekter og helårsvirkninger

Salg av eiendommer, innbetaling fra fond, auksjonering av konsesjoner og ekstraordinære utbyttebetalinger kan gi store inntekter som normalt ikke kan videreføres til senere år.

Enkelte nye tiltak iverksettes i løpet av budsjettåret, slik at budsjetteffekten påfølgende år blir større. Et eksempel på dette kan være tiltak innenfor utdanningssektoren som skal følge skoleåret med oppstart i august, og som får helårsvirkning året etter. For noen ordninger kan innfasingen vare over flere år.

5.3 Budsjettkonsekvenser 2024–2026

Oppsummering

Tabellene 5.1 og 5.2 oppsummerer fremskrivningene av utgiftene. Tabellene viser konsekvensene for 2024, 2025 og 2026 av regjeringens forslag til budsjett for 2023.

Tabell 5.1 Flerårige budsjettkonsekvenser, endringer i forhold til Gul bok 2023, utgifter og inntekter¹

	Mill. 2023-kroner		
	2024	2025	2026
Folketrygden, økte utgifter	8 375	17 990	28 358
Reduserte utgifter utenom folketrygden og strømstøtte	-7 202	-20 841	-28 248
Lavere inntekter utenom skatter, avgifter mv.	222	2 042	2 042
Budsjettkonsekvenser utenom strømstøtte	1 394	-809	2 152
Reduserte utgifter ved utfasing av strømstøtte	-41 394	-43 594	-43 594
Sum reduserte utgifter og reduserte inntekter	-40 000	-44 403	-41 442

¹ Petroleumsvirksomhet, lånetransaksjoner og endringer som inngår i korreksjonene ved beregning av det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet er holdt utenom.

Kilde: Finansdepartementet

Fremskrivingen viser at budsjettbalansen totalt styrkes med 40 mrd. kroner i 2024. Det skyldes først og fremst at det her er forutsatt at stønad til husholdninger, jordbruket og frivillig sektor for ekstraordinære strømutgifter ikke videreføres etter 2023, også hensyntatt engangsinnhenting av strøminntekter fra kraftkommuner i 2023. Dette gir imidlertid et skjevt bilde ettersom statens ekstraordinære inntekter ikke er inkludert i denne oversikten. Statens ekstraordinære strømrelaterte inntekter er nærmere omtalt i kapittel 3 i Nasjonalbudsjettet 2023.

Sett bort fra strømstøtten økes utgiftene med 1,4 mrd. kroner i 2024. Folketrygdens utgifter øker med vel 8 mrd. kroner i 2024. I motsatt retning trekker blant annet utfasing av redningsheli-

kopteranskaffelsen, kampflyanskaffelsen og forventet fremdrift i Langskip fra 2023-budsjettet.

I årene etter 2024 bidrar utviklingen under folketrygdens ordninger mest til økte utgifter, med en vekst på rundt 10 mrd. kroner i året. Det er særlig utgiftene til alderspensjon som øker mye. Alderspensjon står for rundt 2/3 av utgiftsveksten i folketrygden frem til 2026. Utgiftene til uføretrygd forventes også å øke sterkt, som følge av demografisk utvikling og høy overgang fra arbeidsavklaringspenger. Det er også lagt til grunn en betydelig vekst i utgiftene på helseområdet. Utover i perioden reduseres andre utgifter i tråd med at investeringsprosjekter ferdigstilles. Inntektene faller som følge av utfasing av engangsinntekter fra eiendomssalg og F-16 jagerfly.

Tabell 5.2 Flerårige budsjettkonsekvenser fordelt på drift, investeringer og overføringer 2024–2026.¹
Endringer i forhold til Gul bok 2023

	Mill. 2023-kroner		
	2024	2025	2026
Driftsutgifter (post 01-29)	901	363	1 050
Nybygg, anlegg (post 30-49)	-4 163	-5 736	-10 456
Overføringer til andre mv. (post 50-89)	-36 960	-41 071	-34 078
Sum	-40 222	-46 445	-43 484

¹ Petroleumsvirksomhet, lånetransaksjoner og endringer som inngår i korreksjonene ved beregning av det strukturelle, olje-korrigerede budsjettunderskuddet, er holdt utenom.

Kilde: Finansdepartementet

I tabell 5.2 er fremskrivingene fordelt på drift, investeringer (nybygg, anlegg) og overføringer til andre.

Innenfor kategorien driftsutgifter forklares økningen i utgifter i stor grad av økt tilskudd til Statens pensjonskasse fra 2024 sammenlignet med forslaget til budsjett for 2023.

For flere store investeringsprosjekter går investeringene betydelig ned i perioden. Dette skyldes at vedtatte prosjekter ferdigstilles, eller får lavere utgiftsbehov gjennom perioden. Dette gjelder blant annet igangsatte byggeprosjekter, redningshelikopteranskaffelsen og anskaffelsen

av nye kampfly til Forsvaret. Eventuell igangsettelse av nye investeringsprosjekter i årene fremover er ikke inkludert i tallene.

Utgiftsreduksjonen under *Overføringer til andre mv.* skyldes i hovedsak utfasing av strømstøtteordningene. Det er i perioden blant annet også nedgang i utgiftene til EØS-finansieringsordningene, investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser og nye investeringsprosjekter under helseforetakene. I motsatt retning trekker økte utgifter til folketrygden og CO₂-kompensasjonsordningen.

Tabell 5.3 Flerårige budsjettkonsekvenser, utgifter 2024–2026.¹ Endringer i forhold til Gul bok 2023

Departement	Mill. 2023-kroner		
	2024	2025	2026
<i>Utenriksdepartementet</i>	-3 685	-5 224	-5 246
EØS-finansieringsordningene 2014–2021	-1 514	-2 424	-2 437
Den norske finansieringsordningen 2014–2021	-2 171	-2 800	-2 809
<i>Kunnskapsdepartementet</i>	-834	-1 031	-1 251
Reduksjon i rekrutteringsstillinger	-278	-278	-278
Endring opptakskapasitet studieplasser	-154	-480	-812
Innføring av studieavgift for studenter fra utlandet	-145	-217	-217
Endring i bevilgning til studentboliger	-164	-152	-267
EUs programmer for forskning og innovasjon, og utdanning, opplæring, ungdom og idrett	-767	-604	-348
Statens lånekasse for utdanning	672	700	670
<i>Kultur- og likestillingsdepartementet</i>	-770	-770	-770
Avvikling av strømstøtte	-770	-770	-770
<i>Justis- og beredskapsdepartementet</i>	-1 547	-1 847	-2 214

Departement	Mill. 2023-kroner		
	2024	2025	2026
Utvidelse av Romerike fengsel, avdeling Ullersmo	161	147	68
Implementering av Schengen IKT-systemer	94	92	-188
Kontingent til EUs grense- og kystvakt (Frontex)	41	99	99
Redningshelikopteranskaffelsen	-1 484	-1 826	-1 835
Beredskapsmidler til drift i politiet, UDI og IMDi ²	-360	-360	-360
<i>Kommunal- og distriktsdepartementet</i>	<i>2 848</i>	<i>1 512</i>	<i>-2 662</i>
Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	855	864	-293
Byggeprosjekter innenfor husleieordningen	-1 398	-3 140	-6 215
Ombygging av Ring 1 ifb. nytt regjeringskvartal	460	610	410
Internasjonale programmer	-132	-127	-123
Ressurskrevende tjenester	292	592	899
Bostøtte	-229	-286	-340
Ettårig trekk i rammetilskuddet for kommuner og fylkeskommuner som ventes å ha ekstra høye inntekter fra konsesjonskraft	3 000	3 000	3 000
<i>Arbeids- og inkluderingsdepartementet</i>	<i>5 469</i>	<i>10 117</i>	<i>17 778</i>
Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	-1 427	-4 948	-6 290
Redusert kvote for overføringsflyktninger fra 3 000 til 2 000 ³	-259	-500	-632
Tilskudd til Statens pensjonskasse	672	1 370	2 206
Tilskudd til avtalefestet pensjon (AFP)	200	390	560
Alderspensjon mv.	6 344	12 587	19 899
Uføretrygd	1 758	2 335	2 773
Sykepenges	160	370	520
Arbeidsavklaringspenger, inkl. regelendringer fra 1. juli	-2 043	-1 739	-1 809
Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	235	510	810
Redusert opptjeningsperiode for dagpenger	-170	-235	-235
Andre endringer	-1	-23	-24
<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>	<i>1 694</i>	<i>-1 676</i>	<i>-1 642</i>
Digital samhandling steg 1	-5	-121	-121
Landingsplasser for nye redningshelikoptre	-136	-136	-136
Investeringslån til helseforetak	790	-3 900	-5 700
Investeringsstilskudd, heldøgns omsorgsplasser	-1 136	-1 757	-2 121
Basistilskudd til fastleger – helårseffekt	240	240	240
Folketrygdens helseutgifter	1 941	3 998	6 196
<i>Barne- og familiedepartementet</i>	<i>356</i>	<i>342</i>	<i>287</i>

Tabell 5.3 fortsetter

Departement	Mill. 2023-kroner		
	2024	2025	2026
Barnetrygd	140	20	-150
Foreldrepenger	151	187	228
Tilskudd til tros- og livssynssamfunn	65	135	209
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>	<i>1 038</i>	<i>1 433</i>	<i>1 495</i>
Tiltak på det nukleære området	504	545	607
Stad skipstunnel	534	888	888
<i>Landbruks- og matdepartementet</i>	<i>-1 444</i>	<i>-1 544</i>	<i>-1 594</i>
Utfasing av midlertidig strømstøtte til jordbruket	-1 124	-1 124	-1 124
Kompensasjonsordning pelsdyroppdrettere	-320	-420	-470
<i>Samferdselsdepartementet</i>	<i>223</i>	<i>520</i>	<i>820</i>
Kjøp av ulønnsomme posttjenester	223	520	820
<i>Klima- og miljødepartementet</i>	<i>3 769</i>	<i>3 008</i>	<i>2 830</i>
Utbetaling av CO ₂ -kompensasjon til industrien	3 769	3 008	2 830
<i>Finansdepartementet</i>	<i>217</i>	<i>51</i>	<i>351</i>
Skatteetaten, digitaliseringsprosjekter	-83	-549	-549
Kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner	300	600	900
<i>Forsvarsdepartementet</i>	<i>-3 765</i>	<i>-4 205</i>	<i>-4 205</i>
Forsert anskaffelse av Kystvaktfartøy	319	319	319
Sikker teknisk infrastruktur (STI)	30	-409	-409
Anleggsinvesteringer for økt evne til mottak og understøttelse av allierte styrker	-150	-150	-150
Militær støtte til Ukraina	-1 000	-1 000	-1 000
Kampflyanskaffelsen	-2 964	-2 964	-2 964
<i>Olje- og energidepartementet</i>	<i>-43 790</i>	<i>-47 130</i>	<i>-47 460</i>
Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømutfgifter	-42 500	-44 700	-44 700
Langskip – fangst og lagring av CO ₂	-1 290	-2 430	-2 760
Sum	-40 222	-46 445	-43 484

¹ Petroleumsvirksomhet, lånetransaksjoner og endringer som inngår i korreksjonene ved beregning av det strukturelle, olje-korrigerede budsjettunderskuddet er holdt utenom.

² Deler av bevilgningen ligger under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, se omtale under.

³ Deler av bevilgningen ligger under Justis- og beredskapsdepartementet, se omtale under.

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 5.3 fortsetter

Nedenfor omtales nærmere de største og viktigste tiltakene som fremkommer i tabellen.

EØS-finansieringsordningene

Utbetalingene under EØS-finansieringsordningene 2014–2021 anslås å avta frem mot avslutning av denne programperioden i 2025.

Studieplasser, studentboliger mv.

Utgiftene til studieplasser opprettet i perioden 2019–2022 er ventet å bli redusert i takt med utfasing av studieplasser. Planlagt reduksjon i rekrutteringsstillinger i høyere utdanning vil også føre til reduserte utgifter i perioden.

Innføring av studieavgift for utenlandsstudenter fra land utenfor EU, EØS og Norden vil føre til ytterligere redusert bevilgningsbehov i 2024 og delvis i 2025.

Utgiftene til studentboliger forventes redusert i tråd med forventede utbetalinger til tilsagn gitt før 2022. Samtidig innebærer nye tilsagn i 2023 isolert sett en økning i utgiftene.

Utgiftene under Statens lånekasse for utdanning forventes å øke, som følge av økt rente og økte utlån, som gir utgifter til rentestøtte, samt flere studenter.

Internasjonale forpliktelser

Norge deltar i bl.a. EUs programmer for Erasmus+ og Horisont Europa. Det er lagt inn et merbehov i 2023 for å dekke oppjustering av EUs budsjett for rammeprogram for forskning og innovasjon, kontingent til Erasmus+ og en økning i proporsjonalitetsfaktoren (BNP i Norge relativt til i EU). Det forventes at bevilgningsbehovet reduseres fremover.

Strømstøtte til frivillig sektor

Strømstøtteordningen under KUD til frivillige organisasjoner er foreslått videreført ut 1. halvår 2023. Dette medfører et redusert bevilgningsbehov fra 2024 på 770 mill. kroner, forutsatt at ordningen ikke videreføres.

Implementering av Schengen IKT-systemer

Norge er gjennom Schengen-samarbeidet forpliktet til å implementere nytt regelverk samt endringer i IKT-systemer og arbeidsformer på grense-, asyl- og migrasjonsområdet. Implemente-

ringen av de nye IKT-systemene medfører økte investeringsutgifter i begynnelsen av perioden, for deretter å reduseres frem mot ferdigstillelse.

Kontingenter for internasjonalt politiarbeid

Størrelsen på Norges kontingent til EUs grense- og kystvakt (Frontex) fastsettes av EU. Kontingenten er ventet å øke i årene fremover.

Anskaffelse av nye redningshelikoptre

De nye redningshelikoptrene vil etter gjeldende fremdriftsplan være innfaset i løpet av september 2023. Som følge av dette reduseres utgiftene til anskaffelsen i årene fremover. Anskaffelsen omfatter utgifter til kjøp av nye redningshelikoptre, innfasing og til oppgradering av baser og landingsplasser ved sykehus.

Beredskapsmidler til drift i politiet, UDI og IMDi

Det foreslås bevilget totalt 360 mill. kroner til drift i politiet (225 mill. kroner), UDI (80 mill. kroner) og IMDi (55 mill. kroner) som beredskap for et mulig høyere ankomstnivå fra Ukraina. Fra 2024 vil bevilgningene bli redusert tilsvarende.

Byggeprosjekter

Det er satt i gang mange nye byggeprosjekter de siste årene. Gitt Statsbyggs nåværende portefølje av byggeprosjekter, tilsier fremdriften i prosjektene at utgiftene reduseres fra 2024, ettersom byggene ferdigstilles. Endringene skyldes i stor grad bevilgninger til nytt regjeringskvartal byggetrinn 1. Ombygging av Ring 1 og oppstart av byggeprosjektet utvidelse av Romerike fengsel, avdeling Ullersmo medfører økt bevilgningsbehov i perioden. I beregningene er det ikke tatt høyde for at det pågår prosjektering av flere store byggeprosjekter som kan gi betydelige bindinger fremover, herunder byggetrinn 2 i nytt regjeringskvartal og Campus NTNU.

Ressurskrevende tjenester

Overføringer til kommunene gjennom toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester forventes i gjennomsnitt å øke med om lag 2,6 pst. per år som følge av vekst i både antall brukere og kostnad per bruker. Denne veksten tilsvarer den gjennomsnittlige veksten i perioden 2019–2022.

Bostøtte

Utgiftene til bostøtte forventes å gå noe ned over de neste årene, blant annet som følge av at de ekstraordinære strømtiltakene i bostøtten fases ut. Videre tar anslagene utgangspunkt i en forutsetning om at søkerne for disse årene vil ha en inntektsvekst som overstiger prisstigningen.

Ekstraordinære inntekter fra konsesjonskraft i kommunesektoren

Det er lagt til grunn at trekket i rammetilskuddet for kommuner og fylkeskommuner som ventes å ha ekstra høye inntekter fra konsesjonskraft gjennomføres som et ettårig trekk i 2023.

Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere forventes å føre til redusert bevilgningsbehov i perioden i hovedsak som følge av at integreringstilskuddet utløser høyest tilskuddssats i de første to årene og lavere satser i de siste tre årene. Bevilgningsbehovet avhenger av at reduksjonen i kvoten for overføringsflyktninger gjøres varig. Utgiftene knyttet til Bosetting av flyktninger mv. kommer hovedsakelig på Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjettposter, men også delvis på Justis- og beredskapsdepartementets område.

Reduksjon i overføringsflyktninger

Som følge av reduksjonen i kvoten for overføringsflyktninger fra 3 000 til 2 000 forventes bevilgningsbehovet å bli redusert i perioden, forutsatt at reduksjonen i kvoten er varig. Utgiftene knyttet til overføringsflyktninger kommer hovedsakelig på Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjettposter, men også delvis på Justis- og beredskapsdepartementets område.

Pensjonsutgifter

Ordningen med Avtalefestet pensjon (AFP) i privat sektor er fortsatt under innfasing. Statens tilskudd til AFP i privat sektor forventes å øke fremover, ettersom flere kommer inn i ordningen.

Tilskuddet til Statens pensjonskasse (SPK) til offentlig tjenestepensjon øker i takt med at det blir flere pensjonister.

Utgiftsveksten i folketrygden ekskl. dagpenger

Utgiftene til folketrygdens regelstyrte stønadordninger eksklusive dagpenger, forventes å øke med om lag 9,5 mrd. kroner årlig i snitt over treårsperioden 2024–2026, tilsvarende en samlet vekst på 28,6 mrd. kroner.

Veksten drives først og fremst av flere alderspensjonister. Utbetalingene til alderspensjon anslås å øke med 19,1 mrd. kroner i løpet av treårsperioden.

Det legges til grunn en stabil utvikling i det trygdefinansierte sykefraværet. Utgiftene til sykepenger er likevel ventet å øke, som følge av økt sysselsetting. Utgiftene til arbeidsavklaringspenger (AAP) er ventet å reduseres med 1,8 mrd. kroner i løpet av treårsperioden. Dette skyldes i hovedsak at det ventes færre mottakere, blant annet som følge av at mange nærmer seg maksimal varighet og dermed vil bli klarert for arbeid eller uføretrygd. Det ventes også at merutgiftene av regelendringene som ble innført 1. juli 2022 vil bli lavere i 2026 enn i 2023.

Utgiftene til uføretrygd ventes å øke med 2,8 mrd. kroner i løpet av treårsperioden. Den demografiske utviklingen, gitt en konstant andel uføre i hver aldersgruppe, tilsier fortsatt vekst i antall uføre frem til 2025. I tillegg forventes økning i antall mottakere grunnet høy tilgang fra arbeidsavklaringspenger.

Utgiftene til hjelpemidler mv. ventes å øke med 0,8 mrd. kroner i løpet av treårsperioden, blant annet grunnet demografisk utvikling. Utgiftene til etterlattepensjoner ventes også å øke med 0,8 mrd. kroner i løpet av treårsperioden som følge av etterlattereformen.

Basert på utviklingen de siste årene anslås den underliggende veksten i folketrygdens utgifter under Helse- og omsorgsdepartementet å øke med i overkant av 6 mrd. kroner frem til 2026. Dette skyldes i stor grad at utgiftene til legemidler er forventet å øke med om lag 4 mrd. kroner.

Utgiftene til foreldrepenger under Barne- og familiedepartementet ventes å øke frem til 2026, i hovedsak som følge av at det forventes flere mottakere.

Investeringer i helseforetakene

Større investeringer i helseforetakene finansieres gjennom basisbevilgningene til de regionale helseforetakene og statlige investeringslån. Utgiftene til investeringslån i helseforetakene forventes å øke i 2024 for deretter å reduseres i tråd med fremdriften i prosjektene. Utgiftene til investere-

ringslån vil motsvares av inntekter over tid når lånene betales tilbake.

Det foreslås i 2023 en bevilgning til tilpasning av landingsplasser for nye redningshelikoptre ved sykehusene i Namsos og Hammerfest. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2023.

Heldøgns omsorgsplasser

Utgiftene til tilskudd til heldøgns omsorgsplasser reduseres fra 2023 til 2026. Kommuner som får tilsagn om investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser, mottar bevilgningen fordelt over en seksårsperiode. Kommunene mottar hoveddelen av bevilgningen to til tre år etter at tilsagn er gitt. Etter hvert som prosjektene ferdigstilles, vil utgiftene bli redusert. Regjeringen foreslår ingen nye tilsagn om investeringstilskudd i 2023, og dermed ingen nye forpliktelser for fremtidige budsjettår.

Basistilskudd til fastleger

Regjeringen foreslår å øke og endre innretningen av basistilskuddet til fastleger fra 1. mai 2023. Det gir økte utbetalinger i kommunene på 480 mill. kroner i 2023 og 720 mill. kroner f.o.m 2024. Kommunene kompenseres for økte utgifter til formålet.

Barnetrygd

Utgiftene til barnetrygden forventes å øke i 2024 som en følge av helårseffekten ved økt utvidet barnetrygd. Utgiftene til barnetrygd forventes deretter å falle noe frem mot 2026, i hovedsak som følge av en forventet reduksjon i antall barn i alderen 0–17 år.

Tiltak på det nukleære området

Staten skal dekke nødvendige oppryddingskostnader etter nukleær virksomhet ved Institutt for energiteknikk (IFE). De samlede utgiftene til planlegging av det kommende oppryddingsarbeidet og andre nødvendige utgifter til sikkerhet og sikring forventes å øke i årene som kommer.

Stad skipstunnel

Som følge av fremdriften i prosjektet og kostnader knyttet til byggingen av tunnelen øker utgiftene i 2024. Kostnadene ved prosjektet vil etter gjeldende fremdriftsplan øke med 534 mill. kroner i

2024 og 888 mill. kroner i 2025 sammenlignet med 2023.

Strømstøtte til jordbruket

Strømstøtten for jordbruks- og veksthusnæringen er foreslått videreført ut første halvår 2023. Forslaget for 2023 innebærer en kompensasjonsgrad på 80 pst. med en maksimalgrense på 20 000 kWt per måned per foretak. Ettersom strømstøtteordningen er planlagt avvirket i andre halvår av 2023 vil det ikke bli utbetalt stønad for strømstøtte i 2024. Det medfører et redusert bevilgningsbehov på 1 124 mill. kroner fra og med 2024.

Kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold

Det skal utbetales kompensasjon for pelsdyroppdrettere i forbindelse med avvikling av pelsdyranlegg. Kompensasjonen vil trappes ned og utbetales i perioden 2023 til 2025. Dette medfører et redusert bevilgningsbehov på 320 mill. kroner i 2024, videre på 420 mill. kroner i 2024 og 470 mill. kroner i 2026 sammenlignet med 2023, forutsatt at kompensasjonen utbetales etter anslagene.

Ulønnsomme posttjenester

Utgiftene til kjøp av tjenester fra Posten er stigende. Samferdselsdepartementet anslår at utgiftene til ulønnsomme posttjenester (2,5 dager postombæring) vil øke betydelig i årene fremover som følge av fallende brevmengder.

CO₂-kompensasjonsordningen for industrien

Utgiftene til CO₂-kompensasjonsordningen for industrien forventes å øke betydelig i årene fremover, hovedsakelig som følge av høyere anslått kvotepris. Utbetalingene anslås til hhv. 4,7 mrd. kroner i 2023, 8,5 mrd. kroner i 2024 og 7,7 mrd. kroner i 2025. Anslagene for kompensasjon utover i perioden er meget usikre. Utgiftene vil blant annet påvirkes av utviklingen i kvoteprisen, nivået på de kompensasjonsberettigede bedriftenes produksjon og kraftforbruk, og eventuelle nye bedrifter som blir kompensasjonsberettiget i løpet av perioden.

IKT-prosjekter i Skatteetaten

Det pågår og foreslås flere IKT-prosjekter i Skatteetaten, blant annet utvikling av nytt mva.-system (Memo), digitalisert skattemelding for næringsdrivende, lønnskalkylere og pensjonister (Sirius) og

steg 1 i moderniseringen av innkrevingsområdet (Fremtidens innkreving). Utgiftene til IKT-prosjektene ventes å synke fra 2024, som følge av utfasing av prosjekter.

Nye kampfly – midlertidig økning

I Langtidsplanen for forsvarssektoren er det lagt til grunn at det frem mot 2024 skal anskaffes 52 nye F-35 kampfly. Stortinget har tidligere gitt bestillingsfullmakt for totalt 52 kampfly for levering i perioden 2015–2024. Behovet for midlertidig bevilgningsøkning på Forsvarsdepartementets budsjett knyttet til kampflyanskaffelsen nådde et toppunkt i 2017, og reduseres gradvis fra 2018 frem til anskaffelsesperiodens slutt. Utgiftene forventes å bli redusert med om lag 3 mrd. kroner fra 2024 sammenlignet med 2023, i tråd med leveranseplanen for anskaffelse av nye kampfly med baseløsning til Forsvaret.

Dersom de økonomiske ambisjonene i langtidsplanen for forsvarssektoren skal følges opp, innebærer dette at forsvarsrammen i det enkelte år må økes tilsvarende som reduksjonen for kampflyanskaffelsen. Motsatt vil gjelde for økningen tilknyttet forsert anskaffelse av nye kystvakt-fartøy.

Militær støtte til Ukraina

Regjeringen foreslår å bevilge 1 mrd. kroner til militær støtte til Ukraina i 2023, hvorav 428 mill. kroner vil benyttes til gjenanskaffelse av allerede donert militært materiell. Resterende 572 mill. kroner vil benyttes til øvrig militær støtte til Ukraina basert på ukrainske behov.

Strømstønsordningen for husholdninger og borettslag

Strømstønsordningen for husholdninger og borettslag er foreslått videreført ut 2023. Stønad for strømforbruk i desember 2023 vil utbetales i januar 2024. Det medfører et redusert bevilgningsbehov fra 2024 på 42,5 mrd. kroner i 2024, og videre på 44,7 mrd. kroner fra 2025 sammenlignet med forslaget for 2023, forutsatt at ordningen ikke videreføres.

Langskip – fangst og lagring av CO₂

Det forventes at statens andel av investeringskostnadene i Langskip vil reduseres gradvis frem mot 2026. Byggearbeidene pågår med planlagt ferdigstillelse i 2024 for Norcems sementfabrikk i Breivik

og Northern Lights' lager på norsk sokkel, og 2026 for Hafslund Oslo Celsio sitt avfallsforbrenningsanlegg på Klemetsrud i Oslo. Etter bygging forventes delprosjektene å gå over i en driftsfase, hvor staten vil dekke en betydelig andel av årlige driftskostnader i de 10 første årene av driftsfasen til de tre delprosjektene.

Inntekter

Det forventes noe reduksjon på inntektssiden (utover skatter og avgifter) i perioden, blant annet knyttet til engangsinntekter i 2023 fra salg av arealer ved Bodø lufthavn og avslutning av salg av F-16 fly i 2024.

5.4 Handlingsrommet i de nærmeste årene

Det videre handlingsrommet i budsjettpolitikken vil i hovedsak følge av utviklingen i skatte- og avgiftsinntektene fra fastlandsøkonomien, utviklingen i Statens pensjonsfond og bindinger på utgiftssiden. Som omtalt i Perspektivmeldingen 2021 vil høyere budsjettunderskudd på kort sikt øke utfordringene med bærekraften i statsfinansene på lengre sikt. Fremtidige generasjoner vil indirekte betale for dagens offentlige forbruk gjennom høyere skatter eller lavere offentlig forbruk. Beregningene i Perspektivmeldingen 2021 viste at inntektene på statsbudsjettet er ventet å vokse mindre i perioden frem mot 2030. Anslagene indikerte både at petroleumsinntektene etter hvert vil avta, og at veksten i sysselsetting og produktivitet vil være lavere enn i foregående tiårsperiode. Samtidig vil en økende andel eldre øke utgiftene til pensjoner, helse og omsorg.

I Perspektivmeldingen 2021 ble det lagt til grunn at befolkningsutviklingen vil fortsette å trekke ned den underliggende veksten i økonomien og skatteinntektene. For årene fremover anslås den underliggende veksten i skatte- og avgiftsinntektene å styrke budsjettet med 10 mrd. 2022-kroner per år, mot 18 mrd. kroner i perioden 2011–2019. Den underliggende skatteveksten henger dels sammen med verdiskapingen i økonomien, dels med strukturelle forhold med skatte- og avgiftsreglene som påvirker skatteinntangen over tid. Et eksempel på det siste er at avgiftssystemet brukes for å gjøre det mer attraktivt å velge klimavennlige kjøretøy. Anslaget er satt ned de siste årene, blant annet på grunn av disse avgiftsfordelene. Utover eventuelle strukturelle forhold bidrar skatte- og avgiftsoppleggene kun til å endre

skatte- og avgiftsnivået, ikke den underliggende skatteveksten. Skatte- og avgiftsopplegget for 2023 er nærmere omtalt i Prop. 1 LS (2022–2023) *Skatter, avgifter og toll 2023*.

Bruken av olje- og fondsinntekter har økt markert siden 2001 og blitt en stadig viktigere finansieringskilde i de årlige statsbudsjettene. I underkant av 20 pst. av statsbudsjettets utgifter i 2023 finansieres med overføringer fra Statens pensjonsfond utland. Bærekraften i statsfinansene avhenger av bl.a. utviklingen i fondet og kontantstrømmen fra petroleumsnæringen. Fondsverdien har utviklet seg gunstigere enn hva som ble lagt til grunn i Perspektivmeldingen 2021. Usikkerheten om fondsverdien fremover er imidlertid svært stor, både på grunn av stor usikkerhet om utviklingen i internasjonale finansmarkeder og på grunn av betydelig usikkerhet om kontantstrømmen fremover, se avsnitt 3.1 i Nasjonalbudsjettet 2023.

Fremskrivingene viser at sett bort fra utgifter knyttet til strømstøtte til husholdninger, jordbruket og frivillig sektor, øker netto utgifter (utgifter fratrukket inntekter utenom skatter, avgifter mv.) med rundt 1,4 mrd. kroner i 2024. Utgiftene reduseres noe i 2025 for så å øke igjen i 2026. Utgiftene under folketrygden øker i tråd med tidligere anslag, rundt 10 mrd. kroner årlig. I motsatt retning trekker blant annet lavere utgifter til avvikling av pelsdyrkompensasjon og ferdigstillelse av redningshelikopteranskaffelsen. Utover i perioden reduseres utgiftene i tråd med at investeringsprosjekter ferdigstilles.

Fremskrivingene viser de fremtidige konsekvensene av regjeringens budsjettforslag for 2023. Fremskrivingene omfatter ikke eventuelle utgiftsøkninger blant annet for helse- og omsorgstjenester som følge av at det blir flere eldre. Det er heller ikke tatt hensyn til opptrappingsplaner og oppfølging av varslede satsinger som ikke er en del av regjeringens budsjettforslag for 2023. Flere av disse innebærer i sum vesentlige bindinger på handlingsrommet i fremtidige budsjetter. Planlagte satsinger og ambisjoner er nærmere omtalt i avsnitt 5.5.

Det samlede handlingsrommet i budsjettet i årene fremover er usikkert og avhenger av politiske beslutninger, men vil trolig være mindre enn i årene vi har bak oss.

5.5 Planer, satsinger og ambisjoner

Flere langsiktige planer og mål vil kreve økte bevilgninger de nærmeste årene dersom de følges

opp. Det kan bli nødvendig å redusere andre utgifter for å gi rom for disse. I tillegg kan det bli behov for å håndtere større utgifter som er vanskelige å forutse, som finanskrisen i 2009, det store antall asylankomster i 2015, virusutbruddet i 2020 og krigen i Ukraina i 2022.

Utgiftsvekst til befolkningsendringer

Flere eldre gir økt behov for helse- og omsorgstjenester, og behovet øker med gjennomsnittsalderen i befolkningen. Gruppen som er eldre enn 80 år, vil øke mye raskere fremover. De siste ti årene har det i gjennomsnitt blitt om lag 1 900 flere personer i denne gruppen hvert år. I årene 2022–2025 blir det i gjennomsnitt 9 100 flere hvert år, og veksttakten tiltar. Aldring bidrar til å øke demografikostnadene i helseforetakene og kommunene. Endringene i befolkningen samlet anslås å bidra til å øke kostnadene i helseforetak og kommuner med 4–5 mrd. kroner årlig de nærmeste årene.

Satsinger og ambisjoner

Nasjonal transportplan

Meld. St. 20 (2020–2021) *Nasjonal transportplan 2022–2033* legger opp til en ramme for statlige midler på 1 076 mrd. kroner i årene 2022–2033, i tillegg til 123 mrd. kroner i bompenger (prisnivå 2021). I meldingen ble det slått fast at ressursbruken i det enkelte budsjettår vil bli tilpasset det samlede økonomiske opplegget i statsbudsjettet, innenfor rammene som følger av handlingsregelen og tilstanden i norsk økonomi. Etter at meldingen ble lagt frem har det vært en ekstraordinær situasjon som følge av virkningene av koronapandemien, krigen i Ukraina og stigende priser. På bakgrunn av dette mener regjeringen det er nødvendig å prioritere strengere innenfor samferdselssektoren. Det vil i de nærmeste årene være rom for å starte opp færre store investeringsprosjekter på riksvei og jernbane enn det som følger av Nasjonal transportplan 2022–2033, og det vil ta lengre tid å gjennomføre de prioriterte prosjektene enn lagt til grunn i planen. I budsjettet for 2023 er utgiftene til NTP-formål foreslått redusert reelt med 0,8 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022, til totalt 82,7 mrd. kroner.

Langtidsplan for forsvarssektoren

I ny langtidsplan for forsvarssektoren tas det sikte på at forsvarsbudsjettet i 2024 skal ligge 9,2 mrd.

kroner over saldert budsjett for 2020 (2023-prisnivå). Regjeringen vil komme tilbake til den konkrete opptrappingen og innretningen av forsvarsrammen i det enkelte budsjettår.

FoU-bevilgninger – 1 pst. av BNP

Regjeringen har et mål om at den offentlig finansierte forskningsinnsatsen skal utgjøre 1 pst. av BNP, jf. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Dette er et mål som må vurderes over tid og med utgangspunkt i en normalsituasjon, ikke i unntakssituasjoner som gir sterke positive eller negative utslag. I regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2023, ligger de samlede FoU-bevilgningene på om lag 43,6 mrd. kroner. Det tilsvarer rundt 0,77 pst. av anslått BNP for 2023. Det er om lag på samme nivå som i vedtatt budsjett for 2022. Kostnaden ved å videreføre en FoU-innsats på 1 prosent over tid avhenger av utviklingen i BNP.

Bistand – 1 pst. av anslått BNI

Regjeringen foreslår et samlet bistandsbudsjett på 43,8 mrd. kroner for 2023. Til sammen utgjør det en økning på 2,5 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Veksten i anslått brutto nasjonalinntekt (BNI) er ekstraordinært høy, og til tross for økningen utgjør regjeringens forslag til offisiell utviklingsbistand (ODA) 0,75 pst. av anslått BNI, noe som er lavere enn i 2022. Regjeringen vil fortsette å øke bistanden i årene fremover med en målsetting om å bruke 1 pst. av BNI til internasjonal innsats for å oppnå FN-målene om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. I 2022 nedsetter regjeringen en ekstern ekspertgruppe som skal gi råd om hvordan slik innsats kan følges opp i fremtidige budsjetter.

6 Gjennomføringen av inneværende års budsjett

Kapitlet gir en oversikt over gjennomføringen av inneværende års budsjett basert på anslag på regnskap for 2022. I tillegg gis det en oversikt over statsregnskapet per 30. juni 2022.

transaksjoner, petroleumsvirksomheten og overføringen fra Statens pensjonsfond utland, jf. tabell 6.1. Økningen fra Saldert budsjett 2022 kan i stor grad tilskrives økte anslag for inntekter fra petroleumsvirksomheten.

6.1 Anslag på regnskap for 2022

6.1.1 Statsbudsjettets inntekter

De samlede inntektene på statsbudsjettet for 2022 anslås nå til 2 943,9 mrd. kroner medregnet låne-

Tabell 6.1 Statsbudsjettets inntekter

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Endring fra Saldert budsjett 2022	Anslag på regnskap 2022
Driftsinntekter (Salg av varer og tjenester) (postene 1–29)	116,1	474,1	590,3
Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	27,6	2,1	29,7
Overføringer fra andre (postene 50–89)	1 715,4	490,3	2 205,7
Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)	115,1	3,2	118,3
Sum inntekter	1 974,1	969,7	2 943,9

Kilde: Finansdepartementet

Inntekter utenom lånetransaksjoner, petroleumsvirksomheten og overføringen fra Statens pensjonsfond utland anslås nå å bli 1 325,6 mrd. kroner i 2022. Dette er 70,7 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2022.

Anslagene for skatter og avgifter fra Fastlands-Norge er økt med 50,7 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2022. De oppdaterte tallene for 2022 er basert på en gjennomgang av statistikk for innbetalte skatter og avgifter hittil i år, samt nye anslag for blant annet sysselsetting, etterspørsel og lønns- og prisvekst. Anslaget for direkte skatter og folketrygdavgifter er økt med til sammen 42,5 mrd. kroner. Økningen har sammenheng med at departementet har endret metoden for beregning av det strukturelle nivået på

strømprisrelaterte inntekter, jf. omtale i kap. 3 i Nasjonalbudsjettet 2023. Inntektene fra merverdiavgiften er økt med 9,4 mrd. kroner, mens tollinntektene er økt med 0,6 mrd. kroner. I motsatt retning er øvrige avgifter samlet sett redusert med 1,9 mrd. kroner.

Renteinntektene anslås nå 0,7 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2022.

Inntekter utenom lånetransaksjoner, petroleumsvirksomhet, overføring fra Statens pensjonsfond, skatter, avgifter og renter anslås nå 19,2 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2022. Dette skyldes i stor grad høyere utbytteinntekter og refusjon av ODA-godkjente flyktningutgifter.

6.1.2 Statsbudsjettets utgifter

Anslag på regnskap for utgiftsbevilgningene i statsbudsjettet er 3 043,6 mrd. kroner for 2022, jf. tabell 6.2. Da er lånetransaksjoner, petroleumsvirksomheten og overføringen til Statens pensjonsfond utland medregnet. Økningen fra saldert budsjett gjelder særlig økte overføringer, blant annet en betydelig økning i anslaget for overføringen til Statens pensjonsfond utland som

følge av økt netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten, jf. omtale i avsnitt 6.1.4.

Når lånetransaksjoner, petroleumsvirksomheten og overføringen til Statens pensjonsfond utland holdes utenom, anslås utgiftene i 2022 til 1 630,1 mrd. kroner. Dette er 75,0 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2022, som i stor grad skyldes økonomiske tiltak i møte med pandemien, ekstraordinære strømutgifter og utgifter som følge av krigen i Ukraina, samt endrede anslag under folketrygden.

Tabell 6.2 Statsbudsjettets utgifter

	Saldert budsjett 2022	Endring fra Saldert budsjett 2022	Mrd. kroner Anslag på regnskap 2022
Driftsutgifter (postene 1–29)	209,1	18,2	227,2
Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	79,5	0,6	80,1
Overføringer til andre (postene 50–89)	1 570,5	947,8	2 518,3
Utlån, gjeldsavdrag mv. (postene 90–99)	210,7	7,3	218,0
Sum utgifter	2 069,7	973,8	3 043,6

Kilde: Finansdepartementet

I anslag på regnskap er det tatt utgangspunkt i gjeldende budsjett etter Stortingets behandling av forslag til bevilgningsendringer våren 2022. Dette gjelder blant annet forslag til bevilgningsendringer i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2022 og flere proposisjoner om økonomiske tiltak i møte med pandemien, ekstraordinære strømutgifter og som følge av krigen i Ukraina, jf. nærmere omtale i disse proposisjonene. Det er videre innarbeidet oppdaterte anslag på enkelte områder.

I Saldert budsjett 2022 ble det bevilget 4,8 mrd. kroner under kap. 2309 Tilfeldige utgifter. I anslag på regnskap er det lagt til grunn at bevilgninger til lønnsoppgjøret i staten mv. dekkes ved reduksjon av bevilgningen under kap. 2309. I nysalderingsproposisjonen som fremmes senere i høst, vil det bli gjort rede for fordelingen av lønnsoppgjøret på kapittel og post, og fremmet forslag om nedsettelse av bevilgningen under kap. 2309.

6.1.3 Folketrygdens inntekter og utgifter

Folketrygdens inntekter og utgifter medregnes i statsbudsjettet. Folketrygdens finansieringsbehov i 2022, som fremkommer ved at folketrygdens inntekter bare delvis finansierer folketrygdens utgifter, dekkes ved statstilskudd. I nysalderingsproposisjonen som legges frem senere i høst vil det bli redegjort nærmere for bevilgningsendringer under folketrygden i 2022 basert på anslagsendringer mv. gjennom året.

6.1.4 Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter

Oversikt over petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter

Petroleumsvirksomhetens inntekter fratrukket utgifter gir netto kontantstrøm fra virksomheten. Hva som inngår i petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter er fastsatt i § 3 i lov om Statens pensjonsfond.

Tabell 6.3 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Endring fra Saldert budsjett 2022	Anslag på regnskap 2022
Inntekter SDØE	122,7	465,9	588,6
- Utgifter SDØE	26,5	0,2	26,7
+ Skatt og avgift på utvinning, inkl. CO ₂ -avgift og NO _x -avgift	168,3	411,9	580,2
+ Aksjeutbytte fra Equinor ASA	13,0	13,7	26,7
= Netto kontantstrøm	277,5	891,3	1 168,8

Kilde: Finansdepartementet

Petroleumsinntekter

Inntektene fra SDØE omfatter i hovedsak driftsresultat, kalkulatoriske avskrivninger og renter. Inntektene anslås til 588,6 mrd. kroner i 2022, hvilket innebærer en økning på 465,9 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Videre omfatter inntektene fra petroleumsvirksomheten skatt og avgift på utvinning, samt aksjeutbytte fra Equinor ASA. Betalte skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten anslås nå til 580,2 mrd. kroner, som er 411,9 mrd. kroner høyere enn anslaget i Saldert budsjett 2022. Videre ble utbytteinntektene fra Equinor ASA økt med 13,7 mrd. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2022, og regjeringen vil komme tilbake med oppdaterte bevilgningsanslag i forbindelse med nysalderingen av 2022-budsjettet.

Petroleumsutgifter

Utgiftene til petroleumsvirksomhet består av andelen av investeringer på sokkelen som dekkes av SDØE. Utgiftene til petroleumsvirksomheten anslås til 26,7 mrd. kroner i 2022, som er 0,2 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2022.

Statens pensjonsfond

Statens pensjonsfond består av Statens pensjonsfond utland og Statens pensjonsfond Norge. Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres i sin helhet til Statens pensjonsfond utland. Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i 2022 anslås å bli 1 168,8 mrd. kroner. Det er 891,3 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2022.

Overføringen fra Statens pensjonsfond utland til å dekke statsbudsjettets oljekorrigerte budsjettunderskudd er i Saldert budsjett 2022 satt til 300,1 mrd. kroner. Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet for 2022 anslås nå til 304,4 mrd. kroner.

Anslaget for det oljekorrigerte budsjettunderskuddet i 2022 er fortsatt usikkert. I nysalderingsproposisjonen vil det bli lagt frem oppdaterte anslag for det oljekorrigerte budsjettunderskuddet i 2022 og fremmet forslag om endret overføring fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettet i 2022.

Tabell 6.4 Statens pensjonsfond. Inntekter og utgifter

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Endring fra Saldert budsjett 2022	Anslag på regnskap 2022
Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet	277,5	891,3	1 168,8
- Overført til statskassen	300,1	4,4	304,4
+ Rente- og utbytteinntekter mv.	233,8	19,0	252,8
= Overskudd i Statens pensjonsfond	211,2	905,9	1 117,2

Kilde: Finansdepartementet

Kapitalen i Statens pensjonsfond utland anslås til 12 500 mrd. kroner ved utløpet av 2022, mens kapitalen i Statens pensjonsfond Norge anslås til 348 mrd. kroner. Samlet anslås dermed kapitalen i Statens pensjonsfond til 12 848 mrd. kroner ved utløpet av 2022.

6.1.5 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov

Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd finansieres av en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statsbudsjettet gjøres dermed opp i

balanse før lånetransaksjoner. Statsbudsjettets finansieringsbehov bestemmes av differansen mellom utlån mv. og tilbakebetalinger. I Saldert budsjett 2022 ble brutto finansieringsbehov anslått til 95,6 mrd. kroner. Brutto finansieringsbehov anslås nå til 99,7 mrd. kroner. Endringene fra saldert budsjett gjelder blant annet økte utlån under boliglånsordningen i Statens pensjonskasse og utbetalinger til garantiordningen under Eksportfinansiering Norge. I motsatt retning trekker økte inntekter fra avdrag på utestående fordringer under eksportkredittordningen.

Tabell 6.5 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov

	Mrd. kroner		
Inntekter/utgifter/balanse	Saldert budsjett 2022	Endring fra Saldert budsjett 2022	Anslag på regnskap 2022
1. Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføring fra Statens pensjonsfond utland)	1 559,0	962,1	2 521,1
2. Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld mv.)	1 859,1	966,5	2 825,6
3. Overskudd før lånetransaksjoner, før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1-2)	-300,1	-4,4	-304,4
4. Overføring fra Statens pensjonsfond utland	300,1	4,4	304,4
5. Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	0,0	0,0	0,0
6. Utlån, gjeldsavdrag mv.	210,7	7,3	218,0
7. Tilbakebetalinger mv.	115,1	3,2	118,3
8. Utlån mv., netto (6-7)	95,6	4,1	99,7
9. Samlet finansieringsbehov – av kontantbeholdning og lånemidler (8-5)	95,6	4,1	99,7

Kilde: Finansdepartementet

6.2 Statsregnskapet for første halvår 2022

Dette avsnittet gir en oversikt over statsregnskapet per 30. juni 2022. Regnskapstallene er sammenstilt med Saldert budsjett 2022. Tabellene i avsnittet viser også hvor stor andel av bevilgningen i Saldert budsjett 2022 som er regnskapsført. Endrede anslag og bevilgningsendringer vedtatt etter at budsjettet ble saldert i Stortinget i fjor høst, inngår således ikke i nivået på bevilgningene

i beregningene av hvilken andel av bevilgningene som nå er regnskapsført.

6.2.1 Statsbudsjettets inntekter og utgifter

Statsregnskapet viser at det er regnskapsført inntekter på til sammen 1 229,0 mrd. kroner i perioden 1. januar – 30. juni 2022. Det tilsvarer 62,3 pst. av budsjetterte inntekter. Tabell 6.6 viser hvordan inntektene fordeler seg etter art.

Tabell 6.6 Statsbudsjettets inntekter

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Regnskap per 30.06.2022	Regnskap i pst. av bevilgning
Driftsinntekter (Salg av varer og tjenester) (postene 1–29)	116,1	249,9	215,2
Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	27,6	13,9	50,4
Overføringer fra andre (postene 50–89)	1 715,4	897,5	52,3
Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)	115,1	67,7	58,9
Sum inntekter	1 974,1	1 229,0	62,3

Kilde: Finansdepartementet

Per 30. juni 2022 er det regnskapsført utgifter på til sammen 1 293,3 mrd. kroner. Det utgjør

62,5 pst. av bevilgningene. Tabell 6.7 viser hvordan beløpet fordeler seg på utgiftsarter.

Tabell 6.7 Statsbudsjettets utgifter

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Regnskap per 30.06.2022	Regnskap i pst. av bevilgning
Driftsutgifter (postene 1–29)	209,1	103,7	49,6
Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	79,5	36,0	45,2
Overføringer til andre (postene 50–89)	1 570,5	1 066,7	67,9
Utlån, gjeldsavdrag mv. (postene 90–99)	210,7	86,9	41,3
Sum utgifter	2 069,7	1 293,3	62,5

Kilde: Finansdepartementet

6.2.2 Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter

Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten utgjør 455,8 mrd. kroner i perioden 1. januar – 30.

juni 2022. Det tilsvarer 164,2 pst. av netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten slik denne ble anslått i Saldert budsjett 2022.

Tabell 6.8 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten

	Mrd. kroner		
	Saldert budsjett 2022	Regnskap per 30.06.2022	Regnskap i pst. av bevilgning
Inntekter SDØE	122,7	250,8	204,4
- Utgifter SDØE	26,5	15,6	58,8
+ Skatt og avgift på utvinning, inkl. CO ₂ -avgift og NO _x -avgift	168,3	208,6	123,9
+ Aksjeutbytte fra Equinor ASA	13,0	12,0	92,4
= Netto kontantstrøm	277,5	455,8	164,2

Kilde: Finansdepartementet

6.2.3 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov

detaljer vedrørende statsregnskapet for første halvår 2022 vises det til tabellene i vedlegg 3.

Regnskapet per 30. juni 2022 viser et brutto finansieringsbehov på 19,2 mrd. kroner. For nærmere

Tabell 6.9 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov

	Mrd. kroner		
Inntekter/utgifter/balanse	Saldert budsjett 2022	Regnskap per 30.06.2022	Regnskap i pst. av bevilgning
1. Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføring fra Statens pensjonsfond utland)	1 559,0	1 161,2	74,5
2. Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld mv.)	1 859,1	1 206,4	64,9
3. Overskudd før lånetransaksjoner, før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1-2)	-300,1	-45,1	15,0
4. Overføring fra Statens pensjonsfond utland	300,1	45,1	15,0
5. Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	0,0	0,0	
6. Utlån, gjeldsavdrag mv.	210,7	86,9	41,3
7. Tilbakebetalinger mv.	115,1	67,7	58,9
8. Utlån mv., netto (6-7)	95,6	19,2	20,0
9. Samlet finansieringsbehov – av kontantbeholdning og lånemidler (8-5)	95,6	19,2	20,0

¹ Teknisk satt til å motsvare overskudd før lånetransaksjoner, før overføring fra Statens pensjonsfond utland. Overføring fra Statens pensjonsfond utland blir endelig fastsatt og ført i forbindelse med nysalderingen av 2022-budsjettet.

Kilde: Finansdepartementet

7 Statens lånebehov

7.1 Fullmakt til å ta opp statslån o.a.

Statens lånebehov for 2023 følger av forslaget til statsbudsjett for 2023. Det blir lagt opp til at finansieringsbehovet i hovedsak blir dekket ved opptak av nye, langsiktige lån innenlands. Av hensyn til markedet for statspapirer søkes det normalt å jevne ut den langsiktige opplåningen over flere år. For 2023 er det foreslått en fullmakt på 125 mrd. kroner for opptak av nye, langsiktige lån.

Statens kortsiktige opplåning i markedet skjer ved salg av statskasseveksler, som er papirer med løpetid på inntil tolv måneder. For 2023 er det foreslått en ramme på 100 mrd. kroner for utestående volum i kortsiktige markedslån.

Rammen for opptak av langsiktige lån er 25 mrd. høyere enn i 2022, mens rammen for kortsiktige låneopptak er den samme som for 2022.

For andre kortsiktige lån ber regjeringen om en fullmakt uten konkret beløpsgrense. Regjeringen ber i tillegg om at den generelle fullmakten til

å inngå rentebytteavtaler og tilsvarende derivatavtaler blir videreført. Det bes også om fullmakt til å gjennomføre sikkerhetsplasseringer knyttet til slike avtaler.

Dette er omtalt nærmere i avsnitt 7.3, og forslagene er sammenfattet i tabell 7.3.

Det vises også til generell omtale av statsgjeldsforvaltningen i Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*. Dersom Stortinget vedtar de fullmaktene det her bes om, vil Finansdepartementet gi Norges Bank fullmakt til å dekke lånebehovet og eventuelt inngå derivatavtaler, samt gjennomføre sikkerhetsplasseringer knyttet til disse.

7.2 Sammensetningen av statsgjelden

Tabell 7.1 viser størrelsen på og sammensetningen av statens bruttogjeld ved utgangen av de to siste årene og første halvår i 2022.

Tabell 7.1 Sammensetningen av statsgjelden

	Mill. kroner		
	31.12.20	31.12.21	30.06.22
Langsiktige lån ¹	469 005	466 000	508 760
Kortsiktige markedspapirer ²	61 000	56 000	61 000
Andre kortsiktige lån ³	107 958	130 533	138 829
Statsgjelden	637 963	652 533	708 589
Memo:			
Rentebytteavtaler			5 400

¹ Lån med lengre løpetid enn ett år.

² Lån med løpetid inntil ett år.

³ Kontolån fra statsinstitusjoner mv.

Kilde: Finansdepartementet.

Statsgjelden består av langsiktige lån, kortsiktige markedspapirer og andre kortsiktige lån. Staten dekker behovet for langsiktig finansiering ved å selge statsobligasjoner i det innenlandske markedet gjennom auksjoner. Den kortsiktige opplånin-

gen i markedet skjer gjennom salg av statskasseveksler i auksjoner. Statskasseveksler er omsettelige lån uten kupongrente, hvor avkastningen er knyttet til underkursen de blir lagt ut til. Andre, kortsiktige lån omfatter alminnelige kontolån fra

statsinstitusjoner og statlige fond, samt eventuelle kontolån fra institusjoner som i særskilte tilfeller kan pålegges å plassere overskuddslikviditet som kontolån til staten.

7.3 Statens lånebehov og behovet for lånefullmakter i 2023

I tråd med lov om Statens pensjonsfond blir det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet

foreslått dekket ved en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Avdrag på statsgjelden, netto utlån og kapitalinnskudd til statsbankene mv. blir dekket ved nye låneopptak og/eller ved å trekke på statens kontantbeholdning. Staten har ut fra forslaget i denne proposisjonen et brutto finansieringsbehov på 3,6 mrd. kroner i 2023, jf. tabell 7.2.

Tabell 7.2 Statens finansieringsbehov i 2022 og 2023

		Mrd. kroner	
		Saldert budsjett 2022	Gul bok 2023
A	Oljekorrigert overskudd på statsbudsjettet	-300,1	-257,0
B	Overført fra Statens pensjonsfond utland	300,1	257,0
C	Overskudd før lånetransaksjoner (A + B)	0,0	0,0
D	Utlån til statsbankene, aksjetegning o.l., netto	95,6	-74,8
E	Statens netto finansieringsbehov (D – C)	95,6	-74,8
F	Gjeldsavdrag ¹	0,0	78,5
Statens brutto finansieringsbehov (E + F)		95,6	3,6

¹ Dette gjelder avdrag på langsiktige statslån.
Kilde: Finansdepartementet.

Når en vurderer statens lånebehov i markedet, tar Finansdepartementet normalt utgangspunkt i statens finansieringsbehov, jf. tabell 7.2. Videre tas det hensyn til virkningen av statens transaksjoner på likviditeten i pengemarkedet. Pengemarkedet blir tilført likviditet når staten betaler avdrag på gjelden eller øker netto utlån fra statsbankene, mens opptak av statslån inndrar likviditet fra markedet. Det er et mål at statens transaksjoner over tid ikke skal endre den samlede likviditeten i pengemarkedet.

Siden underskuddet på statsbudsjettet blir dekket ved en overføring fra Statens pensjonsfond utland, påvirker ikke statsbudsjettet den samlede likviditeten i pengemarkedet. Samtidig er det slik at noen poster på statsbudsjettet påvirker balansen på budsjettet og størrelsen på statens kontantbeholdning, men ikke likviditeten i pengemarkedet. Det gjelder blant annet renter og overføringer

fra Norges Bank. Når statens kapitaltransaksjoner samlet sett ikke skal påvirke likviditeten i pengemarkedet, må det korrigeres for slike poster. Det må også korrigeres for enkelte lånetransaksjoner som inngår i finansieringsbehovet, men som ikke har likviditetseffekt, som innskudd i eller avvikling av fond. For 2023 er det beregnet at disse postene vil øke behovet for likviditetsinndragning med om lag 114 mrd. kroner netto. Et likviditetsjustert finansieringsbehov blir dermed på om lag 118 mrd. kroner.

Tabell 7.3 gir en samlet oversikt over gjeldende lånefullmakter for 2022 og forslag til nye fullmakter for 2023. I tillegg ber regjeringen om at fullmakten til å inngå rentebytteavtaler og tilsvarende derivatavtaler blir videreført, og at det gis fullmakt til å foreta sikkerhetsplasseringer hos motparter i rentebytteavtaler.

Tabell 7.3 Fullmakt til å ta opp statslån i 2023

	Mill. kroner		
	Fullmakt for 2021	Utnyttet per 30.06.21	Forslag til fullmakt for 2022
Nye langsiktige lån	100 000	44 000	125 000
Kortsiktige markedslån	100 000	61 000	100 000
Andre kortsiktige lån	Ubegrenset	138 829	Ubegrenset

Kilde: Finansdepartementet.

7.3.1 Fullmakt til å ta opp langsiktige lån i 2023

Statens lånebehov blir dekket ved å ta opp nye, langsiktige lån innenlands. Finansdepartementet legger normalt opp til å søke å jevne ut opptakene av langsiktige lån. Formålet er at store svingninger i finansieringsbehovet fra ett år til det neste ikke skal slå ut tilsvarende på opplåningstakten. I 2023 er forfall av et lån med utestående volum per 1. september 2022 på 78 mrd. kroner. Om lag halvparten av dette forfallet har blitt finansiert i løpet av 2022. Denne strategien innebærer at behovet for nye langsiktige lån i 2023 blir i overkant av 40 mrd. kroner lavere enn det som følger direkte av det likviditetsjusterte finansieringsbehovet. Fra og med 2023 er det forfall i statsobligasjonslån hvert år, og i 2024 er det forfall av et lån med utestående volum per 1. september 2022 på 70 mrd. kroner. Det er trolig at om lag halvparten av dette lånet vil refinansieres i 2023, slik at behovet for låneopptak øker med om lag 35 mrd. kroner. Et samlet anslag på opplåningen i 2023 er om lag 107 mrd. kroner. Et ønske om relativt stabile låneopptak fra år til år kan begrense dette noe.

For å ta hensyn til usikkerhet, er det hensiktsmessig med en lånefullmakt som er noe høyere enn planlagt opplåning. Regjeringen ber på denne bakgrunn om at fullmakten for 2023 til å ta opp nye langsiktige lån innenlands blir satt til 125 mrd. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Dette er 25 mrd. høyere enn fullmakten for 2022.

7.3.2 Fullmakt til å ta opp kortsiktige markedslån i 2023

Fullmakten under kortsiktige markedslån er utformet som en ramme for maksimalt utestående beløp. Regjeringen ber om at fullmakten til å ha utestående kortsiktige markedslån blir satt til 100 mrd. kroner i 2023, jf. forslag til romertallsvedtak. Dette tilsvarer fullmakten for 2022.

7.3.3 Fullmakt til å ta opp andre kortsiktige lån i 2023 mv.

Fullmakten for andre kortsiktige lån omfatter alminnelige kontolån fra statsinstitusjoner og statlige fond samt eventuelle kontolån fra institusjoner som kan pålegges å plassere overskuddslikviditet som kontolån til staten. Fullmakten omfatter også eventuelle plasseringer som er gitt som sikkerhet fra motparter i rentebytteavtaler. Størstedelen av andre kortsiktige lån er innskudd fra operatørbanken for skattebetalingsordningen.

Lånene under denne fullmakten er gjeld av en slik karakter at en ikke bør fastsette en beløpsgrense. Det foreslås at Finansdepartementet for 2023 får fullmakt til å ta imot slike plasseringer som kontolån uten at det blir satt en beløpsgrense, jf. forslag til romertallsvedtak. Da unngår en at staten ev. må avvise innskudd fordi fullmakten ikke er stor nok.

7.3.4 Fullmakt til å inngå derivater mv.

I gjeldsforvaltningen brukes rentebytteavtaler for å styre rentebindingen på gjelden sammenlignet med det som følger direkte av en strategi der opplåningen spres på løpetider fra null til ti år. Rentebytteavtaler gir staten fleksibilitet til å endre den gjennomsnittlige rentebindingen på gjeldsporteføljen uten at selve opplåningen blir endret.

Det følger av statens avtaler med motpartene i rentebytteavtalene at motparten må innbetale kontantsikkerhet på konto i Norges Bank dersom rentebytteavtalene har en netto markedsverdi i statens favør som er over avtalte terskelnivåer. Dette reduserer statens risiko for tap hvis en motpart får betalingsproblemer. Det er i dag ikke et krav etter avtalene at staten innbetaler slik kontantsikkerhet til motpartene. Norges Bank har anbefalt at avtalene reforhandles slik at også staten vil måtte betale sikkerhet. Slike tosidige avtaler er markedspraksis mellom banker, og etter

hvert også for statsgjeldforvaltere. Innskudd som sikkerhetsstillelse skiller seg fra vanlige bankinnskudd ved at det potensielle tapet er svært begrenset. Volumet av sikkerhetsstillelsen vil være lik markedsverdien av rentebytteavtalene,

slik at netto markedsverdi av stilt sikkerhet tillagt rentebytteavtaler er null.

Det bes om fullmakt til å inngå rentebytteavtaler og tilsvarende derivatavtaler samt å gjennomføre sikkerhetsplasseringer knyttet til slike i 2023, jf. forslag til romertallsvedtak.

8 Omtale av særskilte saker

8.1 Oppdatering av veileder i statlig budsjettarbeid

Finansdepartementet utgir *Veileder i statlig budsjettarbeid*, senest oppdatert mars 2014. Veilederen gir i del I en oversikt over statsbudsjettets funksjoner og budsjettcyklusen fra forberedelsen av et budsjett til budsjettåret er passert og Riksrevisjonen har kontrollert regnskapet. Del II inneholder kommentarer til bevilgningsreglementets bestemmelser fastsatt av Stortinget, senest med endringer vedtatt 26. mai 2005.

Finansdepartementet har nå startet et arbeid med å oppdatere budsjettveilederen. Selv om Bevilgningsreglementet ikke er endret siden mai 2005, blir budsjettveilederen oppdatert med ujevne mellomrom som følge av endringer i annet regelverk eller ordninger som veilederen omtaler. Det legges opp til å revidere budsjettveilederen blant annet knyttet til endringer i lov om Statens pensjonsfond med forbud mot å ta opp statslån for å finansiere ordinære utgifter på statsbudsjettet og endringer i utredningsinstruksen.

Omtalen i veilederen av statens forretningsdrift og statens forvaltningsbedrifter er ikke helt dekkende for den praksis som følges for forvaltningsbedriftene i statsbudsjettet. Dagens generelle omtale er basert på foreleggelse for Stortinget i St.prp. nr. 87 (1989–90) *Om videreutvikling av statens organisasjons- og budsjettssystem* og St.prp. nr. 48 (2004–2005) *Om bevilgningsreglementet*. Forvaltningsbedriftene består i dag av Statsbygg, Statens pensjonskasse og Eksportfinansiering Norge. I tillegg kommer Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) som rent budsjettmessig håndteres som forvaltningsbedriftene, men som baserer sine avskrivninger og regnskapsføring på etablert standard i oljebransjen. Statens øvrige forretningsdrift er organisert utenfor staten, som selskap og foretak. Stortinget ble i 2015 forelagt justerte regler for avskrivninger i Statsbygg, og fra 2022 er all kapital i virksomheten gjort rentebærende. Oppdatert veileder i statlig budsjettarbeid vil presentere de justerte reglene for avskrivninger og rentefastsettelse av kapitalen i Statsbygg. I

budsjettet for 2023 endres betegnelsen *Statens forretningsdrift* til *Statens forvaltningsbedrifter*.

Finansdepartementet vil også vurdere behov for å foreslå enkelte oppdateringer i bevilgningsreglementet uten substansielle endringer, og vil da komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

8.2 Prinsipper og praksis for budsjettering av lånetransaksjoner

Rammeverket for finanspolitikken trekker et klart skille mellom ordinære utgifter og lånetransaksjoner. Ordinære utgifter på statsbudsjettet finansieres med skatte- eller oljeinntekter og slår ut i handlingsrommet i finanspolitikken. Ordinære utgifter veies opp mot hverandre i budsjettprosessen. Lånetransaksjoner er formuesomplussinger og prinsipielt sett å betrakte som utlån fra statskassen. Lånetransaksjonene finansieres ved at staten tar opp lån. God og konsistent praksis for budsjettering av lånetransaksjoner er viktig for å unngå omgåelser av handlingsregelen og for å ivareta statsbudsjettets funksjon som finanspolitisk styringsverktøy.

Med virkning fra 1. januar 2020 ble det presisert i § 7 annet ledd i lov om Statens pensjonsfond at «*Staten skal ikke lånefinansiere utgifter på statsbudsjettet så lenge det er midler i Statens pensjonsfond utland.*». Med utgifter menes ordinære utgifter til drift, investeringer og overføringer til private, kommuner og fylkeskommuner, som inngår i det oljekorrigerte underskuddet.

Normalt må følgende to vilkår være oppfylt for at noe skal kunne budsjetteres som lånetransaksjon og føres på 90-post:

1. Tiltaket må gi en forventet avkastning som svarer til risikoen ved plasseringen.
2. Avkastningen må være finansiell og stamme fra inntekter i et marked.

Etter bevilgningsreglementet §13 skal kapitalregnskapet gi en oversikt over eiendeler og gjeld og vise sammenhengen med bevilgningsregnskapet. Ifølge bestemmelser om økonomistyring i staten skal bevilgninger på 90-poster aktiveres som

formuesøkning i kapitalregnskapet. Tilhørende løpende inntekter og utgifter knyttet til formuen, som renter, utbytte og avskrivninger, føres i utgangspunktet som ordinære utgifter og inntekter og inngår i det oljekorrigerte underskuddet.

8.2.1 Nærmere om vilkårene for budsjettering av lånetransaksjoner

For at en plassering skal gi tilstrekkelig finansiell avkastning må staten kunne forvente å få like godt betalt for risikotaking som det en finansiell investor ville ha krevd i samme situasjon. At private investorer deltar i en finansiering på samme vilkår som staten, er normalt et argument for at investeringen kan ansees som markedsmessig og dermed svare til risikoen ved plasseringen. Dette gjelder blant annet når staten deltar i emisjoner i børsnoterte selskaper på lik linje som andre investorer. Incentivene for en privat medinvestor til å gjøre markedsmessige vurderinger, kan imidlertid svekkes av for eksempel en forventning om at det vil være krevende for staten å la et selskap gå konkurs (implisitt statsgaranti) eller dersom staten må ta tap foran private investorer. I slike tilfeller er ikke staten og private med på like vilkår. Private investorer kan også i enkelte tilfeller ha andre motiver enn ren finansiell avkastning. Hvorvidt privat deltakelse er en reell markedstest, må derfor vurderes i hvert enkelt tilfelle, herunder i lys av hvilke andeler av investeringen hhv. staten og private investorer tar, og i noen tilfeller porteføljesammensetning og ordningens utforming.

Nye statlige virkemidler inneholder ofte et element av at staten gjør noe annet enn markedet gjør. Det kan være i form av støtte som ekstra lav rente, eller begrensninger eller pålegg i et investeringsmandat. I slike tilfeller kan ikke staten forvente samme avkastning som en privat investor ville kreve. Differansen mellom den avkastning man forventer fra investeringen og den avkastningen som ville svare til risikoen i plasseringen utgjør en forventet mindreaktning sammenlignet med markedsmessige investeringer. Denne forventede mindreaktningen er sentral i vurderingen av riktig budsjettmessig håndtering.

Videre må avkastningen være finansiell. Statlige realinvesteringer, i for eksempel veier, kan ha høy forventet nytte i samfunnsøkonomisk forstand som følge av tidsgevinster. Statlige realinvesteringer er imidlertid en ordinær utgift i statsbudsjettet, ettersom de ikke gir en finansiell avkastning.

Den finansielle avkastningen må stamme fra inntekter i et marked. Det innebærer at inntek-

tene ikke kan baseres på støtte gjennom statlige bevilgninger. For eksempel vil et lån der avdrag og renter finansieres av staten, eller egenkapitaltilførsel der avkastningskrav innfris som følge av statlige tilskudd, ikke kunne regnes som en finansiell plassering.

8.2.2 Fordeling med en andel ført som ordinær utgift

Så lenge vilkårene for å føres som en lånetransaksjon ikke er møtt, er hovedregelen at hele beløpet skal føres som en ordinær utgift. Det er likevel praksis for at det kan budsjetteres med en andel som ordinær utgift. Dette gjelder blant annet for investeringsporteføljer hvor den forventede avkastningen ikke svarer til risikoen eller utlånsordninger der risikoen for mislighold er høy. Ved opprettelsen av nye virkemidler, hvor staten skal gjøre noe annet enn det som vil bli realisert gjennom markedet, vil det forventes lavere avkastning enn markedet ville kreve. Nøyaktig hvilken fordeling som da skal legges til grunn kan være krevende å fastsette, da det sjelden vil foreligge et godt tallgrunnlag for hhv. forventet og markedsmessig avkastning. Andelen som føres som ordinær utgift er derfor normalt sjablongmessig fastsatt.

Staten har flere ordninger hvor næringslivet kan få tilgang på egenkapital, lån og garantier. Blant annet som følge av lavere avkastning enn forventet i de første rundene med såkornfond og Investinors direkteinvesteringer, har man de senere årene i all hovedsak lagt til grunn en fordeling av nye bevilgninger med 65 pst. som lånetransaksjon og 35 pst. som ordinær utgift for denne typen virkemidler. Sjablongen gjelder blant annet for bevilgninger av kapital til Nysnø Klima-investeringer AS.

Overfor mottaker av midler kan staten stille andre forventninger enn det som må tas høyde for i budsjettssammenheng. For eksempel vil staten overfor et selskap kunne uttrykke forventning om at en portefølje eller et fond opererer på markedsmessige betingelser sammen med private investorer og leverer avkastning til staten på hele investeringen. Samtidig kan det i budsjettet være behov for å bevilge en andel som ordinær utgift fordi man forventer en avkastning som ikke svarer til risikoen. Uavhengig av budsjetteringsmåte vil staten ved et utlån ha en fordring på hele lånebeløpet med renter på lik linje med andre långivere.

8.3 Gjennomgang av navngitte tilskuddsmottakere

Tilskuddsmidler skal normalt lyses ut og fordeles på grunnlag av åpne søknadsprosesser og kjente tildelingskriterier, slik at flere får mulighet til å søke tilskudd og alternative tilnæringer for oppnåelse av mål og samfunnseffekter kan vurderes opp mot hverandre. Tilskudd der mottakeren er navngitt i budsjettproposisjonen utgjør unntak fra bestemmelsene i økonomiregelverket. Slike unntak kan være hensiktsmessige i enkelte tilfeller, for eksempel dersom det gjelder viktige formål uten alternative tilbydere, men navngitte mottakere kan også medføre mindre effektiv måloppnåelse fordi mottakeren unntas fra konkurranse og prioritering. Det er også risiko for at grunnleggende forvaltningsprinsipper, som likebehandling, etterprøvbarehet og transparens, ikke følges ved tildeling av enkeltstående tilskudd.

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har gjennomført en områdegjennomgang av praksis for å navngi tilskuddsmottakere i statsbudsjettet. DFØ vurderer at omfanget av navngitte tilskudd er stort både i antall tilskudd og beløp, selv om dette er et unntak i regelverket. Det er store variasjoner mellom departementene både i omfang og måten unntaksbestemmelsen brukes. Dette skyldes til en viss grad forskjeller mellom sektorer og mottakergrupper. Flere av departementene har store porteføljer av enkeltstående tilskudd og det synes ifølge DFØ å være en for lav terskel for å navngi tilskuddsmottakere.

Navngivning av tilskuddsmottakere er et unntak som bør begrenses. Regjeringen har derfor startet et arbeid med å redusere antall navngitte tilskuddsmottakere i statsbudsjettet. Arbeidet har resultert i en reduksjon i antall enkeltstående tilskudd med i overkant av 100, fra om lag 900 i saldert budsjett for 2022 til om lag 800 i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023. Gitt variasjonen mellom departementene vil potensialet for reduksjon også variere. Der det er aktuelt vil tilskuddene innlemmes i nye eller eksisterende søkbare ordninger. På enkelte områder vil det ta noe tid å etablere nye søknadsbaserte ordninger, slik at arbeidet vil pågå utover 2023-budsjettet. Det vises til nærmere omtale av arbeidet med å redusere antall navngitte tilskuddsmottakere i de enkelte departementenes budsjettproposisjoner.

8.4 Overskridelse av driftsbevilgninger til investeringer

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 vedtok Stortinget å forlenge prøveordningen med utvidet innsparingsperiode ved gjennomføring av investeringer i perioden 2017–2019 til også å gjelde for perioden 2020–2022, jf. romertallsfullmakt:

«Utvidet innsparingsperiode Kongen kan gi bestemmelser om en prøveordning for budsjettårene 2020–2022 med adgang til å overskride driftsbevilgninger med inntil fem prosent til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i løpet av de følgende fem budsjettår.»

Utpøvingen er en oppfølging av Børmer-utvalget og NOU 2015: 14 *Bedre beslutningsgrunnlag, bedre styring* der det bl.a. ble foreslått å utvide forvaltningens investeringsfullmakter. Begrunnelsen var at fullmakten kan bidra til god likviditetsstyring og rasjonell fremdrift, men at ordningen bør utvides til for eksempel fem år, med en lengre periode for investering og gevinstrealisering før tilbakebetaling må starte opp. Prøveordningen innebærer to års «avdragsfrihet» ved at innsparingen først må starte i år tre etter at investeringen er gjort. Med mindre prøveordningen gjøres permanent ved endring av Stortingets bevilgningsreglementet eller forlenges ytterligere, vil det ordnære kravet til tre års innsparing, jf. bevilgningsreglementet § 11, gjelde fra og med 2023.

Hvordan fullmakten er benyttet er vist som tilleggsinformasjon til hjemmeloversikten i den årlige stortingsmeldingen om statsregnskapet. Denne viser at ordningen kun er benyttet i syv tilfeller fra 2017 til 2021, under Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og Nærings- og fiskeridepartementet. Ved utgangen av 2021 er det to aktive tilfeller, begge under HOD, på til sammen 37,8 mill. kroner. De øvrige sakene er ferdig innspart.

Den beskjedne bruken av fullmakten før og etter 2019 viser at utvidelsen fra tre til fem års innsparing ikke har hatt særlig betydning. Dette tilsier at utvidelsen ikke videreføres, og det fremmes derfor ikke forslag om forlengelse eller å gjøre ordningen permanent. Det innebærer at fra 2023 gjelder regelen om tre års innsparing slik det fremgår av Stortingets bevilgningsreglement. For øvrig videreføres innretningen av ordningen. Virksomhetene vil da fortsatt ha fleksibilitet, innenfor en ramme på fem prosent av driftsbevilgningen, til å dekke investeringsformål som bygningsmessige arbeider, utstyrsanskaffelser eller IKT-baserte tjenester og systemer, som virksom-

hetene selv prioriterer. For de utestående sakene fra 2021, og eventuelt nye som kommer til i 2022,

vil kravet til innsparing over de fem følgende budsjettår bestå inntil disse er ferdig innspart.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under
et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om
statsbudsjettet 2023.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om statsbudsjettet 2023 i samsvar med et vedlagt forslag.

**Forslag
til vedtak om statsbudsjettet for
budsjettåret 2023**

I

Kap. Post		Kroner	Kroner
Utgifter:			
Det kongelige hus			
1	H.M. Kongen og H.M. Dronningen:		
1	Apanasje	13 904 000	
50	Det kongelige hoff	<u>240 008 000</u>	253 912 000
2	H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen:		
1	Apanasje	<u>11 572 000</u>	<u>11 572 000</u>
	Sum Det kongelige hus		<u>265 484 000</u>
Regjeringen			
20	Statsministerens kontor:		
1	Driftsutgifter	<u>97 084 000</u>	97 084 000
21	Statsrådet:		
1	Driftsutgifter	<u>176 589 000</u>	176 589 000
24	Regjeringsadvokaten:		
1	Driftsutgifter	112 828 000	
21	Spesielle driftsutgifter	<u>15 600 000</u>	<u>128 428 000</u>
	Sum Regjeringen		<u>402 101 000</u>
Stortinget og tilknyttede organ			
41	Stortinget:		
1	Driftsutgifter	1 053 178 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 200 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	155 000 000	
50	Sannhets- og forsoningskommisjonen	2 900 000	
70	Tilskudd til partigruppene	232 600 000	
72	Tilskudd til Det Norske Nobelinstituttets bibliotek	1 500 000	
73	Kontingenter, internasjonale delegasjoner	17 000 000	
74	Reisetilskudd til skoler	<u>5 400 000</u>	1 471 778 000
42	Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret:		
1	Driftsutgifter	<u>7 991 000</u>	7 991 000
43	Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen:		
1	Driftsutgifter	<u>99 038 000</u>	99 038 000
44	Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste:		
1	Driftsutgifter	<u>41 265 000</u>	41 265 000
45	Norges institusjon for menneskerettigheter:		
1	Driftsutgifter	<u>26 857 000</u>	26 857 000
51	Riksrevisjonen:		
1	Driftsutgifter	576 820 000	
75	Internasjonale organisasjoner og nettverk	<u>28 700 000</u>	<u>605 520 000</u>
	Sum Stortinget og tilknyttede organ		<u>2 252 449 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Høyesterett			
61	Høyesterett:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410, post 01 og kap. 411, post 01</i>	128 079 000	128 079 000
	Sum Høyesterett	<u>128 079 000</u>	<u>128 079 000</u>
Utenriksdepartementet			
Administrasjon av utenrikspolitikken			
100	Utenriksdepartementet:		
1	Driftsutgifter	2 430 172 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	39 868 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	34 166 000	
70	Erstatning av skader på utenlandske ambassader	1 220 000	
71	Hjelp til norske borgere i utlandet	207 000	
90	Lån til norske borgere i utlandet	360 000	2 505 993 000
103	Regjeringens representasjon:		
1	Driftsutgifter	<u>52 830 000</u>	52 830 000
104	Kongefamiliens offisielle reiser til utlandet:		
1	Driftsutgifter	<u>10 656 000</u>	10 656 000
	Sum Administrasjon av utenrikspolitikken		<u>2 569 479 000</u>
Utenriksformål			
115	Næringsfremme, kultur og informasjon:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og 71</i>	23 809 000	
70	Kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	27 803 000	
71	Næringsfremme, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	<u>19 364 000</u>	70 976 000
116	Internasjonale organisasjoner:		
70	Pliktige bidrag	<u>1 419 002 000</u>	1 419 002 000
117	EØS-finansieringsordningene:		
77	EØS-finansieringsordningen 2014-2021, <i>kan overføres</i>	2 437 000 000	
78	Den norske finansieringsordningen 2014-2021, <i>kan overføres</i>	<u>2 809 000 000</u>	5 246 000 000
118	Utenrikspolitiske satsinger:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70, 71, 72 og 73</i>	97 387 000	
50	Norges forskningsråd - utenriksområdet	49 600 000	
70	Nordområdene, Russland og atomsikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	201 533 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
71	Globale sikkerhetsspørsmål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	6 861 000	
72	Nedrustning, ikke-spredning og kjernefysisk sikkerhet mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	10 518 000	
73	Klima, miljøtiltak og hav mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	11 385 000	
74	Forskning, dialog og menneskerettigheter mv.	27 228 000	404 512 000
	Sum Utenriksformål		<u>7 140 490 000</u>

Forvaltning av utviklingssamarbeidet

140	Utenriksdepartementet:		
1	Driftsutgifter	1 732 968 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	133 383 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>38 077 000</u>	1 904 428 000
141	Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad):		
1	Driftsutgifter	307 629 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	<u>38 569 000</u>	346 198 000
144	Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec):		
1	Driftsutgifter	55 422 000	
70	Uttekslingsordninger, <i>kan overføres</i>	133 477 000	
71	Rekruttering til internasjonale organisasjoner, <i>kan overføres</i>	<u>50 000 000</u>	238 899 000
	Sum Forvaltning av utviklingssamarbeidet		<u>2 489 525 000</u>

Utviklingssamarbeidet

150	Humanitær bistand:		
70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres</i>	3 901 289 000	
71	Verdens matvareprogram (WFP), <i>kan overføres</i>	<u>430 000 000</u>	4 331 289 000
151	Fred, sikkerhet og globalt samarbeid:		
70	Fred og forsoning, <i>kan overføres</i>	420 260 000	
71	Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning, <i>kan overføres</i>	160 060 000	
72	Stabilisering av land i krise og konflikt, <i>kan overføres</i>	144 829 000	
73	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres</i>	298 138 000	
74	Pliktige bidrag til FN-organisasjoner mv., <i>kan overføres</i>	<u>364 700 000</u>	1 387 987 000
152	Menneskerettigheter:		
70	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i>	711 617 000	
71	FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR), <i>kan overføres</i>	<u>197 000 000</u>	908 617 000
153	Flyktninger, fordrevne og vertssamfunn:		
70	Flyktninger og internt fordrevne, <i>kan overføres</i>	1 320 000 000	
71	FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR), <i>kan overføres</i>	630 000 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
72	Bærekraftige løsninger og vertssamfunn, <i>kan overføres</i>	809 504 000	2 759 504 000
159	Regionbevilgninger:		
70	Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i>	577 011 000	
71	Europa og Sentral-Asia, <i>kan overføres</i>	517 634 000	
72	Afghanistan, <i>kan overføres</i>	445 241 000	
73	Ukraina og naboland, <i>kan overføres</i>	1 975 000 000	
75	Afrika, <i>kan overføres</i>	2 341 193 000	
76	Asia, <i>kan overføres</i>	517 503 000	
77	Latin-Amerika og Karibia, <i>kan overføres</i>	195 839 000	6 569 421 000
160	Helse:		
70	Helse, <i>kan overføres</i>	3 747 297 000	
71	Verdens helseorganisasjon (WHO), <i>kan overføres</i>	235 500 000	
72	FNs aidsprogram (UNAIDS), <i>kan overføres</i>	45 000 000	4 027 797 000
161	Utdanning, forskning og faglig samarbeid:		
50	Norges forskningsråd - utviklingsområdet	206 650 000	
70	Utdanning, <i>kan overføres</i>	1 096 798 000	
71	Forskning, <i>kan overføres</i>	72 196 000	
72	Kunnskapsbanken og faglig samarbeid, <i>kan overføres</i>	770 714 000	2 146 358 000
162	Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi:		
70	Bærekraftig næringsutvikling og handel, <i>kan overføres</i>	324 536 000	
71	Matsikkerhet, fisk og landbruk, <i>kan overføres</i>	1 651 966 000	
72	Fornybar energi, <i>kan overføres</i>	816 500 000	
75	Norfund - risikokapital	438 288 000	
76	Norfund klimainvesteringsfond - risikokapital	250 000 000	
95	Norfund - grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	1 239 864 000	
96	Norfund klimainvesteringsfond - kapital- innskudd	750 000 000	5 471 154 000
163	Klima, miljø og hav:		
70	Miljø og klima, <i>kan overføres</i>	1 714 431 000	
71	Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling, <i>kan overføres</i>	223 667 000	1 938 098 000
164	Likestilling:		
70	Likestilling, <i>kan overføres</i>	203 319 000	
71	FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (UN Women), <i>kan overføres</i>	100 300 000	
72	FNs befolkningsfond (UNFPA)	589 600 000	893 219 000
170	Sivilt samfunn:		
70	Sivilt samfunn, <i>kan overføres</i>	2 480 665 000	2 480 665 000
171	FNs utviklingsarbeid:		
70	FNs utviklingsprogram (UNDP)	414 400 000	
71	FNs barnefond (UNICEF)	440 600 000	
73	FN og multilateralt samarbeid, <i>kan overføres</i>	11 099 000	866 099 000
172	Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette:		
70	Verdensbanken, <i>kan overføres</i>	1 276 318 000	
71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres</i>	988 451 000	
72	Strategisk samarbeid, <i>kan overføres</i>	43 300 000	
73	Gjeldslette, <i>kan overføres</i>	389 578 000	2 697 647 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
179	Flyktningiltak i Norge:		
21	Spesielle driftsutgifter	1 623 976 000	1 623 976 000
	Sum Utviklingssamarbeidet		38 101 831 000
	Sum Utenriksdepartementet		50 301 325 000

Kunnskapsdepartementet

Administrasjon

200	Kunnskapsdepartementet:		
1	Driftsutgifter	382 130 000	
21	Spesielle driftsutgifter	11 935 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 233 000	397 298 000
201	Analyse og kunnskapsgrunnlag:		
21	Spesielle driftsutgifter	280 159 000	280 159 000
	Sum Administrasjon		677 457 000

Grunnopplæringen

220	Utdanningsdirektoratet:		
1	Driftsutgifter	386 324 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	206 103 000	
70	Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	76 819 000	669 246 000
221	Foreldreutvalgene for grunnopplæringen og barnehagene:		
1	Driftsutgifter	16 141 000	16 141 000
222	Statlige skoler og fjernundervisningstjenester:		
1	Driftsutgifter	127 597 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 756 000	129 353 000
223	Diamanten skole:		
1	Driftsutgifter	27 121 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	352 000	27 473 000
224	Tilskudd til freds- og menneskerettighets- sentre:		
70	Freds- og menneskerettighetssentre	113 658 000	
71	Det europeiske Wergelandsenteret	12 004 000	125 662 000
225	Tiltak i grunnopplæringen:		
1	Driftsutgifter	22 692 000	
21	Spesielle driftsutgifter	117 768 000	
60	Tilskudd til landslinjer	250 311 000	
63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, <i>kan overføres</i>	115 074 000	
64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge	124 967 000	
65	Rentekompensasjon for skole- og svømme- anlegg, <i>kan overføres</i>	331 258 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
66	Tilskudd til skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme	15 886 000	
67	Tilskudd til opplæring i kvensk eller finsk	9 577 000	
68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	318 886 000	
69	Tiltak for fullføring og kvalifisering i videregående opplæring	969 456 000	
74	Prosjekttilskudd	7 110 000	
75	Grunntilskudd	101 736 000	2 384 721 000
226	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 075 393 000	
22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	1 570 634 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	22 000 000	
61	Tilskuddsordning til veiledning for nyutdannede nytilsatte lærere	63 552 000	
71	Tilskudd til vitensentre	94 351 000	2 825 930 000
227	Tilskudd til særskilte skoler:		
63	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	41 808 000	
78	Tilskudd	180 469 000	222 277 000
228	Tilskudd til private skoler mv.:		
70	Private grunnskoler, <i>overslagsbevilgning</i>	3 515 056 000	
71	Private videregående skoler, <i>overslagsbevilgning</i>	1 925 246 000	
72	Diverse skoler som gir yrkesrettet opplæring, <i>overslagsbevilgning</i>	143 980 000	
73	Private grunnskoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	122 571 000	
74	Private videregående skoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	17 638 000	
75	Private skoler for funksjonshemmede elever, <i>overslagsbevilgning</i>	434 808 000	
76	Andre private skoler, <i>overslagsbevilgning</i>	62 182 000	
77	Den tysk-norske skolen i Oslo, <i>overslagsbevilgning</i>	32 353 000	
78	Kompletterende undervisning	24 869 000	
79	Toppidrett	77 715 000	
81	Elevutveksling til utlandet	2 199 000	
82	Kapital- og husleietilskudd til private skoler	72 619 000	
84	Redusert foreldrebetaling i skolefritidsordningen ved private skoler	40 200 000	6 471 436 000
229	22. juli-senteret:		
1	Driftsutgifter	22 067 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 01</i>	30 600 000	52 667 000
230	Statlig spesialpedagogisk tjeneste:		
1	Driftsutgifter	587 286 000	
21	Spesielle driftsutgifter	25 659 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 108 000	623 053 000
	Sum Grunnopplæringen		13 547 959 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Barnehager			
231	Barnehager:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	788 994 000	
63	Tilskudd til tiltak for å styrke språkutviklingen blant minoritetsspråklige barn i barnehage	204 278 000	
66	Tilskudd til økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn	22 008 000	
70	Tilskudd til svømming i barnehagene	74 283 000	1 089 563 000
	Sum Barnehager		<u>1 089 563 000</u>
Høyere yrkesfaglig utdanning			
240	Fagskoler:		
60	Driftstilskudd til fagskoler	1 197 585 000	
61	Utviklingsmidler til fagskoler, <i>kan overføres</i>	52 038 000	1 249 623 000
241	Felles tiltak for fagskoler:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	23 354 000	23 354 000
242	Norges grønne fagskole - Vea:		
1	Driftsutgifter	31 392 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 365 000	32 757 000
	Sum Høyere yrkesfaglig utdanning		<u>1 305 734 000</u>
Kompetansepolitikk og livslang læring			
253	Folkehøyskoler:		
70	Tilskudd til folkehøyskoler	1 059 818 000	
71	Tilskudd til Folkehøgskolerådet	5 692 000	
72	Tilskudd til Nordiska folkhögskolan	747 000	1 066 257 000
254	Studieforbund mv.:		
70	Tilskudd til studieforbund	72 719 000	
73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	3 517 000	76 236 000
256	Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse:		
1	Driftsutgifter	433 017 000	
21	Spesielle driftsutgifter	8 926 000	441 943 000
257	Kompetanseprogrammet:		
21	Spesielle driftsutgifter	7 442 000	
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	201 253 000	208 695 000
258	Tiltak for livslang læring:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	129 317 000	129 317 000
	Sum Kompetansepolitikk og livslang læring		<u>1 922 448 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Høyere utdanning og forskning			
260	Universiteter og høyskoler:		
50	Statlige universiteter og høyskoler	40 600 307 000	
70	Private høyskoler	2 201 455 000	42 801 762 000
270	Studentvelferd:		
74	Tilskudd til velferdsarbeid mv.	81 846 000	
75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	871 368 000	
76	Tilskudd til energiltak i studentboliger	141 500 000	1 094 714 000
271	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen:		
1	Driftsutgifter	115 236 000	
21	Spesielle driftsutgifter	4 106 000	119 342 000
272	Tiltak for internasjonalisering og høyere utdanning:		
51	Tiltak for internasjonalisering, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 71</i>	96 547 000	
52	Tiltak for høyere utdanning, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 72</i>	263 228 000	
71	Tilskudd til tiltak for internasjonalisering, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	125 868 000	
72	Tilskudd til tiltak for høyere utdanning, <i>kan overføres, kan nyttes under post 52</i>	120 132 000	605 775 000
273	Kunnskapssektorens tjenesteleverandør - Sikt:		
50	Virksomhetskostnader	182 910 000	182 910 000
274	Universitetssenteret på Svalbard:		
70	Tilskudd til Universitetssenteret på Svalbard	158 265 000	158 265 000
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes</i> <i>under post 70</i>	186 077 000	
70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	77 524 000	263 601 000
284	De nasjonale forskningsetiske komiteene:		
1	Driftsutgifter	20 119 000	20 119 000
285	Norges forskningsråd:		
52	Langsiktig, grunnleggende forskning	1 757 574 000	
53	Sektorovergripende og strategiske satsinger	1 939 694 000	
54	Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse	787 609 000	
55	Virksomhetskostnader	744 217 000	5 229 094 000
286	Regionale forskningsfond:		
60	Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning	122 087 000	122 087 000
287	Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter:		
57	Grunnbevilgninger til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter	234 990 000	234 990 000
288	Internasjonale samarbeidstiltak:		
21	Spesielle driftsutgifter	48 317 000	
72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	312 386 000	
73	EUs rammeprogram for forskning og innovasjon	3 657 681 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
74	EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett	972 334 000	
75	UNESCO-kontingent	21 057 000	
76	UNESCO-formål	4 481 000	5 016 256 000
289	Vitenskapelige priser:		
51	Holbergprisen	17 474 000	
71	Abelprisen	16 968 000	
72	Kavliprisen	11 605 000	46 047 000
	Sum Høyere utdanning og forskning		55 894 962 000
	Sum Kunnskapsdepartementet		74 438 123 000

Kultur- og likestillingsdepartementet

Administrasjon

300	Kultur- og likestillingsdepartementet:		
1	Driftsutgifter	184 961 000	
21	Spesielle driftsutgifter	1 180 000	
78	Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	10 380 000	
79	Til disposisjon	12 200 000	208 721 000
	Sum Administrasjon		208 721 000

Frivillighetsformål

315	Frivillighetsformål:		
21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 230 000	
60	Tilskudd til frivilligsentraler	221 280 000	
61	Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser	770 000 000	
70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	2 025 000 000	
73	Tilskudd til studieforbund m.m.	171 165 000	
75	Herreløs arv til frivillige organisasjoner	7 415 000	
78	Frivillighetstiltak	21 350 000	
82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	300 000 000	
86	Idrettstiltak	35 080 000	3 561 520 000
	Sum Frivillighetsformål		3 561 520 000

Kulturformål

320	Norsk kulturråd:		
1	Driftsutgifter	199 202 000	
51	Fond for lyd og bilde	49 080 000	
55	Norsk kulturfond	926 910 000	
71	Statsstipend	6 600 000	
72	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	266 620 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
73	Garantiinntekter og langvarige stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	167 330 000	
74	Tilskudd til organisasjoner og kompetanse- sentre m.m.	353 405 000	
75	Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	283 915 000	2 253 062 000
322	Bygg og offentlige rom:		
1	Driftsutgifter	29 491 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	41 140 000	
50	Kunst i offentlige rom	11 750 000	
70	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	435 600 000	517 981 000
323	Musikk og scenekunst:		
1	Driftsutgifter	100 556 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 046 000	
22	Forsvarets musikk	52 745 000	
60	Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	23 830 000	
70	Musikk- og scenekunstinstitusjoner	2 666 195 000	2 909 372 000
325	Allmenne kulturformål:		
1	Driftsutgifter	76 079 000	
21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	28 389 000	
52	Norges forskningsråd	15 205 000	
71	Kultur som næring	45 940 000	
72	Kultursamarbeid i nordområdene	13 130 000	
73	Bodø - Europeisk kulturhovedstad 2024	33 000 000	
75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i>	97 900 000	
78	Barne- og ungdomstiltak	60 045 000	
82	Nobels Fredssenter	35 330 000	
86	Talentutvikling	55 235 000	460 253 000
326	Språk- og bibliotekformål:		
1	Driftsutgifter	771 155 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 188 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	55 838 000	
73	Språktiltak	35 365 000	
74	Det Norske Samlaget	22 065 000	
75	Tilskudd til ordboksarbeid	13 790 000	
80	Bibliotek- og litteraturløstiltak	96 290 000	1 011 691 000
327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.:		
1	Driftsutgifter	78 053 000	
21	Spesielle driftsutgifter	4 410 000	
70	Utenlandske krigsgraver i Norge	4 095 000	
71	Tilskudd til regionale pilegrimssentre	8 630 000	95 188 000
328	Museer m.m.:		
70	Det nasjonale museumsnettverket	2 283 040 000	
78	Andre museums- og kulturverntiltak	83 375 000	2 366 415 000
329	Arkivformål:		
1	Driftsutgifter	414 658 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 971 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	63 610 000	
78	Arkivtiltak	9 610 000	492 849 000
	Sum Kulturformål		<u>10 106 811 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Medieformål m.m.			
334	Film- og dataspillformål:		
1	Driftsutgifter	126 449 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 998 000	
50	Filmfondet	625 550 000	
72	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner, <i>kan overføres</i>	39 500 000	
73	Regionale filmvirksomheter, <i>kan overføres</i>	114 620 000	
75	Internasjonale film- og medieavtaler, <i>kan overføres</i>	20 060 000	
78	Film- og dataspilltiltak	<u>30 725 000</u>	963 902 000
335	Medieformål:		
1	Driftsutgifter	59 277 000	
21	Spesielle driftsutgifter	2 956 000	
70	Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting	135 000 000	
71	Mediestøtte	461 985 000	
73	Medietiltak	22 530 000	
74	Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, <i>kan overføres</i>	22 240 000	
79	Norsk rikskringkasting AS - NRK	<u>6 819 970 000</u>	7 523 958 000
337	Kompensasjons- og vederlagsordninger:		
70	Kompensasjon for kopiering til privat bruk	54 600 000	
71	Vederlagsordninger mv., <i>kan overføres</i>	<u>260 430 000</u>	315 030 000
339	Pengespill, lotterier og stiftelser:		
1	Driftsutgifter	96 333 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	<u>6 282 000</u>	102 615 000
	Sum Medieformål m.m.		<u>8 905 505 000</u>
Likestilling			
350	Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda:		
1	Driftsutgifter	<u>26 496 000</u>	26 496 000
351	Likestilling:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	20 659 000	
70	Tilskudd til likestilling	54 165 000	
72	Kjønns- og seksualitetsmangfold	37 750 000	
73	Likestillingssentre	<u>22 060 000</u>	134 634 000
352	Nedsatt funksjonsevne:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	20 682 000	
70	Funksjonshemmedes organisasjoner	253 820 000	
71	Universell utforming og økt tilgjengelighet, <i>kan nyttes under post 21</i>	32 095 000	
72	Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet	<u>26 040 000</u>	332 637 000
353	Likestillings- og diskrimineringsombudet:		
50	Basisbevilgning	<u>50 195 000</u>	50 195 000
	Sum Likestilling		<u>543 962 000</u>
	Sum Kultur- og likestillingsdepartementet		<u>23 326 519 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Justis- og beredskapsdepartementet			
Administrasjon			
400	Justis- og beredskapsdepartementet:		
1	Driftsutgifter	518 368 000	
23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, <i>kan overføres</i>	35 392 000	
50	Norges forskningsråd	61 432 000	
70	Overføringer til private	18 811 000	
71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	17 857 000	651 860 000
	Sum Administrasjon		<u>651 860 000</u>
Rettsvesen			
410	Domstolene:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 61, post 01 og kap. 411, post 01</i>	2 840 398 000	
21	Spesielle driftsutgifter	101 354 000	
22	Vernesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler, <i>kan overføres</i>	2 850 000	2 944 602 000
411	Domstoladministrasjonen:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 61, post 01 og kap. 410, post 01</i>	82 700 000	82 700 000
414	Forliksråd og andre domsutgifter:		
1	Driftsutgifter	278 546 000	
21	Spesielle driftsutgifter	41 902 000	320 448 000
	Sum Rettsvesen		<u>3 347 750 000</u>
Straffegjennomføring og konfliktråd			
430	Kriminalomsorgen:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 431, post 01</i>	5 105 958 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 430, post 01</i>	108 410 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	46 849 000	
60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	114 991 000	
70	Tilskudd	36 172 000	5 412 380 000
431	Kriminalomsorgsdirektoratet:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430, post 01</i>	148 125 000	148 125 000
432	Kriminalomsorgens høgskole og utdannings-senter:		
1	Driftsutgifter	225 241 000	225 241 000
433	Konfliktrådet:		
1	Driftsutgifter	140 546 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
60	Tilskudd til kommuner, <i>kan overføres</i>	10 514 000	
70	Tilskudd	26 349 000	177 409 000
	Sum Straffegjennomføring og konfliktråd		<u>5 963 155 000</u>

Politi og påtalemyndighet

440	Politiet:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441, post 01 og kap. 443, post 01</i>	19 520 757 000	
22	Søk etter antatt omkomne, <i>kan overføres</i>	10 142 000	
23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	34 800 000	
25	Variable utgifter ved ankomst, mottak og retur i politiets utlendingsforvaltning	104 350 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	80 842 000	
46	Investeringer i Schengen IKT-systemer, <i>kan overføres</i>	501 084 000	
48	Tildeling fra EUs grense- og visum-finansieringsordninger, <i>kan overføres</i>	14 070 000	
70	Tilskudd	52 402 000	
71	Tilskudd Justismuseet	8 237 000	
73	Internasjonale forpliktelser, mv., <i>kan overføres</i>	657 190 000	
74	Midlertidig destruksjonspant for enkelte typer halvautomatiske rifler	<u>1 000 000</u>	20 984 874 000
441	Politidirektoratet:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440, post 01</i>	<u>389 156 000</u>	389 156 000
442	Politihøgskolen:		
1	Driftsutgifter	<u>654 870 000</u>	654 870 000
443	Påtalemyndigheten i politiet:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440, post 01</i>	<u>1 432 401 000</u>	1 432 401 000
444	Politiets sikkerhetstjeneste (PST):		
1	Driftsutgifter	1 298 959 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>95 822 000</u>	1 394 781 000
445	Den høyere påtalemyndighet:		
1	Driftsutgifter	<u>317 319 000</u>	317 319 000
446	Den militære påtalemyndighet:		
1	Driftsutgifter	<u>9 329 000</u>	9 329 000
448	Grensekommisæreren:		
1	Driftsutgifter	<u>6 104 000</u>	6 104 000
	Sum Politi og påtalemyndighet		<u>25 188 834 000</u>

Redningstjenesten, samfunnsikkerhet og beredskap

451	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap:		
1	Driftsutgifter	1 193 569 000	
21	Spesielle driftsutgifter	24 940 000	
22	Spesielle driftsutgifter - Nødnett, <i>kan overføres</i>	529 093 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	132 415 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
70	Overføringer til private	7 278 000	1 887 295 000
452	Sentral krisehåndtering:		
1	Driftsutgifter	27 916 000	27 916 000
453	Sivil klareringsmyndighet:		
1	Driftsutgifter	57 829 000	57 829 000
454	Redningshelikoptertjenesten:		
1	Driftsutgifter	893 601 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 867 529 000	2 761 130 000
455	Redningstjenesten:		
1	Driftsutgifter	138 623 000	
21	Spesielle driftsutgifter	29 928 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 522 000	
71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	72 832 000	
72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	127 781 000	
73	Tilskudd til Redningsselskapet	131 676 000	507 362 000
457	Nasjonal sikkerhetsmyndighet:		
1	Driftsutgifter	429 234 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	25 990 000	455 224 000
	Sum Redningstjenesten, samfunnssikkerhet og beredskap		5 696 756 000

Andre virksomheter

460	Spesialenheten for politisaker:		
1	Driftsutgifter	61 861 000	61 861 000
466	Særskilte straffesaksutgifter m.m.:		
1	Driftsutgifter	1 279 522 000	1 279 522 000
467	Norsk Lovtidend:		
1	Driftsutgifter	8 125 000	8 125 000
468	Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker:		
1	Driftsutgifter	22 864 000	22 864 000
469	Vergemålsordningen:		
1	Driftsutgifter	269 647 000	
21	Spesielle driftsutgifter	92 239 000	361 886 000
	Sum Andre virksomheter		1 734 258 000

Statens sivilrettsforvaltning, rettshjelp, erstatningsordninger m.m.

470	Fri rettshjelp:		
1	Driftsutgifter	740 168 000	
72	Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak	69 265 000	809 433 000
471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning:		
71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	123 392 000	
72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	69 143 000	

Kap. Post	Kroner	Kroner
73 Stortingets rettferdsvederlagsordning	30 122 000	222 657 000
473 Statens sivilrettsforvaltning:		
1 Driftsutgifter	78 505 000	
70 Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	430 604 000	509 109 000
475 Bobehandling:		
1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	116 704 000	
21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 411 000	125 115 000
Sum Statens sivilrettsforvaltning, rettshjelp, erstatningsordninger m.m.		<u>1 666 314 000</u>
Svalbardbudsjettet m.m.		
480 Svalbardbudsjettet:		
50 Tilskudd	376 407 000	376 407 000
481 Samfunnet Jan Mayen:		
1 Driftsutgifter	58 120 000	58 120 000
Sum Svalbardbudsjettet m.m.		<u>434 527 000</u>
Beskyttelse og innvandring		
490 Utlendingsdirektoratet:		
1 Driftsutgifter	1 200 086 000	
21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak	1 253 819 000	
22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	21 862 000	
23 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i>	6 671 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	37 783 000	
46 Investeringer i Schengen IKT-systemer, <i>kan overføres</i>	73 235 000	
60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak	464 246 000	
70 Stønader til beboere i asylmottak	151 810 000	
71 Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, og veiledning for au pairer	8 947 000	
72 Assistert retur og reintegrering i hjemlandet, <i>kan overføres</i>	25 316 000	
73 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak	19 903 000	
74 Internasjonale forpliktelser, kontingenter mv., <i>kan overføres</i>	56 198 000	
75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i>	30 293 000	
76 Internasjonalt migrasjonsarbeid, <i>kan overføres</i>	26 524 000	3 376 693 000
491 Utlendingsnemnda:		
1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	275 292 000	
21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, <i>kan nyttes under post 1</i>	7 259 000	282 551 000
Sum Beskyttelse og innvandring		<u>3 659 244 000</u>
Sum Justis- og beredskapsdepartementet		<u>48 342 698 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
-----------	--	--------	--------

Kommunal- og distriktsdepartementet

Administrasjon

500	Kommunal- og distriktsdepartementet:		
1	Driftsutgifter	442 309 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	85 641 000	
23	Husleie for fellesarealer m.m.	123 989 000	
25	Nytt regjeringskvartal, prosjektstyring, <i>kan overføres</i>	4 259 000	
27	Sak- og arkivløsning, <i>kan overføres</i>	40 652 000	
30	Nytt regjeringskvartal, ombygging av Ring 1, <i>kan overføres</i>	205 000 000	
50	Forskningsprogrammer	61 830 000	
70	Diverse formål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	3 188 000	966 868 000
502	Tariffavtalte avsetninger mv.:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	2 000 000	
70	Kompetanseutvikling mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	16 500 000	
71	Opplæring og utvikling av tillitsvalgte	221 900 000	
72	Pensjonskostnader tjenestemannsorganisasjonene	34 050 000	274 450 000
505	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:		
1	Driftsutgifter	41 000 000	
70	Tap/avskrivninger	2 000 000	
90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i>	14 400 000 000	14 443 000 000
506	Yrkesskedeforsikring:		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	95 000 000	95 000 000
507	Gruppelivsforsikring:		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	270 000 000	270 000 000
510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon:		
1	Driftsutgifter	697 588 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	71 687 000	
22	Fellesutgifter	142 771 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	96 237 000	
46	Sikringsanlegg og sperresystemer, <i>kan overføres</i>	11 977 000	1 020 260 000
	Sum Administrasjon		17 069 578 000

Statsforvalterne

525	Statsforvalterne:	
1	Driftsutgifter	1 931 161 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	185 294 000	2 116 455 000
	Sum Statsforvalterne		2 116 455 000
Statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning			
530	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen:		
30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	87 000 000	
33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	2 505 950 000	
36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	34 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	726 500 000	3 353 450 000
531	Eiendommer til kongelige formål:		
1	Driftsutgifter	30 129 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	39 304 000	69 433 000
533	Eiendommer utenfor husleieordningen:		
1	Driftsutgifter	26 470 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	35 000 000	61 470 000
	Sum Statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning		3 484 353 000

Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk

540	Digitaliseringsdirektoratet:		
1	Driftsutgifter	150 766 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	12 683 000	
22	Bruk av nasjonale fellesløsninger	191 200 000	
23	Utvikling og forvaltning av nasjonale fellesløsninger, <i>kan overføres</i>	319 870 000	
25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter, <i>kan overføres</i>	123 980 000	
26	StimuLab, <i>kan overføres</i>	4 925 000	
27	Tilsyn for universell utforming av ikt, <i>kan overføres</i>	26 375 000	
29	Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn, <i>kan overføres</i>	136 000 000	
71	IT-standardisering	867 000	966 666 000
541	IT- og ekompolitikk:		
22	Utvikling, gjennomføring og samordning av IT- og ekompolitikken, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	15 007 000	
50	Forskningsprogrammer	130 302 000	
60	Bredbåndsutbygging	412 685 000	
70	Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk, <i>kan nyttes under post 22</i>	39 433 000	597 427 000
542	Internasjonalt samarbeid:		
1	Driftsutgifter	4 851 000	
70	Internasjonale program, <i>kan overføres</i>	356 897 000	361 748 000
543	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet:		
1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	244 454 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 607 000	
70	Telesikkerhet og -beredskap, <i>kan overføres</i>	182 866 000	
71	Funksjonell internettilgang og telefontjeneste til alle, <i>kan overføres</i>	10 284 000	453 211 000
	Sum Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk		<u>2 379 052 000</u>

Personvern

545	Datatilsynet:		
1	Driftsutgifter	<u>78 127 000</u>	78 127 000
546	Personvernemnda:		
1	Driftsutgifter	<u>2 641 000</u>	2 641 000
	Sum Personvern		<u>80 768 000</u>

Distrikts- og regionalpolitikk

553	Regional- og distriktsutvikling:		
61	Mobiliserende og kvalifiserende nærings- utvikling	763 728 000	
63	Interreg og Arktis 2030	101 730 000	
65	Omstilling	64 190 000	
66	Bygdeveksttaler, <i>kan overføres</i>	25 264 000	
69	Mobilisering til forskningsbasert innovasjon	58 503 000	
71	Investeringstilskudd for store grønne investeringer	100 000 000	
74	Klynger og innovasjon	54 159 000	
76	Nordisk og europeisk samarbeid, <i>kan overføres</i>	<u>18 150 000</u>	1 185 724 000
554	Kompetansesenter for distriktsutvikling:		
1	Driftsutgifter	33 790 000	
73	Merkur, <i>kan overføres</i>	<u>61 310 000</u>	95 100 000
	Sum Distrikts- og regionalpolitikk		<u>1 280 824 000</u>

Samiske formål

560	Samiske formål:		
50	Samisk språk, kultur og samfunnsliv	582 114 000	
51	Divvun	8 003 000	
55	Samisk høgskole	<u>5 777 000</u>	595 894 000
563	Internasjonalt reindriftssenter:		
1	Driftsutgifter	6 276 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	<u>3 009 000</u>	9 285 000
	Sum Samiske formål		<u>605 179 000</u>

Nasjonale minoriteter

567	Nasjonale minoriteter:		
60	Romer, <i>kan overføres</i>	6 508 000	
70	Nasjonale minoriteter, <i>kan overføres</i>	8 430 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
72	Det Mosaiske Trossamfund	10 511 000	
73	Kvensk språk og kultur, <i>kan overføres</i>	10 923 000	
74	Kultur- og ressurscenter for norske romer	17 168 000	
75	Romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i>	5 474 000	59 014 000
	Sum Nasjonale minoriteter		59 014 000

Kommunesektoren mv.

571	Rammetilskudd til kommuner:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24 942 000	
60	Innbyggertilskudd	155 734 938 000	
61	Distriktstilskudd Sør-Norge	837 275 000	
62	Distriktstilskudd Nord-Norge	2 331 395 000	
64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572, post 64</i>	950 000 000	
65	Regionsentertilskudd	212 149 000	
66	Veksttilskudd	173 901 000	
67	Storbytilskudd	635 647 000	160 900 247 000
572	Rammetilskudd til fylkeskommuner:		
60	Innbyggertilskudd	42 488 556 000	
62	Nord-Norge-tilskudd	735 939 000	
64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571, post 64</i>	382 000 000	43 606 495 000
573	Kommunestruktur:		
62	Delingskostnader	200 000 000	200 000 000
575	Ressurskrevende tjenester:		
60	Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i>	11 658 513 000	
61	Tilleggskompensasjon	82 800 000	11 741 313 000
577	Tilskudd til de politiske partier:		
1	Driftsutgifter	7 478 000	
70	Sentrale organisasjoner	311 133 000	
71	Kommunale organisasjoner	34 590 000	
73	Fylkesorganisasjoner	75 584 000	
75	Fylkes ungdomsorganisasjoner	22 451 000	
76	Sentrale ungdomsorganisasjoner	8 927 000	460 163 000
578	Valgdirektoratet:		
1	Driftsutgifter	114 918 000	
70	Informasjonstiltak	5 665 000	120 583 000
	Sum Kommunesektoren mv.		217 028 801 000

Bolig, bomiljø og bygg

581	Bolig- og bomiljøtiltak:		
60	Energiltak i utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem	333 500 000	
70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	3 201 246 000	
76	Utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller, <i>kan overføres</i>	87 278 000	
78	Boligtak, <i>kan overføres</i>	15 338 000	
79	Heis og tilstandsvurdering, <i>kan overføres</i>	32 368 000	3 669 730 000
585	Husleietvistutvalget:		
1	Driftsutgifter	37 754 000	37 754 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
587	Direktoratet for byggkvalitet:		
1	Driftsutgifter	110 902 000	
22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, <i>kan overføres</i>	39 130 000	150 032 000
	Sum Bolig, bomiljø og bygg		<u>3 857 516 000</u>

Planlegging, byutvikling og geodata

590	Planlegging og byutvikling:		
65	Områdesatsing i byer, <i>kan overføres</i>	102 390 000	
71	DOGA	48 021 000	
72	Bolig- og områdeutvikling i byer, <i>kan overføres</i>	20 863 000	
81	Kompetansetiltak, <i>kan overføres</i>	7 251 000	178 525 000
595	Statens kartverk:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21 og 45</i>	901 205 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1 og 45</i>	249 589 000	
30	Geodesiobservatoriet, <i>kan overføres</i>	9 600 000	1 160 394 000
	Sum Planlegging, byutvikling og geodata		<u>1 338 919 000</u>
	Sum Kommunal- og distriktsdepartementet		<u>249 300 459 000</u>

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Administrasjon

600	Arbeids- og inkluderingsdepartementet:		
1	Driftsutgifter	268 234 000	268 234 000
601	Utredningsvirksomhet, forskning mv.:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	68 925 000	
22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv., <i>kan overføres</i>	25 200 000	
23	Tiltak for redusert deltid og økt heltidsandel	14 100 000	
50	Norges forskningsråd	191 035 000	
70	Tilskudd	57 160 000	
71	Tilskudd til bransjeprogrammer under IA-avtalen mv., <i>kan overføres</i>	70 000 000	
72	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk	17 700 000	
73	Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	5 285 000	449 405 000
	Sum Administrasjon		<u>717 639 000</u>

Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken

604	Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i>	166 720 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	169 085 000	335 805 000

Kap. Post	Kroner	Kroner
605	Arbeids- og velferdsetaten:	
1	12 809 920 000	
21	36 780 000	
22	62 935 000	
45	347 890 000	13 257 525 000
		<i>kan overføres</i>
606	Trygderetten:	
1	104 955 000	104 955 000
		Sum Administrasjon av arbeids- og velferds- politikken
		<u>13 698 285 000</u>

Pensjoner mv. under Statens pensjonskasse

611	Pensjoner av statskassen:	
1	16 500 000	16 500 000
612	Tilskudd til Statens pensjonskasse:	
1	9 977 000 000	
70	88 000 000	10 065 000 000
		<i>kan overføres</i>
613	Arbeidsgiveravgift til folketrygden:	
1	1 000 000	1 000 000
		Sum Pensjoner mv. under Statens pensjons- kasse
		<u>10 082 500 000</u>

Tiltak for bedre levekår mv.

621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering:	
21	90 480 000	
63	158 490 000	
		<i>kan overføres</i>
70	132 030 000	
74	14 930 000	395 930 000
		Sum Tiltak for bedre levekår mv.
		<u>395 930 000</u>

Arbeidsmarked

634	Arbeidsmarkedstiltak:	
1	483 630 000	
21	25 000 000	
		<i>kan overføres</i>
76	7 137 800 000	
77	1 872 110 000	
78	79 630 000	
79	72 040 000	9 670 210 000
635	Ventelønn:	
1	1 900 000	1 900 000
		Sum Arbeidsmarked
		<u>9 672 110 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Arbeidsmiljø og sikkerhet			
640	Arbeidstilsynet:		
1	Driftsutgifter	808 320 000	
21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	17 280 000	825 600 000
642	Petroleumstilsynet:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	329 055 000	
21	Spesielle driftsutgifter	32 445 000	361 500 000
643	Statens arbeidsmiljøinstitutt:		
50	Statstilskudd	163 100 000	163 100 000
646	Pionerdykkere i Nordsjøen:		
72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	3 100 000	3 100 000
648	Arbeidsretten, Riksmekleren mv.:		
1	Driftsutgifter	23 000 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	540 000	
70	Tilskudd til faglig utvikling	2 000 000	25 540 000
	Sum Arbeidsmiljø og sikkerhet		<u>1 378 840 000</u>

Kontantytelser

660	Krigspensjon:		
70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	28 000 000	
71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	84 000 000	112 000 000
664	Pensjonsordningen for arbeidstakere til sjøs:		
70	Tilskudd	22 900 000	22 900 000
665	Pensjonstrygden for fiskere:		
70	Tilskudd	20 500 000	20 500 000
666	Avtalefestet pensjon (AFP):		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 630 000 000	3 630 000 000
667	Supplerende stønad til personer over 67 år og uføre flyktninger:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	435 000 000	435 000 000
	Sum Kontantytelser		<u>4 220 400 000</u>

Integrering og mangfold

670	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet:		
1	Driftsutgifter	353 610 000	353 610 000
671	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	61 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	45 235 000	
60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	15 335 940 000	
61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 411 795 000	
62	Kommunale integreringstiltak	243 515 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	2 485 000	
71	Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner	210 060 000	
72	Kvalifiseringsordninger for tolker	20 220 000	
73	Tilskudd	18 940 000	17 349 190 000
672	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	80 810 000	
22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	61 375 000	
60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 523 885 000	
61	Kompetansekartlegging i mottak før bosetting	785 000	1 666 855 000
	Sum Integrering og mangfold		<u>19 369 655 000</u>
	Sum Arbeids- og inkluderingsdepartementet		<u>59 535 359 000</u>

Helse- og omsorgsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet mv.

700	Helse- og omsorgsdepartementet:		
1	Driftsutgifter	275 587 000	275 587 000
701	E-helse, helseregistre mv.:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	239 837 000	
70	Norsk Helsenett SF	67 901 000	
71	Medisinske kvalitetsregistre	40 614 000	
73	Tilskudd til e-helse i kommunal sektor, <i>kan overføres</i>	20 420 000	368 772 000
702	Beredskap:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	33 997 000	
22	Beredskapslagring legemidler, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	110 600 000	
70	Tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	4 357 000	
71	Tilskudd beredskapslagring smittevernutstyr, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	153 472 000	302 426 000
703	Internasjonalt samarbeid:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	12 156 000	
71	Internasjonale organisasjoner	145 917 000	
72	Tilskudd til Verdens helseorganisasjon (WHO)	21 103 000	179 176 000
704	Norsk helsearkiv:		
1	Driftsutgifter	67 175 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 181 000	72 356 000
708	Eldreombudet:		
1	Driftsutgifter	5 817 000	5 817 000
709	Pasient- og brukerombud:		
1	Driftsutgifter	82 798 000	82 798 000
	Sum Helse- og omsorgsdepartementet mv.		<u>1 286 932 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Folkehelse mv.			
710	Vaksiner mv.:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	260 294 000	
22	Salgs- og beredskapsprodukter m.m., <i>kan overføres</i>	276 986 000	
23	Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19, <i>kan overføres</i>	<u>1 920 800 000</u>	2 458 080 000
712	Bioteknologirådet:		
1	Driftsutgifter	<u>13 329 000</u>	13 329 000
714	Folkehelse:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under postene 70, 74 og 79</i>	102 802 000	
22	Gebyrfinansierte ordninger	28 531 000	
60	Kommunale tiltak, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 21</i>	87 930 000	
70	Rusmiddeltiltak mv., <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 21</i>	186 480 000	
74	Skolefrukt mv., <i>kan overføres, kan nyttes</i> <i>under post 21</i>	21 648 000	
79	Andre tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes</i> <i>under post 21</i>	<u>88 935 000</u>	516 326 000
717	Legemiddeltiltak:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	11 901 000	
70	Tilskudd	<u>67 305 000</u>	79 206 000
	Sum Folkehelse mv.		<u>3 066 941 000</u>

Spesialisthelsetjenester

732	Regionale helseforetak:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	19 629 000	
70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes</i> <i>under postene 72, 73, 74 og 75</i>	1 555 946 000	
71	Resultatbasert finansiering, <i>kan overføres</i>	611 983 000	
72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i>	70 476 240 000	
73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i>	24 904 372 000	
74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i>	18 570 248 000	
75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i>	16 114 074 000	
76	Innsatsstyrt finansiering, <i>overslagsbevilgning</i>	36 779 324 000	
77	Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, <i>overslagsbevilgning</i>	3 624 405 000	
78	Forskning og nasjonale kompetansetjenester, <i>kan overføres</i>	1 385 815 000	
80	Kompensasjon for merverdiavgift, <i>overslagsbevilgning</i>	8 793 773 000	
81	Protonsenter, <i>kan overføres</i>	225 570 000	
82	Investeringslån, <i>kan overføres</i>	9 970 132 000	
83	Byggelånsrenter, <i>overslagsbevilgning</i>	595 000 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
86	Driftskreditter	6 459 000 000	200 085 511 000
733	Habilitering og rehabilitering:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i>	3 635 000	
70	Behandlingsreiser til utlandet	110 650 000	
79	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	3 516 000	117 801 000
734	Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak:		
1	Driftsutgifter	84 051 000	
21	Spesielle driftsutgifter	15 124 000	
70	Hjemhenting ved alvorlig psykisk lidelse mv.	3 128 000	
71	Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemmede	308 821 000	
72	Utviklingsområder innen psykisk helsevern og rus	13 830 000	424 954 000
737	Historiske pensjonskostnader:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	91 650 000	91 650 000
	Sum Spesialisthelsetjenester		200 719 916 000

Sentral helseforvaltning

740	Helsedirektoratet:		
1	Driftsutgifter	1 305 832 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	35 149 000	1 340 981 000
741	Norsk pasientskadeerstatning:		
1	Driftsutgifter	236 733 000	
70	Advokatutgifter	51 488 000	
71	Særskilte tilskudd	25 668 000	313 889 000
742	Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten:		
1	Driftsutgifter	177 262 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 055 000	193 317 000
744	Direktoratet for e-helse:		
1	Driftsutgifter	259 036 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	132 585 000	391 621 000
745	Folkehelseinstituttet:		
1	Driftsutgifter	1 235 942 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	167 779 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	13 732 000	1 417 453 000
746	Statens legemiddelverk:		
1	Driftsutgifter	375 521 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	32 482 000	408 003 000
747	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet:		
1	Driftsutgifter	152 240 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	14 063 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 946 000	171 249 000
748	Statens helsetilsyn:		
1	Driftsutgifter	173 893 000	173 893 000
749	Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten:		
1	Driftsutgifter	42 231 000	42 231 000
	Sum Sentral helseforvaltning		4 452 637 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Helse- og omsorgstjenester i kommunene			
761	Omsorgstjeneste:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i>	167 500 000	
60	Kommunale kompetansetiltak, <i>kan overføres</i>	9 765 000	
61	Vertskommuner	900 719 000	
63	Investeringsstilskudd - rehabilitering, <i>kan overføres, kan nyttes under post 69</i>	1 248 882 000	
64	Kompensasjon for renter og avdrag	938 400 000	
65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i>	58 879 000	
67	Utviklingstiltak	88 825 000	
68	Kompetanse og innovasjon	393 707 000	
69	Investeringsstilskudd - netto tilvekst, <i>kan overføres</i>	1 014 983 000	
71	Frivillig arbeid mv.	27 994 000	
72	Landsbystiftelsen	90 574 000	
73	Særlige omsorgsbehov	75 272 000	
75	Andre kompetansetiltak	12 040 000	
79	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	153 079 000	5 180 619 000
762	Primærhelsetjeneste:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	215 951 000	
60	Forebyggende helsetjenester	463 975 000	
61	Fengselshelsetjeneste	198 591 000	
63	Allmennlegetjenester	626 441 000	
70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	60 051 000	
73	Seksuell helse, <i>kan overføres</i>	62 284 000	
74	Stiftelsen Amatheia	20 470 000	1 647 763 000
765	Psykisk helse, rus og vold:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i>	217 166 000	
60	Kommunale tjenester, <i>kan overføres</i>	370 942 000	
62	Rusarbeid, <i>kan overføres</i>	443 766 000	
71	Brukere og pårørende, <i>kan overføres</i>	164 511 000	
72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	512 765 000	
73	Utviklingstiltak mv.	158 777 000	
74	Kompetansesentre, <i>kan overføres</i>	331 163 000	
75	Vold og traumatisk stress, <i>kan overføres</i>	272 878 000	2 471 968 000
	Sum Helse- og omsorgstjenester i kommunene		<u>9 300 350 000</u>
Tannhelse			
770	Tannhelsetjenester:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	42 047 000	
70	Tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	425 194 000	467 241 000
	Sum Tannhelse		<u>467 241 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Kunnskap og kompetanse			
780	Forskning:		
50	Norges forskningsråd mv.	381 211 000	381 211 000
781	Forsøk og utvikling mv.:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 79</i>	21 986 000	
79	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	57 164 000	79 150 000
783	Personell:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i>	33 894 000	
61	Tilskudd til kommuner	218 540 000	
79	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	30 073 000	282 507 000
	Sum Kunnskap og kompetanse		742 868 000
	Sum Helse- og omsorgsdepartementet		220 036 885 000

Barne- og familiedepartementet

Administrasjon

800	Barne- og familiedepartementet:		
1	Driftsutgifter	158 968 000	
21	Spesielle driftsutgifter	10 405 000	
50	Norges forskningsråd	42 107 000	211 480 000
	Sum Administrasjon		211 480 000

Familie og oppvekst

840	Tiltak mot vold og overgrep:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70 og kap. 846, post 62</i>	20 521 000	
61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	115 617 000	
70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og post 61 og kap. 858, post 1</i>	134 142 000	
73	Tilskudd til senter for voldsutsatte barn, <i>kan overføres</i>	36 874 000	307 154 000
841	Samliv og konfliktløsning:		
21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	12 676 000	
22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	7 254 000	
23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	5 627 000	
71	Bidragforskott	675 000 000	700 557 000
842	Familievern:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	384 615 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	25 266 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	249 439 000	659 320 000
843	Adopsjonsstøtte:		
70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	9 500 000	9 500 000
844	Kontantstøtte:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 216 510 000	1 216 510 000
845	Barnetrygd:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	19 300 000 000	19 300 000 000
846	Familie- og oppveksttiltak:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 61, post 62 og post 71</i>	41 545 000	
61	Tilskudd til inkludering av barn og unge, <i>kan nyttes under post 71</i>	664 430 000	
62	Utvikling i kommunene	56 423 000	
70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	179 819 000	
71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i>	73 036 000	
79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	11 292 000	1 026 545 000
847	EUs ungdomsprogram:		
1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 081 000	16 081 000
848	Barneombudet:		
1	Driftsutgifter	23 092 000	23 092 000
	Sum Familie og oppvekst		23 258 759 000

Barnevernet

853	Barneverns- og helsenemndene:		
1	Driftsutgifter	243 331 000	243 331 000
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet:		
21	Spesielle driftsutgifter	57 021 000	
22	Barnesakkyndig kommisjon	15 072 000	
23	Kompetansehevingstiltak i barnevernet, <i>kan nyttes under post 72</i>	56 574 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
61	Utvikling i kommunene	70 475 000	
62	Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, <i>kan nyttes under post 23</i>	27 420 000	
71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	39 204 000	
72	Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan nyttes under</i> <i>post 23</i>	119 784 000	387 550 000
855	Statlig forvaltning av barnevernet:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	4 210 381 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	26 622 000	
22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	2 784 766 000	7 021 769 000
856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere:		
1	Driftsutgifter	122 986 000	122 986 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten:		
1	Driftsutgifter	613 810 000	
21	Spesielle driftsutgifter	<u>20 748 000</u>	634 558 000
	Sum Barnevernet		<u>8 410 194 000</u>

Forbrukerpolitikk

860	Forbrukerrådet:		
50	Basisbevilgning	85 889 000	
51	Markedsportaler	<u>30 277 000</u>	116 166 000
862	Stiftelsen Miljømerking i Norge:		
70	Driftstilskudd	<u>15 583 000</u>	15 583 000
865	Forbrukerpolitiske tiltak:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 949 000	
50	Forskning og undervisning, <i>kan nyttes under post 21</i>	6 380 000	
70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	1 730 000	
79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	<u>7 093 000</u>	18 152 000
868	Forbrukertilsynet:		
1	Driftsutgifter	<u>128 388 000</u>	128 388 000
	Sum Forbrukerpolitikk		<u>278 289 000</u>

Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn

880	Den norske kirke:		
70	Rammetilskudd til Den norske kirke	2 393 344 000	
71	Tilskudd til Sjømannskirken - Norsk kirke i utlandet	<u>112 921 000</u>	2 506 265 000
881	Tilskudd til trossamfunn m.m.:		
21	Spesielle driftsutgifter	8 632 000	
70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	1 008 533 000	
77	Nasjonaljubileet 2030	5 150 000	
78	Ymse faste tiltak	<u>16 224 000</u>	1 038 539 000
882	Kirkebygg og gravplasser:		
60	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i>	118 744 000	
61	Tilskudd til fredete og verneverdige kirkebygg, <i>kan overføres</i>	48 945 000	
70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	<u>13 465 000</u>	181 154 000
	Sum Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn		<u>3 725 958 000</u>
	Sum Barne- og familiedepartementet		<u>35 884 680 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Nærings- og fiskeridepartementet			
Forvaltning og rammebetingelser			
900	Nærings- og fiskeridepartementet:		
1	Driftsutgifter	505 650 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 583 000	
22	Nukleære utredninger og prosjektledelse, <i>kan overføres</i>	10 800 000	
25	Drift og forvaltning av kompensasjonsordninger	15 600 000	
26	Forvaltning av grunneiendom på Svalbard, <i>kan overføres</i>	11 700 000	
31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres</i>	85 000 000	
51	Tilskudd til Senter for hav og Arktis	5 600 000	
70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	43 500 000	
71	Miljøtiltak Raufoss	4 100 000	
72	Tilskudd til skipsfartsberedskap	3 900 000	
73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap Norge	32 400 000	
74	Tilskudd til Visit Svalbard AS	3 300 000	
75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	19 300 000	
76	Tilskudd til Standard Norge	44 300 000	
77	Tilskudd til tiltak for økt sjømatkonsum, <i>kan overføres</i>	3 100 000	
81	Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling	9 418 000	864 251 000
902	Justervesenet:		
1	Driftsutgifter	128 700 000	
21	Spesielle driftsutgifter	100 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 800 000	138 600 000
903	Norsk akkreditering:		
1	Driftsutgifter	55 200 000	55 200 000
904	Brønnøysundregistrene:		
1	Driftsutgifter	441 500 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	33 700 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	173 850 000	649 050 000
905	Norges geologiske undersøkelse:		
1	Driftsutgifter	202 500 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	73 540 000	276 040 000
906	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard:		
1	Driftsutgifter	61 850 000	
30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	11 100 000	
31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	6 100 000	
32	Miljøtiltak Folldal	16 000 000	95 050 000
907	Norsk nukleær dekommisjonering:		
1	Driftsutgifter	117 050 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	395 000 000	
30	Opprydding Søve	41 500 000	553 550 000
908	Institutt for energiteknikk:		
70	Tilskudd til drift av atomanlegg	358 900 000	
71	Tilskudd til sikring av atomanlegg	19 000 000	
72	Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur	65 000 000	442 900 000
909	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk:		
73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	2 228 000 000	2 228 000 000
910	Sjøfartsdirektoratet:		
1	Driftsutgifter	457 000 000	457 000 000
911	Konkurransetilsynet:		
1	Driftsutgifter	124 050 000	
70	Tilskudd til konkurransefaglig forskning, <i>kan overføres</i>	2 100 000	126 150 000
912	Klagenemndssekretariatet:		
1	Driftsutgifter	36 200 000	36 200 000
913	Dagligvaretilsynet:		
1	Driftsutgifter	9 900 000	9 900 000
915	Regelrådet:		
1	Driftsutgifter	11 400 000	11 400 000
916	Kystverket:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i>	2 127 350 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	33 700 000	
30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i>	585 900 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	196 700 000	
60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres</i>	36 100 000	
70	Tilskudd for overføring av gods fra vei til sjø, <i>kan overføres</i>	33 300 000	
71	Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner, <i>kan overføres</i>	98 200 000	3 111 250 000
917	Fiskeridirektoratet:		
1	Driftsutgifter	470 900 000	
22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	121 000 000	591 900 000
919	Diverse fiskeriformål:		
60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	503 000 000	
61	Tilskudd til kommunale ungdomsfiskeprosjekt	2 000 000	
71	Tilskudd til velferdsstasjoner	2 500 000	
73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift	346 800 000	
74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000	
75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	28 800 000	
76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	6 900 000	
77	Tilskudd til kystrekeflåten	21 000 000	912 900 000
	Sum Forvaltning og rammebetingelser		<u>10 559 341 000</u>

Forskning og innovasjon

920	Norges forskningsråd:		
50	Tilskudd til næringsrettet forskning	1 563 755 000	
51	Tilskudd til marin og maritim forskning	590 900 000	2 154 655 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
922	Romvirksomhet:		
50	Norsk Romsenter	91 750 000	
51	Egenkapital Andøya Space, <i>kan overføres</i>	102 600 000	
70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	219 200 000	
71	Internasjonal romvirksomhet	506 400 000	
72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	22 800 000	
73	EUs romprogrammer	572 000 000	
74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	127 000 000	
76	Tilskudd Andøya Space, <i>kan overføres</i>	26 500 000	
95	Egenkapital Space Norway AS	346 919 000	2 015 169 000
923	Havforskningsinstituttet:		
1	Driftsutgifter	587 000 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	429 455 000	
22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	217 700 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	30 600 000	1 264 755 000
924	Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer:		
70	Tilskudd	323 400 000	323 400 000
926	Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy:		
1	Driftsutgifter	194 450 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	191 200 000	385 650 000
928	Annen marin forskning og utvikling:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	35 900 000	
50	Tilskudd til Veterinærinstituttet	72 600 000	
72	Tilskudd til Nofima AS	99 600 000	208 100 000
930	Design og arkitektur Norge:		
70	Tilskudd	23 300 000	23 300 000
935	Patentstyret:		
1	Driftsutgifter	298 510 000	298 510 000
936	Klagenemnda for industrielle rettigheter:		
1	Driftsutgifter	8 360 000	8 360 000
	Sum Forskning og innovasjon		6 681 899 000

Markedsadgang og eksport

940	Internasjonaliseringstiltak:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 200 000	
70	Eksportfremmetiltak	46 700 000	61 900 000
	Sum Markedsadgang og eksport		61 900 000

Statlig eierskap

950	Forvaltning av statlig eierskap:		
21	Spesielle driftsutgifter	33 100 000	
72	Tilskudd til pensjonsforpliktelser, Mantena AS	50 000 000	83 100 000
952	Investinor AS:		
50	Risikokapital	50 000 000	
70	Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag	8 000 000	
95	Kapitalinnskudd	92 000 000	150 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
953	Nysnø Klimainvesteringer AS:		
50	Risikokapital	210 000 000	
95	Kapitalinnskudd	<u>390 000 000</u>	600 000 000
954	Petoro AS:		
70	Tilskudd til administrasjon	<u>372 300 000</u>	<u>372 300 000</u>
	Sum Statlig eierskap		<u>1 205 400 000</u>
	Sum Nærings- og fiskeridepartementet		<u>18 508 540 000</u>

Landbruks- og matdepartementet

Administrasjon m.m.

1100	Landbruks- og matdepartementet:		
1	Driftsutgifter	170 617 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 280 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 720 000	
50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	<u>286 000</u>	<u>188 903 000</u>
	Sum Administrasjon m.m.		<u>188 903 000</u>

Matpolitikk

1112	Veterinærinstituttet:		
50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	<u>106 696 000</u>	106 696 000
1115	Mattilsynet:		
1	Driftsutgifter	1 457 767 000	
22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	13 185 000	
71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>14 193 000</u>	<u>1 485 145 000</u>
	Sum Matpolitikk		<u>1 591 841 000</u>

Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling

1136	Norsk institutt for bioøkonomi:		
50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	<u>253 743 000</u>	253 743 000
1137	Forskning og innovasjon:		
50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd	195 906 000	
51	Grunnbevilgninger m.m., Norges forskningsråd	198 840 000	
54	Næringsrettet matforskning m.m.	190 000 000	
70	Innovasjonsaktivitet m.m., <i>kan overføres</i>	<u>2 759 000</u>	<u>587 505 000</u>
	Sum Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling		<u>841 248 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Næringsutvikling, ressursforvaltning og miljøtiltak			
1138	Støtte til organisasjoner m.m.:		
70	Støtte til organisasjoner	33 640 000	
71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	1 335 000	
72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk	6 311 000	
73	Nasjonalt senter for fjellandbruk	4 000 000	45 286 000
1139	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer:		
21	Spesielle driftsutgifter, Svalbard globale frøhvelv	11 150 000	
50	Miljøregistreringer i skog	4 550 000	
70	Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetiske ressurser, <i>kan overføres</i>	7 040 000	
71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	8 626 000	31 366 000
1140	Høstbare viltressurser - forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.:		
1	Driftsutgifter	13 129 000	
21	Spesielle driftsutgifter	32 683 000	
71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	36 778 000	82 590 000
1141	Høstbare viltressurser - jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.:		
23	Jegerprøve m.m., <i>kan overføres</i>	4 071 000	
75	Organisasjoner - høstbare viltressurser	8 876 000	12 947 000
1142	Landbruksdirektoratet:		
1	Driftsutgifter	245 034 000	
21	Spesielle driftsutgifter, beredskapslagring av korn	20 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 051 000	
50	Arealressurskart	7 583 000	
60	Tilskudd til veterinærdekning	184 229 000	
70	Tilskudd til fjellstuer	815 000	
71	Tiltak for bærekraftig reindrift, <i>kan overføres</i>	4 992 000	
72	Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	520 000	
73	Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610 000	
74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000	
75	Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømuttergifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 124 000 000	
77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	470 000 000	2 125 834 000
1148	Naturskade - erstatninger:		
71	Naturskade - erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	89 400 000	89 400 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket:		
51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	4 943 000	
71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	51 174 000	
73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	55 852 000	111 969 000
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:		
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 800 000	
50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	2 058 553 000	
70	Markedstiltak, <i>kan overføres</i>	335 100 000	
71	Tilskudd ved avlingssvikt, <i>overslagsbevilgning</i>	96 500 000	
73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	5 381 935 000	
74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	14 195 545 000	
77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	319 861 000	
78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 679 065 000	24 082 359 000
1151	Til gjennomføring av reindriftsavtalen:		
51	Tilskudd til Reindriftens utviklingsfond	59 700 000	
72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	7 300 000	
75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	108 700 000	
79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	4 300 000	180 000 000
1152	Bionova:		
50	Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket	87 540 000	87 540 000
1161	Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn:		
70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	14 946 000	
75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	16 964 000	31 910 000
	Sum Næringsutvikling, ressursforvaltning og miljøtiltak		26 881 201 000
	Sum Landbruks- og matdepartementet		29 503 193 000

Samferdselsdepartementet

Administrasjon m.m.

1300	Samferdselsdepartementet:		
1	Driftsutgifter	171 700 000	
70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	30 200 000	
71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål mv.	77 800 000	
72	Tilskudd til samferdselsberedskap	3 000 000	282 700 000
1301	Forskning og utvikling mv.:		
21	Utredninger vedrørende miljø, trafikk- sikkerhet mv.	11 200 000	
50	Samferdselsforskning, <i>kan overføres</i>	139 200 000	
70	Pilotprosjekter for fossilfrie anleggsplasser	63 800 000	214 200 000
	Sum Administrasjon m.m.		496 900 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Luftfartsformål			
1310	Flytransport:		
70	Kjøp av innenlandske flyruter, <i>kan overføres</i>	942 100 000	942 100 000
1313	Luftfartstilsynet:		
1	Driftsutgifter	286 500 000	286 500 000
1314	Statens havarikommisjon:		
1	Driftsutgifter	90 100 000	90 100 000
1315	Tilskudd til Avinor AS:		
71	Tilskudd til pålagte oppgaver	1 660 000 000	1 660 000 000
	Sum Luftfartsformål	<u>2 978 700 000</u>	<u>2 978 700 000</u>

Veiformål

1320	Statens vegvesen:		
1	Driftsutgifter	4 233 100 000	
22	Drift og vedlikehold av riksveier, <i>kan overføres, kan nyttes under post 29 og post 30</i>	9 361 400 000	
28	Trafikant- og kjøretøytilsyn, <i>kan overføres</i>	2 292 300 000	
29	OPS-prosjekter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i>	3 020 000 000	
30	Riksveiinvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22 og post 29 og kap. 1332, post 66</i>	10 155 500 000	
61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene	414 000 000	
64	Utbedring på fylkesveier for tømmertransport, <i>kan overføres</i>	21 000 000	
65	Tilskudd til fylkesveier, <i>kan overføres</i>	389 600 000	
66	Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer, <i>kan overføres</i>	22 100 000	
72	Tilskudd til riksveiferjedriften, <i>kan overføres</i>	2 861 600 000	
73	Tilskudd for reduserte bompenger og takster utenfor byområdene	<u>647 700 000</u>	33 418 300 000
1321	Nye Veier AS:		
70	Tilskudd til Nye Veier AS	<u>6 103 100 000</u>	6 103 100 000
1323	Vegtilsynet:		
1	Driftsutgifter	<u>19 400 000</u>	19 400 000
	Sum Veiformål		<u>39 540 800 000</u>

Særskilte transporttiltak

1330	Særskilte transporttiltak:		
60	Utvidet TT-ordning for brukere med særskilte behov, <i>kan overføres</i>	316 500 000	
70	Kjøp av sjøtransporttjenester på strekningen Bergen-Kirkenes	1 075 000 000	
76	Reiseplanlegger og elektronisk billettering, <i>kan overføres</i>	82 800 000	
77	Kjøp av tjenester fra Entur AS	20 000 000	
78	Tettere samarbeid om data	<u>30 400 000</u>	1 524 700 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
1332	Transport i byområder mv.:		
63	Særskilt tilskudd til store kollektivprosjekter, <i>kan overføres</i>	2 145 000 000	
65	Konkurransen Smartere transport, <i>kan overføres</i>	11 100 000	
66	Tilskudd til byområder, <i>kan overføres</i>	3 352 300 000	5 508 400 000
	Sum Særskilte transporttiltak		<u>7 033 100 000</u>

Jernbaneformål

1352	Jernbanedirektoratet:		
1	Driftsutgifter	367 200 000	
21	Spesielle driftsutgifter - utredninger, <i>kan overføres</i>	135 900 000	
70	Kjøp av persontransport med tog, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 71</i>	5 207 100 000	
71	Kjøp av infrastrukturtjenester - drift og vedlikehold, <i>kan nyttes under post 70</i>	7 838 800 000	
73	Kjøp av infrastrukturtjenester - investeringer, <i>kan nyttes under post 74</i>	17 532 500 000	
74	Tilskudd til togmateriell mv., <i>kan overføres</i>	201 200 000	
75	Tilskudd til godsoverføring fra vei til jernbane	94 900 000	
76	Tilskudd til kulturminner i jernbanesektoren	25 000 000	31 402 600 000
1354	Statens jernbanetilsyn:		
1	Driftsutgifter	101 000 000	101 000 000
	Sum Jernbaneformål		<u>31 503 600 000</u>

Posttjenester

1370	Posttjenester:		
70	Kjøp av posttjenester, <i>kan overføres</i>	1 260 600 000	1 260 600 000
	Sum Posttjenester		<u>1 260 600 000</u>
	Sum Samferdselsdepartementet		<u>82 813 700 000</u>

Klima- og miljødepartementet

Fellesoppgaver, forskning, internasjonalt arbeid m.m.

1400	Klima- og miljødepartementet:		
1	Driftsutgifter	304 294 000	
21	Spesielle driftsutgifter	72 636 000	
50	Helhetlig profilering, grønne løsninger	10 757 000	
70	Frivillige klima- og miljøorganisasjoner samt klima- og miljøstiftelser	53 907 000	
71	Internasjonale organisasjoner	91 334 000	
74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	5 447 000	
76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	99 013 000	637 388 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
1410	Kunnskap om klima og miljø:		
21	Miljødata	398 462 000	
23	Mareano, <i>kan overføres</i>	54 121 000	
50	Grunnbevilgninger under Norges forskningsråd til miljøforskningsinstituttene	227 547 000	
51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	393 720 000	
53	Internasjonalt samarbeid om klima- og miljøkunnskap	7 532 000	
70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	43 613 000	
72	Tilskudd til NORCE - Senter for biosikkerhet	5 602 000	1 130 597 000
1411	Artsdatabanken:		
1	Driftsutgifter	38 693 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	10 938 000	
70	Tilskudd til å styrke kunnskap om og formidling av naturmangfoldet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	30 929 000	80 560 000
1412	Meteorologiformål:		
50	Meteorologisk institutt	367 315 000	
70	Internasjonale samarbeidsprosjekter	137 388 000	504 703 000
	Sum Fellesoppgaver, forskning, internasjonalt arbeid m.m.		2 353 248 000

Klima, naturmangfold og forurensning

1420	Miljødirektoratet:		
1	Driftsutgifter	767 880 000	
21	Spesielle driftsutgifter	621 089 000	
23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, <i>kan overføres</i>	150 261 000	
30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder, <i>kan overføres</i>	21 309 000	
31	Tiltak i verneområder og annen natur, inkludert restaureringstiltak, <i>kan overføres</i>	133 509 000	
32	Statlige erverv, vern av naturområder, <i>kan overføres</i>	215 344 000	
37	Skogplanting, videreføring av pilotprosjekt for stedegne treslag, <i>kan overføres</i>	5 120 000	
39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	12 483 000	
60	Tilskudd til ivaretagelse av naturmangfold i kommuneplanlegging	3 026 000	
61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, <i>kan overføres</i>	196 528 000	
62	Tilskudd til grønn skipsfart, <i>kan overføres</i>	40 523 000	
63	Returordning for kasserte fritidsbåter	319 000	
64	Skrantesykeprøver fra fallvilt	1 200 000	
66	Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden	3 000 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	138 762 000	
72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	148 878 000	
73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	64 751 000	
74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	4 710 000 000	
75	Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, <i>overslagsbevilgning</i>	528 000 000	
76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	267 500 000	
77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	14 357 000	
78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	192 299 000	
79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	462 000	
80	Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur, <i>kan overføres</i>	127 364 000	
81	Verdiskaping basert på naturarven, <i>kan overføres</i>	12 400 000	
84	Internasjonalt samarbeid	5 971 000	
85	Besøkssenter for natur og verdensarv, <i>kan overføres</i>	99 761 000	8 482 096 000
1422	Miljøvennlig skipsfart:		
21	Spesielle driftsutgifter	8 486 000	
70	Tilskudd til private, <i>kan nyttes under post 21</i>	33 962 000	42 448 000
1423	Radioaktiv forurensning i det ytre miljø:		
1	Driftsutgifter	37 650 000	37 650 000
1424	Senter mot marin forsøpling:		
1	Driftsutgifter	24 006 000	
21	Spesielle driftsutgifter	1 026 000	
71	Marin forsøpling, <i>kan overføres</i>	30 417 000	55 449 000
1425	Fisketiltak:		
21	Spesielle driftsutgifter	300 000	
70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	17 165 000	17 465 000
1428	Enova SF:		
50	Overføring til Klima- og energifondet	4 536 183 000	4 536 183 000
	Sum Klima, naturmangfold og forurensning		13 171 291 000

Kulturminner og kulturmiljø

1429	Riksantikvaren:		
1	Driftsutgifter	153 620 000	
21	Spesielle driftsutgifter	31 977 000	
22	Flerårige prosjekter kulturminneforvaltning, <i>kan overføres</i>	30 361 000	
60	Kulturminnearbeid i kommunene	8 824 000	
70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	39 026 000	
71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	142 759 000	
72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	58 554 000	
73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	59 072 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	70 605 000	
75	Tilskudd til fartøyvernsentrene, <i>kan overføres</i>	15 557 000	
77	Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i>	8 446 000	
79	Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	53 372 000	672 173 000
1432	Norsk kulturminnefond:		
50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	124 638 000	124 638 000
	Sum Kulturminner og kulturmiljø		796 811 000

Nord- og polarområdene

1471	Norsk Polarinstittutt:		
1	Driftsutgifter	243 751 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	113 866 000	
50	Stipend	561 000	358 178 000
1472	Svalbards miljøvernfond:		
50	Overføringer til Svalbards miljøvernfond	13 000 000	13 000 000
1473	Kings Bay AS:		
70	Tilskudd	64 995 000	64 995 000
1474	Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	253 000	
50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	25 020 000	
70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	29 001 000	54 274 000
	Sum Nord- og polarområdene		490 447 000

Internasjonalt klimaarbeid

1481	Klimakvoter:		
1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 649 000	
22	Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, <i>kan overføres</i>	85 000 000	87 649 000
1482	Internasjonale klima- og utviklingstiltak:		
1	Driftsutgifter	101 540 000	
73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i>	2 976 847 000	3 078 387 000
	Sum Internasjonalt klimaarbeid		3 166 036 000
	Sum Klima- og miljødepartementet		19 977 833 000

Finansdepartementet

Finansadministrasjon

1600	Finansdepartementet:		
1	Driftsutgifter	423 537 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	96 382 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
70	Forskning på og allmennopplysning om finansmarkedet	14 300 000	534 219 000
1602	Finanstilsynet:		
1	Driftsutgifter	464 518 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	36 000 000	500 518 000
1605	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring:		
1	Driftsutgifter	909 884 000	
22	Opplæringskontoret OK stat	11 200 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	17 900 000	938 984 000
	Sum Finansadministrasjon		<u>1 973 721 000</u>

Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon

1610	Tolletaten:		
1	Driftsutgifter	1 697 395 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	134 800 000	1 832 195 000
1618	Skatteetaten:		
1	Driftsutgifter	7 379 848 000	
21	Spesielle driftsutgifter	222 400 000	
22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	549 400 000	
23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen	100 088 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	146 300 000	
50	Skatte- og avgiftsforskning	6 400 000	8 404 436 000
1619	Skatteklagenemnda:		
1	Driftsutgifter	73 803 000	73 803 000
	Sum Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon		<u>10 310 434 000</u>

Offisiell statistikk

1620	Statistisk sentralbyrå:		
1	Driftsutgifter	691 423 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	219 308 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 700 000	914 431 000
	Sum Offisiell statistikk		<u>914 431 000</u>

Andre formål

1632	Kompensasjon for merverdiavgift:		
61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i>	30 200 000 000	
72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i>	2 500 000 000	32 700 000 000
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift:		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	9 300 000 000	9 300 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
1645	Statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter:		
23	Spesielle driftsutgifter til administrasjon av statlig garantiordning for små og mellomstore bedrifter	4 000 000	4 000 000
	Sum Andre formål		42 004 000 000
Statsgjeld, renter og avdrag mv.			
1650	Statsgjeld, renter mv.:		
89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	11 529 700 000	11 529 700 000
1651	Statsgjeld, avdrag og innløsning:		
98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	78 457 000 000	78 457 000 000
	Sum Statsgjeld, renter og avdrag mv.		89 986 700 000
	Sum Finansdepartementet		145 189 286 000

Forsvarsdepartementet

1700	Forsvarsdepartementet:		
1	Driftsutgifter	671 512 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	144 941 000	
22	IKT-virksomhet, <i>kan overføres</i>	531 645 000	
43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i>	5 991 000	
52	Overføringer til statlige forvaltningsorganer	4 300 000	
53	Risikokapital, NATOs innovasjonsfond	13 300 000	
60	Overføringer til kommuner og fylkeskommuner	1 550 000	
71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	82 210 000	
73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	96 097 000	
78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, <i>kan overføres</i>	653 361 000	
79	Militær støtte til Ukraina, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1710, post 01 og 47, kap. 1720, post 01 og kap. 1760, post 01 og 45</i>	572 000 000	
90	Kapitalinnskudd, NATOs innovasjonsfond	24 680 000	2 801 587 000
1710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg:		
1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 505 151 000	
47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i>	3 993 600 000	9 498 751 000
1716	Forsvarets forskningsinstitutt:		
51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	252 010 000	252 010 000
1720	Forsvaret:		
1	Driftsutgifter	35 432 556 000	
71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	44 305 000	35 476 861 000
1735	Etterretningstjenesten:		
21	Spesielle driftsutgifter	2 955 881 000	2 955 881 000
1760	Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold:		
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	2 106 718 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonal-finansiert andel, <i>kan overføres</i>	147 690 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	21 296 264 000	
48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	470 000 000	
75	Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 44</i>	123 208 000	24 143 880 000
1791	Redningshelikoptertjenesten:		
1	Driftsutgifter	703 934 000	703 934 000
	Sum Forsvarsdepartementet		<u>75 832 904 000</u>

Olje- og energidepartementet

Administrasjon

1800	Olje- og energidepartementet:		
1	Driftsutgifter	210 637 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72</i>	36 000 000	
50	Overføring til andre forvaltningsorganer, <i>kan overføres</i>	5 000 000	
70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	8 800 000	
71	Norsk Oljemuseum	15 300 000	
72	Tilskudd til petroleums- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	4 000 000	279 737 000
	Sum Administrasjon		<u>279 737 000</u>

Petroleum

1810	Oljedirektoratet:		
1	Driftsutgifter	329 000 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	105 000 000	
23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	65 400 000	499 400 000
	Sum Petroleum		<u>499 400 000</u>

Energi og vannressurser

1820	Norges vassdrags- og energidirektorat:		
1	Driftsutgifter	724 500 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	75 500 000	
22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72</i>	263 000 000	
23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	67 600 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	110 000 000	
26	Reguleringsmyndigheten for energi	67 500 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	25 000 000	
60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i>	113 000 000	
62	Tilbakeføring av produksjonsavgift fra landbasert vindkraft	82 500 000	
72	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60</i>	6 000 000	
73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	20 000 000	
74	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i>	7 000 000	
75	Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømavgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	44 700 000 000	46 261 600 000
	Sum Energi og vannressurser		<u>46 261 600 000</u>

Klima, industri og teknologi

1850	Klima, industri og teknologi:		
50	Forskning og teknologiutvikling for fremtidens energisystem	993 500 000	
70	Gassnova SF	97 500 000	
71	Teknologisenter Mongstad	161 000 000	
72	Langskip - fangst og lagring av CO ₂ , <i>kan overføres</i>	3 580 000 000	
75	Norwegian Energy Partners	34 500 000	4 866 500 000
	Sum Klima, industri og teknologi		<u>4 866 500 000</u>
	Sum Olje- og energidepartementet		<u>51 907 237 000</u>

Ymse

2309	Tilfeldige utgifter:		
1	Driftsutgifter	9 950 000 000	9 950 000 000
	Sum Ymse		<u>9 950 000 000</u>

Statsbankene

2410	Statens lånekasse for utdanning:		
1	Driftsutgifter	418 306 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 01</i>	15 610 000	
50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	8 509 308 000	
70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	3 773 257 000	
71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	531 804 000	
72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	2 720 001 000	
73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	918 015 000	
74	Tap på utlån	415 500 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	37 413 186 000	54 714 987 000
2412	Husbanken:		
1	Driftsutgifter	365 661 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	11 810 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	63 528 000	
71	Tap på lån	27 000 000	
72	Rentestøtte	800 000	
90	Nye lån, <i>overslagsbevilgning</i>	20 807 000 000	21 275 799 000
2421	Innovasjon Norge:		
50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	798 650 000	
70	Basiskostnader	169 500 000	
71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	115 500 000	
74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	541 500 000	
75	Grønn plattform, <i>kan nyttes under post 50, 71 og 76</i>	207 900 000	
76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	400 846 000	
90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, <i>overslagsbevilgning</i>	65 200 000 000	67 433 896 000
2426	Siva SF:		
70	Tilskudd	11 600 000	
71	Tilskudd til testfasiliteter	188 300 000	
72	Risikokapital	35 000 000	
90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000 000	
95	Kapitalinnskudd	65 000 000	369 900 000
2429	Eksportkredittordningen:		
90	Utlån	6 000 000 000	6 000 000 000
	Sum Statsbankene		149 794 582 000

Statlig petroleumsvirksomhet

2440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:		
30	Investeringer	28 300 000 000	28 300 000 000
	Sum Statlig petroleumsvirksomhet		28 300 000 000

Statens forvaltningsbedrifter

2445	Statsbygg:		
24	Driftsresultat:		
1	Driftsinntekter	-5 820 000 000	
2	Driftsutgifter	2 270 404 000	
3	Avskrivninger	1 548 000 000	
4	Renter av statens kapital	1 677 000 000	-324 596 000
30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>		262 700 000
31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>		61 200 000
32	Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>		277 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	6 139 450 000	
34	Videreføring av brukerfinansierte bygge- prosjekter, <i>kan overføres</i>	850 000 000	
39	Byggelånsrenter, <i>kan overføres</i>	490 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	326 266 000	
49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	805 976 000	8 887 996 000
2460	Eksporthfinansiering Norge:		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter	-193 000 000	
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	290 286 000	97 286 000
25	Forvaltning av midlertidig lånegarantiordning ifb. krigen i Ukraina		500 000
90	Utbetaling ifølge trekkfullmakt - alminnelig garantiordning	1 000 000 000	1 097 786 000
2470	Statens pensjonskasse:		
24	Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-675 000 000	
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	544 000 000	
	3 Avskrivninger	85 000 000	
	4 Renter av statens kapital	1 000 000	
	5 Til investeringsformål	30 000 000	-15 000 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	140 945 000	125 945 000
	Sum Statens forvaltningsbedrifter		10 111 727 000

Folketrygden

Foreldrepenger

2530	Foreldrepenger:		
70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	24 690 000 000	
71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	750 000 000	
72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	610 000 000	
73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	41 000 000	26 091 000 000
	Sum Foreldrepenger		26 091 000 000

Arbeidsliv

2540	Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn:		
70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	80 000 000	80 000 000
2541	Dagpenger:		
70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	9 057 800 000	9 057 800 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
2542	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.:		
70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i>	755 000 000	755 000 000
	Sum Arbeidsliv		9 892 800 000
Sosiale formål			
2620	Stønad til enslig mor eller far:		
70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 520 000 000	
72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	104 000 000	
73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	15 000 000	1 639 000 000
2650	Sykepenger:		
70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>	45 780 000 000	
71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 470 000 000	
72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i>	1 731 000 000	
75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	2 729 000 000	
76	Tilskudd til ekspertbistand og kompetanse- tiltak for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	105 300 000	51 815 300 000
2651	Arbeidsavklaringspenger:		
70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	35 800 000 000	
71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	166 000 000	
72	Legeerklæringer	460 000 000	36 426 000 000
2655	Uførhet:		
70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i>	118 030 000 000	
75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	76 000 000	
76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	34 000 000	118 140 000 000
2661	Grunn- og hjelpetønad, hjelpemidler mv.:		
70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 585 000 000	
71	Hjelpetønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 820 000 000	
72	Stønad til servicehund	9 390 000	
73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	117 000 000	
74	Tilskudd til biler	750 000 000	
75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	4 040 000 000	
76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	355 000 000	
77	Ortopediske hjelpemidler	2 070 000 000	
78	Høreapparater	915 000 000	
79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år	56 780 000	11 718 170 000
2670	Alderdom:		
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	88 390 000 000	
71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	178 030 000 000	
72	Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	15 610 000 000	
73	Særtilllegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i>	7 300 000 000	289 330 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
2680	Etterlatte:		
70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 150 000 000	
71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	840 000 000	
72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	92 000 000	
74	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	300 000	
75	Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	2 900 000	2 085 200 000
2686	Stønad ved gravferd:		
70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i>	295 000 000	295 000 000
	Sum Sosiale formål		<u>511 448 670 000</u>

Helsetjenester

2711	Spesialisthelsetjeneste mv.:		
70	Spesialisthjelp	2 607 400 000	
71	Psykologhjelp	418 000 000	
72	Tannbehandling	2 550 000 000	
76	Private laboratorier og røntgeninstitutt	1 198 500 000	6 773 900 000
2751	Legemidler mv.:		
70	Legemidler	12 825 500 000	
71	Legeerklæringer	19 000 000	
72	Medisinsk forbruksmateriell	2 188 000 000	15 032 500 000
2752	Refusjon av egenbetaling:		
72	Egenandelstak	8 114 000 000	8 114 000 000
2755	Helsetjenester i kommunene mv.:		
62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i>	524 000 000	
70	Allmennlegehjelp	7 046 750 000	
71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i>	1 474 400 000	
72	Jordmorhjelp	85 000 000	
73	Kiropraktorbehandling	215 000 000	
75	Logopedisk og ortoptisk behandling	240 000 000	9 585 150 000
2756	Andre helsetjenester:		
70	Helsetjenester i annet EØS-land	15 000 000	
71	Helsetjenester i utlandet mv.	455 000 000	
72	Helsetjenester til utenlandsboende mv.	275 000 000	745 000 000
2790	Andre helsetiltak:		
70	Bidrag	242 000 000	242 000 000
	Sum Helsetjenester		<u>40 492 550 000</u>
	Sum Folketrygden		<u>587 925 020 000</u>

Statens pensjonsfond utland

2800	Statens pensjonsfond utland:		
50	Overføring til fondet	1 384 301 000 000	1 384 301 000 000
	Sum Statens pensjonsfond utland		<u>1 384 301 000 000</u>

Totale utgifter: 3 358 329 183 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Inntekter:			
Inntekter under departementene			
Regjeringen			
3024	Regjeringsadvokaten:		
1	Erstatning for utgifter i rettssaker	21 300 000	21 300 000
	Sum Regjeringen	<u>21 300 000</u>	<u>21 300 000</u>
Stortinget og tilknyttede organ			
3041	Stortinget:		
1	Salgsinntekter	5 700 000	
3	Leieinntekter	<u>2 300 000</u>	8 000 000
3051	Riksrevisjonen:		
1	Refusjon innland	2 000 000	
2	Refusjon utland	<u>300 000</u>	2 300 000
	Sum Stortinget og tilknyttede organ		<u>10 300 000</u>
Utenriksdepartementet			
3100	Utenriksdepartementet:		
1	Diverse gebyrer ved utenriksstasjonene	29 700 000	
2	Gebyrer for utlendingssaker ved utenriksstasjonene	170 000 000	
5	Refusjon spesialutsendinger mv.	45 040 000	
90	Tilbakebetaling av nødlån fra utlandet	<u>318 000</u>	245 058 000
	Sum Utenriksdepartementet		<u>245 058 000</u>
Kunnskapsdepartementet			
3220	Utdanningsdirektoratet:		
1	Inntekter ved oppdrag	<u>2 478 000</u>	2 478 000
3222	Statlige skoler og fjernundervisningstjenester:		
2	Salgsinntekter mv.	<u>20 986 000</u>	20 986 000
3223	Diamanten skole:		
2	Salgsinntekter mv.	<u>685 000</u>	685 000
3225	Tiltak i grunnopplæringen:		
4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	<u>76 128 000</u>	76 128 000
3230	Statlig spesialpedagogisk tjeneste:		
1	Inntekter ved oppdrag	25 750 000	
2	Salgsinntekter mv.	<u>7 514 000</u>	33 264 000
3242	Norges grønne fagskole - Vea:		
2	Salgsinntekter mv.	6 261 000	
61	Refusjon fra fylkeskommuner	<u>379 000</u>	6 640 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
3256	Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse:		
1	Inntekter ved oppdrag	1 649 000	
2	Inntekter fra refusjoner mv.	28 108 000	29 757 000
3271	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen:		
1	Inntekter ved oppdrag	4 120 000	
2	Salgsinntekter mv.	665 000	4 785 000
3275	Tiltak for høyere utdanning og forskning:		
1	Inntekter ved oppdrag	10 000	10 000
3288	Internasjonale samarbeidstiltak:		
4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	16 414 000	16 414 000
	Sum Kunnskapsdepartementet		191 147 000

Kultur- og likestillingsdepartementet

3300	Kultur- og likestillingsdepartementet:		
1	Ymse inntekter	96 000	96 000
3320	Norsk kulturråd:		
1	Ymse inntekter	4 676 000	4 676 000
3322	Bygg og offentlige rom:		
1	Ymse inntekter	149 000	
2	Inntekter ved oppdrag	34 342 000	34 491 000
3323	Musikk og scenekunst:		
1	Ymse inntekter	372 000	
2	Billett- og salgsinntekter m.m.	31 040 000	31 412 000
3325	Allmenne kulturformål:		
1	Ymse inntekter	2 341 000	2 341 000
3326	Språk- og bibliotekformål:		
1	Ymse inntekter	22 675 000	
2	Inntekter ved oppdrag	17 564 000	40 239 000
3327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.:		
1	Ymse inntekter	33 130 000	
2	Inntekter ved oppdrag	4 426 000	37 556 000
3329	Arkivformål:		
1	Ymse inntekter	2 341 000	
2	Inntekter ved oppdrag	5 505 000	7 846 000
3334	Film- og dataspillformål:		
1	Ymse inntekter	6 439 000	
2	Inntekter ved oppdrag	7 412 000	13 851 000
3335	Medieformål:		
2	Inntekter ved oppdrag	3 120 000	3 120 000
3339	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser:		
2	Gebyr - lotterier	8 695 000	
4	Gebyr - stiftelser	180 000	
7	Inntekter ved oppdrag	7 539 000	16 414 000
	Sum Kultur- og likestillingsdepartementet		192 042 000

Justis- og beredskapsdepartementet

3400	Justis- og beredskapsdepartementet:		
1	Diverse inntekter	6 073 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
	2 Refusjon av ODA-godkjente utgifter	1 079 000	7 152 000
3410	Domstolene:		
	1 Rettsgebyr	270 861 000	
	2 Saks- og gebyrinntekter jordskiftedomstolene	20 850 000	
	3 Diverse refusjoner	1 760 000	
	4 Vernesaker jordskiftedomstolene	2 426 000	295 897 000
3411	Domstoladministrasjonen:		
	3 Diverse refusjoner	300 000	300 000
3430	Kriminalomsorgen:		
	2 Arbeidsdriftens inntekter	108 421 000	
	3 Andre inntekter	22 804 000	
	4 Tilskudd	2 647 000	133 872 000
3432	Kriminalomsorgens høyskole og utdannings-		
	senter:		
	3 Andre inntekter	1 173 000	1 173 000
3433	Konfliktrådet:		
	2 Refusjoner	6 000	6 000
3440	Politiet:		
	1 Gebyr - pass og våpen	718 795 000	
	2 Refusjoner mv.	222 506 000	
	3 Salgsinntekter	51 651 000	
	4 Gebyr - vaktelskap og etterkontroll av		
	deaktiverte skytevåpen	4 828 000	
	6 Gebyr - utlendingssaker	304 187 000	
	7 Gebyr - sivile gjøremål	721 078 000	
	8 Refusjoner fra EUs grense- og visum-		
	finansieringsordninger	94 100 000	2 117 145 000
3442	Politihøgskolen:		
	2 Diverse inntekter	17 147 000	
	3 Inntekter fra Justissektorens kurs- og		
	øvingssenter	11 228 000	28 375 000
3444	Politiets sikkerhetstjeneste (PST):		
	2 Refusjoner	19 237 000	19 237 000
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og		
	beredskap:		
	1 Gebyr	128 403 000	
	2 Refusjoner driftsutgifter Nødnett	35 795 000	
	3 Diverse inntekter	27 467 000	
	4 Refusjoner større utstyrsanskaffelser og		
	vedlikehold Nødnett	78 909 000	
	5 Abonnementsinntekter og refusjoner Nødnett	514 236 000	
	6 Refusjoner	7 425 000	792 235 000
3453	Sivil klareringsmyndighet:		
	1 Gebyr	1 750 000	1 750 000
3454	Redningshelikoptertjenesten:		
	1 Refusjoner	29 968 000	29 968 000
3457	Nasjonal sikkerhetsmyndighet:		
	1 Inntekter	35 338 000	35 338 000
3469	Vergemålsordningen:		
	1 Vergemåls-/representantordning,		
	ODA-godkjente utgifter	8 550 000	8 550 000
3470	Fri rettshjelp:		
	1 Tilkjente saksomkostninger m.m.	4 571 000	
	2 Fri rettshjelp, ODA-godkjente utgifter	5 668 000	10 239 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
3473	Statens sivilrettsforvaltning:		
1	Diverse inntekter	5 000	5 000
3481	Samfunnet Jan Mayen:		
1	Refusjoner og andre inntekter	6 836 000	6 836 000
3490	Utlendingsdirektoratet:		
1	Assistert retur fra Norge for asylsøkere med avslag, ODA-godkjente utgifter	2 763 000	
3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	54 546 000	
4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter	1 233 956 000	
5	Refusjonsinntekter	2 678 000	
6	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter	18 715 000	
7	Tolk og oversettelse, ODA-godkjente utgifter	20 769 000	
8	Internasjonalt migrasjonsarbeid og reintegre- ring i hjemlandet, ODA-godkjente utgifter	28 167 000	1 361 594 000
	Sum Justis- og beredskapsdepartementet		<u>4 849 672 000</u>

Kommunal- og distriktsdepartementet

3505	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:		
1	Gebyrinntekter, lån	37 000 000	
90	Tilbakebetaling av lån	8 100 000 000	8 137 000 000
3506	Yrkesskadeforsikring:		
1	Premieinntekter	80 000 000	80 000 000
3507	Grupplivsforsikring:		
1	Premieinntekter	103 000 000	103 000 000
3510	Departementenes sikkerhets- og service- organisasjon:		
2	Diverse inntekter	42 427 000	
3	Brukerbetaling	70 350 000	112 777 000
3525	Statsforvalterne:		
1	Inntekter ved oppdrag	185 294 000	185 294 000
3533	Eiendommer utenfor husleieordningen:		
2	Diverse inntekter	5 140 000	5 140 000
3540	Digitaliseringsdirektoratet:		
3	Diverse inntekter	2 285 000	
5	Bruk av nasjonale fellesløsninger	191 200 000	
7	Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn	136 000 000	329 485 000
3542	Internasjonalt samarbeid:		
1	Refusjon fra Utenriksdepartementet	2 713 000	2 713 000
3543	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet:		
1	Diverse gebyrer	309 000	309 000
3563	Internasjonalt reindriftssenter:		
2	Diverse inntekter	3 009 000	3 009 000
3585	Husleietvistutvalget:		
1	Gebyrer	2 736 000	2 736 000
3587	Direktoratet for byggkvalitet:		
4	Gebyrer	34 875 000	
85	Diverse inntekter	115 000	34 990 000
3595	Statens kartverk:		
1	Gebyrinntekter tinglysing	488 000 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
2	Salg og abonnement m.m.	122 302 000	
3	Samfinansiering	179 120 000	789 422 000
	Sum Kommunal- og distriktsdepartementet		<u>9 785 875 000</u>

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

3605	Arbeids- og velferdsetaten:		
1	Administrasjonsvederlag	10 595 000	
4	Tolketjenester	4 510 000	
5	Oppdragsinntekter mv.	19 880 000	34 985 000
3634	Arbeidsmarkedstiltak:		
85	Innfordring av feilutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak	5 000 000	5 000 000
3635	Ventelønn mv.:		
1	Refusjon statlig virksomhet mv.	1 900 000	1 900 000
3640	Arbeidstilsynet:		
4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 150 000	
6	Refusjoner	3 600 000	
7	Byggesaksbehandling, gebyrer	23 695 000	
8	Refusjon utgifter regionale verneombud	17 910 000	
85	Tvangsmulkt	7 175 000	
86	Overtredelsesgebyrer	29 450 000	86 980 000
3642	Petroleumstilsynet:		
2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	8 475 000	
3	Gebyr tilsyn	82 215 000	90 690 000
3671	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:		
4	Tilskudd til integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner, ODA-godkjente utgifter	12 240 000	12 240 000
3672	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:		
1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	39 415 000	39 415 000
	Sum Arbeids- og inkluderingsdepartementet		<u>271 210 000</u>

Helse- og omsorgsdepartementet

3701	E-helse, helseregistre mv.:		
2	Diverse inntekter	4 653 000	4 653 000
3704	Norsk helsearkiv:		
2	Diverse inntekter	3 237 000	3 237 000
3710	Vaksiner mv.:		
3	Vaksinesalg	279 686 000	279 686 000
3714	Folkehelse:		
4	Gebyrinntekter	13 040 000	13 040 000
3732	Regionale helseforetak:		
80	Renter på investeringslån	326 000 000	
85	Avdrag på investeringslån f.o.m. 2008	725 000 000	
90	Avdrag på investeringslån t.o.m. 2007	591 100 000	1 642 100 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
3740	Helsedirektoratet:		
2	Diverse inntekter	21 689 000	
4	Gebyrinntekter	41 051 000	
5	Helsetjenester til utenlandsboende mv.	87 000 000	149 740 000
3741	Norsk pasientskadeerstatning:		
2	Diverse inntekter	7 312 000	
50	Premie fra private	17 518 000	24 830 000
3742	Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten:		
50	Premie fra private	2 380 000	2 380 000
3745	Folkehelseinstituttet:		
2	Diverse inntekter	204 674 000	204 674 000
3746	Statens legemiddelverk:		
2	Diverse inntekter	36 834 000	
4	Registreringsgebyr	87 067 000	123 901 000
3747	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet:		
2	Diverse inntekter	18 837 000	
4	Gebyrinntekter	40 569 000	59 406 000
3748	Statens helsetilsyn:		
2	Diverse inntekter	1 000 000	1 000 000
	Sum Helse- og omsorgsdepartementet		2 508 647 000

Barne- og familiedepartementet

3841	Samliv og konfliktløsning:		
1	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	25 381 000	
70	Refusjon fra bidragspliktige	190 000 000	215 381 000
3842	Familievern:		
1	Diverse inntekter	828 000	828 000
3847	EUs ungdomsprogram:		
1	Tilskudd fra Europakommisjonen	5 964 000	5 964 000
3855	Statlig forvaltning av barnevernet:		
1	Diverse inntekter	3 392 000	
2	Barnetrygd	3 959 000	
60	Kommunale egenandeler	2 566 885 000	2 574 236 000
3856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere:		
4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	121 979 000	121 979 000
3858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten:		
1	Diverse inntekter	544 000	544 000
3868	Forbrukertilsynet:		
2	Tilskudd	2 629 000	2 629 000
	Sum Barne- og familiedepartementet		2 921 561 000

Nærings- og fiskeridepartementet

3900	Nærings- og fiskeridepartementet:		
1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	188 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
3	Inntekter fra forvaltning av grunneiendom på Svalbard	11 700 000	
70	Garantipremie fra garantiordning luftfart	39 000 000	50 888 000
3902	Justervesenet:		
1	Gebyrinntekter	18 010 000	
3	Inntekter fra salg av tjenester	28 115 000	
4	Oppdragsinntekter	100 000	46 225 000
3903	Norsk akkreditering:		
1	Gebyrinntekter og andre inntekter	48 665 000	48 665 000
3904	Brønnøysundregistrene:		
1	Gebyrinntekter	567 400 000	
2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	33 085 000	600 485 000
3905	Norges geologiske undersøkelse:		
3	Oppdragsinntekter og andre inntekter	74 975 000	74 975 000
3906	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard:		
1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	100 000	
2	Behandlingsgebyrer	800 000	
86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	1 000 000	1 900 000
3909	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk:		
1	Tilbakeføring av tilskudd	3 000 000	3 000 000
3910	Sjøfartsdirektoratet:		
1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	233 195 000	
2	Maritime personellsertifikater	21 135 000	
3	Diverse inntekter	500 000	
4	Gebyrer for skip i NIS	66 475 000	
86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	4 800 000	326 105 000
3911	Konkurransetilsynet:		
3	Refusjoner og andre inntekter	200 000	
86	Lovbruddsgebyr	100 000	300 000
3912	Klagenemndssekretariatet:		
1	Klagegebyr	900 000	
2	Refusjoner og andre inntekter	200 000	
87	Overtredelsesgebyr	100 000	1 200 000
3916	Kystverket:		
2	Andre inntekter	13 800 000	13 800 000
3917	Fiskeridirektoratet:		
1	Diverse inntekter	1 200 000	
5	Saksbehandlingsgebyr	30 315 000	
86	Forvaltningssanksjoner	10 000 000	41 515 000
3923	Havforskningsinstituttet:		
1	Oppdragsinntekter	436 140 000	436 140 000
3926	Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy:		
1	Oppdragsinntekter	191 010 000	191 010 000
3935	Patentstyret:		
1	Inntekter av informasjonstjenester	4 800 000	
2	Inntekter knyttet til NPI	4 600 000	
3	Gebyrer immaterielle rettigheter	105 735 000	115 135 000
3936	Klagenemnda for industrielle rettigheter:		
1	Gebyrer	700 000	700 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
3940	Internasjonaliseringstiltak:		
71	Tilbakebetaling av støtte ved kapitalvare-eksport	4 500 000	4 500 000
3950	Forvaltning av statlig eierskap:		
96	Salg av aksjer	25 000 000	25 000 000
3951	Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS:		
90	Avdrag	20 900 000	20 900 000
	Sum Nærings- og fiskeridepartementet		2 002 443 000

Landbruks- og matdepartementet

4100	Landbruks- og matdepartementet:		
1	Refusjoner m.m.	135 000	135 000
4115	Mattilsynet:		
1	Gebyr m.m.	206 109 000	
2	Driftsinntekter og refusjoner m.m.	6 288 000	212 397 000
4136	Norsk institutt for bioøkonomi:		
30	Husleie	19 915 000	19 915 000
4141	Høstbare viltressurser - jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.:		
1	Jegerprøve, gebyr m.m.	4 071 000	4 071 000
4142	Landbruksdirektoratet:		
1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	47 853 000	47 853 000
4150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:		
85	Markedsordningen for korn	50 000	50 000
	Sum Landbruks- og matdepartementet		284 421 000

Samferdselsdepartementet

4300	Samferdselsdepartementet:		
1	Refusjon fra Utenriksdepartementet	700 000	700 000
4312	Avinor AS:		
90	Avdrag på lån	444 400 000	444 400 000
4313	Luftfartstilsynet:		
1	Gebyrinntekter	167 600 000	167 600 000
4320	Statens vegvesen:		
1	Salgsinntekter m.m.	172 300 000	
2	Diverse gebyrer	450 000 000	
3	Refusjoner fra forsikringsselskaper	125 800 000	
4	Billettinntekter fra riksveiferjedriften	689 900 000	1 438 000 000
4330	Særskilte transporttiltak:		
1	Gebyrer	20 000 000	20 000 000
4331	Infrastrukturfond:		
95	Tilbakebetaling av fondskapital	100 000 000 000	100 000 000 000
4352	Jernbanedirektoratet:		
1	Diverse inntekter	4 500 000	4 500 000
4354	Statens jernbanetilsyn:		
1	Gebyrer for tilsyn med tau- og kabelbaner og fornøylesinnretninger	14 400 000	14 400 000
	Sum Samferdselsdepartementet		102 089 600 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Klima- og miljødepartementet			
4400	Klima- og miljødepartementet:		
2	Diverse inntekter	496 000	
3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	30 473 000	30 969 000
4411	Artsdatabanken:		
2	Diverse inntekter	442 000	442 000
4420	Miljødirektoratet:		
1	Oppdrag og andre diverse inntekter	10 269 000	
4	Gebyrer, forurensningsområdet	56 895 000	
6	Gebyrer, statsforvalterembetenes miljøvernavdelinger	37 595 000	
7	Gebyrer, kvotesystemet	4 720 000	
9	Internasjonale oppdrag	37 878 000	
40	Salg av eiendom og festetomter i statlig sikrede friluftsområder	1 500 000	
50	Overføringer fra andre statlige regnskaper	6 000 000	154 857 000
4423	Radioaktiv forurensning i det ytre miljø:		
1	Gebyrer, radioaktiv forurensning	1 079 000	1 079 000
4429	Riksantikvaren:		
2	Refusjoner og diverse inntekter	2 303 000	
9	Internasjonale oppdrag	4 023 000	6 326 000
4471	Norsk Polarinstitutt:		
1	Salgs- og utleieinntekter	7 018 000	
3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	68 808 000	
21	Inntekter, Antarktis	15 372 000	91 198 000
4481	Salg av klimakvoter:		
1	Salgsinntekter	2 594 562 000	2 594 562 000
	Sum Klima- og miljødepartementet		<u>2 879 433 000</u>
Finansdepartementet			
4600	Finansdepartementet:		
2	Diverse refusjoner	50 000	50 000
4602	Finanstilsynet:		
3	Saksbehandlingsgebyr	13 200 000	
86	Vinningsavståelse og overtredelsesgebyr mv.	500 000	13 700 000
4605	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring:		
1	Økonomitjenester	166 400 000	
2	Opplæringskontoret OK stat	17 200 000	183 600 000
4610	Tolletaten:		
1	Særskilt vederlag for tolltjenester	7 900 000	
2	Andre inntekter	2 300 000	
4	Diverse refusjoner	1 100 000	
5	Refusjon fra Avinor AS	26 800 000	
85	Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr	23 000 000	61 100 000
4618	Skatteetaten:		
1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr	42 000 000	
3	Andre inntekter	6 500 000	
5	Gebyr for utleggsforretninger	109 000 000	

Kap. Post		Kroner	Kroner
7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	5 000 000	
11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	3 100 000	
85	Inngått på tapsførte lån mv.	240 000 000	
86	Bøter, inndragninger mv.	2 118 000 000	
87	Trafikantsanksjoner	60 000 000	
88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret	230 000 000	
89	Overtredelsesgebyr	5 000 000	2 818 600 000
4620	Statistisk sentralbyrå:		
2	Oppdragsinntekter	222 808 000	
85	Tvangsmulkt	10 000 000	232 808 000
4634	Kompensasjon for inntektssvikt som følge av virusutbruddet:		
85	Tilskudd til støtteberettigete virksomheter - tilbakebetaling	1 000 000	
86	Lønnsstøtte til foretak rammet av smittevern-tiltak - tilbakebetaling	1 000 000	2 000 000
	Sum Finansdepartementet		<u>3 311 858 000</u>

Forsvarsdepartementet

4700	Forsvarsdepartementet:		
1	Driftsinntekter	9 916 000	
2	IKT-virksomhet, inntekter	95 920 000	105 836 000
4710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg:		
1	Driftsinntekter	4 765 741 000	
47	Salg av eiendom	557 000 000	5 322 741 000
4720	Forsvaret:		
1	Driftsinntekter	878 719 000	878 719 000
4760	Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold:		
1	Driftsinntekter	33 519 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter	1 486 933 000	
48	Fellesfinansierte investeringer, inntekter	470 000 000	1 990 452 000
4791	Redningshelikoptertjenesten:		
1	Driftsinntekter	591 001 000	591 001 000
4799	Militære bøter:		
86	Militære bøter	500 000	500 000
	Sum Forsvarsdepartementet		<u>8 889 249 000</u>

Olje- og energidepartementet

4800	Olje- og energidepartementet:		
70	Garantiprovisjon, Gassco	1 700 000	1 700 000
4810	Oljedirektoratet:		
1	Gebyrinntekter	29 400 000	
2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	65 400 000	94 800 000
4820	Norges vassdrags- og energidirektorat:		
1	Gebyrinntekter	42 000 000	
2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	67 653 000	
40	Flom- og skredforebygging	38 000 000	147 653 000
	Sum Olje- og energidepartementet		<u>244 153 000</u>

Kap. Post		Kroner	Kroner
Ymse inntekter			
5309	Tilfeldige inntekter:		
29	Ymse	400 000 000	400 000 000
5310	Statens lånekasse for utdanning:		
4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	5 000 000	
29	Termingebyrer	1 938 000	
89	Purregebyrer	78 555 000	
90	Redusert lån og rentegjeld	13 410 403 000	
93	Omgjøring av utdanningslån til stipend	7 925 645 000	21 421 541 000
5312	Husbanken:		
1	Gebyrer m.m.	8 000 000	
11	Diverse inntekter	92 700 000	
90	Avdrag	13 893 000 000	13 993 700 000
5325	Innovasjon Norge:		
70	Låneprovisjoner	73 000 000	
90	Avdrag på utestående fordringer	63 300 000 000	
92	Låneordning for pakkereisearrangører - avdrag	38 000 000	63 411 000 000
5326	Siva SF:		
70	Låne- og garantiprovisjoner	7 000 000	
90	Avdrag på utestående fordringer	70 000 000	77 000 000
5329	Eksportkredittordningen:		
70	Gebyrer m.m.	20 000 000	
90	Avdrag på utestående fordringer	8 800 000 000	8 820 000 000
5341	Avdrag på utestående fordringer:		
95	Avdrag på lån til andre stater	700 000	
98	Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner	6 000 000 000	6 000 700 000
5351	Overføring fra Norges Bank:		
85	Overføring	8 600 000 000	8 600 000 000
	Sum Ymse inntekter		122 723 941 000
	Sum Inntekter under departementene		263 421 910 000

Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet

5440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:		
24	Driftsresultat:		
1	Driftsinntekter	591 700 000 000	
2	Driftsutgifter	-47 800 000 000	
3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 200 000 000	
4	Avskrivninger	-27 000 000 000	
5	Renter av statens kapital	-2 400 000 000	513 300 000 000
30	Avskrivninger		27 000 000 000
80	Renter av statens kapital	2 400 000 000	542 700 000 000
	Sum Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet		542 700 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forvaltningsbedrifter i samband med nybygg, anlegg mv.			
5460	Eksportfinansiering Norge:		
71	Tilbakeføring fra gamle garantiordninger	12 000 000	
77	Inntekter fra midlertidig lånegarantiordning ifb. krigen i Ukraina	1 000 000	
90	Avdrag på lån knyttet til bruk av trekkfullmakt under Alminnelig garantiordning	<u>1 000 000</u>	14 000 000
5470	Statens pensjonskasse:		
30	Avsetning til investeringsformål	<u>30 000 000</u>	30 000 000
5491	Avskrivning på statens kapital i statens forvaltningsbedrifter:		
30	Avskrivninger	<u>1 633 000 000</u>	<u>1 633 000 000</u>
	Sum Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forvaltningsbedrifter i samband med nybygg, anlegg mv.		<u>1 677 000 000</u>

Skatter og avgifter

5501	Skatter på formue og inntekt:		
70	Trinnskatt mv.	95 378 000 000	
72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere	137 120 000 000	
74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	155 600 000 000	
75	Formuesskatt	9 700 000 000	
76	Kildeskatt på utbytte	5 500 000 000	
77	Kildeskatt på rentebetalinger	50 000 000	
78	Kildeskatt på royaltybetalinger	500 000	
79	Kildeskatt på leiebetalinger for visse fysiske eiendeler	<u>110 000 000</u>	403 458 500 000
5502	Finansskatt:		
70	Skatt på lønn	2 500 000 000	
71	Skatt på overskudd	<u>2 500 000 000</u>	5 000 000 000
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum:		
71	Ordinær skatt på formue og inntekt	251 300 000 000	
72	Særskatt på oljeinntekter	595 100 000 000	
74	Arealavgift mv.	<u>1 200 000 000</u>	847 600 000 000
5508	Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen:		
70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	<u>7 300 000 000</u>	7 300 000 000
5509	Avgift på utslipp av NO _x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen:		
70	Avgift	<u>1 000 000</u>	1 000 000
5511	Tollinntekter:		
70	Toll	4 000 000 000	
71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	<u>285 000 000</u>	4 285 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
5521	Merverdiavgift:		
70	Merverdiavgift	<u>392 950 000 000</u>	392 950 000 000
5526	Avgift på alkohol:		
70	Avgift på alkohol	<u>15 000 000 000</u>	15 000 000 000
5531	Avgift på tobakkvarer mv.:		
70	Avgift på tobakkvarer mv.	<u>7 450 000 000</u>	7 450 000 000
5536	Avgift på motorvogner mv.:		
71	Engangsavgift	7 290 000 000	
72	Trafikkforsikringsavgift	11 000 000 000	
73	Vektårsavgift	300 000 000	
75	Omregistreringsavgift	<u>1 575 000 000</u>	20 165 000 000
5538	Veibruksavgift på drivstoff:		
70	Veibruksavgift på bensin	4 360 000 000	
71	Veibruksavgift på autodiesel	8 910 000 000	
72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	<u>4 000 000</u>	13 274 000 000
5540	Avgift på kraftproduksjon:		
70	Avgift på kraftproduksjon	<u>23 600 000 000</u>	23 600 000 000
5541	Avgift på elektrisk kraft:		
70	Avgift på elektrisk kraft	<u>9 910 000 000</u>	9 910 000 000
5542	Avgift på mineralolje mv.:		
70	Grunnavgift på mineralolje mv.	500 000 000	
71	Avgift på smøreolje mv.	<u>110 000 000</u>	610 000 000
5543	Miljøavgift på mineralske produkter mv.:		
70	CO ₂ -avgift	14 934 000 000	
71	Svovelavgift	<u>3 000 000</u>	14 937 000 000
5546	Avgift på forbrenning av avfall:		
70	CO ₂ -avgift	<u>360 000 000</u>	360 000 000
5547	Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier:		
71	Tetrakloreten (PER)	<u>1 000 000</u>	1 000 000
5548	Miljøavgift på visse klimagasser:		
70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	450 000 000	
71	Avgift på SF ₆	<u>45 000 000</u>	495 000 000
5549	Avgift på utslipp av NO _x :		
70	Avgift på utslipp av NO _x	<u>50 000 000</u>	50 000 000
5550	Miljøavgift på plantevernmidler:		
70	Miljøavgift på plantevernmidler	<u>65 000 000</u>	65 000 000
5551	Avgifter knyttet til mineralvirksomhet:		
70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum	1 200 000	
71	Årsavgift knyttet til mineraler	<u>10 500 000</u>	11 700 000
5552	Avgift på produksjon av fisk:		
70	Avgift på produksjon av fisk	<u>700 000 000</u>	700 000 000
5553	Avgift på viltlevende marine ressurser:		
70	Avgift på viltlevende marine ressurser	<u>100 000 000</u>	100 000 000
5554	Avgift på landbasert vindkraft:		
70	Avgift på landbasert vindkraft	<u>471 200 000</u>	471 200 000
5557	Avgift på sukker mv.:		
70	Avgift på sukker mv.	<u>200 000 000</u>	200 000 000
5559	Avgift på drikkevareemballasje:		
70	Grunnavgift på engangsemballasje	2 300 000 000	
71	Miljøavgift på kartong	60 000 000	
72	Miljøavgift på plast	40 000 000	
73	Miljøavgift på metall	10 000 000	

Kap. Post	Kroner	Kroner
74 Miljøavgift på glass	5 000 000	2 415 000 000
5561 Flypassasjeravgift:		
70 Flypassasjeravgift	1 850 000 000	1 850 000 000
5565 Dokumentavgift:		
70 Dokumentavgift	12 400 000 000	12 400 000 000
5568 Sektoravgifter under Kultur- og likestillings- departementet:		
71 Årsavgift - stiftelser	27 775 000	
73 Refusjon - Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	46 845 000	
75 Kino- og videogramavgift	32 000 000	106 620 000
5570 Sektoravgifter under Kommunal- og distrikts- departementet:		
70 Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjons- myndighet	262 613 000	262 613 000
5571 Sektoravgifter under Arbeids- og inkluderings- departementet:		
70 Petroleumstilsynet - sektoravgift	131 025 000	131 025 000
5572 Sektoravgifter under Helse- og omsorgs- departementet:		
70 Legemiddeldetaljistavgift	68 385 000	
72 Avgift utsalgssteder utenom apotek	2 700 000	
73 Legemiddelleverandøragift	223 000 000	
74 Tilsynsavgift	3 770 000	
75 Sektoravgift tobakk	18 952 000	316 807 000
5574 Sektoravgifter under Nærings- og fiskeri- departementet:		
71 Avgifter immaterielle rettigheter	160 000 000	
72 Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	33 100 000	
73 Årsavgift Merkerregisteret	8 600 000	
74 Fiskeriforskningsavgift	345 600 000	
75 Tilsynsavgift Justervesenet	26 700 000	
76 Kontrollavgift fiskeflåten	46 500 000	
77 Sektoravgifter Kystverket	984 433 000	1 604 933 000
5576 Sektoravgifter under Landbruks- og mat- departementet:		
70 Forskningsavgift på landbruksprodukter	190 000 000	
72 Jeger- og fellingsavgifter	93 000 000	283 000 000
5578 Sektoravgifter under Klima- og miljø- departementet:		
70 Sektoravgifter under Svalbards miljøvernfond	13 012 000	
72 Fiskeravgifter	18 686 000	
73 Påslag på nettariifen til Klima- og energifondet	690 000 000	721 698 000
5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet:		
70 Finanstillsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	508 318 000	508 318 000
5582 Sektoravgifter under Olje- og energi- departementet:		
70 Bidrag til kulturminnevern i regulerte vassdrag	55 000 000	
71 Konesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	185 000 000	
72 Dam- og beredskapstilsyn	72 000 000	312 000 000
5583 Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser:		
70 Avgift på frekvenser mv.	394 000 000	394 000 000
Sum Skatter og avgifter		1 789 300 414 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
Renter og utbytte mv.			
5603	Renter av statens kapital i statens forvaltningsbedrifter:		
80	Renter av statens faste kapital	2 168 000 000	2 168 000 000
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:		
80	Av statskassens foliokonto i Norges Bank	5 879 300 000	
81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta	200 000	
82	Av innenlandske verdipapirer	1 710 800 000	
83	Av alminnelige fordringer	120 000 000	
84	Av driftskreditt til statsbedrifter	746 200 000	
86	Renter av lån til andre stater	100 000	
89	Garantiprovisjon	40 000 000	8 496 600 000
5607	Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:		
80	Renter	1 842 000 000	1 842 000 000
5612	Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS:		
80	Renter	11 900 000	11 900 000
5613	Renter fra Siva SF:		
80	Renter	11 700 000	11 700 000
5614	Renter under Eksportfinansiering Norge:		
80	Renter fra lån til Alminnelig garantiordning	129 000 000	
81	Renter fra Norwegian Air Shuttle ASA	68 000 000	197 000 000
5615	Husbanken:		
80	Renter	5 244 000 000	5 244 000 000
5616	Kommunalbanken AS:		
85	Aksjeutbytte	652 000 000	652 000 000
5617	Renter fra Statens lånekasse for utdanning:		
80	Renter	9 714 332 000	9 714 332 000
5619	Renter av lån til Avinor AS:		
80	Renter	8 500 000	8 500 000
5625	Renter og utbytte fra Innovasjon Norge:		
80	Renter på lån fra statskassen	675 000 000	
81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen	22 000 000	
82	Låneordning for pakkereisearrangører - renter	3 600 000	
85	Utbytte, lavrisikolåneordningen	100 000 000	800 600 000
5629	Renter fra eksportkredittordningen:		
80	Renter	830 000 000	830 000 000
5631	Aksjer i AS Vinmonopolet:		
85	Statens overskuddsandel	93 600 000	
86	Utbytte	2 000	93 602 000
5652	Statskog SF - utbytte:		
85	Utbytte	20 000 000	20 000 000
5656	Aksjer under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning:		
85	Utbytte	30 220 400 000	30 220 400 000
5672	Bane NOR SF - utbytte:		
85	Utbytte	63 000 000	63 000 000

Kap. Post		Kroner	Kroner
5680	Statnett SF:		
85	Utbytte	882 000 000	882 000 000
5685	Aksjer i Equinor ASA:		
85	Utbytte	15 000 000 000	15 000 000 000
5692	Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank:		
85	Utbytte	86 400 000	86 400 000
5693	Utbytte av aksjer i diverse selskaper mv.:		
85	Utbytte fra Folketrygdfondet	700 000	700 000
	Sum Renter og utbytte mv.		<u>76 342 734 000</u>

Folketrygden

5700	Folketrygdens inntekter:		
71	Trygdeavgift	176 310 500 000	
72	Arbeidsgiveravgift	244 916 000 000	421 226 500 000
5701	Diverse inntekter:		
71	Refusjon ved yrkesskade	800 000 000	
80	Renter	1 000 000	
86	Innkrevning feilutbetalinger	1 400 000 000	
87	Diverse inntekter	24 383 000	
88	Hjelpemiddelsentraler mv.	83 000 000	2 308 383 000
5704	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs:		
70	Dividende	195 000 000	195 000 000
5705	Refusjon av dagpenger:		
70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	23 000 000	
71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge	200 000	
72	Innkrevning av forskutterte dagpenger	450 000 000	473 200 000
	Sum Folketrygden		<u>424 203 083 000</u>

Statens pensjonsfond utland

5800	Statens pensjonsfond utland:		
50	Overføring fra fondet	257 048 499 000	257 048 499 000
	Sum Statens pensjonsfond utland		<u>257 048 499 000</u>

Statslånemidler

5999	Statslånemidler:		
90	Lån	3 635 543 000	3 635 543 000
	Sum Statslånemidler		<u>3 635 543 000</u>

Totale inntekter:		3 358 329 183 000	
-------------------	--	-------------------	--

Statslån o.a.

II

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2023 kan:

1. ta opp nye langsiktige innenlandske statslån til et beløp inntil 125 000 mill. kroner.
2. ha utestående kortsiktige markedslån til et beløp inntil 100 000 mill. kroner.
3. ta imot innskudd i form av kontolån fra statsinstitusjoner og statlige fond, og fra institusjoner som kan bli pålagt å plassere likviditet som kontolån til staten.
4. inngå rentebytteavtaler og tilsvarende derivatavtaler, samt foreta sikkerhetsplasseringer knyttet til slike avtaler.

Utenriksdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 100 post 01	kap. 3100 post 05
kap. 140 post 01	kap. 3140 post 05

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2023 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 100 Utenriksdepartementet, post 90 Lån til norske borgere i utlandet, ved behov for bistand fra aktuelle transportselskaper ved evakuering av norske borgere i kriserammede land. Fullmakten gjelder i de tilfeller og på de betingelser som gjelder for denne typen bistand.
2. overskride bevilgningene under kap. 117 EØS-finansieringsordningene, post 77 EØS-finansieringsordningen 2014–2021, og post 78 Den norske finansieringsordningen 2014–2021, med en samlet øvre ramme på 525 mill. kroner som følge av usikkerhet i fremdrift og valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser gjennom avtale inngått med EU.
3. overskride bevilgningen under kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 70 Verdensbanken med inntil 18 mill. kroner som følge av valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser som dekkes av bevilgningen på posten.
4. overskride bevilgningen under kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond med inntil 19 mill. kroner som følge av valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser som dekkes av bevilgningen på posten.

5. overskride bevilgningen under kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette, med inntil 15 mill. kroner som følge av valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser som dekkes av bevilgningen på posten.

IV

Valutatap (disagio)/ Valutagevinst (agio)

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2023 gis fullmakt til å utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valutatap (disagio)/valutagevinst (agio) som følge av justering av midlene ved utenriksstasjonene under kap. 100/3100 Utenriksdepartementet og kap. 140/3140 Utenriksdepartementet, postene 89 Valutatap (disagio)/Valutagevinst (agio).

V

Bruk av opptjente rentemidler

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalt kan benyttes til tiltak som avtales mellom Utenriksdepartementet og den enkelte mottaker.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om:

1. støtte utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
117		EØS-finansieringsordningene	
	77	EØS-finansieringsordningen 2014-2021	3 424 mill. kroner
	78	Den norske finansieringsordningen 2014-2021	2 733 mill. kroner
162		Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi	
	70	Bærekraftig næringsutvikling og handel	100 mill. kroner
	72	Fornybar energi	100 mill. kroner

2. tilskudd til en global finansieringsordning for kvinne- og barnehelse med inntil 5 400 mill. kroner samlet i perioden 2015–2023 under kap. 160 Helse, post 70 Helse.
3. tilskudd til Vaksinekoalisjonen CEPI med inntil 1 600 mill. kroner under kap. 160 Helse, post 70 Helse, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sikkerhet for lån. Inntil 1 000 mill. kroner gis i direkte støtte til CEPI i årene 2017–2021, og inntil 600 mill. kroner i årene 2021–2025. Hele eller deler av disse midlene har fra 2019 kunnet gå via en finansieringsmekanisme forvaltet av Verdensbanken eller IFFIm.
4. tilskudd til Vaksinekoalisjonen CEPI med inntil 1 000 mill. kroner samlet i perioden 2022-2026 under kap. 160 Helse, post 70 Helse.
5. tilskudd til Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria (GFATM) med inntil 2 000 mill. kroner samlet i perioden 2023-2025 under kap. 160 Helse, post 70 Helse.
6. tilskudd til International Finance Facility for Immunisation (IFFIm) med inntil 2 000 mill. kroner i perioden 2021–2030 under kap. 160 Helse, post 70 Helse, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sik-

kerhet for lån. Tilsagnet skal finansiere epidemi- og pandemibekjempelse gjennom Vaksinekoalisjonen CEPI.

7. tilskudd til International Finance Facility for Immunisation (IFFIm) med inntil 4 000 mill. kroner i perioden 2021–2030 under kap. 160 Helse, post 70 Helse, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sikkerhet for lån.
8. tilskudd til International Finance Facility for Immunisation (IFFIm) med inntil 1 000 mill. kroner i perioden 2021–2030 under kap. 160 Helse, post 70 Helse, og fravike Stortinget sitt vedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sikkerhet for lån.
9. tilskudd til Vaksinealliansen Gavi med inntil 6 250 mill. kroner i perioden 2021–2025 under kap. 160 Helse, post 70 Helse.
10. tilskudd til Det globale partnerskapet for utdanning (GPE) med inntil 1 850 mill. kroner i perioden 2021–2025 under kap. 161 Utdanning, forskning og faglig samarbeid, post 70 Utdanning.
11. tilskudd til Education Cannot Wait (ECW) for utdanning i krise og konflikt med inntil 500 mill. kroner samlet, fordelt på 380 mill. kroner under kap. 161 Utdanning, forskning og faglig samarbeid, post 70 Utdanning i perioden 2023–2026 og 120 mill. kroner under kap. 150 Humanitær bistand, post 70 Nødhjelp og humanitær bistand i perioden 2023–2025.
12. tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) med inntil 2 800 mill. kroner i perioden 2020–2023 under kap. 163 Klima, miljø og hav, post 70 Miljø og klima.

VII

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2023 kan inngå avtaler om forsikringsansvar for utstillinger ved visningsinstitusjoner i utlandet innenfor en total ramme for gamle og nye garantier på inntil 500 mill. kroner. Forsikringsansvaret omfatter tap og skade under transport, lagring og i visningsperioden.

VIII

Toårige budsjettvedtak

Stortinget samtykker i at Norge kan slutte seg til toårige budsjettvedtak i FAO, WHO, ILO, UNIDO, OECD, WTO, IAEA, IEA, Havbunnsmyndigheten, Den internasjonale havrettsdomstolen, Mekanismen for internasjonale straffedomstoler (MICT) og for regulært bidrag til FN.

Andre fullmakter

IX

Ettergivelse av fordringer

Stortinget samtykker i at Kongen i 2023 kan ettergi statlige fordringer på utviklingsland i samsvar med kriteriene i handlingsplanen av 2004 Om gjeldslette for utvikling innenfor den resterende ramme på 834 mill. kroner under Eksportfinansiering Norges (Eksfin) gamle portefølje (gammel alminnelig ordning og den gamle særordningen for utviklingsland). Fordringene verdsettes til faktisk utestående beløp på ettergivelsestidspunktet inklusive påløpte renter, belastes gjeldsplanens ramme og ettergis uten bevilgning over bistandsbudsjettet. Rammen belastes ikke ved en eventuell ettergivelse av statlige fordringer på Sudan som stammer fra den norske skipseksportkampanjen (1976–1980), jf. Prop. 110 S (2012–2013).

X

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2023 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av norske medlemskapskontingenter, pliktige bidrag og andre bidrag til internasjonale organisasjoner Norge er medlem av, kan foretas en gang i året.
2. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas en gang i året dersom avtaler om samfinansiering med andre givere innenfor utviklingssamarbeidet tilsier det.
3. Eventuelle utbetalinger av regjeringens gave til TV-aksjoner kan i sin helhet utbetales som et engangsbeløp.
4. Utbetalinger av tilskudd til Climate Investment Funds (CIF) kan foretas i samsvar med fondets prosedyrer for fondsoppbygging.
5. Utbetalinger av tilskudd til fond forvaltet av Verdensbankgruppen, Det internasjonale pengefondet (IMF), Afrikabanken, Asiabanken, Den interamerikanske utviklingsbanken, Den europeiske bank for gjenoppbygging og utvikling (EBRD), Nordisk utviklingsfond (NDF) og Det internasjonale fond for jordbruksutvikling (IFAD) kan foretas i henhold til regelverket til det enkelte fond.
6. Utbetalinger av tilskudd til Ukraine Trust Fund for Military Career Transition forvaltet av NATO, kan foretas i henhold til fondets regelverk.
7. Utbetalinger av tilskudd til akutt nødhjelpsarbeid kan i enkelte tilfeller foretas for opptil ett år frem i tid når dette er påkrevd for å sikre raske og nødvendige investeringer.
8. Utbetalinger til Vaksinealliansen Gavi, Vaksinekoalisjonen CEPI og Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria (GFATM) kan foretas årlig i tråd med organisasjonens finanseringsstrategi og regelverk.
9. Utbetalinger av tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) kan foretas i samsvar med fondets strategi og prosedyrer for fondsoppbygging.
10. Utbetalinger under kap. 162 Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi, post 72 Fornybar energi av samlet tilskudd på inntil 300 mill. kroner til garantiinstrumenter for fornybar energi i utviklingsland kan skje i samsvar med regelverket til den enkelte garantiinstitusjonen.
11. Tilskudd under kap. 162 Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi, post 70 Bærekraftig næringsutvikling og handel, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk, post 72 Fornybar energi, og kap. 163 Klima, miljø og hav, post 71 Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling, kan utbetales til avsetning for tap ved utlåns-, egenkapital- eller garantiinstrumenter hos tilskuddsmottaker.
12. Utbetalinger av tilskudd til fondsforvalter for fellesfond i FN kan skje i henhold til regelverket for det enkelte fond.

XI

Bruk av gjeldsbrev og raskere trekk på gjeldsbrev

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2023 kan fravike Bevilgningsreglementet § 3 annet ledd ved utstedelse av gjeldsbrev i forbindelse med kapitalpåfyllinger under Det internasjonale utviklingsfondet, Det asiatiske utviklingsfondet, Det afrikanske utviklingsfondet og Den globale miljøfasiliteten.

XII

Deltakelse i kapitaløkninger og fondspåfyllinger i internasjonale banker og fond

Stortinget samtykker i at:

1. Norge deltar, i forbindelse med formalisering av Sør-Sudans medlemskap i Den afrikanske utviklingsbanken (AfDB), i en selektiv kapitaløkning i banken, med en innbetalt andel tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet av til sammen UA 0,57 mill. (UA tilsvarer IMF's spesielle trekkrettigheter SDR). Innbetalingen foretas i løpet av årene 2016–2023, og belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond. Kapitaløkningen inne-

- bærer også en økning i den norske statsgarantien i AfDB med UA 8,93 mill. Garantiøkningen ble i sin helhet utløst ved første innbetaling av kapitaløkning i 2016.
2. Norge deltar i den 5. kapitaløkningen i Den internasjonale bank for rekonstruksjon og utvikling (IBRD) med en innbetalt andel tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet av inntil USD 47,6 mill. i perioden 2020–2023, som belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 70 Verdensbanken. Den norske statsgarantien i IBRD økes samtidig med inntil USD 354 mill. Økningen i statsgarantien vil skje i takt med de årlige kapitalinnskuddene.
 3. Norge deltar i kapitaløkningen i Det internasjonale finansieringsinstituttet (IFC) med en innbetalt andel tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet av inntil USD 38,1 mill. innbetalt over perioden 2020–2025 som belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 70 Verdensbanken.
 4. Norge deltar i den åttende kapitalpåfyllingen i Den globale miljøfasiliteten (GEF) med en innbetalt andel på 780 mill. kroner i perioden 1. juli 2022–30. juni 2025. Innbetalingene belastes kap. 163 Klima, miljø og hav, post 70 Miljø og klima.
 5. Norge deltar i den 12. kapitalpåfylling i Det internasjonale fond for jordbruksutvikling (IFAD-12) med et bidrag på inntil 648 mill. kroner for perioden 2022–2024, innbetalt i tre bidrag på 216 mill. kroner per år. Innbetalingene belastes kap. 162 Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk.
 6. Norge deltar i den 7. generelle kapitaløkningen i Den afrikanske utviklingsbanken (AfDB) med en innbetalt andel tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet av UA 56,78 mill. (UA tilsvarende IMF's spesielle trekkrettigheter SDR) i perioden 2020–2027. Innbetalingene foretas i åtte like årlige beløp og belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond. Kapitaløkningen innebærer også en økning i den norske statsgarantien i AfDB med UA 889,52 mill. Garantiøkningen ble i sin helhet utløst ved første innbetaling av kapitaløkning i 2020. Forpliktelser inngås i SDR, og kronebeløpet må valutajusteres i forbindelse med årlige utbetalinger.
 7. Norge deltar i den 13. påfyllingen av Den asiatiske utviklingsbankens fond for de fattigste landene for fireårsperioden 2021–2024, med til sammen 201,1 mill. kroner. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond.
 8. Norge deltar i den femte kapitalpåfyllingen i Nordisk utviklingsfond (Nordic Development Fund, NDF) med totalt 97,3 mill. euro, innbetalt i ti årlige bidrag tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet, for perioden 2022–2031.
 9. Norge deltar i påfyllingsforhandlingene i det multilaterale fondet under Montrealprotokollen for perioden 2021–2023, og vil støtte fondet med et beløp som ikke overskrider støtten for forrige treårsperiode. Støtten for forrige treårsperiode var på totalt 54,6 mill. kroner. Innbetalingene belastes kap. 163 Klima, miljø og hav, post 70 Miljø og klima.
 10. Norge deltar i den 20. giverlandspåfyllingen av Det internasjonale utviklingsfondet (IDA20) med et bidrag på til sammen 3 294,5 mill. kroner for perioden 2023–2025, innbetalt i tre like årlige bidrag. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 70 Verdensbanken.
 11. Norge deltar, i forbindelse med den 20. kapitalpåfyllingen av Det internasjonale utviklingsfondet (IDA20) for perioden 2023–2025, i det internasjonale gjeldsletteinitiativet for de fattigste landene, Heavily Indebted Poor Countries Initiative (HIPC), med et bidrag på 54,4 mill. kroner innbetalt i tre like årlige bidrag. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette.
 12. Norge deltar i den 16. påfyllingen av giverlandsbidrag til Den afrikanske utviklingsbankens fond for de fattigste landene, Afrikafondet (AfDF16), med et bidrag på til sammen inntil 2 247 mill. kroner for perioden 2023–2025, innbetalt i tre like årlige beløp. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond.
 13. Norge deltar, i forbindelse med den 16. påfyllingen av AfDF16 for perioden 2023–2025, i Det internasjonale gjeldsletteinitiativet for de fattigste landene, Heavily Indebted Poor Countries Initiative (HIPC), med et bidrag på til sammen 98,6 mill. kroner til «Grant Compensation» som er kompensasjon til Afrikafondet for at land med gjeldsproblemer delvis mottar gaver framfor lån på myke vilkår. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette.

XIII

Det internasjonale gjeldsletteinitiativet (MDRI)

Stortinget samtykker i at:

1. Norge i 2023 kan utstede en bindende forpliktelse til Det internasjonale utviklingsfondet (IDA) og Det afrikanske utviklingsfondet (AfDF) for Norges bidrag til Det internasjonale gjeldsletteinitiativet (MDRI) i perioden 1. juli 2031 til 30. juni 2033 for Det internasjonale utviklingsfondet og i perioden 1. januar 2033 til 31. desember 2035 for Det afrikanske utviklingsfondet.
2. Norge deltar, i forbindelse med den 16. påfyllingen av AfDF-16 for perioden 2023-2025, i Det internasjonale gjeldsletteinitiativet (MDRI), med et bidrag på til sammen 357,5 mill. kroner. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette.
3. Norge deltar i forbindelse med kapitalpåfyllingen i det internasjonale utviklingsfondet (IDA 20) for perioden 2023-2025, i det internasjonale gjeldsletteinitiativet, Multilateral Debt Relief Initiative (MDRI) med til sammen 691,8 mill. kroner. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette.

XIV

Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen

Stortinget samtykker til at Utenriksdepartementet i 2023 kan:

1. føre utlegg som skal viderefaktureres kunde og tilhørende innbetalinger mot mellomværende med statskassen.
2. føre utbetalinger knyttet til refunderbart depositum for utenriksstasjonenes leide eiendommer mot mellomværende med statskassen. Fullmakten gis for inntil 50 mill. kroner for Utenriksdepartementets totale føringer av depositum, for å ta høyde for pris- og kurssvingninger i stedlige boligmarkeder.

Kunnskapsdepartementet*Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger*

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2023 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 200 post 01	kap. 3200 post 02
kap. 220 post 01	kap. 3220 post 02
kap. 222 post 01	kap. 3222 post 02
kap. 223 post 01	kap. 3223 post 02
kap. 230 post 01	kap. 3230 post 02
kap. 242 post 01	kap. 3242 post 02 og 61
kap. 256 post 01	kap. 3256 post 02
kap. 271 post 01	kap. 3271 post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningene til oppdragsvirksomhet på 21-postene mot tilsvarende merinntekter.
3. avhende fast eiendom, jf. Instruks om avhending av statlig eiendom mv., og bruke inntekter fra salg av eiendommer ved de selvforvaltende universitetene til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved den samme virksomheten.
4. gi Norges forskningsråd fullmakt til å kjøpe og avhende eiendommer. Salgsinntektene blir ført til eiendomsfondet til Norges forskningsråd.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2023 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
220		Utdanningsdirektoratet	
	70	Tilskudd til læremidler mv.	67 mill. kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	280 mill. kroner
270		Studentvelferd	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	1 693 mill. kroner

2. gi tilsagn om å utbetale 20 pst. av tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen over kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen påfølgende budsjettår, når endelig regnskap foreligger.
3. gi tilsagn om å utbetale utdanningsstøtte for første halvår 2024 (andre halvdel av undervisningsåret 2023–24) etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2023 (første halvdel av undervisningsåret 2023–24), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, postene 70 Utdanningsstipend, 71 Andre stipend, 72 Rentestøtte og 90 Økt lån og rentegjeld samt kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning, post 80 Renter.
4. gi tilsagn om å omgjøre lån til stipend første halvår 2024 (andre halvdel av undervisningsåret 2023–24) etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2023 (første halvdel av undervisningsåret 2023–24), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 50 Avsetning til utdanningsstipend.

Andre fullmakter

IV

Gebyr for privatisteksamen

Stortinget samtykker i at privatister som melder seg opp til eksamen, og kandidater som melder seg opp til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale et gebyr per prøve. Gebyret skal betales til fylkeskommunen. Privatister som melder seg opp til eksamen, skal betale 1 251 kroner dersom privatisten ikke har prøvd seg i faget tidligere som privatist eller elev, og 2 503 kroner ved forbedringsprøver. Kandidater som melder seg opp til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale 1 066 kroner per prøve dersom kandidaten ikke har gått opp tidligere, og 2 138 kroner ved senere forsøk.

V

Fullmakt for universitet og høyskoler til å delta i selskap

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2023 kan gi universitet og høyskoler fullmakt til å:

1. opprette nye selskap og delta i selskap som er av faglig interesse for virksomheten.
2. bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskap eller ved deltagelse i selskap som er av faglig interesse for virksomheten.
3. bruke utbytte fra selskap som virksomheten har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til drift av virksomheten eller til kapitalinnskudd.
4. bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som virksomheten har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til drift av virksomheten eller til kapitalinnskudd.

VI

Foreldrebetaling i barnehage

Stortinget samtykker i at:

1. maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud blir fastsatt til 3 000 kroner per måned og 33 000 kroner per år fra 1. januar 2023, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.
2. inntektsgrensen for fritak i foreldrebetalingen i barnehage for 20 timer settes til 615 590 kroner per år fra 1. august 2023, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 3.

VII

Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2023 kan gi Statens lånekasse for utdanning fullmakt til å inntektsføre utestående midler mot Konverteringsfondet i samme periode som konvertering av lån til stipend blir gjort, og mot Lånekassens mellomværende med statskassen. Mellomværendet utlignes i påfølgende periode når oppgjøret blir overført fra Konverteringsfondet.

VIII

Fullmakt til Forskningsrådet

Stortinget samtykker i at Forskningsrådet i 2023 kan nytte bevilgninger som er overført til Forskningsrådet til forskningsformål i 2023 eller tidligere budsjettår, til å dekke forpliktelsene til forskningsprosjekt med andre formål innenfor Forskningsrådets portefølje innenfor en samlet ramme på 3 500 mill. kroner.

Kultur- og likestillingsdepartementet*Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger*

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 01	kap. 3300 post 01
kap. 320 post 01	kap. 3320 postene 01 og 03
kap. 322 post 01	kap. 3322 post 01
kap. 322 post 21	kap. 3322 post 02
kap. 323 post 01	kap. 3323 post 01
kap. 323 post 21	kap. 3323 post 02
kap. 325 post 01	kap. 3325 post 01
kap. 326 post 01	kap. 3326 post 01
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 02
kap. 327 post 01	kap. 3327 post 01
kap. 327 post 21	kap. 3327 post 02
kap. 329 post 01	kap. 3329 post 01
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 02
kap. 334 post 01	kap. 3334 post 01
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 02
kap. 335 post 21	kap. 3335 post 02
kap. 339 post 01	kap. 3339 postene 02 og 04
kap. 339 post 01	kap. 5568 post 71
kap. 339 post 21	kap. 3339 post 07

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
322		Bygg og offentlige rom	
	50	Kunst i offentlige rom	5,8 mill. kroner
	70	Nasjonale kulturbygg	416,7 mill. kroner
334		Film- og dataspillformål	
	72	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	100,0 mill. kroner

Andre fullmakter

IV

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget samtykker i at:

1. det ordinære offentlige driftstilskuddet til musikk- og scenekunstinstitusjoner på kap. 323 Musikk og scenekunst, post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner, skal fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen.
2. fordelingsnøkkelen ikke gjelder tilskuddet til Dansens hus, Den Nationale Scene, Den Norske Opera og Ballett, Det Norske Teatret, Musikkelskapet Harmonien, Nationalteatret og Oslo-Filharmonien.

V

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2023 skal avgiften per videogram for omsetning i næring være 3,50 kroner.

VI

Fastsetting av langsiktige rammer for mediestøtten

1. Den direkte mediestøtten, jf. kap. 335 Medieformål, post 71 Mediestøtte, skal for årene 2024–2026 justeres hvert år i takt med pris- og lønnsvekst.
2. NRKs økonomiske ramme, jf. kap. 335 Medieformål, post 79 Norsk rikskringkasting AS – NRK, skal for årene 2024–2026 justeres hvert år i takt med lønns- og prisvekst.

Andre vedtak

VII

Oppheving av anmodningsvedtak

1. Vedtak nr. 402, 1. mars 2022 oppheves.
2. Vedtak nr. 66, 10. november 2020 oppheves.

Justis- og beredskapsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 61 post 01	kap. 3061 post 03
kap. 400 post 01	kap. 3400 post 01
kap. 410 post 01	kap. 3410 postene 02 og 03
kap. 410 post 22	kap. 3410 post 04
kap. 411 post 01	kap. 3411 post 03
kap. 430 post 01	kap. 3430 postene 03 og 04
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 02
kap. 431 post 01	kap. 3430 postene 03 og 04
kap. 432 post 01	kap. 3432 post 03
kap. 433 post 01	kap. 3433 post 02
kap. 440 post 01	kap. 3440 postene 02, 03 og 04
kap. 441 post 01	kap. 3440 post 02
kap. 442 post 01	kap. 3442 postene 02 og 03
kap. 443 post 01	kap. 3440 post 02
kap. 444 post 01	kap. 3444 post 02
kap. 451 post 01	kap. 3451 postene 02, 03 og 06
kap. 451 post 22	kap. 3451 post 05
kap. 451 post 45	kap. 3451 post 04
kap. 454 post 01	kap. 3454 post 01
kap. 455 post 01	kap. 3455 post 01
kap. 457 post 01	kap. 3457 post 01
kap. 473 post 01	kap. 3473 post 01
kap. 481 post 01	kap. 3481 post 01
kap. 490 post 01	kap. 3490 post 05
kap. 491 post 01	kap. 3491 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. Overskride bevilgningen under kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 01 Driftsutgifter med inntil 75 pst. av inntekter ved salg av sivilforsvarsanlegg og fast eiendom. Inntekter inntektsføres under kap. 3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan overskride bevilgningen under kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 21 Spesielle driftsutgifter med inntil 34 mill. kroner dersom det oppstår en situasjon med ekstraordinær stor skogbrannfare og/eller mange skogbranner, og det i den forbindelse er nødvendig med innsats for slokking og beredskap utover det som må påregnes i et normalår. Fullmakten gjelder uten opphold og før Kongen kan gi slikt samtykke.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
440		Politiet	
	01	Driftsutgifter	250,0 mill. kroner

V

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om støtte utover gitte bevilgninger på kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 76 Internasjonalt migrasjonsarbeid, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

VI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan starte opp, herunder pådra staten forpliktelser utover budsjettåret, i investeringsprosjektet utvidelse av Romerike fengsel, avdeling Ullersmo. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen på 619,6 mill. kroner. Kostnadsrammen er oppgitt i 2023-kroner. Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

VII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 under kap. 430 Kriminalomsorgen, post 45 Større utstyersanskaffelser og vedlikehold, kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å anskaffe brukerutstyr til investeringsprosjektet utvidelse av Romerike fengsel, avdeling Ullersmo. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen for brukerutstyr på 89,1 mill. kroner. Kostnadsrammen er oppgitt i 2023-kroner. Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

VIII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 under kap. 440 Politiet, post 46 Investeringer i Schengen IKT-systemer og kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 46 Investeringer i Schengen IKT-systemer, kan starte opp, herunder pådra staten forpliktelser utover budsjettåret, i investeringsprosjektet implementering av Schengen IKT-systemer, som Norge har forpliktet seg til gjennom Schengen-avtalen og Dublinavtalen. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen på 2 187 mill. kroner. Kostnadsrammen er oppgitt i 2023-kroner. Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

IX

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. under kap. 454 Redningshelikoptertjenesten, post 01 Driftsutgifter og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen på 15 261 mill. kroner. Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å oppjustere kostnadsrammen i takt med prisstigningen.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 over kap. 410 Domstolene, post 01 Driftsutgifter, kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inngåelse av leieavtaler i forbindelse med rehabilitering av Bergen tinghus innenfor en samlet ramme på 278 mill. kroner. Rammen er oppgitt i 2023-kroner. Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere rammen i senere år.

Andre fullmakter

XI

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

XII

Nettobudsjetteringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan:

1. trekke politiets direkte utgifter til oppbevaring, tilsyn og salg av beslag fra salgsinntekten, før det overskytende inntektsføres under kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.
2. trekke salgsomkostninger ved salg av faste eiendommer fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.
3. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 473 Statens sivilrettsforvaltning, post 01 Driftsutgifter, inntektene ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet.
4. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling.

XIII

Stortingets rettferdsvederlagsordning

Stortingets utvalg for rettsferdsvederlag får i 2023 fullmakt til å tilstå rettferdsvederlag av statskassen med inntil 250 000 kroner for hver enkelt søknad, men slik at grensen er 500 000 kroner for HIV-ofre og 300 000 kroner for tidligere barn i barnehjem, offentlige fosterhjem og spesialskoler. Søknader der utvalget anbefaler å innvilge erstatning som er høyere enn nevnte beløp, fremmes for Stortinget til avgjørelse. Det samme gjelder søknader som etter utvalgets vurdering reiser spørsmål av særlig prinsipiell art.

XIV

Avhending av sivilforsvarsanlegg

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan overdra sivilforsvarsanlegg til en verdi av inntil 500 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

XV

Innkvartering av utlendinger som søker beskyttelse

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan inngå avtaler med varighet utover 2023 om midlertidig drift av innkvartering for utlendinger som søker beskyttelse i Norge. Dersom behovet for innkvartering av asylsøkere og flyktinger blir større enn forutsatt i statsbudsjettet for 2023 eller det oppstår behov for å gjennomføre tiltak for forsvarlig innkvartering utover det som der er lagt til grunn, samtykker Stortinget i at Justis- og beredskapsdepartementet kan øke innkvarteringskapasiteten eller iverksette nødvendige tiltak, selv om dette medfører et bevilgningsmessig merbehov over kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak, post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak eller post 70 Stønader til beboere i asylmottak. Summen av overskridelser på postene kan ikke overstige 3,0 mrd. kroner i 2023, og forpliktelsene utover 2023 skal ikke overstige en samlet ramme på 3,0 mrd. kroner.

XVI

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Domstolsadministrasjonen i 2023 kan postere sideutgifter som forskutteres i henhold til rettsgebyrloven, mot mellomværendet med statskassen.

Andre vedtak

XVII

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 540, 15. mars 2018 oppheves.

Kommunal- og distriktsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 01	kap. 3500 post 01
kap. 510 post 01	kap. 3510 postene 02 og 03
kap. 525 post 01	kap. 3525 post 02
kap. 525 post 21	kap. 3525 post 01
kap. 533 post 01	kap. 3533 post 02
kap. 540 post 01	kap. 3540 post 03
kap. 540 post 21	kap. 3540 post 03
kap. 540 post 22	kap. 3540 post 05
kap. 540 post 23	kap. 3540 post 03
kap. 540 post 27	kap. 3540 post 04
kap. 540 post 29	kap. 3540 post 07
kap. 554 post 01	kap. 3554 post 01
kap. 563 post 21	kap. 3563 post 02
kap. 585 post 01	kap. 3585 post 01
kap. 587 post 01	kap. 3587 post 04
kap. 595 post 01	kap. 3595 postene 02 og 03
kap. 595 post 21	kap. 3595 postene 02 og 03
kap. 595 post 45	kap. 3595 post 04

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Forskudd på rammetilskudd

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan utgiftsføre uten bevilgning:

1. inntil 1 000 mill. kroner på kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2024 til kommuner.
2. inntil 400 mill. kroner på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2024 til fylkeskommuner.

IV

Samfinansiering

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Statens kartverk fullmakt til å sette i gang samfinansierte prosjekter før finansieringen i sin helhet er innbetalt til Statens kartverk, forutsatt at det er inngått en bindende avtale med betryggende sikkerhet om innbetaling mellom partene. Fullmakten begrenses oppad til 90 mill. kroner og gjelder utgifter ført på kap. 595 Statens kartverk, post 21 Spesielle driftsutgifter mot inntekter ført på kap. 3595 Statens kartverk, post 03 Samfinansiering.

V

Fullmakt til å overskride bevilgninger til investeringstiltak

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan

1. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med inntil 250 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med beløp som tilsvarer netto gevinst fra salg av eiendommer.

VI

Fullmakt til å omdisponere bevilgninger til investeringstiltak

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan omdisponere

1. under kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, mellom postene 31 og 33 og mellom postene 30 og 34.
2. under kap. 531 Eiendommer til kongelige formål, fra post 01 til 45.
3. under kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen, fra post 01 til 45.
4. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30, 31, 33, 45 og 49.
5. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 32 og 34, samt post 49 i de tilfeller det er aktuelt å kjøpe en eiendom som ledd i gjennomføringen av brukerfinansierte byggeprosjekter.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

VII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Statens kartverk fullmakt til å foreta bestillinger av kartgrunnlag utover gitt bevilgning under kap. 595 Statens kartverk, post 21 Spesielle driftsutgifter, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 40 mill. kroner.

VIII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan foreta bestillinger og pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter som bevilges under kap. 500 Kommunal- og distriktsdepartementet, kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, kap. 531 Eiendommer til kongelige formål, kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen og kap. 2445 Statsbygg, innenfor vedtatte kostnadsrammer.

IX

Brukerfinansierte byggeprosjekter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

1. sette i gang byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, uten at disse er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget, når leietakeren har de husleiemidlene det er behov for innenfor gjeldende budsjetttrammer.
2. foreta bestillinger og pådra staten forpliktelser utover budsjettåret, innenfor en samlet ramme på 1 400 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser, ved gjennomføring av brukerfinansierte byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter og post 34 Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter.

X

Kostnadsramme ombygging av Ring 1

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan starte opp arbeidet med ombygging av Ring 1 innenfor en kostnadsramme på 3 100 mill. kroner (kroneverdi per 1. juli 2023).

XI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
540		Digitaliseringsdirektoratet	
	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter	124,1 mill. kroner
567		Nasjonale minoriteter	
	74	Kultur- og ressurscenter for norske romer	4,1 mill. kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	78	Boligtiltak	15,2 mill. kroner
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Bolig- og områdeutvikling i byer	22,8 mill. kroner

Andre fullmakter

XII

Husbankens låneramme

Stortinget samtykker i at Husbanken i 2023 kan gi tilsagn om lån for 21 mrd. kroner. Lånene vil bli utbetalt i 2023 og senere år.

XIII

Tilskudd uten krav om tilbakebetaling

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

1. tildele midler til fylkeskommunene som tilskudd uten krav om tilbakebetaling under kap. 553 Regional- og distriktsutvikling, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling, post 62 Kompetansepiloter, post 63 Interreg og Arktis 2030, post 65 Omstilling og post 69 Mobilisering til forskningsbasert innovasjon.
2. tildele midler til Innovasjon Norge og Forskningsrådet som tilskudd uten krav om tilbakebetaling under kap. 553 Regional- og distriktsutvikling, post 71 Investeringsstilskudd for store grønne investeringer og post 74 Klynger og innovasjon.

XIV

Overføring av udisponert beløp

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet gis fullmakt til å overføre udisponert beløp på kap. 567 Nasjonale minoriteter, post 75 Romanifolket/taterne fra 2023 til 2024.

XV

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Husbanken fullmakt til å føre utbetalinger knyttet til utlegg i låne- og tilskuddsforvaltningen samt tilhørende refusjoner mot mellomværendet med statskassen.

XVI

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen i Statsbygg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Statsbygg fullmakt til å:

1. foreta posteringer til og fra reguleringsfondet som del av mellomværendet med statskassen.
2. føre inn- og utbetalinger knyttet til bruksavhengige driftskostnader og tilleggsavtaler mot mellomværendet med statskassen.
3. føre utlegg som skal viderefaktureres kunde og tilhørende innbetalinger mot mellomværendet med statskassen.
4. føre innbetalinger knyttet til delfinansiering av investeringsprosjekter fra oppdragsgiver mot mellomværendet med statskassen. Innbetalingene nettoføres på investeringspostene i takt med når investeringskostnadene påløper.

XVII

Diverse fullmakter vedrørende eiendom

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

1. godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 750 mill. kroner.
2. godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49.
3. korrigere Statsbyggs balanse i de tilfellene hvor prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg blir overført til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke blir realisert.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet*Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger*

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 605 post 01	kap. 3605 postene 01, 04 og 05
kap. 640 post 01	kap. 3640 postene 06 og 07
kap. 640 post 21	kap. 3640 post 08
kap. 642 post 01	kap. 3642 post 06
kap. 642 post 21	kap. 3642 post 02
kap. 670 post 01	kap. 3670 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan:

1. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 01 Driftsutgifter til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
2. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 77 Varig tilrettelagt arbeid til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
3. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634, post 78 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser på inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634, post 78.
4. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634, post 79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet på inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634, post 79.
5. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 01 Driftsutgifter.
6. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

IV

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 50 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3 017,9 mill. kroner
	77	Varig tilrettelagt arbeid	1 050,4 mill. kroner
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet	41,4 mill. kroner

VI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for gjennomføring av forsøk med velferdsobligasjoner

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn som pådrar staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre forsøk med velferdsobligasjoner innenfor en samlet ramme på inntil 10 mill. kroner inkludert tidligere tilsagn på kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering, post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte.

Andre fullmakter

VII

Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan gi Arbeids- og velferdsetaten fullmakt til å:

1. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av Statens pensjonskasse mot mellomværendet konto 715510 Statens pensjonskasse. Konto 715510 utlignes ved at Statens pensjonskasse resultatfører og rapporterer de utbetalte ytelsene i sitt regnskap.
2. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av ikke-statlige aktører knyttet til AFP-ordningen og kommunal tilleggpensjon mot mellomværendet med statskassen.

VIII

Avskrivninger under Statens pensjonskasse

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet fra 2023 kan gi Statens pensjonskasse fullmakt til å starte avskrivning av et anleggsmiddel fra det tidspunktet dette tas i bruk, og dermed avvike hovedregelen om at forvaltningsbedriftene starter avskrivning av anleggsmidler året etter at de er tatt i bruk, jf. St.prp. nr. 48 (2004–2005) og Innst. S. nr. 187 (2004–2005) Om bevilgningsreglementet.

Andre vedtak

IX

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 869, 4. mai 2021 og nr. 907, 11. mai 2021 oppheves.

Folketrygden

Andre fullmakter

II

Stortinget samtykker i at med virkning fra 1. januar 2023 skal følgende ytelser i folketrygden gis etter disse satsene¹:

	kroner
1a. Grunnstønnad for ekstrautgifter grunnet varig sykdom, skade eller lyte etter lovens § 6-3 (laveste sats)	8 462
1b. Ved ekstrautgifter utover laveste sats, kan grunnstønningen forhøyes til	12 916
1c. eller til	16 925
1d. eller til	24 931
1e. eller til	33 788
1f. eller til	42 201
2a. Hjelpstønning etter lovens § 6-4 til de som må ha særskilt tilsyn og pleie grunnet varig sykdom, skade eller lyte	15 161
2b. Forhøyet hjelpstønning etter lovens § 6-5 til barn under 18 år som må ha særskilt tilsyn og pleie	30 322
2c. eller til	60 644
2d. eller til	90 966
3. Behovsprøvet gravferdsstønning opptil	26 999
4. Stønning til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-9 første ledd bokstav a) ²	
for første barn	52 428
for to barn	68 400
for tre og flere barn	77 520

¹ Satsene under 1, 2 og 4 er årsbeløp for ytelsene.

² Stønning til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-9 første ledd bokstav a) gjelder fra 1.1.2016 stønning til barnetilsyn for enslige forsørgere og etterlatte som er i arbeid. Stønningen dekker 64 pst. av dokumenterte utgifter til barnetilsyn. Beløpene i tabellen er maksimale refusjonssatser. Stønningen er inntektsprøvet.

Helse- og omsorgsdepartementet

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 701 post 21	kap. 3701 post 02
kap. 703 post 21	kap. 3703 post 02
kap. 704 post 21	kap. 3704 post 02
kap. 710 post 22	kap. 3710 post 03
kap. 714 post 22	kap. 3714 post 04
kap. 740 postene 01 og 21	kap. 3740 postene 02 og 04
kap. 741 post 01	kap. 3741 postene 02 og 50
kap. 742 post 01	kap. 3742 post 50
kap. 745 post 01	kap. 3710 post 03
kap. 745 post 01	kap. 3714 post 04
kap. 745 postene 01 og 21	kap. 3745 post 02
kap. 746 postene 01 og 21	kap. 3746 post 02 og 04
kap. 746 post 01	kap. 5572 post 74
kap. 747 postene 01 og 21	kap. 3747 postene 02 og 04
kap. 748 post 01	kap. 3748 post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2023 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
710		Vaksiner mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter	500 mill. kroner
	22	Salgs- og beredskapsprodukter m.m.	200 mill. kroner
	23	Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19	500 mill. kroner

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
761		Omsorgstjeneste	
	79	Andre tilskudd	1,0 mill. kroner

Andre fullmakter

V

Investeringslån og driftskredittramme til regionale helseforetak

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2023 aktiverer investeringslån og driftskreditrammen til regionale helseforetak i statens kapitalregnskap.

VI

Oppgjørsordninger under Helfo (nettoføring)

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2023 i tilknytning til oppgjørsordninger som forvaltes av Helfo, kan føre utgifter og inntekter uten bevilgninger over kap. 740 Helsedirektoratet på følgende poster:

- post 60 Oppgjørsordning gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger
- post 61 Oppgjørsordning covid-19-vaksinering
- post 70 Oppgjørsordning helsetjenester i annet EØS-land
- post 71 Oppgjørsordning h-reseptlegemidler
- post 72 Oppgjørsordning fritt behandlingsvalg
- post 73 Oppgjørsordning Statens pensjonskasse

Netto mellomregning føres ved årets slutt i kapitalregnskapet for hver av ordningene.

VII

Fullmakt til føring mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet kan gi Folkehelseinstituttet fullmakt til regnskapsføring av legemiddeldetaljstavgiften mot mellomværendet med statskassen.

VIII

Fullmakt til å donere eller kassere koronaviruser

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2023 får fullmakt til at vaksinedoser som ikke er planlagt brukt i Norge og som det ikke vurderes som hensiktsmessig å beholde i et beredskapslager, kan doneres eller kasseres.

Andre vedtak

IX

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 847, nr. 848, nr. 849, nr. 850 og nr. 851, 8. juni 2017 og nr. 153, 3. desember 2020 oppheves.

Barne- og familiedepartementet*Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger*

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 01	kap. 3842 post 01
kap. 847 post 01	kap. 3847 post 01
kap. 855 post 01	kap. 3855 postene 01, 02 og 60
kap. 856 post 01	kap. 3856 post 01
kap. 858 post 01	kap. 3858 post 01
kap. 868 post 01	kap. 3868 post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Andre fullmakter

III

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet i henhold til lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 kan for 2023 betale ut barnetrygd til barn i alderen 0 år til og med måneden før fylte 6 år med 20 112 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan for 2023 betale ut barnetrygd til barn i alderen 6 år til og med måneden før fylte 18 år med 12 648 kroner per år.

Utvidet stønad til enslige forsørgere utbetales med 1 054 kroner per måned fra 1. januar til og med 28. februar 2023. Dette tilsvarer 12 648 kroner per år. Fra 1. mars 2023 til og med 31. desember 2023 kan Arbeids- og velferdsdirektoratet utbetale utvidet barnetrygd med 2 016 kroner per måned. Dette tilsvarer 24 192 kroner per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslige forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

IV

Sats for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2023 i henhold til lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 7 kan betale ut kontantstøtte med disse beløpene for barn i alderen 13–23 måneder:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte per barn i alderen 13–23 måneder
Ikke bruk av barnehageplass	100	7 500
Til og med 8 timer	80	6 000
Fra 9 til og med 16 timer	60	4 500
Fra 17 til og med 24 timer	40	3 000
Fra 25 til og med 32 timer	20	1 500
33 timer eller mer	0	0

V

Sats for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2023 i henhold til lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17 kan betale ut 90 300 kroner per barn i engangsstønad ved fødsel og adopsjon.

Nærings- og fiskeridepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 01	kap. 3900 post 01
kap. 900 post 26	kap. 3900 post 03
kap. 902 post 01	kap. 3902 postene 01 og 03 og kap. 5574 post 75
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 04
kap. 903 post 01	kap. 3903 post 01
kap. 904 post 01	kap. 3904 post 02
kap. 904 post 21	kap. 3904 post 02
kap. 905 post 21	kap. 3905 post 03
kap. 910 post 01	kap. 3910 post 03
kap. 912 post 01	kap. 3912 post 01
kap. 916 post 01	kap. 3916 post 02 og kap. 5574 post 77

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 916 post 45	kap. 3916 post 02 og kap. 5574 post 77
kap. 917 post 01	kap. 3917 post 01
kap. 923 post 21	kap. 3923 post 01
kap. 926 post 21	kap. 3926 post 01
kap. 935 post 01	kap. 3935 post 04

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 917, post 22, kap. 919, post 76 og kap. 923, post 22, slik at summen av overskridelser tilsvarer merinntekter under kap. 5574, post 74.
3. nytte inntil 10 mill. kroner av salgsinntekter fra salg av fiskerihavner under kap. 3916, post 02 til følgende formål under kap. 916, post 30:
 - a. dekning av salgsmkostninger forbundet med salget.
 - b. oppgradering og vedlikehold av fiskerihavner.

III

Utbetalinger under garantiordninger (trekkfullmakter)

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. foreta utbetalinger til Eksportfinansiering Norge uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under alminnelig garantiordning overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 18 000 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Eksportfinansiering Norge, post 90 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – alminnelig garantiordning.
2. foreta utbetalinger til Eksportfinansiering Norge uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under byggelånsgarantiordningen overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 600 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Eksportfinansiering Norge, post 91 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – byggelånsgarantiordning.
3. foreta utbetalinger til Eksportfinansiering Norge uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under Garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (skipsgarantiordningen) overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 150 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Eksportfinansiering Norge, post 92 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – skipsgarantiordning.

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 168 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
3. overskride bevilgningen under kap. 2429 Eksportkredittordningen, post 90 Utlån, men slik at utlån i 2023 ikke overstiger 26 mrd. kroner.

4. overskride bevilgningen under kap. 905 Norges geologiske undersøkelse, post 21 Spesielle driftsutgifter, kap. 923 Havforskningsinstituttet, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 21 Spesielle driftsutgifter i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene under henholdsvis kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse, post 03 Oppdragsinntekter og andre inntekter, kap. 3923 Havforskningsinstituttet, post 01 Oppdragsinntekter og kap. 3926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 01 Oppdragsinntekter. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2024 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med, samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.
5. overskride bevilgningen under kap. 916 Kystverket, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 70 mill. kroner per aksjon dersom det er nødvendig å sette i verk tiltak mot akutt forurensing uten opphold og før Kongen kan gi slikt samtykke.

V

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Kongen i 2023 kan overskride bevilgningen under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten med inntil 5 mrd. kroner ved utøvelse av statens forkjøpsrett ved overdragelser av andeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel.

VI

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan utgiftsføre uten bevilgning under:

1. kap. 954 Petoro AS, post 71 Erstatninger, erstatning til Norges Bank som omfatter netto rentetap og andre dokumenterte kostnader grunnet avvik i varslet og faktisk innbetaling av valuta fra SDØE til Norges Bank, jf. avtale om overføring og kjøp av valuta fra SDØE til Norges Bank.
2. kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 90 Lån til Norpipe Oil AS, inntil 25 mill. kroner til utlån til Norpipe Oil AS.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

VII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.
2. gi Norsk nukleær dekommisjonering og Institutt for energiteknikk fullmakt til å foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger innenfor en samlet ramme på inntil 450 mill. kroner under kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 21 Spesielle driftsutgifter.
3. gi Norsk nukleær dekommisjonering fullmakt til å inngå kontrakter for inntil 150 mill. kroner til opprydding ved Søve gruver under kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 30 Opprydding Søve.
4. gi Kystverket fullmakt til å forplikte staten for framtidige budsjettår utover gitt bevilgning under kap. 916 Kystverket, post 30 Nyanlegg og større vedlikehold for prosjekter som ikke er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget med samlet ramme for gamle og nye forpliktelser med inntil 745 mill. kroner.

VIII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
916		Kystverket	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg	36,1 mill. kroner
	70	Tilskudd for overføring av gods fra vei til sjø	90 mill. kroner
	71	Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner	90 mill. kroner
954		Petoro AS	
	70	Tilskudd til administrasjon	35 mill. kroner
2421		Innovasjon Norge	
	50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	400 mill. kroner
	75	Grønn plattform	420 mill. kroner
	76	Miljøteknologi	630 mill. kroner
2426		Siva SF	
	71	Tilskudd til testfasiliteter	55 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 125,9 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning, for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 173,7 mill. euro.
3. gi tilsagn om tilskudd til tapsavsetning for norsk deltakelse i InvestEU med inntil 1 300 mill. kroner under kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer, post 70 Tilskudd, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene.

IX

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 160 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 685 mill. kroner.
2. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning.
3. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, samt innenfor en øvre rammebegrensning på syv ganger det til enhver tid inntil stående beløp på ordningens grunnfond.
4. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 7 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien.
5. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.
6. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 10 000 mill. kroner ved kjøp av skip fra verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

X

Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for avtalene begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 86 Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

XI

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

XII

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 3 000 mill. kroner, herav 400 mill. kroner til skip i nærskipfart og fiskefartøy og 900 mill. kroner til grønne vekstlån.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om lån under eksportkredittordningen uten en øvre ramme.
4. gi tilsagn om lån til Institutt for energiteknikk på inntil 40 mill. kroner under kap. 908 Institutt for energiteknikk, post 72 Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur. Utbetaling av lånet aktiveres i statens kapitalregnskap

XIII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.
2. pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 120 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak i Svea og Lunckefjell.
3. pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 225 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak i gruveområdet i Folldal.

XIV

Fullmakt til å overføre ubrukte midler i reguleringsfond

Stortinget samtykker til at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å overføre eventuelt mindreforbruk til forvaltning av eksportkredittordningen i et reguleringsfond, begrenset slik at maksimalt inntilstående på reguleringsfondet ved utløpet av budsjettåret er 5 pst. av bevilgningen på kap. 2460, post 24 i 2023.

XV

Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Equinor ASA.

XVI

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for statens forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør inntil 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. utviklingsprosjekter under Gassled eller andre interessentskap.

XVII

Forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til kontraktmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tilatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

Andre fullmakter

XVIII

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan bortfeste hjemfalte gruveeieendommer til museale formål vederlagsfritt.

XIX

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker. Eierskapet skal være midlertidig.

XX

Endringer i statlige eier- og låneposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan:

1. redusere eierskapet i Akastor ASA helt eller delvis.
2. redusere eierskapet i Aker Solutions ASA helt eller delvis.
3. redusere deltakelsen i hybridlån og obligasjonslån utstedt av Norwegian Air Shuttle ASA helt eller delvis.

XXI

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan avhende ikke-aktive gruveeieendommer. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 30 Inntekter fra salg av gruveeieendommer.

XXII

Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser i holdingselskap

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å:

1. benytte holdingselskapet for å forvalte eierandeler som følge av misligholds- og gjenvinningssaker under Alminnelig garantiordning. Alminnelig garantiordning kan også gi lån til holdingselskapet eller overføre andre verdier for oppkapitalisering. Holdingselskapet skal være midlertidig.
2. plassere aksjer eller andre verdier tilhørende Alminnelig garantiordning i holdingselskapet.
3. overføre utbytte fra holdingselskapet tilbake til Alminnelig garantiordning.
4. overføre inntekter fra salg av aksjer eid av holdingselskapet til Alminnelig garantiordning.
5. avvikle holdingselskapet, samt tilbakeføre eventuelle midler til eller dekke eventuelt kapitalbehov fra Alminnelig garantiordning.

XXIII

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Nærings og fiskeridepartementet i 2023 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Olje- og energidepartementet har fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XXIV

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan godkjenne overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler for Petoro AS som forvalter av SDØE der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 millioner Sm³ oljeekvivalenter.

XXV

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XXVI

Overdragelse av andeler i rørledninger mv.

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan godkjenne nødvendige transaksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger og transportrelaterte anlegg med SDØE-andel i Gassled eller andre interessentskap. Statens andel i Gassled eller andre interessentskap skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

XXVII

Regnskapsføring av kontantinnkallinger mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Petoro AS fullmakt til å postere inn- og utbetalinger for Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) mot mellomværendet med statskassen. Mellomværendet omfatter over-/underinnkalling av kontanter fra operatørselskapene (differansen mellom kontantinnkalling og avregning fra operatør), arbeidskapital, avregning fra operatør, merverdiavgift og mellomværende med betalingsformidler m.m.

XXVIII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Kystverket fullmakt til å postere a konto innbetalinger som Kystverket mottar knyttet til oljevernaksjoner mv. mot mellomværendet med statskassen. Når endelig oppgjør er avklart, gjøres mellomværendet opp og inntektsføres på kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.

Landbruks- og matdepartementet*Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger*

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1115 post 01	kap. 4115 post 02
kap. 1137 post 54	kap. 5576 post 70
kap. 1141 post 23	kap. 4141 post 01
kap. 1142 post 01	kap. 4142 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom, avgrenset oppad til 25 mill. kroner. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan overskride bevilgningen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 1 Driftsutgifter, med opp til 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	
	70	Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetiske ressurser	8,2 mill. kroner
1142		Landbruksdirektoratet	
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold	400,0 mill. kroner
	78	Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	25,0 mill. kroner
1148		Naturskade - erstatninger	
	71	Naturskade - erstatninger	49,4 mill. kroner
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	104,2 mill. kroner
1152		Bionova	
	50	Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket	90,0 mill. kroner

Andre fullmakter

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 25,0 mill. kroner. Departementet kan trekke utgifter ved salget fra salgsinntektene før disse inntektsføres.

VI

Fullmakt til å fravike Instruks om avhending av statlig eiendom m.v.

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet kan fravike Avhendingsinstruksen og overføre eiendommen Løken gård direkte til Øystre Slidre kommune vederlagsfritt.

VII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan gi Landbruksdirektoratet fullmakt til regnskapsføring av a konto forskudd til slakteri og meieri, og til forskningsavgift, omsetningsavgift og overproduksjonsavgift, mot mellomværendet med statskassen.

Samferdselsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1313 post 01	kap. 4313 post 02
kap. 1320 postene 01, 22, 28 og 30	kap. 4320 post 01
kap. 1320 post 28	kap. 4320 post 02
kap. 1320 post 22	kap. 4320 post 03
kap. 1320 post 72	kap. 4320 post 04
kap. 1352 post 01	kap. 4352 post 01
kap. 1354 post 01	kap. 4354 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1320		Statens vegvesen	
	64	Utbedring på fylkesveier for tømmertransport	21 mill. kroner
	66	Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer	10 mill. kroner
1352		Jernbanedirektoratet	
	74	Tilskudd til togmateriell mv.	750 mill. kroner

IV

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2023 kan:

1.

starte opp, herunder foreta bestillinger og gi tilsagn i dette investeringsprosjektet:	Virksomhet	innenfor en kostnadsramme på:
Kjøp av 25 nye lokal- og regiontog	Norske tog AS	3 728 mill. kroner

Fullmakten gjelder også forpliktelser som inngås i senere budsjettår, innenfor kostnadsrammen for prosjektet. Kostnadsrammen er oppgitt i 2023-kroner. Samferdselsdepartementet gis fullmakt til å pris- og valutakursjustere kostnadsrammen i senere år.

2.

gjennomføre dette tidligere godkjente investeringsprosjektet, herunder foreta bestillinger og gi tilsagn:	Under kap./post	innenfor endret kostnadsramme på:
E6/rv. 827 Bognes–Skarberget og Drag–Kjøpsvik	1320/30	1 041 mill. kroner

Fullmakten gjelder også forpliktelser som inngås i senere budsjettår, innenfor kostnadsrammen for prosjektet. Kostnadsrammen er oppgitt i 2023-kroner. Samferdselsdepartementet gis fullmakt til å pris- og valutakursjustere kostnadsrammen i senere år.

3. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning og gi tilsagn om tilskudd inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år			
				2024	2025	2026	2027
1352		Jernbanedirektoratet					
	73	Kjøp av infrastruktur tjenester – investeringer	57 860 mill. kroner	15 780 mill. kroner	14 900 mill. kroner	14 030 mill. kroner	13 150 mill. kroner

4. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning, herunder foreta bestillinger og gi tilsagn, for prosjekter som ikke er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år	
1320		Statens vegvesen			
	30	Riksveiinvesteringer: prosjekter uten kostnadsramme	7 700 mill. kroner		3 465 mill. kroner

5. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning, herunder foreta bestillinger og gi tilsagn, for planlegging mv. av prosjekter med kostnadsanslag over 1 000 mill. kroner, men der kostnadsramme ikke er lagt frem for Stortinget inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	
1320		Statens vegvesen		
	30	Riksveiinvesteringer: Planlegging, forberedende arbeider og grunnerverv		750 mill. kroner

V

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for drift- og vedlikeholdsarbeider
Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2023 kan:

1. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning, herunder foreta bestillinger og gi tilsagn, inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1320		Statens vegvesen		
	22	Drift og vedlikehold av riksveier	15 400 mill. kroner	4 800 mill. kroner

2. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning og gi tilsagn om tilskudd, inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år			
				2024	2025	2026	2027
1352		Jernbanedirektoratet					
	71	Kjøp av infrastruktur-tjenester – drift og vedlikehold	25 860 mill. kroner	7 050 mill. kroner	6 660 mill. kroner	6 270 mill. kroner	5 880 mill. kroner

VI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for kjøp av transporttjenester
Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2023 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning og gi tilsagn om tilskudd inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1320		Statens vegvesen		
	72	Tilskudd til riksveiferjedriften	19 500 mill. kroner	3 200 mill. kroner
1352		Jernbanedirektoratet		
	70	Kjøp av persontransport med tog	8 200 mill. kroner	1 900 mill. kroner

VII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for Nye Veier AS
Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2023 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning og gi tilsagn om tilskudd inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1321		Nye Veier AS		
	70	Tilskudd til Nye Veier AS	24 400 mill. kroner	6 100 mill. kroner

Andre fullmakter

VIII

Salg og bortfeste av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2023 kan selge og bortfeste fast eiendom inntil en verdi av 50 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle.

IX

Restverdisikring for eksisterende materiell, oppgraderinger av eksisterende materiell og investeringer i nytt materiell

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2023 for det togmateriellet som inngår i statens kjøp av persontransporttjenester med tog på kap. 1352 Jernbanedirektoratet, post 70 Kjøp av persontransport med tog, kan:

- a. gi en restverdigaranti for bokførte verdier på inntil 7 993 mill. kroner
- b. gi ytterligere restverdigaranti til oppgraderinger og nyinvesteringer innenfor en ramme på inntil 11 954 mill. kroner. Det legges til grunn 75 pst. restverdigaranti.

X

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2023 kan gi Statens vegvesen fullmakt knyttet til forpliktelser ved forskutteringer som skal føres opp i statens kapitalregnskap konto 840013 Deposita og avsetninger under Samferdselsdepartementet med motpostering mellomværende med statskassen.

XI

Fullmakt til å valutakursjustere kostnadsramme

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet kan valutakursjustere den tidligere vedtatte kostnadsrammen på 8 054 mill. kroner (2022-kroner) for kjøp av nye langdistansetog.

XII

Fastsette takst for lette nullutslippskjøretøy

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet kan, dersom det er vedtatt av lokale myndigheter, fastsette en takst for lette nullutslippskjøretøy i takstgruppe 1 på inntil 70 pst. av ordinær takst i eksisterende og fremtidige bompengeprosjekter.

Andre vedtak

XIII

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 1240, 15. juni 2021, oppheves.

Klima- og miljødepartementet*Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger*

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 01	kap. 4400 post 02
kap. 1420 post 01	kap. 4420 post 01 og 50
kap. 1420 post 23	kap. 4420 postene 04, 06 og 09
kap. 1423 post 01	kap. 4423 post 01
kap. 1429 post 01	kap. 4429 postene 02 og 09
kap. 1471 post 01	kap. 4471 postene 01 og 03
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan:

1. overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimakvoter, post 01 Driftsutgifter, til dekning av honorar, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimakvoter.
2. overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, med et beløp som svarer til inntekter fra salg av klimakvoter under statens kvotekjøpsprogram som er regnskapsført på kap. 4481 Salg av klimakvoter, post 01 Salgsinntekter.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Kjøp av klimakvoter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan inngå avtaler om kjøp av klimakvoter innenfor en samlet ramme på 1 150 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner. I tillegg videreføres fullmakten om at Klima- og miljødepartementet kan gi tilsagn om 16 mill. kroner i kjerne støtte til Global Green Institute (GGGI) fra kvotekjøpsprogrammet fordelt på årene 2022 og 2023.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan gjøre bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1411		Artsdatabanken	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	
	31	Tiltak i verneområder og annen natur, inkludert restaureringstiltak	8 mill. kroner
	32	Statlige erverv, vern av naturområder	516,2 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1411		Artsdatabanken	
	70	Tilskudd til å styrke kunnskap om og formidling av naturmangfoldet	10,6 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	
	30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder	45 mill. kroner
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	319,7 mill. kroner
	62	Tilskudd til grønn skipsfart	156,2 mill. kroner
	78	Friluftsmål	3 mill. kroner
	80	Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur	8 mill. kroner
1424		Senter mot marin forsøpling	
	71	Marin forsøpling	15 mill. kroner
1428		Enova SF	
	50	Overføring til Klima- og energifondet	400 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	56,0 mill. kroner
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap	34 mill. kroner
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	11 mill. kroner
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	12 mill. kroner
	74	Tilskudd til fartøyvern	19 mill. kroner

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
	75	Tilskudd til fartøyvernsentrene	1,5 mill. kroner
	77	Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet	4 mill. kroner
	79	Tilskudd til verdensarven	20 mill. kroner
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	73	Klima- og skogsatsingen	1 706 mill. kroner

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 17,5 mill. kroner.

Andre fullmakter

VIII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas én gang i året for FNs klima- og skogprogram, FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC), Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program, BioCarbon Fund plus og Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).
2. Utbetalinger av kjernebidrag til Global Green Growth Institute kan foretas i henhold til organisasjonens regelverk.
3. Utbetalinger av tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) og til fond forvaltet av FNs Multi Partner Trust Fund, Inter-American Development Bank (IDB) og Perus nasjonale miljøfond Profonampe kan foretas i henhold til regelverket for det enkelte fond.

IX

Utbetalinger av tilskudd for fremtidige utslippsreduksjoner

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtaket av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger gjennom at tilskudd til Emergent Forest Financing Accelerator kan utbetales med det formål å betale for fremtidige verifiserte utslippsreduksjoner.

X

Utbetaling av tilskudd til offentlig-privat samarbeid

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 får unntak fra forutsetningene i stortingsvedtaket fra 8. november 1984 om at utbetaling av gitte bevilgninger kun skal skje ved behov, slik at det kan utbetales tilskudd til risikoreduksjon for investeringer i avskogingsfri og bærekraftig råvareproduksjon i tråd med kriteriene for kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak, post 73 Klima- og skogsatsingen.

XI

Utbetaling av renter på tilskudd

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalt fra Norge under Klima- og skogsatsingen på kap. 1482, post 73, kan benyttes til tiltak etter avtale mellom Klima- og miljødepartementet og den enkelte mottaker.

XII

Omgjøring av betingede lån til tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2023 kan gi Enova SF fullmakt til å omgjøre betingede lån fra Klima- og energifondet til tilskudd etter forhåndsdefinerte og forutsigbare vilkår.

Finansdepartementet*Fullmakt til å overskride gitte bevilgninger*

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2023 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 41 post 01	kap. 3041 post 01
kap. 51 post 01	kap. 3051 post 02
kap. 1600 postene 01 og 21	kap. 4600 post 02
kap. 1605 post 01	kap. 4605 post 01
kap. 1605 postene 01 og 22	kap. 4605 post 02
kap. 1610 post 01	kap. 4610 postene 01, 04 og 05
kap. 1618 post 01	kap. 4618 post 03

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen til oppdragsvirksomhet på kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle driftsutgifter, med et beløp som tilsvarer merinntektene på kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 02 Oppdragsinntekter.

Ubrukte merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med ved utregning av overførbart beløp på posten.

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633, post 01.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover bevilgninger

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2023 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1610		Tolletaten	
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold	40 mill. kroner
1618		Skatteetaten	
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold	35 mill. kroner

IV

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2023 kan gjennomføre investeringsprosjekter innenfor kostnadsrammer som vist nedenfor:

Betegnelse	Etat	Samlet ramme
Dialogbasert skattemelding (Sirius)	Skatteetaten	777,6 mill. kroner
Nytt IT-system for merverdiavgift (Memo)	Skatteetaten	564,6 mill. kroner
Modernisering av innkreving – steg 1	Skatteetaten mfl.	1 933,8 mill. kroner
Treff-prosjektet	Tolletaten	843,5 mill. kroner

Fullmaktene gjelder også forpliktelser som pådras for senere budsjettår og innenfor kostnadsrammene for prosjektene. Finansdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammene i senere år.

V

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2023 kan gi garanti for grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbank innenfor en samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 1 617 872 455 euro.

VI

Fullmakt til å dekke utgifter til videre bobehandling

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2023 kan bestemme at det under ordningen med oppfølging av statens krav i konkursbo pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 45,8 mill. kroner. Utbetalinger dekkes av bevilgningen under kap. 1618 Skatteetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Andre fullmakter

VII

Fullmakt til å rette opp uoppklarte differanser og feilposterings i tidligere års statsregnskap

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2023 i enkeltsaker kan korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposterings i statsregnskapet som gjelder tidligere års regnskaper, ved postering over konto for forskyvninger i balansen i statsregnskapet i det inneværende års regnskap. Fullmakten gjelder inntil 1 mill. kroner.

VIII

Nettoposteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2023 kan trekke direkte utgifter i forbindelse med auksjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610 Tolletaten, post 02 Andre inntekter.

IX

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2023 kan gi Skatteetaten fullmakt til å:

1. inntektsføre statens andel av skatteinngangen i statsregnskapet i samme periode som dette blir rapportert fra skatteregnskapet, og mot skatteregnskapets mellomværende med statskassen. Mellomværendet utlignes i påfølgende periode når oppgjøret blir overført fra skatteregnskapet.
2. føre uplasserte innbetalinger mot mellomværendet med statskassen. Etter at kravene er fastsatt og registrert i regnskapssystemet, blir innbetalingene resultatført i statsregnskapet og mellomværendet utlignet.
3. føre midler Skatteetaten har krevet inn på vegne av andre aktører, mot mellomværendet med statskassen i de tilfeller Skatteetaten sender midlene videre. Mellomværendet utlignes i perioden Skatteetaten sender midlene videre til aktuell aktør.

Forsvarsdepartementet*Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger*

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2023 kan benytte alle merinntekter til å overskride enhver utgiftsbevilgning under Forsvarsdepartementet, med følgende unntak:

- a. Inntekter fra militære bøter kan ikke benyttes som grunnlag for overskridelse.
- b. Inntekter ved salg av større materiell kan benyttes med inntil 75 pst. til overskridelse av bevilgningen under kapittel 1760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kapittel 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2023 kan:

1. foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1700		Forsvarsdepartementet	
	01	Driftsutgifter	34 mill. kroner
1720		Forsvaret	
	01	Driftsutgifter	9 190 mill. kroner
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	01	Driftsutgifter	1 100 mill. kroner
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel	220 mill. kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	103 820 mill. kroner
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel	470 mill. kroner
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	01	Driftsutgifter	60 mill. kroner

2. gi Forsvarets forskningsinstitutt fullmakt til å ha økonomiske forpliktelser på inntil 60 mill. kroner ut over det som dekkes av egne avsetninger.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1700		Forsvarsdepartementet	
	73	Forskning og utvikling	500 mill. kroner

Andre fullmakter

V

Nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2023 kan trekke salgsomkostninger ved salg av materiell og fast eiendom fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kapittel 4760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter og kapittel 4710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg, post 47 Salg av eiendom.

VI

Personell

Stortinget samtykker i at:

1. Forsvarsdepartementet i 2023 kan fastsette lengden på førstegangstjenesten, repetisjonstjenesten og heimevernstjenesten slik det går frem av Prop. 1 S (2022–2023).
2. enheter oppsatt med frivillig heimevernspersonell kan overføres til forsvarsgrener og fellesinstitusjoner, og benyttes i operasjoner i utlandet.

VII

Investeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2023 kan:

1. starte opp følgende nye investeringsprosjekter:

Prosjekt	Kostnadsramme
Prosjekt 1103 Utvidet mellomløsning Ula-klassen	4 139 mill. kroner
Program Mime – leveransebølge 2	3 038 mill. kroner
Prosjekt 2591 Kommandoplassmateriell	679 mill. kroner

og endre omfang og kostnadsramme for følgende investeringsprosjekt:

Prosjekt	Kostnadsramme
Prosjekt 1092 Oppgradering av kamp- og støttevogner til Hæren	1 046 mill. kroner

2. Fullmaktene under punkt 1 gjelder også forpliktelser som inngås i senere budsjettår, innenfor kostnadsrammen for prosjektene. Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å pris- og valutajustere kostnadsrammene i senere år.
3. endre tidligere godkjente prosjekter som anført i Prop. 1 S (2022–2023), herunder endrede kostnadsrammer.
4. starte opp og gjennomføre materiellinvesteringsprosjekter med en kostnadsramme under 500 mill. kroner.
5. starte opp og gjennomføre eiendoms-, bygge- og anleggsprosjekter (inkludert tilhørende innredning) med en kostnadsramme under 200 mill. kroner.
6. nytte bevilgningen på den enkelte investeringspost, hhv. post 44, 45, 47 og 48 fritt mellom formål, bygg- og eiendoms-kategorier, anskaffelser og prosjekter som presentert i Prop. 1 S (2022–2023).
7. gjennomføre konsept- og definisjonsfasen av planlagte materiellanskaffelser.
8. igangsette planlegging og prosjektering av eiendoms-, bygge- og anleggsprosjekter (inkludert tilhørende innredning) innenfor rammen av bevilgningen på de respektive poster.
9. inkludere gjennomføringskostnader i eiendoms-, bygge- og anleggsprosjekter på post 47.

VIII

Fullmakter vedrørende fast eiendom

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2023 kan:

1. avhende fast eiendom uansett verdi til markedspris når det ikke foreligger annet statlig behov for eiendommen. Eiendommene skal normalt legges ut for salg i markedet, men kan selges direkte til fylkeskommuner eller kommuner til markedspris, innenfor EØS-avtalens bestemmelser. Dersom eiendommene er aktuelle for friluft- eller kulturformål kan de selges på samme vilkår til Statskog SF hvis ikke fylkeskommuner eller kommuner ønsker å kjøpe eiendommene. Likeledes kan eiendommer som er

nødvendige for å oppfylle samfunnets målsetting om å opprettholde en selvfinansiert sivil luftfart, selges direkte til Avinor AS. Dette gjelder følgende eiendoms kategorier:

- a. rullebaner, taksebaner med tilhørende sikkerhetsområder, flyoppstillingsplasser og andre arealer og infrastruktur for flyoperasjoner
 - b. terminal innrettet mot det service- og tjenestebehov som forbrukere og myndigheter har bruk for
 - c. områder for kollektiv og privat tilbringertjeneste
 - d. kontorer og lignende
 - e. eiendommer for fremtidig utbygging
2. avhende fast eiendom til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

IX

Tidspunkt for belastning av utgiftsbevilgninger

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2023 kan belaste utgiftsbevilgninger for bestillinger gjennom NSPA (NATO Support and Procurement Agency), andre internasjonale organisasjoner eller andre lands myndigheter fra det tidspunkt materiell blir bestilt, selv om levering først skjer senere i budsjettåret eller i et etterfølgende budsjettår.

X

Uttak fra lager av materiell som er utgiftsført tidligere år

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2023 kan fravike Bevilgningsreglementets bestemmelser om kontant- og ettårsprinsippet ved uttak fra lager som er utgiftsført på kapittel 1720 i tidligere budsjettår til anvendelse på Forsvarsdepartementets kapitler 1700, 1735 og 1791, samt Justis- og beredskapsdepartementets kapittel 481.

XI

Kjøp/innløsning av boliger med fellesgjeld

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet gjennom Forsvarsbygg i 2023 kan kjøpe/innløse boliger med fellesgjeld, slik at samlet gjeld knyttet til eierskap av slike boliger ikke overstiger 100 mill. kroner.

XII

Deltakelse i NATOs innovasjonsfond

Stortinget samtykker i at regjeringen slutter seg til NATOs innovasjonsfond, med en samlet økonomisk forpliktelse over 15 år på opp til 37 mill. euro.

Olje- og energidepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 23	kap. 4810 post 02
kap. 1820 post 23	kap. 4820 post 02
kap. 1820 post 45	kap. 4820 post 03

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2023 kan pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
	22	Flom- og skredforebygging	150 mill. kroner
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	50 mill. kroner

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	72	Tilskudd til petroleums- og energiformål	6 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	130 mill. kroner
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
1850		Klima, industri og teknologi	
	70	Gassnova SF	20 mill. kroner

Andre fullmakter

V

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2023 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 15 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

Vedlegg 1**Oversikt over utgifter og inntekter i statsbudsjettet for
budsjetterterminen 2023**

1 000 kroner

	Utgifter				
	Samlede utgifter	Drifts-utgifter	Nybygg, anlegg mv.	Overføringer til andre	Utlån, gjelds-avdrag mv.
Det kongelige hus	265 484	25 476	-	240 008	-
Regjeringen	402 101	402 101	-	-	-
Stortinget og tilknyttede organ	2 252 449	1 809 349	155 000	288 100	-
Høyesterett	128 079	128 079	-	-	-
Utenriksdepartementet	50 301 325	6 546 669	72 243	41 692 189	1 990 224
Kunnskapsdepartementet	74 438 123	6 655 306	69 414	67 713 403	-
Kultur- og likestillingsdepartementet	23 326 519	2 446 586	119 448	20 760 485	-
Justis- og beredskapsdepartementet	48 342 698	42 233 865	2 882 141	3 226 692	-
Kommunal- og distriktsdepartementet	249 300 459	7 029 822	3 766 175	224 104 462	14 400 000
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	59 535 359	25 920 714	562 210	33 052 435	-
Helse- og omsorgsdepartementet	220 036 885	8 625 577	18 678	211 392 630	-
Barne- og familiedepartementet	35 884 680	8 997 330	2 000	26 885 350	-
Nærings- og fiskeridepartementet	18 508 540	7 521 848	1 156 550	9 001 223	828 919
Landbruks- og matdepartementet	29 503 193	1 998 716	14 771	27 489 706	-
Samferdselsdepartementet	82 813 700	20 089 800	10 155 500	52 568 400	-
Klima- og miljødepartementet	19 977 833	3 252 859	387 765	16 337 209	-
Finansdepartementet	145 189 286	22 143 186	338 700	44 250 400	78 457 000
Forsvarsdepartementet	75 832 904	48 052 338	25 913 545	1 842 341	24 680
Olje- og energidepartementet	51 907 237	2 054 137	25 000	49 828 100	-
Ymse	9 950 000	9 950 000	-	-	-
Statsbankene	149 794 582	795 777	79 138	19 364 481	129 555 186
Statlig petroleumsvirksomhet	28 300 000	-	28 300 000	-	-
Statens forvaltningsbedrifter	10 111 727	-241 810	9 353 537	-	1 000 000
Folketrygden	587 925 020	-	-	587 925 020	-
Statens pensjonsfond utland	1 384 301 000	-	-	1 384 301 000	-
Sum utgifter	3 358 329 183	226 437 725	83 371 815	2 822 263 634	226 256 009
			Statsbudsjettet folke-trygden ikke medregnet	Folke-trygden	Statsbudsjettet medregnet folke-trygden
1. Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføringer fra Statens pensjonsfond utland)			2 450 821 592	424 203 083	2 875 024 675
2. Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld mv.)			2 544 148 154	587 925 020	3 132 073 174
Driftsutgifter			226 437 725	-	226 437 725
Nybygg, anlegg mv.			83 371 815	-	83 371 815
Overføringer til andre			850 037 614	587 925 020	1 437 962 634
Overføringer til Statens pensjonsfond utland			1 384 301 000	-	1 384 301 000
3. Overskudd før lånetransaksjoner før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1-2)			-93 326 562	-163 721 937	-257 048 499
4. Overføring fra Statens pensjonsfond utland			257 048 499	-	257 048 499
5. Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)			163 721 937	-163 721 937	-

1 000 kroner

Inntekter					
	Samlede inntekter	Drifts-inntekter	Inntekter i samband med nybygg, anlegg mv.	Skatter, avgifter og andre overføringer	Tilbakebetalinger mv.
Skatt på formue og inntekt	408 458 500	-	-	408 458 500	-
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	421 226 500	-	-	421 226 500	-
Tollinntekter	4 285 000	-	-	4 285 000	-
Merverdiavgift	392 950 000	-	-	392 950 000	-
Avgifter på alkohol	15 000 000	-	-	15 000 000	-
Avgifter på tobakk	7 450 000	-	-	7 450 000	-
Avgifter på motorvogner	20 165 000	-	-	20 165 000	-
Andre avgifter	86 090 914	-	-	86 090 914	-
Sum skatter og avgifter	1 355 625 914	-	-	1 355 625 914	-
Renter av statens forvaltningsbedrifter	2 168 000	-	-	2 168 000	-
Øvrige inntekter av statens forvaltningsbedrifter	1 676 000	-	1 663 000	13 000	-
Sum inntekter av statens forvaltningsbedrifter	3 844 000	-	1 663 000	2 181 000	-
Renter fra statsbankene	16 500 632	-	-	16 500 632	-
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	10 883 000	-	-	10 883 000	-
Utbytte ekskl. Equinor ASA	32 118 102	-	-	32 118 102	-
Renteinntekter og utbytte (ekskl. statens forvaltningsbedrifter og Equinor ASA)	59 501 734	-	-	59 501 734	-
Inntekter under departementene	34 852 027	22 824 389	2 573 348	9 454 290	-
Overføring fra Norges Bank	8 600 000	-	-	8 600 000	-
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	-	-	-	-	-
Sum andre inntekter	43 452 027	22 824 389	2 573 348	18 054 290	-
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	542 700 000	513 300 000	27 000 000	2 400 000	-
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	854 901 000	-	-	854 901 000	-
Aksjeutbytte fra Equinor ASA	15 000 000	-	-	15 000 000	-
Sum petroleumsinntekter	1 412 601 000	513 300 000	27 000 000	872 301 000	-
Tilbakebetalinger	222 620 466	-	-	-	222 620 466
Statens pensjonsfond utland	257 048 499	-	-	257 048 499	-
Sum inntekter	3 354 693 640	536 124 389	31 236 348	2 564 712 437	222 620 466
			Statsbudsjettet folketrygden ikke medregnet	Folketrygden	Statsbudsjettet medregnet folketrygden
Låntransaksjoner:					
6. Utlån, gjeldsavdrag, aksjetegning mv. i alt			226 256 009	-	226 256 009
Utlån til statsbanker			129 555 186	-	129 555 186
Gjeldsavdrag			78 457 000	-	78 457 000
Andre utlån, aksjetegning mv.			18 243 823	-	18 243 823
7. Tilbakebetalinger mv.			222 620 466	-	222 620 466
8. Utlån mv. (netto) (6 - 7)			3 635 543	-	3 635 543
9. Samlet finansieringsbehov - av kontantbeholdning og lånemidler (8 - 5)			-160 086 394	163 721 937	3 635 543

Vedlegg 2**Statsbudsjettet**

Tabell 2.1 Hovedtallene i statsbudsjettet for perioden 2017–2023

Mill. kroner

	Regnskap					Saldert budsjett 2022	Anslag regn- skap 2022	Forslag 2023
	2017	2018	2019	2020	2021			
Driftsutgifter og investeringer ekskl. petroleumsvirksomhet	210 329	218 699	226 495	233 088	249 851	263 211	281 712	281 751
Driftsresultat statens forvaltningsbedrifter	-176	-428	-335	-549	-2 821	-1 108	-1 086	-242
Renter av statsgjeld	8 833	10 636	9 796	10 463	9 760	10 251	10 251	11 530
Overføringer til andre	1 035 317	1 066 683	1 115 829	1 281 925	1 302 654	1 282 709	1 339 214	1 426 433
Utgifter ekskl. lån og petroleumsvirksomhet	1 254 303	1 295 590	1 351 785	1 524 928	1 559 444	1 555 063	1 630 089	1 719 472
Inntekter ekskl. lån, oljeskatter og petroleumsvirksomhet	1 031 477	1 077 078	1 124 162	1 154 402	1 190 476	1 254 986	1 325 644	1 462 424
Oljekorrigert overskudd	-222 826	-218 513	-227 623	-370 525	-368 969	-300 076	-304 445	-257 048
Overført fra Statens pensjonsfond utland	231 394	225 514	228 564	417 426	390 066	300 076	304 445	257 048
Overskudd før lånetransaksjoner	8 568	7 001	941	46 901	21 097	0	0	0
Oljeskatter	71 177	117 287	140 379	35 408	91 849	168 311	580 201	854 901
Utbytte fra Equinor ASA	8 398	14 984	20 057	15 030	10 494	13 000	26 700	15 000
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	114 836	141 242	122 809	83 988	209 902	122 700	588 600	542 700
Utgifter til statlig petroleumsvirksomhet	-26 564	-22 555	-26 331	-27 601	-24 732	-26 500	-26 700	-28 300
Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten	167 847	250 959	256 915	106 825	287 513	277 511	1 168 801	1 384 301
Overskudd før overføring til Statens pensjonsfond utland	-54 979	32 446	29 292	-263 701	-81 456	-22 565	864 356	1 127 253
Utlån og avdrag, brutto	163 595	148 491	187 253	207 255	221 288	210 661	217 986	226 256
Tilbakebetalinger	120 138	204 612	115 117	141 342	137 931	115 065	118 279	222 620
Utlån, netto	43 456	-56 120	72 137	65 913	83 358	95 596	99 707	3 636
Overskudd før lånetransaksjoner	8 568	7 001	941	46 901	21 097	0	0	0
Samlet finansieringsbehov	34 888	-63 122	71 195	19 012	62 261	95 596	99 707	3 636

Tabell 2.2 Samlede utgifter etter departement 2017–2023

Mill. kroner

Departement ³	Regnskap					Budsjett	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹	2023 ²
Det kongelige hus, Regjeringen, Stortinget og Høyesterett	3 003	3 438	3 242	2 813	2 864	3 003	3 048
Utenriksdepartementet	37 353	37 089	40 729	44 104	44 645	47 725	50 301
Kunnskapsdepartementet	58 242	79 218	78 913	77 379	78 380	71 576	74 438
Kultur- og likestillingsdepartementet	13 694	14 126	12 979	23 206	25 867	21 959	23 327
Justis- og beredskapsdepartementet	57 272	39 199	41 450	42 053	44 305	46 029	48 343
Kommunal- og distriktsdepartementet	187 390	188 927	198 397	225 179	224 391	230 232	249 300
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	35 828	36 826	43 653	40 478	48 355	46 428	59 535
Helse- og omsorgsdepartementet	158 223	165 686	177 147	192 370	214 729	204 777	220 037
Barne- og familiedepartementet	28 020	27 600	31 197	31 991	33 894	34 057	35 885
Nærings- og fiskeridepartementet	11 098	17 203	12 344	24 966	27 744	17 912	18 509
Landbruks- og matdepartementet	18 283	20 181	19 765	20 609	20 920	23 665	29 503
Samferdselsdepartementet	71 827	66 632	72 503	81 750	86 470	81 127	82 814
Klima- og miljødepartementet	9 858	13 210	14 183	17 540	16 476	17 870	19 978
Finansdepartementet	101 208	98 266	121 740	140 983	134 913	63 563	145 189
Forsvarsdepartementet	52 429	56 945	60 181	61 851	67 591	69 051	75 833
Olje- og energidepartementet	14 312	5 446	4 056	4 008	5 691	6 992	51 907
Ymse	0	1	0	0	0	4 750	9 950
Statsbankene	106 972	109 815	124 802	136 150	150 030	142 672	149 795
Statlig petroleumsvirksomhet	26 564	22 555	26 331	27 601	24 732	26 500	28 300
Statens forvaltningsbedrifter	3 053	4 056	4 301	23 249	4 602	8 459	10 112
Folketrygden	449 831	460 219	477 454	532 396	548 867	553 874	587 925
Statens pensjonsfond utland	167 847	250 959	256 915	115 935	287 513	347 511	1 384 301
Utgifter i alt	1 612 308	1 717 595	1 822 283	1 866 608	2 092 977	2 069 735	3 358 329

¹ Saldert budsjett 2022.² Forslag 2023 Prop. 1 S (2022–2023).³ Departementenes budsjetter er uten ymse utgifter, statsbankene, statlig petroleumsvirksomhet, statens forvaltningsbedrifter og folketrygden som vises separat.

Tabell 2.3 Driftsutgifter (postene 1–29) etter departement 2017–2023

Departement ³	Regnskap					Budsjett	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹	2023 ²
Det kongelige hus, Regjeringen, Stortinget og Høyesterett	2 002	2 141	2 223	2 157	2 179	2 298	2 365
Utenriksdepartementet	5 544	5 245	5 226	5 016	5 023	5 379	6 547
Kunnskapsdepartementet	5 252	6 292	6 662	7 168	7 353	6 896	6 655
Kultur- og likestillingsdepartementet	2 001	2 105	2 264	2 242	2 291	2 392	2 447
Justis- og beredskapsdepartementet	35 767	34 839	36 334	36 358	38 151	40 179	42 234
Kommunal- og distriktsdepartementet	5 556	5 564	6 086	6 294	6 555	6 879	7 030
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	18 844	18 643	17 180	19 852	25 223	24 291	25 921
Helse- og omsorgsdepartementet	5 656	5 906	6 445	6 964	11 097	10 084	8 626
Barne- og familiedepartementet	7 886	8 186	8 316	8 448	8 686	9 019	8 997
Nærings- og fiskeridepartementet	4 302	4 589	4 851	4 420	4 785	7 236	7 522
Landbruks- og matdepartementet	1 795	1 847	1 910	1 884	1 918	1 966	1 999
Samferdselsdepartementet	15 121	15 708	17 333	17 868	17 879	17 605	20 090
Klima- og miljødepartementet	2 807	2 902	3 065	3 230	3 183	3 178	3 253
Finansdepartementet	16 225	17 015	18 052	19 563	20 784	21 746	22 143
Forsvarsdepartementet	35 847	39 197	40 246	40 684	44 070	43 601	48 052
Olje- og energidepartementet	1 672	1 730	1 872	1 723	1 752	1 922	2 054
Ymse	0	1	0	0	0	4 750	9 950
Statsbankene	738	756	762	805	788	772	796
Statlig petroleumsvirksomhet	0	0	0	0	0	0	0
Statens forvaltningsbedrifter	-176	-428	-335	-549	-2 821	-1 108	-242
Folketrygden	0	0	0	0	0	0	0
Statens pensjonsfond utland	0	0	0	0	0	0	0
Utgifter i alt	166 839	172 236	178 493	184 128	198 897	209 086	226 438

¹ Saldert budsjett 2022.² Forslag 2023 Prop. 1 S (2022–2023).³ Departementenes budsjetter er uten ymse utgifter, statsbankene, statlig petroleumsvirksomhet, statens forvaltningsbedrifter og folketrygden som vises separat.

Tabell 2.4 Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49) etter departement 2017–2023

Departement ³	Regnskap					Budsjett	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹	2023 ²
	Det kongelige hus, Regjeringen, Stortinget og Høyesterett	543	726	362	133	110	147
Utenriksdepartementet	261	124	114	41	50	59	72
Kunnskapsdepartementet	20	65	79	141	239	70	69
Kultur- og likestillingsdepartementet	36	26	34	72	91	117	119
Justis- og beredskapsdepartementet	1 388	2 398	3 322	3 514	2 032	3 113	2 882
Kommunal- og distriktsdepartementet	2 574	2 494	3 033	3 661	2 295	2 733	3 766
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	523	608	485	491	521	567	562
Helse- og omsorgsdepartementet	7	17	21	17	27	18	19
Barne- og familiedepartementet	7	0	16	5	6	8	2
Nærings- og fiskeridepartementet	532	1 129	522	437	633	1 410	1 157
Landbruks- og matdepartementet	20	24	4	47	33	15	15
Samferdselsdepartementet	17 356	15 854	14 924	14 600	14 111	12 732	10 156
Klima- og miljødepartementet	610	647	628	626	613	630	388
Finansdepartementet	213	245	331	437	284	367	339
Forsvarsdepartementet	15 927	17 113	19 090	20 257	22 533	24 372	25 914
Olje- og energidepartementet	15	16	18	21	26	25	25
Ymse	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	55	76	48	69	62	70	79
Statlig petroleumsvirksomhet	26 564	22 555	26 331	27 601	24 732	26 500	28 300
Statens forvaltningsbedrifter	3 228	4 474	4 636	3 842	4 467	6 564	9 354
Folketrygden	0	0	0	0	0	0	0
Statens pensjonsfond utland	0	0	0	0	0	0	0
Utgifter i alt	69 878	68 590	73 998	76 012	72 864	79 517	83 372

¹ Saldert budsjett 2022.² Forslag 2023 Prop. 1 S (2022–2023).³ Departementenes budsjetter er uten ymse utgifter, statsbankene, statlig petroleumsvirksomhet, statens forvaltningsbedrifter og folketrygden som vises separat.

Tabell 2.5 Overføringer til andre (postene 50–89) etter departement 2017–2023

Departement ³	Regnskap					Budsjett	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹	2023 ²
Det kongelige hus, Regjeringen, Stortinget og Høyesterett	459	571	657	523	575	558	528
Utenriksdepartementet	30 234	30 278	33 773	37 486	38 331	40 298	41 692
Kunnskapsdepartementet	52 970	72 861	72 171	70 069	70 788	64 610	67 713
Kultur- og likestillingsdepartementet	11 657	11 995	10 681	20 891	23 484	19 450	20 760
Justis- og beredskapsdepartementet	20 118	1 962	1 795	2 180	4 121	2 737	3 227
Kommunal- og distriktsdepartementet	179 257	180 868	189 277	215 224	215 525	209 220	224 104
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	12 388	12 208	12 474	12 980	14 200	21 570	33 052
Helse- og omsorgsdepartementet	152 560	159 763	170 682	185 389	203 605	194 675	211 393
Barne- og familiedepartementet	20 127	19 415	22 864	23 538	25 202	25 030	26 885
Nærings- og fiskeridepartementet	6 095	8 812	6 646	16 472	16 985	8 682	9 001
Landbruks- og matdepartementet	16 469	18 309	17 852	18 678	18 969	21 684	27 490
Samferdselsdepartementet	31 651	35 070	40 246	49 282	54 280	50 790	52 568
Klima- og miljødepartementet	6 441	9 661	10 491	13 684	12 680	14 062	16 337
Finansdepartementet	33 695	37 107	39 256	56 988	39 840	41 451	44 250
Forsvarsdepartementet	656	635	845	910	987	1 078	1 842
Olje- og energidepartementet	5 084	1 946	2 166	2 263	3 913	5 046	49 828
Ymse	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	14 460	15 629	16 295	21 808	19 626	18 144	19 364
Statlig petroleumsvirksomhet	0	0	0	0	0	0	0
Statens forvaltningsbedrifter	0	10	0	11 626	437	3	0
Folketrygden	449 831	460 219	477 454	532 396	548 867	553 874	587 925
Statens pensjonsfond utland	167 847	250 959	256 915	106 825	287 513	277 511	1 384 301
Utgifter i alt	1 211 996	1 328 278	1 382 539	1 399 213	1 599 928	1 570 471	2 822 264

¹ Saldert budsjett 2022.² Forslag 2023 Prop. 1 S (2022–2023).³ Departementenes budsjetter er uten ymse utgifter, statsbankene, statlig petroleumsvirksomhet, statens forvaltningsbedrifter og folketrygden som vises separat.

Tabell 2.6 Utlån, gjeldsavdrag mv. (postene 90–99) etter departement 2017–2023

Departement ³	Regnskap					Budsjett	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹	2023 ²
Det kongelige hus, Regjeringen, Stortinget og Høyesterett	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	1 315	1 444	1 616	1 560	1 241	1 990	1 990
Kunnskapsdepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Kultur- og likestillingsdepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Justis- og beredskapsdepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Kommunal- og distriktsdepartementet	3	0	1	0	16	11 400	14 400
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	4 074	5 367	13 514	7 156	8 411	0	0
Helse- og omsorgsdepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Barne- og familiedepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Nærings- og fiskeridepartementet	169	2 673	325	3 636	5 341	585	829
Landbruks- og matdepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Samferdselsdepartementet	7 700	0	0	0	200	0	0
Klima- og miljødepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Finansdepartementet	51 074	43 899	64 101	63 995	74 005	0	78 457
Forsvarsdepartementet	0	0	0	0	0	0	25
Olje- og energidepartementet	7 541	1 754	0	0	0	0	0
Ymse	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	91 719	93 354	107 697	113 467	129 554	123 686	129 555
Statlig petroleumsvirksomhet	0	0	0	0	0	0	0
Statens forvaltningsbedrifter	0	0	0	8 330	2 520	3 000	1 000
Folketrygden	0	0	0	0	0	0	0
Statens pensjonsfond utland	0	0	0	9 110	0	70 000	0
Utgifter i alt	163 595	148 491	187 253	207 255	221 288	210 661	226 256

¹ Saldert budsjett 2022.² Forslag 2023 Prop. 1 S (2022–2023).³ Departementenes budsjetter er uten ymse utgifter, statsbankene, statlig petroleumsvirksomhet, statens forvaltningsbedrifter og folketrygden som vises separat.

Tabell 2.7 Skatter og avgifter i perioden 2017–2023

Kapittel		Regnskap					Mill. kroner	
							Budsjett	
		2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹	2023 ²
5501	Skatter på formue og inntekt	252 627	252 257	270 665	291 458	281 787	316 379	403 459
5502	Finansskatt	1 563	2 610	3 283	5 549	4 534	5 720	5 000
5506	Avgift av arv og gaver	91	73	44	64	48	0	0
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum	65 988	112 093	135 006	29 805	86 651	161 600	847 600
5508	Avgift på utslipp av CO ₂ på kontinentalsokkelen	5 182	5 193	5 371	5 602	5 197	6 710	7 300
5509	Avgift på utslipp av NO _x på kontinentalsokkelen	7	1	2	1	1	1	1
5511	Tollinntekter	3 498	3 463	3 480	3 588	4 334	3 675	4 285
5521	Merverdiavgift	267 433	295 121	305 886	306 740	333 241	360 530	392 950
5526	Avgift på alkohol	13 692	14 138	14 425	17 660	17 954	15 520	15 000
5531	Avgift på tobakkvarer mv.	7 027	6 699	6 549	8 958	9 043	7 310	7 450
5536	Avgift på motorvogner mv.							
	Engangsavgift	16 227	14 820	13 104	9 615	8 053	8 710	7 290
	Trafikkforsikringsavgift	9 606	6 878	9 149	9 173	9 513	10 410	11 000
	Vektårsavgift	339	337	335	330	329	310	300
	Omregistreringsavgift	1 474	1 381	1 336	1 465	1 471	1 525	1 575
5538	Veibruksavgift på drivstoff	15 430	15 971	15 244	14 114	14 742	13 684	13 274
5540	Avgift på kraftproduksjon	0	0	0	0	0	0	23 600
5541	Avgift på elektrisk kraft	10 884	11 304	10 672	10 665	11 323	9 816	9 910
5542	Avgift på mineralolje mv.	1 924	1 975	2 060	1 867	1 897	1 875	610
5543	Miljøavgift på mineralske produkter mv.	7 111	8 616	8 079	8 401	9 344	11 025	14 937
5546	Avgift på forbrenning av avfall	0	0	0	0	0	140	360
5547	Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	1	0	1	0	1	1	1
5548	Miljøavgift på visse klimagasser	429	430	304	281	345	430	495
5549	Avgift på utslipp av NO _x	52	57	64	54	50	65	50
5550	Miljøavgift på plantevernmidler	39	53	101	67	56	65	65
5551	Avgifter knyttet til mineralvirksomhet	4	5	7	9	8	6	12
5552	Avgift på produksjon av fisk	0	0	0	0	0	880	700
5553	Avgift på viltlevende marine ressurser	0	0	0	0	23	100	100
5554	Avgift på landbasert vindkraft	0	0	0	0	0	0	471
5555	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 411	2 242	1 528	1 520	75	0	0
5556	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	2 091	2 941	3 054	3 091	915	0	0
5557	Avgift på sukker mv.	206	186	191	205	220	200	200
5559	Avgift på drikkevareemballasje	1 999	2 131	2 148	2 485	2 766	2 395	2 415
5561	Flypassasjeravgift	1 813	1 871	1 947	195	12	1 600	1 850
5562	Totalisatoravgift	0	136	127	21	0	0	0
5565	Dokumentavgift	9 259	9 483	10 315	11 256	13 084	14 300	12 400
5568	Sektoravgifter under Kultur- og likestillingsdep.	107	109	103	90	86	108	107
5570	Sektoravgifter under Kommunal- og distriktsdep.	0	0	236	240	249	253	263
5571	Sektoravgifter under Arbeids- og inkluderingsdep.	94	101	107	110	105	129	131
5572	Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdep.	233	242	267	282	319	320	317
5574	Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridep.	479	514	530	547	589	1 581	1 605
5576	Sektoravgifter under Landbruks- og matdep.	317	266	262	255	282	260	283
5577	Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	985	1 052	869	707	715	0	0
5578	Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet	110	734	762	737	742	719	722
5580	Sektoravgifter under Finansdepartementet	362	389	426	450	455	485	508
5582	Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet	847	162	173	221	255	238	312
5583	Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	292	294	297	340	272	277	394
5584	Diverse avgiftsinntekter mv.	4	-1	0	0	8	0	0
5700	Trykdeavgift	137 747	144 130	148 508	154 541	163 801	163 833	176 311
5700	Arbeidsgiveravgift	175 773	183 272	194 253	186 804	206 434	214 157	244 916
	Sum skatter og avgifter inkl. folketrygden	1 014 754	1 103 727	1 171 269	1 089 562	1 191 329	1 337 341	2 210 527

¹ Saldert budsjett 2022.² Forslag 2023 Prop. 1 S (2022–2023).

Tabell 2.8 Samlede inntekter i perioden 2017–2023

Mill. kroner

	Regnskap					Saldert budsjett 2022	Anslag regnskap 2022	Forslag 2023
	2017	2018	2019	2020	2021			
Skatter på formue og inntekt	254 280	254 940	273 992	297 071	286 369	322 099	349 101	408 459
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	313 520	327 401	342 761	341 345	370 235	377 990	393 500	421 227
Tollinntekter	3 498	3 463	3 480	3 588	4 334	3 675	4 290	4 285
Merverdiavgift	267 433	295 121	305 886	306 740	333 241	360 530	370 000	392 950
Avgifter på alkohol	13 692	14 138	14 425	17 660	17 954	15 520	16 300	15 000
Avgifter på tobakk	7 027	6 699	6 549	8 958	9 043	7 310	7 500	7 450
Avgifter på motorvogner	27 644	23 416	23 924	20 583	19 366	20 955	18 060	20 165
Andre avgifter	56 483	61 263	59 874	58 210	58 938	60 951	61 013	86 091
Sum skatter og avgifter	943 577	986 440	1 030 890	1 054 154	1 099 480	1 169 030	1 219 764	1 355 626
Renter av statens forvaltningsbedrifter	72	72	86	99	699	1 969	1 969	2 168
Øvrige inntekter av statens forvaltningsbedrifter	2 838	3 023	3 114	3 279	4 241	2 179	2 965	1 676
Sum inntekter av statens forvaltningsbedrifter	2 910	3 095	3 200	3 378	4 940	4 149	4 935	3 844
Renter fra statsbankene	8 829	8 842	9 259	9 413	6 268	8 784	8 930	16 501
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	3 385	5 495	4 654	3 073	2 150	2 527	3 066	10 883
Utbytte ekskl. Equinor ASA	17 408	25 270	25 733	20 264	27 836	27 679	35 576	32 118
Sum renteinntekter og utbytte (ekskl. statens forvaltningsbedrifter og Equinor ASA)	29 622	39 607	39 646	32 749	36 254	38 991	47 572	59 502
Inntekter under departementene	37 642	33 603	35 627	44 415	34 633	32 703	42 266	34 852
Overføring fra Norges Bank	17 726	14 333	14 798	19 706	15 169	10 113	11 108	8 600
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	55 368	47 936	50 425	64 121	49 802	42 816	53 374	43 452
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	114 836	141 242	122 809	83 988	209 902	122 700	588 600	542 700
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	71 177	117 287	140 379	35 408	91 849	168 311	580 201	854 901
Aksjeutbytte fra Equinor ASA	8 398	14 984	20 057	15 030	10 494	13 000	26 700	15 000
Sum petroleumsinntekter	194 411	273 513	283 245	134 425	312 245	304 011	1 195 501	1 412 601
Tilbakebetalinger	120 138	204 612	115 117	141 342	137 931	115 065	118 279	222 620
Statens pensjonsfond utland	231 394	225 514	228 564	417 426	390 066	300 076	304 445	257 048
Sum inntekter	1 577 420	1 780 717	1 751 088	1 847 596	2 030 717	1 974 139	2 943 869	3 354 694

Tabell 2.9 Saldert budsjett 2022 (vedtatt des. 2021). Utgifter fordelt etter departement og de forskjellige grupper av postnummer

	1 000 kroner										
	Statens egne driftsutgifter			Overføringer				Andre			
	Samlede utgifter	I alt	Driftsutgifter (postnr. 01)	Spesielle driftsutgifter (postnr. 21-23 og 25-29)	Driftsresultat forretningsdriften (postnr. 24)	Nybygg, anlegg (postnr. 30-49)	I alt	Andre statsregnskaper (postnr. 50-59)	Kommuner (postnr. 60-69)	Andre overføringer (postnr. 70-89)	Utlån, gjeldsavgift mv. (postnr. 90-99)
Det kongelige hus	310 058	24 615	24 615	0	0	0	285 443	285 443	0	0	0
Regjeringen	399 965	399 965	379 865	20 100	0	0	0	0	0	0	0
Stortinget og tilknyttede organ	2 168 060	1 748 060	1 745 660	2 400	0	147 400	272 600	10 000	0	262 600	0
Høyesterett	125 332	125 332	125 332	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	47 725 324	5 378 581	4 478 490	900 091	0	58 718	40 297 801	0	0	40 297 801	1 990 224
Kunnskapsdepartementet	71 576 481	6 895 711	2 112 507	4 783 204	0	70 485	64 610 285	45 400 679	3 319 641	15 889 965	0
Kultur- og likestillingsdepartementet	21 959 070	2 391 988	2 126 545	265 443	0	117 287	19 449 795	1 617 201	238 085	17 594 509	0
Justis- og beredskapsdepartementet	46 029 151	40 179 333	38 471 579	1 707 754	0	3 113 001	2 736 817	498 268	255 611	1 982 938	0
Kommunal- og distriktsdepartementet	230 232 326	6 879 114	4 975 220	1 903 894	0	2 733 070	209 220 142	785 446	203 578 310	4 856 386	11 400 000
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	46 427 752	24 291 387	23 708 802	582 585	0	566 690	21 569 675	346 338	7 011 747	14 211 590	0
Helse- og omsorgsdepartementet	204 777 282	10 084 342	4 282 805	5 801 537	0	18 312	194 674 628	370 562	7 754 042	186 550 024	0
Barne- og familiedepartementet	34 057 289	9 018 931	5 844 857	3 174 074	0	8 070	25 030 288	147 095	1 108 757	23 774 436	0
Nærings- og fiskeridepartementet	17 912 431	7 235 889	5 630 573	1 605 316	0	1 410 207	8 681 635	2 723 951	532 200	5 425 484	584 700
Landbruks- og matdepartementet	23 665 009	1 966 124	1 857 445	108 679	0	14 771	21 684 114	2 587 175	179 494	18 917 445	0
Samferdselsdepartementet	81 127 050	17 604 650	5 115 250	12 489 400	0	12 732 000	50 790 400	135 500	6 118 800	44 536 100	0
Klima- og miljødepartementet	17 869 800	3 178 021	1 606 245	1 571 776	0	629 942	14 061 837	5 276 568	502 707	8 282 562	0
Finansdepartementet	63 563 364	21 745 931	20 407 551	1 338 380	0	366 500	41 450 933	249 780	28 900 000	12 550 933	0
Forsvarsdepartementet	69 050 571	43 601 126	40 879 774	2 721 352	0	24 371 893	1 077 552	249 780	0	827 772	0
Olje- og energidepartementet	6 992 431	1 922 231	1 165 031	757 200	0	24 500	5 045 700	1 120 500	110 000	3 815 200	0
Ymse	4 750 155	4 750 155	4 750 155	0	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	142 672 294	772 399	760 893	11 506	0	70 444	18 143 583	9 294 077	0	8 849 506	123 685 868
Statlig petroleumsvirksomhet	26 500 000	0	0	0	0	26 500 000	0	0	0	0	0
Statens forretningsdrift	8 458 824	-1 108 363	0	0	-1 108 363	6 564 187	3 000	3 000	0	0	3 000 000
Folketrygden	553 873 553	0	0	0	0	0	553 873 553	0	502 000	553 371 553	0
Statens pensjonsfond utland	347 511 000	0	0	0	0	0	277 511 000	277 511 000	0	0	70 000 000
Sum utgifter	2 069 734 572	209 085 522	170 449 194	39 744 691	-1 108 363	79 517 477	1 570 470 781	348 362 583	260 111 394	961 996 804	210 660 792

Tabell 2.10 Forslag for 2023. Utgifter fordelt etter departement og de forskjellige grupper av postnummer

	Statens egne driftsutgifter						Overføringer				Andre utlån, gjeldsavgdrag mv. (postnr. 90-99)
	Samlede utgifter	I alt	Driftsutgifter (postnr. 01)	Spesielle driftsutgifter (postnr. 21-23 og 25-29)	Driftsresultat forvaltningsbedrifter (postnr. 24)	Nybygg, anlegg (postnr. 30-49)	I alt	Andre statsregnskaper (postnr. 50-59)	Kommuner (postnr. 60-69)	Andre overføringer (postnr. 70-89)	
Det kongelige hus	265 484	25 476	25 476	0	0	0	240 008	240 008	0	0	0
Regjeringen	402 101	402 101	386 501	15 600	0	0	0	0	0	0	0
Stortinget og tilknyttede organ	2 252 449	1 809 349	1 805 149	4 200	0	155 000	288 100	2 900	0	285 200	0
Høyesterett	128 079	128 079	128 079	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	50 301 325	6 546 669	4 589 677	1 956 992	0	72 243	41 692 189	256 250	0	41 435 939	1 990 224
Kunnskapsdepartementet	74 438 123	6 655 306	2 171 122	4 484 184	0	69 414	67 713 403	46 624 550	3 838 771	17 250 082	0
Kultur- og likestillingsdepartementet	23 326 519	2 446 586	2 162 710	283 876	0	119 448	20 760 485	1 678 690	1 015 110	18 066 685	0
Justis- og beredskapsdepartementet	48 342 698	42 233 865	39 820 443	2 413 422	0	2 882 141	3 226 692	437 839	589 751	2 199 102	0
Kommunal- og distriktsdepartementet	249 300 459	7 029 822	5 226 819	1 803 003	0	3 766 175	224 104 462	788 026	218 291 611	5 024 825	14 400 000
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	59 535 359	25 920 714	25 177 124	743 590	0	562 210	33 052 435	354 135	18 674 410	14 023 890	0
Helse- og omsorgsdepartementet	220 036 885	8 625 577	4 487 447	4 138 130	0	18 678	211 392 630	381 211	7 064 345	203 947 074	0
Barne- og familiedepartementet	35 884 680	8 997 330	5 901 652	3 095 678	0	2 000	26 885 350	164 653	1 102 054	25 618 643	0
Nærings- og fiskeridepartementet	18 508 540	7 521 848	5 837 570	1 684 278	0	1 156 550	9 001 223	2 687 205	541 100	5 772 918	828 919
Landbruks- og matdepartementet	29 503 193	1 998 716	1 886 547	112 169	0	14 771	27 489 706	3 168 340	184 229	24 137 137	0
Samferdselsdepartementet	82 813 700	20 089 800	5 269 000	14 820 800	0	10 155 500	52 568 400	139 200	6 671 600	45 757 600	0
Klima- og miljødepartementet	19 977 833	3 252 859	1 674 336	1 578 523	0	387 765	16 337 209	5 706 273	392 182	10 238 754	0
Finansdepartementet	145 189 286	22 143 186	20 940 408	1 202 778	0	338 700	44 250 400	6 400	30 200 000	14 044 000	78 457 000
Forsvarsdepartementet	75 832 904	48 052 338	44 419 871	3 632 467	0	25 913 545	1 842 341	269 610	1 550	1 571 181	24 680
Olje- og energidepartementet	51 907 237	2 054 137	1 264 137	790 000	0	25 000	49 828 100	998 500	195 500	48 634 100	0
Ymse	9 950 000	9 950 000	9 950 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	149 794 582	795 777	783 967	11 810	0	79 138	19 364 481	9 307 958	0	10 056 523	129 555 186
Statlig petroleumsvirksomhet	28 300 000	0	0	0	0	28 300 000	0	0	0	0	0
Statens forvaltningsbedrifter	10 111 727	-241 810	0	500	-242 310	9 353 537	0	0	0	0	1 000 000
Folketrygden	587 925 020	0	0	0	0	0	587 925 020	0	524 000	587 401 020	0
Statens pensjonsfond utland	1 384 301 000	0	0	0	0	0	1 384 301 000	1 384 301 000	0	0	0
Sum utgifter	3 358 329 183	226 437 725	183 908 035	42 772 000	-242 310	83 371 815	2 822 263 634	1 457 512 748	289 286 213	1 075 464 673	226 256 009

1 000 kroner

Vedlegg 3**Bevilgningsregnskapet**

Tabell 3.1 Utgifter og inntekter i bevilgningsregnskapet per 1. halvår 2022

Utgifter	Mill. kroner				
	Overført fra forrige termin ¹	Budsjettets stilling 2022 ²	Samlet til disposisjon	Regnskap for 1. halvår	Gjenstående beløp
Det kongelige hus	0	353	353	247	107
Regjeringen	28	403	432	211	220
Stortinget og tilknyttede organ	185	2 185	2 370	1 095	1 275
Høyesterett	6	127	133	57	76
Utenriksdepartementet	939	53 756	54 695	24 191	30 504
Kunnskapsdepartementet	1 795	71 622	73 417	42 099	31 318
Kultur- og likestillingsdepartementet	1 549	23 253	24 802	17 688	7 115
Justis- og beredskapsdepartementet	3 116	51 723	54 839	22 531	32 308
Kommunal- og distriktsdepartementet	1 126	225 511	226 637	141 824	84 812
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	1 605	50 848	52 453	28 616	23 837
Helse- og omsorgsdepartementet	6 229	212 430	218 659	114 293	104 366
Barne- og familiedepartementet	363	34 136	34 499	17 594	16 905
Nærings- og fiskeridepartementet	1 642	18 491	20 133	9 028	11 105
Landbruks- og matdepartementet	635	26 143	26 778	16 958	9 820
Samferdselsdepartementet	3 414	81 743	85 157	41 241	43 916
Klima- og miljødepartementet	470	17 615	18 085	7 696	10 389
Finansdepartementet	630	64 611	65 241	34 831	30 410
Forsvarsdepartementet	1 356	74 137	75 493	31 445	44 048
Olje- og energidepartementet	542	24 323	24 865	16 481	8 384
Ymse	0	6 918	6 918	1	6 917
Statsbankene	1 011	142 654	143 665	79 860	63 806
Statlig petroleumsvirksomhet	0	27 000	27 000	15 591	11 409
Statens forretningsdrift	236	13 556	13 792	9 342	4 450
Folketrygden	0	564 834	564 834	277 423	287 411
Statens pensjonsfond utland	0	347 511	347 511	342 916	4 595
Sum utgifter	26 878	2 135 885	2 162 762	1 293 260	869 503

¹ Fordelingen av overført beløp fra 2021 avviker noe fra Meld. St. 3 (2021–2022) *Statsrekneskapen 2021*. Dette er en konsekvens av enkelte endringer i oppgavefordelingen mellom departementene fra 2022. Fra 2022 er kap. 290 *Integrerings- og mangfoldsdirektoratet* og kap. 291 *Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere* flyttet fra KD til kap. 670 og 671 under AID. Overført beløp på 314,5 mill. kroner er dermed flyttet fra KD til AID. Fra 2022 er kap. 1360 *Kystverket* flyttet fra SD til kap. 970 under NFD. Overført beløp på 611,7 mill. kroner er dermed flyttet fra SD til NFD.

² Saldert budsjett medregnet vedtatte bevilgningsendringer i første halvår.

			Mill. kroner
Inntekter	Budsjettets stilling 2022	Regnskap for 1. halvår	Gjenstående beløp
Skatt på formue og inntekt	322 099	199 536	122 563
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	377 990	199 412	178 578
Tollinntekter	3 675	1 888	1 787
Merverdiavgift	360 330	180 697	179 633
Avgifter på alkohol	15 520	8 138	7 382
Avgifter på tobakk	7 310	3 874	3 436
Avgifter på motorvogner	20 930	9 114	11 816
Andre avgifter	59 984	29 054	30 931
Sum skatter og avgifter	1 167 839	631 712	536 127
Renter av statens forretningsdrift	1 969	953	1 016
Øvrige inntekter av statens forretningsdrift	2 605	800	1 805
Sum inntekter av statens forretningsdrift	4 575	1 754	2 821
Renter fra statsbankene	8 930	3 433	5 496
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	3 066	1 149	1 918
Aksjeutbytte ekskl. Equinor ASA	35 576	20 357	15 219
Renteinntekter og utbytte (ekskl. statens forretningsdrift og Equinor ASA)	47 572	24 939	22 632
Inntekter under departementene	41 166	20 374	20 792
Overføring fra Norges Bank	11 108	11 108	0
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	0	0	0
Sum andre inntekter	52 274	31 482	20 792
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	388 900	250 792	138 108
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	145 611	208 556	-62 945
Aksjeutbytte fra Equinor ASA	26 700	12 006	14 694
Sum petroleumsinntekter	561 211	471 353	89 858
Tilbakebetalinger	118 279	67 739	50 539
Statens pensjonsfond utland	300 076	0	300 076
Sum inntekter	2 251 825	1 228 980	1 022 845

Tabell 3.2 Bevilgningsregnskapet for 1. halvår 2021 og 2022

Utgifter	Mill. kroner										
	Samlede utgifter		Driftsutgifter		Nybygg, anlegg mv.		Overføringer til andre		Utlån, gjelds- avdrag mv.		
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
Det kongelige hus	274	247	18	18	0	0	256	228	0	0	
Regjeringen	179	211	179	211	0	0	0	0	0	0	
Stortinget og tilknyttede organ	974	1 095	799	895	47	65	128	135	0	0	
Høyesterett	56	57	56	57	0	0	0	0	0	0	
Utenriksdepartementet	20 089	24 191	2 112	2 311	12	5	16 724	19 884	1 241	1 990	
Kunnskapsdepartementet	47 306	42 099	3 382	3 380	193	37	43 731	38 682	0	0	
Kultur- og likestillings- departementet	18 455	17 688	1 057	1 117	26	41	17 373	16 530	0	0	
Justis- og beredskaps- departementet	20 032	22 531	18 302	20 604	590	546	1 140	1 382	0	0	
Kommunal- og distrikts- departementet	135 041	141 824	2 913	3 333	1 051	1 290	131 077	131 352	0	5 849	
Arbeids- og inkluderings- departementet	23 966	28 616	12 921	15 938	193	137	7 030	12 542	3 821	0	
Helse- og omsorgs- departementet	112 464	114 293	5 339	5 839	6	12	107 119	108 443	0	0	
Barne- og familie- departementet	17 316	17 594	4 231	4 246	0	5	13 085	13 344	0	0	
Nærings- og fiskeri- departementet	14 013	9 028	2 258	3 445	318	466	9 014	4 500	2 421	617	
Landbruks- og mat- departementet	15 792	16 958	910	914	2	2	14 880	16 041	0	0	
Samferdselsdepartementet	41 206	41 241	7 094	7 459	4 944	6 008	29 168	27 774	0	0	
Klima- og miljødepartementet	10 082	7 696	1 221	1 272	353	212	8 509	6 211	0	0	
Finansdepartementet	105 882	34 831	9 728	9 714	142	189	22 007	23 689	74 005	1 240	
Forsvarsdepartementet	29 968	31 445	20 139	21 982	9 465	8 806	364	658	0	0	
Olje- og energidepartementet	2 773	16 481	817	811	7	15	1 948	15 655	0	0	
Ymse	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	
Statsbankene	81 117	79 860	376	370	37	37	8 778	9 340	71 925	70 113	
Statlig petroleumsvirksomhet	12 939	15 591	0	0	12 939	15 591	0	0	0	0	
Statens forretningsdrift	1 976	9 342	-1 110	-257	1 890	2 509	7	0	1 190	7 090	
Folketrygden	271 683	277 423	0	0	0	0	271 683	277 423	0	0	
Statens pensjonsfond utland	-145 637	342 916	0	0	0	0	-145 637	342 916	0	0	
Sum utgifter	837 945	1 293 260	92 743	103 659	32 215	35 972	558 383	1 066 730	154 604	86 899	
Lånetransaksjoner						Budsjet- Regn- skap stilling 2021	2022	End- ringer i pst. 2021	Regn- skap 1. halvår 2021	Regn- skap 1. halvår 2022	End- ringer i pst.
1 Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføring fra Statens pensjonsfond utland)					1 502 720	1 833 470	22,0	664 796	1 161 240	74,7	
2 Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld)					1 871 689	1 917 899	2,5	683 341	1 206 360	76,5	
Driftsutgifter					198 897	232 142	16,7	92 743	103 659	11,8	
Nybygg, anlegg mv.					72 864	80 383	10,3	32 215	35 972	11,7	
Overføringer til andre					1 312 415	1 327 863	1,2	704 020	723 813	2,8	
Overføringer til Statens pensjonsfond utland					287 513	277 511	-3,5	-145 637	342 916	-335,5	
3 Overskudd før lånetransaksjoner før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1-2)					-368 969	-84 429	-	-18 545	-45 120	-	
4 Overføring fra Statens pensjonsfond utland					390 066	300 076	-	0	0	-	
5 Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)					21 097	215 647	-	-18 545	-45 120	-	

Inntekter	Mill. kroner										
	Samlede inntekter		Driftsinntekter		Inntekter i samband med nybygg, anlegg mv.		Skatter, avgifter og andre overføringer		Tilbakebetalinger mv.		
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
Skatt på formue og inntekt	159 823	199 536	0	0	0	0	159 823	199 536	0	0	
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	178 151	199 412	0	0	0	0	178 151	199 412	0	0	
Tollinntekter	1 828	1 888	0	0	0	0	1 828	1 888	0	0	
Merverdiavgift	159 424	180 697	0	0	0	0	159 424	180 697	0	0	
Avgifter på alkohol	8 451	8 138	0	0	0	0	8 451	8 138	0	0	
Avgifter på tobakk	4 669	3 874	0	0	0	0	4 669	3 874	0	0	
Avgifter på motorvogner	9 945	9 114	0	0	0	0	9 945	9 114	0	0	
Andre avgifter	29 014	29 054	0	0	0	0	29 014	29 054	0	0	
Sum skatter og avgifter	551 304	631 712	0	0	0	0	551 304	631 712	0	0	
Renter av statens forretningsdrift	0	953	0	0	0	0	0	953	0	0	
Øvrige inntekter av statens forretningsdrift	931	800	0	0	835	787	96	13	0	0	
Sum inntekter av statens forretningsdrift	931	1 754	0	0	835	787	96	966	0	0	
Renter fra statsbankene	3 198	3 433	0	0	0	0	3 198	3 433	0	0	
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	1 224	1 149	0	0	0	0	1 224	1 149	0	0	
Aksjeutbytte ekskl. Equinor ASA	12 262	20 357	0	0	0	0	12 262	20 357	0	0	
Renteinntekter og utbytte (ekskl. statens forretningsdrift og Equinor ASA)	16 684	24 939	0	0	0	0	16 684	24 939	0	0	
Inntekter under departementene	15 091	20 374	8 640	12 860	350	526	6 101	6 988	0	0	
Overføring fra Norges Bank	15 169	11 108	0	0	0	0	15 169	11 108	0	0	
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sum andre inntekter	30 260	31 482	8 640	12 860	350	526	21 270	18 096	0	0	
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	65 738	250 792	52 210	236 998	12 374	12 605	1 154	1 189	0	0	
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	-4 312	208 556	0	0	0	0	-4 312	208 556	0	0	
Aksjeutbytte fra Equinor ASA	4 190	12 006	0	0	0	0	4 190	12 006	0	0	
Sum petroleumsinntekter	65 616	471 353	52 210	236 998	12 374	12 605	1 032	221 750	0	0	
Tilbakebetalinger	72 465	67 739	0	0	0	0	0	0	72 465	67 739	
Statens pensjonsfond utland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sum inntekter	737 261	1 228 980	60 850	249 859	13 559	13 918	590 387	897 464	72 465	67 739	
Lånetransaksjoner						Budsjett- Regn- skap 2021	End- ringer i pst.	Regn- skap 1. halvår 2021	Regn- skap 1. halvår 2022	End- ringer i pst.	
6 Utlån, gjeldsavdrag, aksjetegning mv. i alt						221 288	217 986	-1,5	154 604	86 899	-43,8
Utlån mv. til statsbankene						129 554	123 571	-4,6	71 925	70 113	-2,5
Gjeldsavdrag						74 005	0	-	74 005	1 240	-
Andre utlån, aksjetegning mv.						17 729	94 415	432,5	8 674	15 547	79,2
7 Tilbakebetalinger mv.						137 931	118 279	-14,2	72 465	67 739	-6,5
8 Utlån mv. netto (6-7)						83 358	99 707	19,6	82 139	19 160	-76,7
9 Samlet finansieringsbehov dekket av kontantbeholdning og lån(8-5) ¹						62 261	-115 940	-	100 684	64 280	-
10 Statslånemidler						62 261	0	-	0	0	-

¹ Inkluderer ikke finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten

Vedlegg 4**Virksomheter med særskilte fullmakter
(nettobudsjetterte forvaltningsorganer)**

Finansdepartementet har i samråd med berørte departementer etablert prosedyrer for innrapportering av standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter, jf. omtale i Gul bok 2010, kapittel 9.3. Tabellene 4.1 – 4.3 nedenfor oppsummerer tall som Finansdepartementet har mottatt fra de berørte departementene. Tabell 4.4 gir en oversikt over aktuelle departementer og tilhørende nettobudsjetterte virksomheter. De enkelte departementene gir i sine fagproposisjoner et mer detaljert tallgrunnlag for sine nettobudsjetterte virksomheter.

Tabellene nedenfor er en ren oppsummering av tall for enkeltvirksomheter, og det er ikke foretatt noen eliminering av overføringer eller transaksjoner mellom virksomhetene. Som følge av

dette vil for eksempel bevilgninger til Norges Forskningsråd (NFR) som viderefordes til øvrige nettobudsjetterte virksomheter, fremkomme som inntekter fra statlige bevilgninger to ganger i den aggregerte fremstillingen. Videre vil bevilgninger og tildelinger som de nettobudsjetterte virksomhetene mottar fra andre departementer eller statlige virksomheter, og som ikke tilflyter virksomheten direkte over den statlige nettobevilgning (post 50-59), fremkomme som inntekter fra statlige bevilgninger i tabellene 4.1 og 4.2 nedenfor. Det er gjort noen reklassifiseringer i sammenligningstall for 2020, basert på tallgrunnlag mottatt fra departementene, se bl.a. note 4 til tabell 4.3.

Tabell 4.1 Utgifter og inntekter fordelt etter art ¹

<i>Beløp i mill. kroner</i>	2019	2020	2021	Budsjett 2022
1. Utgifter				
<i>Driftsutgifter</i>				
Lønnsutgifter	33 557	34 384	35 009	36 962
Varer og tjenester	16 877	16 467	16 297	18 011
<i>Sum driftsutgifter</i>	<i>50 434</i>	<i>50 851</i>	<i>51 306</i>	<i>54 973</i>
<i>Investeringsutgifter</i>				
Investeringer, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	3 075	2 817	2 967	3 075
<i>Sum investeringsutgifter</i>	<i>3 075</i>	<i>2 817</i>	<i>2 967</i>	<i>3 075</i>
<i>Overføringer fra virksomheten ²</i>				
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	4 936	5 280	4 717	7 092
Andre utbetalinger	8 122	9 215	10 108	9 686
<i>Sum overføringsutgifter</i>	<i>13 058</i>	<i>14 495</i>	<i>14 824</i>	<i>16 778</i>

Tabell 4.1 fortsetter

	Budsjett			
<i>Beløp i mill. kroner</i>	2019	2020	2021	2022
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Kjøp av aksjer og andeler	3	13	5	0
Andre finansielle utgifter	6	6	16	2
<i>Sum finansielle utgifter</i>	9	20	21	2
Sum utgifter	66 575	68 183	69 118	74 827
2. Inntekter				
<i>Driftsinntekter</i>				
Inntekter fra salg av varer og tjenester	4 666	4 244	4 599	4 405
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	16	17	17	17
Refusjoner	328	532	384	362
Andre driftsinntekter	2 481	2 786	2 260	2 293
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>7 492</i>	<i>7 579</i>	<i>7 261</i>	<i>7 078</i>
<i>Investeringsinntekter</i>				
Salg av varige driftsmidler	206	4	2	0
<i>Sum investeringsinntekter</i>	<i>206</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>0</i>
<i>Overføringer til virksomheten</i>				
Inntekter fra statlige bevilgninger ³	58 236	61 805	62 324	61 467
Andre innbetalinger	1 245	1 125	1 076	467
<i>Sum overføringsinntekter</i>	<i>59 481</i>	<i>62 930</i>	<i>63 401</i>	<i>61 933</i>
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	2	-1	9	15
Andre finansielle innbetalinger	6	20	2	1
<i>Sum finansielle inntekter</i>	<i>8</i>	<i>20</i>	<i>10</i>	<i>16</i>
Sum inntekter	67 186	70 533	70 674	69 027
3. Netto endring i kontantbeholdningen (2-1) ⁴	611	2 350	1 556	-5 799

¹ Tabell 4.1 gir et uttrykk for virksomhetenes samlede brutto utgifter og inntekter fordelt etter art for årene 2019, 2020 og 2021, samt summen av virksomhetenes interne budsjetter for 2022. Tallene i tabellen baserer seg på virksomhetenes egen oppstilling av brutto utgifter og inntekter på en standard mal.

² Overføringer fra Norges Forskningsråd (NFR) utgjør den vesentligste delen av overføringsutgiftene, med samlede overføringer på henholdsvis 9,8 mrd. kroner, 10,8 mrd. kroner og 11,2 mrd. kroner i årene 2019, 2020 og 2021, og estimerte utbetalinger i 2022 på om lag 14,7 mrd. kroner.

³ Inntekter fra statlige bevilgninger omfatter blant annet bevilgninger fra overordnet fagdepartement, bevilgninger fra andre departementer, bevilgninger fra andre statlige forvaltningsorganer og tildelinger fra NFR. Det vises til innledende kommentarer til tabellene, hvor det fremgår at det ikke er foretatt noen eliminering av overføringer eller transaksjoner mellom virksomhetene i oppstillingen.

⁴ Netto endring i kontantbeholdningen i tabell 4.1, beregnet ut fra sum inntekter med fradrag av sum utgifter, tilsvarer endringen i kontantbeholdningen mellom årene i tabell 4.3.

Tabell 4.2 Inntekter etter inntektskilde ¹

Inntektskilde	Budsjett			
<i>Beløp i mill. kroner</i>	2019	2020	2021	2022
<i>Bevilgninger til finansiering av statsoppdraget</i>				
Bevilgninger fra fagdepartementet	45 257	47 329	49 282	47 609
Bevilgninger fra andre departement	5 648	6 779	5 297	5 915
Bevilgninger fra andre statlige forvaltningsorganer	2 277	2 314	2 469	1 902
Tildelinger fra Norges forskningsråd	3 563	3 743	3 995	4 410
<i>Sum bevilgninger</i>	<i>56 745</i>	<i>60 164</i>	<i>61 043</i>	<i>59 837</i>
<i>Offentlige og private bidrag</i>				
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner	305	293	335	276
Bidrag fra private	1 069	1 126	1 467	898
Tildelinger fra internasjonale organisasjoner	977	1 158	936	916
<i>Sum bidrag</i>	<i>2 351</i>	<i>2 576</i>	<i>2 738</i>	<i>2 089</i>
<i>Oppdragsinntekter mv.</i>				
Oppdrag fra statlige virksomheter	1 594	1 618	1 671	1 368
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	153	123	134	76
Oppdrag fra private	701	792	874	700
Andre inntekter	5 642	5 259	4 213	4 957
<i>Sum oppdragsinntekter mv.</i>	<i>8 090</i>	<i>7 792</i>	<i>6 892</i>	<i>7 101</i>
Sum inntekter	67 186	70 533	70 674	69 027

¹ Tabell 4.2 gir et uttrykk for virksomhetenes samlede inntekter spesifisert etter inntektskilde for årene 2019, 2020 og 2021, samt summen av virksomhetenes interne budsjetter for 2022. Sum inntekter i tabell 4.2 skal samsvare med summen av inntekter i tabell 4.1, men gir supplerende informasjon om hva som er kilden til inntektene. Tallene i tabellen baserer seg på virksomhetenes egen spesifisering av brutto inntekter på en standard mal.

Tabell 4.3 Forholdet mellom kontantbeholdning, påløpte kostnader og avsetninger per 31.12. ¹

<i>Beløp i mill. kroner</i>	2019	2020	2021	Endring
				2020 til 2021
Kontantbeholdning				
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank ²	20 195	22 556	23 936	1 381
Beholdning på andre bankkonti	1 065	1 055	1 231	176
Andre kontantbeholdninger	1	0	0	0
Sum kontanter og kontantekvivalenter	21 261	23 611	25 167	1 556
Netto gjeld og forpliktelser ³				
<i>Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår</i>				
Feriepenger mv.	2 815	2 912	3 080	169
Skattetrekk og offentlige avgifter	2 522	2 397	2 755	357
Gjeld til leverandører	2 450	1 964	2 503	539
Gjeld til oppdragsgivere	-196	-132	-281	-149
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	1 451	1 455	1 744	289
<i>Sum til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår</i>	<i>9 041</i>	<i>8 596</i>	<i>9 801</i>	<i>1 205</i>
<i>Avsetninger til dekning av planlagte tiltak der kostnadene helt eller delvis vil bli dekket i fremtidige budsjettår</i>				
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	187	476	357	-119
Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	595	734	1 197	463
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet ⁴	3 487	3 842	4 059	218
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål ⁵	3 745	4 946	4 576	-369
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilgninger fra andre departementer	80	133	150	17
<i>Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår</i>	<i>8 094</i>	<i>10 131</i>	<i>10 340</i>	<i>209</i>
<i>Andre avsetninger</i>				
Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål	3 432	4 027	3 577	-450
Fri virksomhetskapital	773	922	1 122	199
<i>Sum andre avsetninger</i>	<i>4 205</i>	<i>4 949</i>	<i>4 698</i>	<i>-251</i>

Tabell 4.3 fortsetter

<i>Beløp i mill. kroner</i>	2019	2020	2021	Endring
				2020 til 2021
<i>Langsiktig gjeld (netto)</i>				
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	1	3	3	0
Annen langsiktig gjeld	-80	-68	325	394
<i>Sum langsiktig gjeld</i>	<i>-79</i>	<i>-65</i>	<i>328</i>	<i>393</i>
Sum netto gjeld og forpliktelser	21 261	23 611	25 167	1 556

- ¹ Tabell 4.3 viser samlet kontantbeholdning i nettobudsjetterte virksomheter ved utgangen av 2019, 2020 og 2021, og endringen i kontantbeholdningen mellom de to siste årene. Tabellen spesifiserer også de formål som kontantbeholdningen er bundet opp i. Tallene i tabellen baserer seg på virksomhetenes egne balanseoppstillinger basert på en standard mal.
- ² Samlet bankbeholdning til nettobudsjetterte virksomheter på oppgjørskonto i Norges Bank tilsvarer beholdning bokført i kapitalregnskapets kontogruppe 82, eksklusiv Sametinget (konto 820501) som ikke omfattes av dette sammendraget.
- ³ Postene på eiendelssiden av balansen er i oppstillingen ikke spesifisert hver for seg, men er inkludert i de relaterte postene på gjeldssiden av balansen. Tallene i tabellen er derfor nettotall, og gruppen *avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår*, inneholder eksempelvis også fordringer og andre omløpsmidler.
- ⁴ Prosjektgjeld knyttet til påbegynte, ikke fullførte prosjekter under NFR utgjør en stor del av denne avsetningen, med henholdsvis 2,3 mrd. kroner, 2,0 mrd. kroner og 2,5 mrd. kroner for årene 2019, 2020 og 2021. (Tall for 2020 er i tabellen justert opp med 239 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende tabell i fjor. Det skyldes en reklassifisering mellom balanselinjen for prosjektgjeld og balanselinjen for gjeld til leverandører hos NFR).
- ⁵ Forskningsprogram under behandling i NFR utgjør en betydelig del av denne avsetningen, med henholdsvis 3,1 mrd. kroner, 4,0 mrd. kroner og 2,5 mrd. kroner for årene 2019, 2020 og 2021.

Tabell 4.4 Oversikt over nettobudsjetterte virksomheter per 2021/2022

Overordnet departement/virksomhet ¹	Antall
<i>Kunnskapsdepartementet</i> ²	
Norges forskningsråd (NFR)	1
Universiteter ³	10
Statlige vitenskapelige høyskoler ⁴	5
Statlige høyskoler ⁵	6
Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) ⁶	1
Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning ⁷	1
NUPI, Norsk utenrikspolitisk institutt	1
<i>Kultur- og likestillingsdepartementet</i>	
Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO)	1
<i>Arbeids- og inkluderingsdepartementet</i>	
Statens arbeidsmiljøinstitutt	1
<i>Barne- og familiedepartementet</i>	
Forbrukerrådet	1
Forvaltningsorganet for Opplysningsvesenets fond	1
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>	
Norsk romsenter	1
<i>Landbruks- og matdepartementet</i>	
Norsk institutt for bioøkonomi	1
Veterinærinstituttet	1
<i>Samferdselsdepartementet</i>	
Senter for oljevern og marint miljø ⁸	1
<i>Klima- og miljødepartementet</i>	
Norsk kulturminnefond	1
Meteorologisk institutt	1
<i>Forsvarsdepartementet</i>	
Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)	1
Sum virksomheter	36

¹ Sametinget (KMD) inngår ikke i tabellverket for nettobudsjetterte virksomheter.

² Antall virksomheter gruppert under kategoriene universiteter og høyskoler (UH-sektoren), baserer seg på oversikt fra KD per 2022.

³ Universiteter omfatter: Nord Universitet, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet, OsloMet – Storbyuniversitetet, Universitet i Agder, Universitet i Bergen, Universitet i Oslo, Universitet i Stavanger, Universitetet i Sørøst-Norge, og Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.

⁴ Statlige vitenskapelige høyskoler omfatter: Norges handelshøyskole, Norges idrettshøyskole, Norges musikkhøyskole, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, og Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk.

⁵ Statlige høyskoler omfatter: Høgskolen i Innlandet, Høgskolen i Østfold, Høgskulen i Volda, Høgskulen på Vestlandet, Kunsthøgskolen i Oslo, og Samisk høyskole.

⁶ Diku gikk fra 1.7.2021 inn i det nye Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), men ble regnskapsteknisk behandlet som en nettobudsjettert virksomhet ut 2021. Fra og med 2022 inngår Diku ikke lenger i tallgrunnlaget for nettobudsjetterte virksomheter, og dermed ikke i budsjettkolonnen i tabell 4.1 og 4.2..

⁷ Unit endret navn til Kunnskapssektorens tjenesteleverandør (Sikt) fra 2022. Sikt er fortsatt en nettobudsjettert virksomhet.

⁸ Senter for oljevern og marint miljø (SOMM) ble flyttet fra Samferdselsdepartementet til Klima- og miljødepartementet fra 2022, og budsjetteres brutto fra samme tidspunkt. Fra og med 2022 inngår SOMM ikke lenger i tallgrunnlaget for nettobudsjetterte virksomheter, og dermed ikke i budsjettkolonnen i tabell 4.1 og 4.2.

Vedlegg 5**Bestillingsfullmakt, tilsagnsfullmakt og garantifullmakt****1 Bestillings- og tilsagnsfullmakter**

Tabell 5.1 nedenfor gir en oversikt over bestillings- og tilsagnsfullmakter som foreslås i sammenheng med statsbudsjettet for 2023. Tabellen er sortert ut fra stigende kapittelnummer og refererer til romertallsfullmakter som blir fremmet under det enkelte departement. For enkelte fullmakter er det gitt referanse til romertallsfullmakten under aktuelt departement.

Forslagene til bestillingsfullmakter i tabellen summerer seg til om lag 168 mrd. kroner, og til om lag 185 mrd. kroner for tilsagnsfullmakter. I tillegg er det foreslått en tilsagnsfullmakt i Euro svarende til om lag 1,8 mrd. kroner. Det er også listet noen forslag til fullmakter uten beløp. Det

gjelder blant annet romertallsfullmakter under KDD der det er vist til tidligere gitte fullmakter og omtale i KDDs budsjettproposisjon.

Fullmaktsoversikten i tabell 5.1 inneholder enkelte fullmakter som tidligere ikke har vært listet i tilsvarende oversikt. Det gjelder blant annet investeringsfullmakter under departementene KDD og SD, drift- og vedlikeholdsavtaler under SD og forslag til tilsagnsfullmakter under UD om tilskudd til ulike internasjonale organisasjoner.

For fullstendig oversikt over fullmakter til å forplikte staten for fremtidige budsjettår, vises det til forslag til romertallsvedtak under det enkelte departement. Se blant annet forslag til investeringsfullmakter under FD, FIN og JD.

Tabell 5.1 Oversikt over bestillingsfullmakter og tilsagnsfullmakter

			1 000 kroner	
Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings- fullmakt	Tilsagns- fullmakt
117		EØS-finansieringsordningene		
	77	EØS-finansieringsordningen 2014-2021		3 424 000
	78	Den norske finansierings-ordningen 2014-2021		2 733 000
150		Humanitær bistand		
	70	Nødhjelp og humanitært arbeid (tilskudd ECW), jf. VI.11		120 000
160		Helse		
	70	Helse (diverse tilskudd), jf. VI.2-9		23 250 000
161		Utdanning		
	70	Utdanning (tilskudd GPE), jf. VI.10		1 850 000
161		Utdanning		
	70	Utdanning (tilskudd ECW), jf. VI.11		380 000
162		Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi		
	70	Bærekraftig næringsutvikling og handel		100 000
	72	Fornybar energi		100 000

Tabell 5.1 fortsetter

			1 000 kroner	
Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings- fullmakt	Tilsagns- fullmakt
163		Klima, miljø og hav		
	70	Miljø og klima (tilskudd GCF), jf. VI.13		2 800 000
220		Utdanningsdirektoratet		
	70	Tilskudd til læremidler mv.		67 000
225		Tiltak i grunnsopplæringen		
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen i påfølgende budsjettår, jf. III.2		20 pst. av tilskudd
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter		10 000
	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere		280 000
270		Studentvelferd		
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger		1 693 000
322		Bygg og offentlige rom		
	50	Kunst i offentlige rom		5 800
	70	Nasjonale kulturbygg		416 700
334		Film- og dataspillformål		
	72	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner		100 000
410		Domstolene		
	01	Driftsutgifter, forpliktelse ved leieavtaler ved Bergen tinghus, jf. X	278 000	
430		Kriminalomsorgen		
		Forpliktelser utover budsjettåret til investeringsprosjekt Romerike fengsel, jf. VI	619 600	
430		Kriminalomsorgen		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, til brukerstyr investeringsprosjekt Romerike fengsel, jf. VII	89 100	
440		Politiet		
	01	Driftsutgifter	250 000	
440/ 490		Politiet/ Utlendingsdirektoratet		
	46	Investeringer i Schengen IKT-systemer, jf. VIII	2 187 000	
454		Redningshelikoptertjenesten		
	01, 45	Drift og større utstyrsanskaffelser, pådra forpliktelser, jf. IX	15 261 000	
490		Utlendingsdirektoratet		
	76	Internasjonalt migrasjonsarbeid		50 000

Tabell 5.1 fortsetter

			1 000 kroner	
Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings- fullmakt	Tilsagns- fullmakt
500		Kommunal- og distriktsdepartementet		
		Gjennomføre ombygging av Ring 1, jf. X	3 100 000	
		Gjennomføre bygge- og investeringsprosjekter, jf. VIII	1)	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen		
		Gjennomføre bygge- og investeringsprosjekter, jf. VIII	1)	
531		Eiendommer til kongelige formål		
		Gjennomføre bygge- og investeringsprosjekter, jf. VIII	1)	
533		Eiendommer utenfor husleieordningen		
		Gjennomføre bygge- og investeringsprosjekter, jf. VIII	1)	
540		Digitaliseringsdirektoratet		
	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter		124 100
567		Nasjonale minoriteter		
	74	Kultur- og ressurscenter for norske romer		4 100
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	78	Boligtiltak		15 200
590		Planlegging og byutvikling		
	72	Bolig- og områdeutvikling i byer		22 800
595		Statens kartverk		
	21	Spesielle driftsutgifter	40 000	
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering		
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, jf. VI		10 000
634		Arbeidsmarkedstiltak		
	76	Tiltak for arbeidssøkere		3 017 900
	77	Varig tilrettelagt arbeid		1 050 400
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet		41 400
710		Vaksiner mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter	500 000	
	22	Salgs- og beredskapsprodukter m.m.	200 000	
	23	Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19	500 000	
761		Omsorgstjeneste		
	79	Andre tilskudd		1 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	21	Spesielle driftsutgifter	7 500	
		Miljøtiltak på Løkken, jf. XIII.1	190 000	

Tabell 5.1 fortsetter

			1 000 kroner	
Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings- fullmakt	Tilsagns- fullmakt
		Miljøtiltak i Svea og Lunckefjell, jf. XIII.2	120 000	
		Miljøtiltak i gruveområdet i Folldal, jf. XIII.3	225 000	
907		Norsk nukleær dekommisjonering		
	21	Spesielle driftsutgifter	450 000	
	30	Opprydding Søve	150 000	
916		Kystverket		
	30	Nyanlegg og større vedlikehold	745 000	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg		36 100
	70	Tilskudd for overføring av gods fra vei til sjø		90 000
	71	Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner		90 000
922		Romvirksomhet		
		De frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA, jf. VIII.2		173 700 ²
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd, jf. VIII.3		1 300 000
954		Petoro AS		
	70	Tilskudd til administrasjon		35 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	70	Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetiske ressurser		8 200
1142		Landbruksdirektoratet		
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold		400 000
	78	Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold		25 000
1148		Naturskade – erstatninger		
	71	Naturskade – erstatninger		49 400
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket		
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket		104 200
1152		Bionova		
	50	Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket		90 000
1320		Statens vegvesen		
	22	Drift og vedlikehold av riksveier, jf. V.1 ³	15 400 000	
	30	Riksveinvesteringer: E6/rv. 827 Bognes–Skarberget og Drag–Kjøpsvik, jf. IV.2 ³	1 041 000	
	30	Riksveinvesteringer: prosjekter uten kostnadsramme, jf. IV.4 ³	7 700 000	

Tabell 5.1 fortsetter

			1 000 kroner	
Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings- fullmakt	Tilsagns- fullmakt
	30	Riksveinvesteringer: planlegging, forberedende arbeider og grunnerv, jf. IV.5 ³	750 000	
	64	Utbedring på fylkesveier for tømmertransport		21 000
	66	Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer		10 000
	72	Tilskudd til riksveiferjedriften, jf. VI		19 500 000
1321		Nye Veier AS		
	70	Tilskudd til Nye Veier AS, jf. VII		24 400 000
1352		Jernbanedirektoratet		
	70	Kjøp av persontransport med tog, jf. VI		8 200 000
	71	Kjøp av infrastrukturtenester – drift og vedlikehold, jf. V.2		25 860 000
	73	Kjøp av infrastrukturtenester – investeringer, jf. IV.3		57 860 000
	74	Tilskudd til togmateriell mv.		750 000
1411		Artsdatabanken		
	21	Spesielle driftsutgifter	12 000	
	70	Tilskudd til å styrke kunnskap om og formidling av naturmangfoldet		10 600
1420		Miljødirektoratet		
	30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder		45 000
	31	Tiltak i verneområder og annen natur, inkludert restaureringstiltak	8 000	
	32	Statlige erverv, vern av naturområder	516 200	
	39, 69, 79	Oppryddingstiltak, jf. VII		17 500
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning		319 700
	62	Tilskudd til grønn skipsfart		156 200
	78	Friluftsmål		3 000
	80	Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur		8 000
1424		Senter mot marin forsøpling		
	71	Marin forsøpling		15 000
1428		Enova SF		
	50	Overføring til Klima- og energifondet		400 000
1429		Riksantikvaren		
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner		56 000
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap		34 000

Tabell 5.1 fortsetter

			1 000 kroner	
Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings- fullmakt	Tilsagns- fullmakt
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner		11 000
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring		12 000
	74	Tilskudd til fartøyvern		19 000
	75	Tilskudd til fartøyvernssentrene		1 500
	77	Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet		4 000
	79	Tilskudd til verdensarven		20 000
1481		Klimakvoter		
	22	Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, jf. IV	1 150 000	
	22	Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, jf. IV		16 000
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
	73	Klima- og skogsatsingen		1 706 000
1610		Tolletaten		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	40 000	
1618		Skatteetaten		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	35 000	
1700		Forsvarsdepartementet		
	01	Driftsutgifter	34 000	
	73	Forskning og utvikling		500 000
1716		Forsvarets forskningsinstitutt		
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt, jf. III.2	60 000	
1720		Forsvaret		
	01	Driftsutgifter	9 190 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold		
	01	Driftsutgifter	1 100 000	
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel	220 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	103 820 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel	470 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten		
	01	Driftsutgifter	60 000	
1800		Olje- og energidepartementet		
	21	Spesielle driftsutgifter	7 000	
	72	Tilskudd til petroleums- og energiformål		6 000

Tabell 5.1 fortsetter

			1 000 kroner	
Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings- fullmakt	Tilsagns- fullmakt
1810		Oljedirektoratet		
	21	Spesielle driftsutgifter	10 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	21	Spesielle driftsutgifter	10 000	
	22	Flom- og skredforebygging	150 000	
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	50 000	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging		130 000
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging		10 000
1850		Klima, industri og teknologi		
	70	Gassnova SF		20 000
2410		Statens lånekasse for utdanning		
	70–72, 90	Utbetaling av utdanningsstøtte, jf. III.3		Etter fastsatte satser
	50	Omgjøring av lån til stipend, jf. III.4		Etter fastsatte satser
2421		Innovasjon Norge		
	50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger		400 000
	75	Grønn plattform		420 000
	76	Miljøteknologi		630 000
2426		Siva SF		
	71	Tilskudd til testfasiliteter		55 000
2445		Statsbygg		
		Gjennomføre bygge- og investeringsprosjekter utenfor husleieordningen, jf. VIII		4)
	32	Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, jf. IX.2	1 400 000	
	34	Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, jf. IX.2		

¹ Det vises til omtale i Kommunal- og distriktsdepartementets Prop. 1 S (2022–2023) i tilknytning til vedkommende budsjett-kapittel, jf. også vedlegg 2 i samme proposisjon: *Pågående byggeprosjekt der Stortinget har godkjend kostnadsrammene*. Fullmakten gjelder innenfor vedtatte kostnadsrammer for prosjektene.

² Fullmaktsbeløpet er oppgitt i euro.

³ Fullmakten angir ikke fordeling av rammen på henholdsvis bestillings- eller tilsagnsfullmakt. I tabellen er fullmaktsbeløpet i sin helhet klassifisert i kolonnen for bestillingsfullmakt.

⁴ Det vises til omtale i Kommunal- og distriktsdepartementets Prop. 1 S (2022–2023) i tilknytning til kapittel 2445 Statsbygg. Fullmakten gjelder innenfor vedtatte kostnadsrammer for prosjektene.

2 Statlige garantier

For 2023 bes det om fullmakt til å gi nye garantier innenfor følgende totale garantirammer under ordningene som fremgår av tabell 5.2.

Tabell 5.2 Oversikt over statlige garantier

Nærings- og fiskeridepartementet

Avtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard	25 mill. kroner
Innovasjon Norge	
– Lån til realinvesteringer og driftskapital	685 mill. kroner
Eksporthfinansiering Norge	
– Alminnelig garantiordning og Gammel alminnelig ordning	145 000 mill. kroner
– Eksport til og investeringer i utviklingsland	3 150 mill. kroner
– Byggelån innenfor skipsbyggings-industrien	7 000 mill. kroner
– Langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri	20 000 mill. kroner
– Kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge	10 000 mill. kroner

Samferdselsdepartementet

– Restverdigaranti for togmateriell, bokførte verdier	7 993 mill. kroner
– Restverdigaranti for togmateriell, oppgraderinger og nyinvesteringer	11 954 mill. kroner

Finansdepartementet

Den nordiske investeringsbank

– Grunnkapital til Den nordiske investeringsbank	1 618 mill. euro
--	------------------

Kilde: Finansdepartementet

Det vises for øvrig til spesifisert oversikt over statens garantiansvar og utbetalinger i 2021 i Meld. St. 3 (2021–2022) *Statsrekneskapen 2021*, vedlegg 4.

Økonomireglementet for staten med tilhørende utfyllende bestemmelser fastsetter normalvilkår for statlige garantier. Normalvilkårene er basert på tidligere generelle behandlinger i Stortinget av garantisaker, senest på grunnlag av

Dokument nr. 3:6 (1995–96), jf. Innst. S. nr. 218 (1995–96). Stortinget har imidlertid akseptert unntak fra normalvilkårene for flere av de eksisterende ordningene. Det forutsettes at de tidligere godtatte unntakene kan legges til grunn også for garantier som gis i 2023. Vilråene for de enkelte garantiordningene omtales i departementenes fagproposisjoner.

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

www.publikasjoner.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på

www.regjeringen.no

Trykk: 07 Media AS – 10/2022

